

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

MELANIE
DOBSON

Yıldızlarda Saklı

*Kalplerimiz hazinemizin
olabileceği yere gider.*

1938 yılında Alman birlikleri Viyana'ya girerken, Avusturyalı Max Dornbach hayatının sonsuza dek değişeceğinden habersizdir. Max, ailesinin nüfuzunu da kullanarak Yahudi arkadaşlarına gizlice yardım etmekte ve kıymetli eşyalarını, ailesine ait şatoda saklaması için şatonun hizmetlilerinden Annika'ya vermektedir. Annika küçüklüğünden beri sevdiği Max için her şeyi yapmaya hazırdır.

Ancak Max, bir süre sonra şatoya sevdiği kadınla gelir. Annika başta sevdiği adamın başka bir kadınla ortaya çıkmasına başta içerlese de, kaderin ailesini paramparça ettiği, çektiği acılara rağmen son bir umutla hayata tutunmaya çalışan bu kadına yakınlık hissetmeye başlar. Ama aralarındaki bu bağ, çok geçmeden ikisini de büyük fedakarlıklar yapmaya iter.

Aradan seksen yıl geçer; kız kardeşiyle, çocuklarla dolup taşan bir kitapçı işleten Callie Randall, sakin hayatından memnundur. Eski bir Bambi baskısında bulduğu ilginç bir liste onu, Annika'nın hikâyesine ve kendisi için yazmaya asla cesaret edemeyeceği umut dolu bir sona götürecektir.

Dilek Ağacının Gölgesinde'nin yazarından, gün yüzüne çıkmayı bekleyen bir hazine, sırlarla örülü bir şato ve kötülüğe kendi sıradışı yöntemleriyle direnen sıradan insanlar hakkında sürükleyici bir roman.

MELANIE DOBSON

*Yıldızlarda
Saklı*

Bir insanı kurtaran bütün dünyayı kurtarır.

MISHNAH SANHEDRIN
TALMUD*

zm

Düzenleme
Ny.Ozlem

* Yahudilerin tefsir kitabı. (ç.n.)

MICHELE HEATH'E

Ek okuyucum, kadim arkadaşım.

*Zor zamanların ortasında bile umut ışığının
sönmediğini bana öğrettiğin için teşekkür ederim.*

"Yıldızlara vazalmış vasak bir aşk, sevdiklerinizi kaybetmenin acısı ve saklı bir hazinenin hevecanı, kusursuz bir İkinci Dünya Savaşı hikâyesi varatıyor. Dobson'ın zamanlar arası bu son romanı harikulade bir araştırmanın sonucu. İncelikle kaleme alınmış olan bu kitap kesinlikle yazarın en iyi çalışması."

CATHY GOHLKE – Ödüllü Yazar

"Müthiş bir aile gizemi; roman oldukça dokunaklı ve çarpıcı bir eser. Son sayfasından sonra bile devam eden sürükleyiciliği size 'Ben ne okudum öyle?' dedirtecek."

SANDRA BYRD – Yazar

"Geçmiş ile geleceği keyif verici bir üslupla bir araya getiren görkemli bir hazine avı. Dobson, inancı ve insan ruhunun gücünü yaşamışlıklar, riskli kararlar ve ilginç karakterler ile harmanlamış. Dahice planlanmış olay örgüsü yüzünden günlerce şaşkınlığımı dindiremediğim bu tarihi kurgu romanı mutlaka okunmalı."

MESU ANDREWS – Ödüllü Yazar

"Melanie Dobson, geçmiş ve günümüzü alışılmışın çok daha ötesinde bir yetenek ve zarafetle harmanladığı güzel bir aşk hikâyesi kaleme alıyor. Öykücülükte ustalaşan Dobson okuyucularını öngörülemeyen ancak bir o kadar da memnun eden bir hikâye sunuyor."

HEIDI CHIAVAROLI – Ödüllü Yazar

BİRİNCİ BÖLÜM

ANNIKA

HALLSTATT GÖLÜ, AVUSTURYA

MART 1938

Küreğin sivri ucunun donmuş çimenleri kesişi... 1938 yılının baharından aklında neredeyse bir tek bu kalmıştı. Ertesi yıl, o en karanlık gecede, toprağı kazarken yükselen fısıltıyı sanki yeniden işitecekti. Max Dornbach'ın onun adını sayıkladığı fısıltıyı.

“Annika?” Max'ın sesindeki emin tonlama gecenin ses seline karıştı. Oysa Annika'nın kalbinde Alp dağlarının soğuk fırtınasında tıpkı karahindiba çiçeğinin tüylü tohumları gibi uçuşan farklı bir ritim vardı.

Max onun çam ağaçlarının arkasına saklandığını nasıl anlamıştı acaba?

Annika dalların arasından bakarken doğruca Max ile göze geldi. İsteksiz bir edayla, en azından öyleymiş gibi görünerek, sığındığı yerden ayın mavi ışığına doğru ilerledi.

Patiska kumaştan elbisesinin üstüne babasının kışlık palto-sunu iliklemişti.

Hava sıcaklığı neredeyse donduracak seviyelere düşmüş olsa da Max'ın üstünde pamuklu bir gömlek vardı, manşetle-ri de dirsek hizasına kadar katlanmıştı. Gömleğinin örttüğü kolları kuvvetliydi. Bu kollarla neredeyse on yedi yaşından beri her yaz Hallstatt Gölü'nde kürek çekiyor, babasının bir huş ağacını koltuk ya da sandalyeye çevirmesi gibi kaslarına şekil veriyordu.

Max "Burada ne yapıyorsun?" diye sorsa da Annika asıl soru soranın kendisi olması gerektiğini düşünüyordu. Ne-ticede ormanda babasıyla beraber yaşadığı kulübeye gizlice girerek Annika'yı uykusundan uyandıran oydu.

Annika başta penceresinden içeriye doğru tırmananın birahaneden dönen babası olduğunu sanmıştı. Ancak ince ışığın altında Max'ın koyu kumral saçı ile sanki patlamaya hazır bir tüfek gibi omzunda taşıdığı kürek gözüne ilişmişti. Max'ın bu kış aylarında sırf Annika'yı özlediği için çalıları çatırdattığını düşünmüştü. Çünkü Annika da onu özlemişti.

"Beni uyandırdın." Annika ona doğru bir adım daha attı. "Viyana'dan döndüğünden haberim yoktu."

"Ailem tatil yapmak istedi."

Dornbach ailesi Noel zamanı ziyarete gelirdi ama Max'ın *Gymnasium'a** devam ettiği bahar aylarında neredeyse hiç buraya uğramazlardı. Annika'nınkinin aksine, Max'ın ailesi okullu kitaplı eğitimin mühim olduğuna inanırdı.

* Alman eğitim sisteminde fen lisesine denk gelen eğitim kurumu. (ç.n.)

"Babama geldiğinizi söylerim," dedi Annika. "Kalorifer kazanını yakсын."

"Gerek yok." Max botunun topuğunda kalan bir parça çamuru küreğinin sivri ucuyla temizlerken Annika dondurucu soğukta titreyerek esneyen kış uykusundaki yavru boz ayıların düşünüyordu. "Babam çoktan yaktı."

Bay Dornbach on beş yıl –Annika'nın yaşı kadar yıl– burada yaşamış olsa da Annika onun kendi başına böyle işler başarabildiğini hiç fark etmemişti. Max'ın ailesi hakkında pek bir şey bildiği söylenemezdi. Bay ve Bayan Dornbach kendi seviyelerinin altında gördükleri insanlarla asla arkadaşlık kurmazlardı. Hele müstahdemlerinin kızıyla zaten muhatap olmazlardı.

Annika çam ağaçlarının orta kısımlarında yumru yumru olmuş toprağı inceledi. "Neden gece gece kazı yapıyorsun?"

Max sırtını onunla paylaşmayı reddedercesine başını iki yana salladığında Annika'nın içi sızladı. Oysa Max'a ait sırları başkaları ile asla paylaşmazdı. Mesela Bay Dornbach'ın deniz motorunda dört yaz önce meydana gelen göçükten, pansumanını yaptığı Max'ın bacağındaki derin bıçak yarısından ya da ormandan kurtardıkları evcil tilki Pascal öldüğü zaman Max'ın nasıl ağladığından kimselelere söz etmemişti.

Pascal şimdi sayısız tavşan, dört kedi, iki sincap, bir saka kuşu ile bu topraklarda huzur içinde uyuyordu. Max hayvanlarının mezar taşlarını ailesinin evinin yakınlarında bulunan Hoher Sarstein Dağı'nın kayalıklarından toplamıştı.

Annika daha çocukken her bir hayvan için cenaze töreni

düzenleyebilsin diye Max'a yardım etmiş, bu zavallı hayvanları sanki kendi elleriyle Tanrı'ya teslim etmişti. Bir keresinde cenaze töreni sırasında dua ederlerken dudaklarından bir kakhaha bile kaçmıştı.

"Yine de kurtarıcıyı yaşadığım, yeniden dünyaya ayak basacağım biliyorum. Tenim, bedenim çürüse de etim olmadan da Tanrı'ya görebilirim..."

Ardından Charlie isimli böceği toprağa gömmüşlerdi. Charlie'nin ilahi bir mertebenin önüne çıkıp altı bacağına huşu içinde titrediğini hayal etmek Annika'yı güldürmüştü. Geriye dönüp baktığında aslında komik olmadığını, bilakis saygısızca davrandığına karar verse de daha henüz sekiz yaşındaydı. Üstelik ölüm ve sonraki yaşam hakkında düşünmek onu oldukça endişelendiriyordu. Gözlerinde canlanan tek şey korkmuş bir Charlie'nin yüce Tanrı'nın bakışları altında kendini ne kadar da küçük hissettiği idi.

Max onu o yazdan sonra bir daha başka cenazeye davet etmemiş, bunun da üstünden yedi yıl geçmişti. Annika onun artık ölen hayvanlarını gömmediğini sanıyordu. Meğer kimse onunla dalga geçmesin diye bunu geceleri yapmaya başlamıştı.

Annika, Max'ın yere açmış olduğu deliğe yaklaştı. Küreğin yakınlarında duran kumaştan tohum kesesi Max yüzünden tam olarak görülemiyordu. "Ne gömüyorsun?"

"Ah, Kätzchen," dedi Max başını iki yana sallayarak. Max, anaokuluna gittikleri zamandan beri Annika'ya *kedicik* diye hitap ederdi. Sanki o da onun evcil hayvanlarından biriymiş gibi.

Annika yumruklarını sıkıp babasının paltosunun ceplerine soktu. "Kedi falan değilim ben."

Max yaptığı işe devam etti. Kürekle toprağı deliyor, onu adeta fethediyordu. Annika kumaş keseyi tutup kaldırıncı Max elinden keseyi almaya yeltendi. "Bakılacak bir şey yok."

"Bir hayvanın daha mı öldü?" diye sordu Annika hâlâ kesenin kumaşını ucundan tutarak. Umduğundan ağır bir keseydi.

Max başını iki yana salladı, bu sefer daha da kederlenmişti. "Korkarım ki her şeyimizi kaybetmek üzereyiz."

Max'ın sesindeki ton onu korkutmuştu. "Anlamadım."

Kazdığı yerden iki avuç daha toprak çıkardı, Annika da elindeki keseyi deliğe bıraktı. Max çukuru doldurdu, küreğinin sırtıyla ütüyle kırıksıklıkları açmaya çalışan biri misali zemini düzeltti. "Gel benimle," dedi nihayet. Max'ın aile yadigarı olan Schwansee Şatosu ile bulundukları yer, birbirlerinden çam ağaçlarıyla ayrılıyordu. Ağaçların dizildiğı yol boyunca birlikte yürüdüler.

"Sorun ne, Max?"

"Parlamento, Almanya topraklarına dahil olmamızı onayladı."

"Biliyorum," diye cevap veren Annika bu gizli bilgiye hâkim olduğı için içten içe gururlandı. "Babam memnun oldu."

"Alman Hükümeti, sınırlarımın dışında kalan on milyondan fazla Alman'ın sindirilmesine daha fazla tahammül etmeyecektir."

Hitler geçen ay radyoda böyle söylemişti. Kurtuluş vaat etmişti, hor görülen Avusturyalıları kurtaracağını söylemişti. Hitler'in de tabiriyle *Anschluss** aslında Versay Antlaşması ile engelleniyordu fakat o, antlaşmalardan ya da Avusturya şansölyesinin Almanya'yla birleşme fikriyle ilgilenmemesinden sakınacak birisi değildi.

Babası da bu birlikteliği birahanede kutlamıştı. Büyük Savaş** zamanında asker olarak hizmet veren babası bu birliğin hem Avusturya'yı yeniden ayağa kaldıracağına hem de yirmi yıl önce imparatorluğun yaşadığı kaybın acısını dindireceğine inanıyordu. Artık birleşmiş bir Almanya'yı kimse yıkamaz, demişti.

Max ağaçların kenarında durdu. Kalenin pencerelerinden süzülen ışık çimenliği aydınlatıyor, ayın mavi ışığını soluklaştırıyordu. "Baban memnun, çünkü Yahudi değil."

Annika omuz silkti. "Hiçbirimiz değiliz." Arkadaşı Sarah hariç, ama elbette Hitler, Alplerin tepesinde yaşayan Avusturyalı Yahudileri düşünecek değildi. Dağları ve gölleri sadece yazın tatile gelenler ziyaret ederdi, ara sıra da kayak yapanlar olurdu.

Max, Annika bir daha silkemesin diye elini onun omzuna sıkıca yerleştirdi. Annika bakışlarını onun gözlerine odaklamak istedi ama dokunuşunun yarattığı his, saç tellerinden ayak parmaklarına kadar elektrikle çapırmış gibi hissetmesine sebep olmuştu.

* (Alm.) İlhak. Nazi Almanyası ile Avusturya'yı birleştiren siyasi birlik. (ç.n.)

** Birinci Dünya Savaşı. (ç.n.)

“Adolf Hitler bir kurtarıcı değil. O, şeytanın ta kendisi.” Max’ın gözleri öyle bir parladı ki sesinin tonundaki öfke Annika’yı korkuttu. “Ülkemizin yaptığı fedakarlıkla tatmin olmayacaktır, *Kätzchen*. Halkımızın gönlünü de fethetmek istiyor.”

Annika daha önce Hitler ve eşkıyaları hakkında hikâyeler duymuş, Avusturya sokaklarında nasıl sorunlar çıkardığını işitmiş olsa da itiraz etti. “Hitler şimdi evinde, Berlin’de.”

Max onun omuzlarını bıraktı ve çam ağaçlarının gölgesinden çıktı. “Evinde olması kendi imparatorluğunu burada kurmaya çalışmasına engel değil.”

Annika babasıyla beraber yaşadığı kulübeye doğru Max’ı takip ederken ürperse de içinde peyda olan bu ürpertinin, teninde yükselen ateşin soğuktan kaynaklanmadığını biliyordu. Max’ı daha hiç siyasetten bahsederken görmemişti. Normalde hayvanlardan, okullardan ya da Viyana’da dinlemekten hoşlandığı müzikten bahsederdi. Onun sadık dinleyicisi olan Annika da her yaz ya da kayak için geldikleri her kış Max’ın anlattığı hikâyeleri dinlerdi.

Sağ taraflarında kalan şatonun kulesine bağlı gri levha ay ışığıyla parlıyordu. On yedinci yüzyılda yerel tuz madeninin sahibi burayı dağlar ve göl arasında bir hisar olması niyetiyle inşa etmişti. Buranın bakım ve onarım işlerinden Annika’nın babası sorumluydu. Artık Annika da burada çalışsa bile ara sıra bu kalenin hanımı olduğu, zeminini ovalamak yerine oturup çayını içtiği hayaller kurardı.

Max, elindeki küreği Annika’nın babasının malzeme ve

teçhizatını tuttuğu geniş barakaya bıraktı. "Eve dönsen iyi olur. Baban endişelenmesin."

Annika ellerini paltosunun cebine soktu. "Geldiğine sevindim."

"Sadece bir günlüğüne."

"Yine de sevindim."

Max, Annika'nın sağ elini cebin sıcaklığından çıkardı ve dudaklarına doğru götürdü. "Hitler'in adamlarından bir tanesinin kalbini çalmasına izin verme, Annika."

Max onun elini bırakmış olsa da Annika elini bir süre indiremedi, havada öylece asılı bıraktı.

Ana binadan gürültüler yükseliyor, Bay Dornbach küfürler savuruyordu. Ardından Bayan Dornbach'ın sesi kütüphanenin açık penceresinden işitildi, o da Bay Dornbach'a bağıırıyordu. Max aceleyle yan kapıya doğru ilerleyip kalenin içine girdi, kavgayı en azından dışarıdakiler duyamasınlar diye pencereleri kapattı.

Annika buz tutmuş çimlerin üzerinden nehir kıyısına doğru yürüdü. Huş ağacından banklar arazinin her yanına saçılmış olsa da sazlıkların yakınındaki bir bank Annika'nın en sevdiğiydi.

Banka oturdu, kollarını paltosunun içine doğru çekip kavuşturdu. Nefes alıp verdikçe küçük bulutçuklar oluşuyordu. Her bir bulutçuk sanki yuvasını koruyan büyük bir deniz canavarıymış ve gölün etrafını sarmış dağın tepesine doğru yükselmeye çalışıyormuş gibiydi.

Ay ışığı suya vuruyor, gölün diğer yakasında kalan

Hallstatt köyünde birkaç ılık titreşiyordu. Henüz birer çocuklarken Max ile beraber göl boylu boyunca yüzüp hangisinin daha önce varacağına yönelik yarış hayalleri kurarlardı. Elbette bunu hiç yapmadılar. Annika'nın babası muhtemelen umursamazdı ama Bayan Dornbach bir tanecik oğlunun güvenliği konusunda çok temkinliydi.

Acaba Bay Dornbach neden bağıırıyordu? Dornbach çiftinin kavgaları geçen yazdan bu yana daha da şiddetlenmişti. Bağırışmalardan yükselen sesler pencerelerden kaçıp bahçede oturan ya da tamir tadilat işlerinde babasına yardım eden Annika'ya kadar ulaşlıyordu.

Bay Dornbach geçen yaz Annika'nın babasını da azarlamıştı çünkü birahane de geçirdiğı geceden sonra işe zamanında yetişememişti.

Bazen annesi hayatta olsaydı acaba Dornbach çifti gibi babasıyla kavga eder miydi, diye merak ediyordu. Belki annesi hayatta olsaydı babası bu kadar içmezdi. Zaman zaman geceleri onun Kathrin diye -annesinin adıyla- sayıkladığını duyardı. Kederi, yaşadıkları kulübenin çamdan duvarlarını titreten adeta bir fırtınaydı.

Babası uyanınca Annika'ya seslenirdi ama bunun sebebi zihnindeki bulanıklığı giderebilmesi için sert bir kahve içmek istemesindendi.

Annika gözlerini kapadı. Düşünceleri ormanı kazan genç delikanlıya odaklandığında soğuk yüzünü üşütür oldu. Keşke Max Annika'yı babasının hırpani paltosunun içinde değil de saçlarını sarıp kıvrıcıklaştırdığı, onun geliş için kendi elleriyle diktiğı soğuk pembe elbisesinin içinde görseydi.

Bakışlarını kalenin giriş katındaki ışığa, oradan da kütüphaneye yerleştirilmiş kitaplardan birini keyifle okuyan Max'a çevirdi. Acaba o da Annika gibi gölü seyrediyor muydu? Belki de yalnızca gömdüğü şeyin yasını tutuyordu.

Gömülmüş kemikleri düşünmek Annika'nın midesini altüst etti. Ancak bu hayvanlar Max için önemliydi, o halde Annika için de önemliydi. Tıpkı onun sırlarını korumak gibi.

Soğuk bir rüzgâr dalları sallandırarak yüreği buruk Annika'nın önüne serili gölü derinden titretti. Akli yeniden omuzlarını tutan, elini dudaklarına götüren Max'a yöneldi.

Onun kalbini kimse çalamazdı çünkü çoktan çalınmıştı. Hiçbir şeyi Max Dornbach'a duyduğu sevgiye değişmezdi.

Asla.

İKİNCİ BÖLÜM

CALLIE

MOUNT VERNON, OHIO
GÜNÜMÜZ

İnsanlar kitaplarının arasına enteresan şeyler sıkıştırırdı. Kurutulmuş çiçek. Doğum belgesi. Yirmi dolarlık banknot. Bir keresinde bir çocuk kitabının sırt dikişlerine sıkışmış bir sütdişi bile buldum. Kim bir çocuk kitabının içinde diş saklar, bilmiyorum. Belki de diş perisini bekleyen bir çocuktu.

Bir kitabın yazarı kadar sahibinin de ilgi çekici olabileceğini görmüştüm. Kitap sahipleri bir kitabı sahafa bırakırken aslında alelade bir kurgudan daha fazlasını teslim ederdi. Hatta buna bazen kendi hikâyelerini bile dahil edebiliriz.

Benim hikâyem de bundan farksızdı. Başkalarının hikâyelerini satarken günlük yaşamıma rastgele dizilmiş gibi görünen başarılar ve pişmanlıklarla bezeli sayfalardan oluşu-

yordu. Hani şu misk ve eskimiş mürekkep kokulu, sırt cildi sertleşmiş ya da yıpranmış iki kapak arasına sıkıştırılan tipte olanlardan.

Yatak odamın aşağısındaki kitabevini kız kardeşimle beraber işletiyorduk. Aslında tam da şu an uyuyor olmam gerekirdi ama bunun gibi bazı geceler hikâyemin pürüzlü kısımlarını zihnimde zımparalamaya çalışırken uykum kaçıyordu.

Bu gayret halinden kaçamayacağımı fark ettiğimde bir arkadaşım ile sohbet etmeyi tercih ederdim. Elime bir fincan papatya çayı alıp arka taraftaki merdivenlerden aşağıya indim.

Elli yıldan daha uzun bir zaman önce Charlotte Trent, içinde bulunduğumuz tuğladan binanın zemin katına Sihirli Balon Kitabevi'ni açtı. Hemen yan tarafta da eşinin dondurma ve içecek sattığı dükkân bulunuyordu. Böylece çocuklar hem yeni ya da ikinci el kitapları okuyacak hem de tatlılarının keyfini çıkarabileceklerdi. Trent çiftinin çocukları olmadığından kasabadaki tüm çocukları kendilerine aitmiş gibi severlerdi, buna ben ve kız kardeşim de dahildik.

Henüz daha gençken okul çıkışında burada vakit geçirir, görmeyi arzuladığım yerleri anlatan kitapları okurdum. Şimdi yetişkin bir birey olarak canım ne zaman isterse aşağıya inip kitap okuyabiliyordum, buna küçük kasabamızda herkes uyuduğu bunun gibi geç saatler de dahildi.

Bazıları basılı kitap devrinin kapandığını iddia ederken burada her gün düzinelerce çocuk ya armut koltuklara ya yılarak ya da kız kardeşimin marangoz eşi Ethan'ın kitabe-

vimiz için inşa ettiği iki katlı kalenin içine saklanarak güzel bir kitabın tadını çıkarırdı. Mount Vernon kasabasının ve civar bölgelerin çocukları beni Öykücü Kız diye tanırdı. Bu unvanı on beşinci yaş günümde Charlotte bana L.M. Montgomery'nin bir grup çocuğa ister gerçek ister uydurma olsun büyüleyici öyküler anlatan bir kızı konu ettiği kitabı ile beraber bir çift kırmızı çizgili çorap hediye ettiği zaman kazanmıştım.

Charlotte'un bu hediyesi benim hayatımı pek çok anlamda adeta baştan yaratmıştı. Öykücü Kız romanında çocuklar Tanrı'nın öfkeli, acımasız bir şekilde yansıtıldığı bir resmi buluyor ve bu resmi rahibe götürüp ağlayarak Tanrı'nın gerçekten böyle görünüp görünmediğini soruyordu. Çünkü resimdeki Tanrı'nın yüzüne sevgi yerine nefret yerleştirilmişti.

Kitaptaki rahip sade bir cevap verse de sözleri beni çok derinden etkilemişti.

"Tanrı, bizlerin hayal edebileceğinin ötesinde bir güzelliğe, sevecenliğe, nezakete ve sevgiye sahiptir."

Gözyaşlarımın arasında yepyeni bir Tanrı imajı belirmeye başlamıştı. Yüzünde öfkeli bir somurtma değil, dingin bir tebessüm vardı artık. Yazar Montgomery'nin sözleri ve ardına gizlenen gerçeklik adeta bir nakış gibi o genç zihnime işlenmişti. Tanrı kendi öz babam gibi acımasız birisi değildi. O, nezaket ve sevecenlik peşinde koşan, hatta daha da önemlisi sevgi dolu bir aile arayışı içinde olan bu küçük kıızı severdi. Yani beni, Calisandra Anne Randall'ı.

Öykücü Kız'ı okuduktan sonra hayatımın geri kalanını kitaplar arasında, iyi bir kitabın hayat görüşümüzü nasıl değiştirip genişletebileceğini insanlara göstererek geçirmek istediğimi fark etmiştim.

Birkaç yıl sonra Charlotte, bana ve kız kardeşim Brian'a başka bir hediye daha verdi. Charlotte artık emekliye ayrılıyordu. Bu yüzden kitabevinin anahtarlarını bize teslim etti ve üst kattaki daireden taşınıp kasabanın doğusundaki bir eve yerleşti. Hediye ettiği kırmızı çizgili çorapları hâlâ saklıyordum. Charlotte'un bize kitabevinin anahtarlarını vermesinin üstünden on yıl geçmişti, Brie ile beraber burayı işletmeye hâlâ devam ediyorduk.

Kitabevinin arka tarafında kalan sıkışık ofiste Charlotte'un antika çalışma masası bulunuyordu. İri, ceviz ağacından yapılmış masanın aslan modelli ayakları, demir kulplu sekiz çekmecesine sahipti ve kenarları oyma örgü desenleriyle çerçeveliydi. Masanın üstü evrak, bilgisayar kablosu, ataş, kız kardeşimin Ethan'la ve dört yaşındaki ikizleri Owen ve Oscar'la olduğu iki ayrı çerçeveli fotoğraf ile doluydu. Fotoğraftaki Owen ve Oscar, babalarının eseri olan arka fondaki ahşaptan ay dekorunu muhtemelen kendi başlarına duvara çivilemişlerdi.

Kitaplar masanın üstünde kalan raflara sığmamış, halı kaplı zeminin üstündeki karton kolilerin üstüne de yığılarak her yeri doldurmuştu. Masanın en alt çekmecesinde Brie ile beraber bu kitabevini devraldığımızdan bu yana satılan kitaplar arasında unutulmuş eşyaları biriktirdiğimiz kalın albüm bulunurdu.

Tek bir hamle ile masanın üstündeki dağınıklığı kenara ittirdim. Acaba Brie koleksiyonumuza yeni bir ekleme yapmış mı, diye merak ederek albümü açtım. Yaklaşık elli adet plastik haznenin içinde mektuplar, tiyatro biletleri ve çeşit çeşit fotoğraf diziliydi. Fotoğrafların kimileri yaklaşık yüz yıl önce çekilmiş resmi görünümlü olanlardandı, kimileri ise doğum günü partisi, sahil gezisi, Avrupa'da bir kiliseyi ziyaret eden ailenin resmi gibi daha modern zamanlara aitti. Ancak koleksiyon albümümüze yeni bir ekleme yapılmamıştı.

Brie benden iki yaş gençti. Kitabevimizde baş koleksiyoncu ve müdür olarak çalışıyordu. Ben ise yarı zamanlı tezgâhtar, internet sayfası yöneticisi, blog yazarı, Öykücü Kız olarak görev yapıyordum. Gerçi otuzlu yaşlarıma hızla yaklaştığım için unvanımı Öykücü Hanım diye güncellemek yerinde olurdu. Kazandığım para gerçekten içler acısıydı ama üst kattaki daire ve beni kasabada istediğim yere taşıyan bisikletimi kullanabilecek kadar kuvvetli iki bacağım vardı. Ayrıca herhangi bir şeye ihtiyacım olursa -duvarları gücendiririm diye zihnimde konuşan sesi biraz susturmalıyım-internette sipariş verebiliyordum.

Randall ailesinin kızlarından meraklı olan bendim. Brie bana oyuncak maymunumuzdan esinlenerek Meraklı Cal-lie lakabını takmıştı. Gerçi şu sıralar merakımı körükleyen bir neden vardı. Çocuk kitabı yazarları hakkında araştırma yapıp yazılar yazıyordum. Boş zamanlarımı da Sihirli Balon Kitabevi'nin geniş kayıp eşyalar bölümünü düzenleyerek geçiriyordum.

Brie ile kitabeğini devraldığımız ilk zamanlar ikinci el kitaplarımızın içinden çıkan ufak tefek eşyaların sahiplerini bize kitabı satan kişiye ulaşarak bulmaya çalışırdım. Şimdi bir şey bulursam yalnızca internette yayınlıyordum.

Bu yayınlar benim gibi meraklılar tarafından ilgi görüp bir e-posta trafiği yaratsa da son sekiz yıldır kimse ne bir mektup, ne bir fotoğraf ne de kitabın içinden çıkan o sütdişi için iletişime geçmişti. Yine de birisi için değerli bir kayıp eşya, belki yeniden sahibi ile bir araya gelir diye bulduklarını internetten yayınlamayı sürdürmeye devam edecektim. Belki birileri eski bir hatırasına yeniden kavuşurdu.

En az ayda bir defa Brie ya da ben bir kitabın sayfalarının arasına gizlenmiş para bulurduk. Ancak birisi gelip para düşürdüğünü söylemedikçe bu konuda sesimizi çıkarmazdık. Bazen çocuklar ya da yetişkinler kitapları kasa niyetine kullanırlardı. Ben de bu sürpriz para ile sokağımızın aşağısındaki bankada bir birikim hesabı açmıştım. Gizli zulamızda bugün faizi ile beraber iki bin dolardan fazla paramız vardı.

Arka tarafımdan gelen bir ses ile yerimden sıçradım. Kedimiz Hokka masanın üstüne sıçramıştı. Kuyruğu çay fincanıma çarpınca albümün plastik malzemesinin üstüne çay damlaları saçıldı. Pijamamın koluyla dökülen damlaları hızlıca kuruladım, ardından Hokka'nın beyaz tüyleri ile kulaklarının arasında bulunan siyah benekleri kaşıdım.

Bazen Hokka'nın burada gece görüşlü gözleriyle Yavru Kedi Tom ya da Şapkadaki Kedi hakkındaki kitapları okuyup okumadığını merak ederdim. Hokka da bu duvarların arasına sığınmıştı tıpkı benim gibi.

Bence bazı kitaplar kediler gibiydi. Nereye gönderirseniz gönderin eve geri dönebilmek gibi enteresan bir yetenekleri oluyordu.

Dönüp yakın vakit önce teslim edilmiş bir kargo kutusuna doğru eğildim ve içindeki kitabın sert kapağını çevirdim. Maceralara koşmayı seven bir kedinin trajik hikâyesini anlatan *Djibi* isimli kitabın yeni baskısıydı.

Çocuk kitapları yazarları hakkında yaptığım araştırma için önümüzdeki ay yayınlayacağım yazı sebebiyle dört adet kitap siparişi vermiştim. Bu kitap, 1920 ve 1930'lu yıllarda yazarlık yapan Felix Salten isimli Avusturyalı bir adama aitti. Salten kimisi avcılar tarafından yakalanan çeşitli hayvanlar hakkında hikâyeler yazıyordu. Ne yazık ki Yahudiydi, Nazi askerleri Avusturya'yı ele geçirince kendisi de hikâyelerindeki hayvanlar gibi bir av olmuştu.

"Sen bunu daha sonra okursun," dedim *Djibi* isimli kitabı Hokka'ya doğru ittirip kapağındaki gri renkli kedi resmine parmağımla hafifçe vurarak. "Tabii okumayı biliyorsan."

Karşılık verecek bir miyavlama işitilme de Hokka gözleriyle kapağı inceledi. *Djibi*'nin altında yazara ait diğer kitaplar diziliyordu. *Floransa Tazısı. On Beş Tavşanlık. Florian: İmparatorun Ah.* Blog yazımı tamamladıktan sonra bu kitapları satışa çıkaracaktım.

Salten'in yazdığı hikâyelerden bir tanesinin hemen yanında biraz daha ufak bir paket bulunuyordu. Paketi saran şeffaf yapışkanlı bant gevşemişti. Kitaba bakmak için ambalajını sıyırmaya başlayınca karşıma yeni bir basım yerine bez

kaplı kapağında koyu kırmızı kabartmalı bir karaca resmi olan eski ve yıpranmış bir basım çıktı. Karacanın gözlerinde arkadaşlarını arayan bir bakış saklıydı.

Bambi: Ormanda Yaşam.

Telif hakkı sayfasındaki roma rakamlarına bakılırsa 1931 yılında Viyana'da basılmıştı. Klasik bir kitaptı, daha önce okumuştum. Anlattığı hikâye günümüz çizgi film versiyonuna benziyordu. Bu kitabı sipariş vermemiştim ama Brie bu temmuz ayı için kaleme alacağım yazarı biliyordu. Belki bu eski basımla bana bir doğum günü sürprizi yapmak istemişti.

Hangi dilde yazılmış olursa olsun başka hiçbir şey eski bir kitap kadar heyecanımı yükseltemezdi. Tıpkı terk edilmiş bir evin değişen sahipleri gibi ben de bu kitabın yaklaşık doksan yıl önce Avusturya'daki basımevinden başlayan yolculuğunda ne gibi hikâyelere tanıklık ettiğini merak ettim.

Telefonumun ekranındaki saat sabah ikiyi çeyrek geçtiğini gösterse de hiç uykum yoktu. Kolumun altına sıkıştırdığım *Bambi* ile kitabevi içinde dolandım, en sonunda yetişkinler için olan mavi renkli armut koltuğa kendimi bıraktım.

Sokak lambalarından gelen ışık, vitrine dizilmiş kitapların arasından içeriye doğru süzülüyordu. Oyuncak kale kapısının üstüne yerleştirilmiş bronz lambanın ışığını açtım ve kitabevinin içine baktım. Vitriini süsleyen küçük, renkli ampuller yanıp sönüyordu. Kıvrımlı kitap rafları halı kaplı zeminin üstünde adeta deniz dalgaları gibi sıralanmıştı. Yaklaşık bir düzine kadar armut koltuk ise dalgaların ara-

sından beliren kayalıkları andırıyordu. Kâğıt hamurundan yapılma bir sıcak hava balonu, oyuncak kalenin üstünde süzülüyordu. Sol tarafımda kalan tezgâhın üstünde ise eski bir yazarkasanın yanı sıra temassız ödeme için gerekli düzenek de kuruluydu.

Charlotte burayı okuyucularına yabancı dilde kitaplar tedarik etme maksadıyla açmıştı. Kitap okumanın çocukların zihin ve vizyon gelişimi açısından çok önemli bir yere sahip olduğunu, arkadaşı olmayan bir çocuğun hikâyelere sarılabileceğini düşünürdü. Kitabevini devraldığımız zaman Brie ve ben de bu geleneği sürdürerek kitabevine çocuklarımızın okumasına izin vereceğimiz türden kitaplar almaya devam etmiştik. Okurlarsa tabii. Benim henüz çocuğum yoktu ama Brie'nin ikizleri, içinde resimli olanları yazılı olanlara tercih ediyordu.

Kitabevinin arka köşesinde bir kukla tiyatrosu sahnesi vardı. Kukla oynatmakta başarılı sayılmasam da Öykücü Kız olarak her cumartesi günü o sahneye çıkar ve Dr. Seuss, Robert Munsch, Doreen Cronin gibi muhteşem yazarlardan hikâyeler anlatırdım. Son zamanlarda Charlotte'un hediye ettiği kırmızı çizgili çoraplara uysun diye üstüme kırmızı bir pelerin geçirmeye başlamıştım. Küçük izleyicilerim benim nedense televizyondaki bir dizi karakteri olduğuma ikna olmuşlardı. Bazıları gerçekten uçabildiğime bile inanıyordu.

Aslında uyuyabildiğim gecelerin bir tanesinde rüyamda gerçekten kendimi uçarken gördüğümü söyleme zahmetine girmedim.

Hokka armut koltuğumun yanı başındaki pembe renkli kare kilimin üstüne yerleşti, ben de *Bambi*'nin kapağını açtım. İçine zarif bir el yazısı ile bir şeyler yazılmıştı. Charlotte'un sayesinde biraz Almanca öğrenmiştim.

Annika Knopf

Schloss Schwansee, 1932

Tam çevirisini yapabilmek adına paslanmış Almancamın çarklarını döndürmek için çaba göstermem gerekti. *Kuşu Gölü Şatosu*.

Kalenin adı ve tarihin altında bir yazı daha vardı. Bu da zarif ama bir o kadar anlamlıydı.

*Mit all meine Liebe, Mama.**

Parmaklarımı kitabın sayfasına yasladığımda bir annenin evladına duyduğu sevginin sıcaklığını hisseder gibi olmuşum. Aklıma beni doğuran, adımları Calisandra koymanın eğlenceli olacağını düşünen kadın geldi. Adım, onun adı ile en sevdiği eyaletin bir karışımıydı aslında. Ben henüz iki yaşındayken ona bir kere olsun evlenme teklifi bile etmemiş bir adam uğruna beni terk edip Santa Monica'ya yerleşmişti. O adam on dört yıl sonra ölmüştü. Sandra Dermott ise ben üniversitedeyken bana sosyal medya üstünden arkadaşlık istediği gönderdi. Şimdi California'da ailesiyle beraber yaşıyordu ve çok sevdiği dört çocuğu vardı.

* (Alm.) Tüm sevgimle, annen. (ç.n.)

Acaba şimdi elimde tuttuğum kitabın sahibi olan kıza ne olmuştu? Acaba annesinin hediyesini arayıp durmuş mu, yoksa öylece elinden çıkarmayı tercih mi etmişti?

Kitabın sayfaları kirlenmiş, yıpranmıştı. İlk bölümde Bambi ve Faline'in görselleri vardı. Ardından geyik ve Man'ın resimleri geliyordu.

Kitap Hitler iktidara gelmeden on yıl önce yazılsa da Hitlerin Yahudi karşıtı propagandaları, araştırmalarımın öğrendiğime göre, Avrupa'da çoktan ses getirmeye başlamıştı. Belki Salten zulmün boyutunu, üstüne perde çekilmeden çok daha önce görmüştü.

Sayfaları çevirirken *Bambi*'nin bu versiyonunda bir farklılık olduğu dikkatimi çekti. Özgün eserin her sayfasının alt kısmına biri siyah mürekkeple hikâyeye eklemeler yapılırmışçasına yeni yazılar yazmıştı. Hikâyedeki Almanca kelimeleri tanıyordum ama el yazısı ile yazılmış olanlara aşına değildim.

Göz kapaklarım nihayet ağırlaşmaya başladı, kitabı kapamayı kapatarak halının üstüne bıraktım.

Brie ile beraber geçmişten izler taşıyan çok kitap görmüş-tük ama sayfanın sonuna sanki özgün hikâyenin bir parçasıymış gibi bir şeyler karalandığına ilk defa şahit oluyordum.

Neredeyse yüz yaşında olan bu değerli basıma acaba kim işaret koymuştu? İlham arayan bir yazar mı? Belki de sayfaların arasına gizli bir mesaj bırakmışlardı.

Bu düşünce tüylerimi ürperti.

Charlotte'un Almanca bilgisi paslanmış olsa da tamamen

yok olmamıştı. Yarın Öykücü Kız olarak sahne aldıktan sonra kelimelerin tercümesi için ondan yardım isteyecektim. Bu eklemelerin basit bir açıklaması olmasını ümit ettim.

Elim Hokka'nın tüylerini sevmek için uzansa da *Bambı*'nin üstünde kaldı. Eski kitapları, balonları, uçabilen kedileri düşünerek oracıkta uyuyakaldım.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

“Bu, George.” Haliya oturan tüm çocuklar resmi görebilsin diye kitabı havaya kaldırdım. “Çok uslu, küçük bir maymunudur. Oldukça meraklıdır.”

Maymun ve sarı şapkalı gizemli adamın ormanın derinliklerindeki kampları hakkındaki hikâyeyi anlatmaya devam ederken ağır ağır sayfayı çevirdim. Adam, George'u uzaklaşmaması için uyarsa da arkasını dönüp baktığında artık çok geçti. George çoktan uzaklaşmıştı.

Dinleyicilerim heyecanla bana doğru yaklaştı. Birkaç düzine küçük çocuk, çok sevdikleri maymunun başına gelebileceklerden endişeleniyordu. Kırmızı pelerinli, komik çoraplı olan ben de onlara hikâyeyi anlatacak olan kişiydim.

Oyun ve film ile ekran başında geçen sonsuz saatleri düşününce gelecek nesil çocukların kitaplara sırt çevirip çevirmeyeceklerini hep merak ederdim. Henüz böyle bir başkaldırı işaretine rastlamamıştım. Kitabevine sürü halinde gelip

çoğunlukla da hiç söze girmeden anlatılanları dinliyorlardı. Belki bu, ebeveynlerinin yazılı eserlere duydukları sevginin bir işaretiydi.

George'un maceralarını bitirdikten sonra ön sıralarda oturan küçük çocuklardan bir tanesini elini kaldırıp rüzgâra yakalanmış bir bayrak misali sağa sola sallamaya başladı.

"Evet, Michael?"

"Bugün yeni iç çamaşırları giydim," diye bağırdı kendinden emin bir edayla. Dinleyicilerinin de buna kendisi kadar heyecanlanacağını düşünmüş olmalıydı. "Örümcek Adam var üstünde."

Öykü kitaplarımı dizdiğim sandığa doğru hızla uzandım.

Ayağa kalktı ve arkasındaki çocuklara "Görmek ister misiniz?" diye seslendi.

Şükürler olsun ki ben müdahale etmek zorunda kalmadan annesi imdadıma yetişti. "Kimse iç çamaşırını görmek istemiyor," dedi kalabalık içinde asabi bir fısıltıyla.

Sandığın içindeki kitapların sırtlarında parmağımı gezdirirken konuyu bir an önce değiştireceğini ümit ettiğim bir kitabı seçtim. On dakikamız kalmıştı, Dr. Seuss için yeterince zaman vardı. "Çorap giyen tilkiyi duydunuz mu hiç?" diye sordum, çizgili çorabımı gösterebilmek için bacaklarımdan birini havaya kaldırarak.

Çok azı elini kalırdı.

Kitabı açtım ve ezberden anlatmaya başladım. "Tilki. Çorap. Kutu. Knox'. Kutulu Knox. Çoraplı tilki."

* Bay Knox, Dr. Seuss'un *Çoraplı Tilki* adlı eserinden bir karakterdir. (ç.n.)

Ön kapıya bağlı zil çınladı. *Bambi*'de yazanları çevirmeme yardımcı olur diye gelenin Charlotte olmasını ümit etmiştim. Ancak başımı kaldırıp baktığımda feryadımı yutmaya mecbur kaldım. Kathleen Faulkner ve altı yaşındaki oğlu Jack kitabevine gelmişlerdi.

Odaklan. Elimdeki mavi çoraplı tilkiyi anlatan hikâyeye geri dönsem de anlatırken kelimeler ağzımın içinde karışıyordu.

Kathleen oldukça nazik bir kadın gibi görünürdü, oğlu da pek tatlıydı - ancak ben her bir kasaba sakininin bir diğer kasaba sakini ile hayatlarının bir dönümünde rastlaştığı küçük kasaba lanetine kurban gitmiş birisiydim. Eski nişanlımın eşi ile üvey oğlunu Dr. Seuss dinlemekten mahrum bırakamazdım. En azından Scott Faulkner'in geçtiğimiz iki yıl boyunca bu kitabevinin kapısından içeriye bir kere bile adım atmamasına minnettardım.

Jack bana yakın bir yere sığıştı, Kathleen de çocukların gerisine sıralanmış yetişkinler arasına katıldı.

"Götür küpü, dök tüpü. Getir küpü, tüp kökü."

"Yanlış söyledin," diye bağırان yeğenim Owen, sanki beni düzelterek bir kamu hizmeti yapmışçasına genişçe sıırttı.

Ne yazık ki kitaptaki tekerlemeler buradan sonra daha korkunç bir hal almaya başladı ve dilim iyice dolandı.

Sonraki sayfaya geçmeyi denedim ama onun da bir felakete dönüştüğünü söyleyebilirdim. Acaba Michael'in bizimle iç çamaşırını haricinde paylaşmak istediğı başka bir şey var mıydı?

"Bölüyorum ama," diye seslendi sevgili kız kardeşim ebeveynlerden oluşan duvarın arkasından. "Çikolata parçacıklı kurabiyelerin sıcakken daha lezzetli olduklarını söylemezsem olmaz. Fırından taze çıkardım."

Bu kelimeler üstüne tilki de çorabı da unutulup gitti. Tüm dinleyicilerim aceleyle kalenin etrafından dolanıp Brie'nin her cumartesi günü kurabiye ve sıcak çikolata ile doldurduğu tezgâha doğru koşturdular. Önümüzdeki hafta bu kurnaz tilkiye ikinci bir şans tanımaya karar verdim.

"Son zamanlarda seni ne kadar sevdiğimi söyledim mi?" dedim kardeşimin yanına yanaşarak. Kurabiyeleri anons etmesinin üstünden henüz iki dakika geçmiş olmasına rağmen seramik kurabiye tepsisinde yalnızca kırıntılar kalmıştı.

Brie masanın üstüne dağılan kâğıt bardakları topladı ve elini önüne bağladığı puantiyeli önlüğüne sildi. Omuz hizasındaki kahverengi saçlarında misket limonu yeşilinde gölgeler vardı. "Her zaman arkadayım, Callie."

"Sen kardeşlerin en harikasısın."

Brie birkaç bardağı daha sıcak çikolata ile doldurup çocuklara ikram ederken ben de kitabevini inceliyordum. Kathleen ve oğlu asma kattaki kanepeye kıvrılmışlardı. Scott'un bir zamanlar bana evlilik teklif ettiğini Kathleen elbette ki biliyordu. Ancak düğünümüze haftalar kala ikimizi de idare etmiş olması Kathleen'i pek rahatsız etmiş benzer miyordu. Oysa ben ihaneti göz ardı edememiştim. Kasabamızın gündemine oturan bir olay olmuştu.

İki yıl gelip geçmişti ve ben hâlâ eski nişanlımın çoktan arkasında bıraktığı ihtimalleri düşünmeye devam ediyordum.

"Keşke unutabilsen," diye fısıldadı Brie. Bir an şarkı söylemeye başlayacak sandım.

"Kathleen'e kasabada rastladığım zamanlar rahatsız oluyorum sadece." Bir de büyüyen karnını göz ardı etmeye çalıştıkça.

"En geç iyileşen yaralarımız kalp yarasıdır," dedi Brie.

"Ama bir gün iyileşiyorlar, değil mi?"

"Sadece doğru erkeği bulman gerekiyor."

Dibi kalmış sıcak çikolata bardaklarından bir tanesini başıma diktim ve Brie yaşadığımız kasabadaki ve katıldığımız cemaatteki bekâr erkekleri sıralamaya başlamadan bir an önce oradan uzaklaştım.

Yirmili yaşlarımın başındayken bir eşim ve çocuklarım olsun, beni seven bir ailem olsun isterdim. Ama bu isteğim birileriyle görüşmemi gerektiriyordu ve benim içimden kalbimi açıp bir başkasına göstermek hiç ama hiç gelmiyordu. Scott'tan bu yana kimseyle çıkmamıştım, en azından Brie'nin ısrarları sonucu görüştüğüm tek kişi dışında. Brie ruh eşimin bir gün gelip kalbimi çalacağına insansa da iyi bir hırsızın kırık parçalara meyledeceğinden şüpheliydim.

Brie iki müşterinin ödemesini aldı, satın alınan kitapları bir balon buketinin resmedildiği beyaz bez torbalara yerleştirdi. Kathleen ve Jack de kalenin en üst katına doğru ilerliyordu.

"Erkeklerle görüşme işini bıraktım ben," diye fısıldadım kitabevinden ayrılan müşterilerin arkasından.

Brie'nin menekşe rengi parlatici ile süslenmiş dudakları

eğildi. "Öyle olsun. Ben de zaten sana dün açtığın paketi so-
racaktım."

Kâğıt kaplı duvara sırtımı yasladım. "Aslında zaten açıktı."

Brie iç çekti. "Sana onu doğum günün için hediye ede-
cektim."

"Şaşırmış gibi davranacağıma söz veriyorum."

Brie söylediklerimi değerlendirircesine başını yana eğdi.
"Sana diğer hediyeni verdiğimde şaşıracaksın zaten."

"Bana başka hediye vermen gerekmiyor, Brie." Küçük bir
erkek çocuğu bir kitabı kâğıttan bir uçakmış gibi tutarak ya-
nımızdan hızla geçip gitti. Bazen nasıl kâr ettiğimize kendim
de şaşıırıyordum. "O *Bambi* kitabını nereden aldın?"

"Idaho'daki bir satıcıdan."

Aşırı şekerli sıcak çikolatadan bir yudum daha aldım.
"İçinde bir şey buldum."

Brie'nin merakla kaşları yükseldi. "Para mı?"

"Hayır."

"Fotoğraf?"

"Bekle." Tezgâha geri döndüğümde kitabın yıpranmış
kapağını çevirdim ve Annika Knopf'un adını işaret ettim.

Brie omuz silkti. "İkinci el kitaplarımızda sıklıkla isim
görürüz."

"Ama bunu hiç görmedik." Üçüncü sayfayı açtım. "Bazı
sayfaların sonunda fazladan yazılar yazılmış. El yazısı da ki-
tabın yazı karakterine çok benziyor."

Brie kitabı incelerken ben de Kathleen'in oğlunun kale-
nin en alt katındaki kaydıraktan kayışını seyrettim. Annesi

de oğlunun yanına gelmek için döner merdivenlerden aşağıya iniyordu. Kıskançlık hissinin içimde bir yerlere, kalbimin duvarlarının etrafına sinsi sinsi tırmandığını hissettim.

“Bunları tercüme ettin mi?” diye soran Brie’nin sesini duyar duymaz bakışlarımı kitabın sayfasına eğdim.

“Denedim ama kelimeleri çıkaramadım.”

Brie kitabı bana geri uzattı. “Acaba Schloss Schwansee nerede?”

“İnternette bulamadım.”

“O zaman Charlotte’a..”

“Bu öğleden sonra gideceğim, eğer burada bana ihtiyacın yoksa.”

“Hallederim,” dedi Brie içeri giren başka bir müşteriyi karşılamadan önce. Almanca yazılmış elyazması notlara ilgisi çabuk sönse de ben onların ne demek istediğini anlayana dek rahat edemeyecektim.

Annika Knopf sanıyorum ki çoktan vefat etmişti. Ne zaman içinde umulmadık şeyler olan bir kitap bulsak bir zamanlar bu kitaba sahip olan çocuk ile kitabı yeniden bir araya getirmek istemişimdir. O kitabın mutlu bir çocukluğa ait olduğunu ümit ederdim. Belki Annika’nın neslinden gelenler onun bu kitabın içine yazdıklarıyla ilgilenirlerdi. Benim pembe gözlüklerle baktığım iyilik dolu dünyamda onlara mutlu bir son için olanak tanıyabilirdim.

Tabii bir de birilerinin bu kitabı içindeki yazılara rağmen ikinci elde satmış olma ihtimali vardı. Belki de para, bir aile yadigarını saklamaktan o zamanlar daha değerliydi.

Kathleen uzanıp oğlunun elini tuttu. Tam arka odaya kaçacaktım ki arkamda beliriverdiler. Jack ütülü gömlek ve kumaş şort giymiş, pantolon askısı takmıştı. Kathleen ise beyaz kapri pantolon, adaçayı yeşili renginde bir bluz ve topuklu sandaletler giyinişti. Ben ise Raggedy Ann'e benziyordum. Sadece benim kıvrıcık saçlarım kırmızı renkli değil açık kumraldı. Çizgili çoraplarımın üstüne mavi, yazlık bir elbise giymiştim ve siyah çerçeveli gözlüklerim vardı.

"Hikâye saatine geç kaldığımız için üzgünüm," diye özür dileyen Kathleen'in sesinde samimiyet vardı.

"Dert değil, önümüzdeki cumartesi yine burada olacağım."

Jack boynuma bağlı olan pelerinimi inceledi. "Sen Süper Kadın mısın?"

Şaşkınlığımı yutmaya çalıştım. Elbette ki Süper Kadın, Rageddy Ann'den çok daha iyi bir benzetmeydi. "Belki."

"Çoraplarını sevdim," dedi Jack.

"Teşekkürler, ben de senin kravatını sevdim."

Kathleen ve Jack yeni kitaplarını çantalarına doldurdular. El ele tutuşup kitabevinden ayrıldılar ve başlamak üzere olan yıllık Anma Günü etkinlikleri için kasabanın meydanının bulunduğu kuzey istikametine doğru ilerlediler.

Vitrinin penceresinden Kathleen'i seyrederken Scott onunla tanışmamış olsaydı hayatım ne kadar da farklı olurdu diye düşünmeye başladım. Brie gibi evli olurdum, belki çocuğum bile olurdu. Gecenin bir yarısında kitabevinin

* Johnny Gruelle tarafından yaratılan bir öykü kahramanı olup bez bebeği bulunmaktadır. (ç.n.)

içinde dolanmazdım. Evimde çocuklarımla huzur içinde yaşar, insanların kayıp eşyalarını bulmakla uğraşmazdım.

Uzaktan gelen trampet seslerinin gürültüsünü büyük ziller takip etti. Kitabevi saniyeler içinde boşaldı, müşterilerimiz bando ve geçit alayının geçişini görebilmek için kaldırma doluştu. Gökten şekerlemeler yağıyordu.

Hokka ayak bileklerime dolanırken *Bambi*'yi kolumun arasına sıkıştırıp kedimi kucakladım. Birlikte geçit töreninin mareşalini, belediye başkanını ve peşlerinden gelen lise bandosu ile sancak muhafızını seyrettik.

Anma Günü etkinliklerinde dünyanın dört bucağında ülkemiz için hizmet verenleri, hayatta kalıp hikâyelerini paylaşabilenleri ve zorbalıkla mücadele ederken vefat edenleri andık. Savaşın trajedisine karşı barışın umudunu savunduk. Cumartesi sabahı hikâyelerime gelen çocuklarımızdan hiçbirinin savaşa gitmek için ailelerini terk etmek zorunda kalmamasını ümit ettik.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

MAX

VİYANA, AVUSTURYA

MART 1938

Heldenplatz'a yakın bir sokakta yere çömelip arkadaş olduğu, Frederica ismini verdiği sokak kedisinin kulaklarının arasını kaşıyan Max Dornbach'ın dizleri gri renkli kaldırım taşları yüzünden acıyordu. Frederica isminin anlamı barış-sever lider anlamına gelirdi ve aslında Avusturya'da gerçekten barışa ihtiyaç duyuluyordu.

Frederica kulaklarının arkasının kaşınmasından hoşlanırdı. Ama ondan daha da çok hoşlandığı başka bir şey vardı ki o da Max'ın öğle yemeği ve okul kitaplarının olduğu, okulun kapalı olduğu günlerde dahi taşıdığı sırt çantasından çıkabilecek sürprizlerdi. Max'ın çantasından bir dilim jambon ile bir parça gravyer peyniri çıkarmasına mırıldanan kedi, Max'ın avucunun içindeki yiyecekleri iştahla yiyip bitirdi.

Annesinin başıboş bir hayvanı bu şekilde beslemesine kızan sesini iştirir gibi olsa da Max içten içe annesinin de en az kendisi kadar hayvanları sevdiğini biliyordu.

Gerçi annesinden azar işitemezdi çünkü annesi Viyana'da değildi. Geçen gece şehre geri dönmek yerine bir hafta daha yazlıklarında kalmayı tercih etmişti.

Viyana'nın merkezinden bir gürültü yükseldi, dalgalararak bölgenin her bir köşesine yayıldı. Kalabalıklar tıpkı kovanının etrafında uçuşan bin tane arı misali Ringstrasse denilen geniş caddeyi doldurdu. Çok büyük bir çoğunluğu ellerindeki bayrakları sallıyor, sanki ezelden beri nasyonal sosyalizm görüşünü destekliyorlarmış gibi Nazi marşını bir ağızdan söylüyorlardı.

"Son defa mücadelenin sesi duyuldu!"

"Mücadele için hazır bekleyeceğiz!"

Bu Viyana şarkısının adı Özgürlük'tü. Ülke nihayet prangalarından kurtulmuştu, sanki öyle bir pranga varmış gibi.

Max'ın midesi Nazi askerlerinin güzel şehirlerine girişini düşününce altüst oldu. Viyana'nın zarif sokakları, peyzajlarındaki laleler, altın kaplamalı mimarisi şimdi Adolf Hitler'in gölgesiyle karanlığa düşmüştü. Yerleri süsleyen kaldırım taşları ise destekçilerin botlarıyla kirletilmişti.

Dr. Weiss, Dornbach ailesi henüz Hallstatt'tayken Max'a geçit töreninden sonra görüşme isteğini bildiren bir telgraf göndermişti. Keşke Dr. Weiss'ın kızını alıp göle götürebilseydi.

Son dört haftada Avusturya'da pek çok şey değişmişti.

Luzy Weiss ve ailesi, Max ısrar etse, Bayan Weiss ile annesi eski arkadaş olsa bile, Dornbachların yazlığına hiç davet edilmemişlerdi. Dr. Weiss'in babası ve Bayan Weiss'in ebeveynleri Yahudiydi.

Yahudilere yönelik nefret söylemi Viyana'yı giderek ele geçirirken aslında Nazi Partisi ve Yahudi karşıtı propagandaları daha geçen aya kadar Avusturya'da yasaktı. Oysa Şansölye Schuschnigg'in tutuklanmasıyla rüzgâr şimdi yön değiştirmiş gibiydi.

Viyana'nın büyük çoğunluğu Almanya ile kurulan bu ittifakı kutluyor, Führer'i bir tür kurtarıcı gibi bağırlarına basıyordu. Mercur Bank'ın genel müdürü olan Max'ın babasının da kutlamalara katılması bekleniyordu. Hitler'in bugün yapacağı zafer konuşması için Hofburg Sarayı'nın protokolünde Dornbach ailesi için bir yer ayrılmıştı bile.

Max babasının bu protokol davetini reddetse de geçit törenine katılacağına söz vermişti. Okullar kapatılmış, çalışmaya ara verilmişti. Böylece Führer büyük girişini yaparken tüm Avusturyalılar onu sokakları doldurarak seyredebilecekti. Bu giriş, elbette ki bundan otuz yıl önce cebinde beş kuruşu dahi olmadan sanat akademisine kabul almaya çalışan bir Hitler'inkinden çok daha farklı olacaktı.

"Geçit töreninden uzak dur," diye Frederica'yı tembihleyen Max doğrulup dizlerindeki tozları eliyle silkeledi. "Çok fazla insan var."

Max kalabalığın arkasında kalarak bulvara doğru ilerler-

* Adolf Hitler'e ithaf edilen ve "Lider" anlamına gelen unvan. (ç.n.)

ken ilham olduğu güzel m¼zikle öv¼nen bu şehri sarmış sinir bozucu şarkıya kulaklarını tıkamaya çalışıyordu.

Hitler'in yanında mücadele vermenin onları hapse götüreceğinin farkında değiller miydi?

"Geliyor," diye bağırdı birisi.

Şarkının yerini tezahürat aldı. Max'in yüreğİ daha da ezildi sanki. Hemen yanı başında duran bir kadın kederden değil, mutluluktan ağlamaya başladı. Bu yeni şansölyeye adeta bir tanrıymışçasına tapılıyordu. Acaba neyin tanrısıydı? Neyin erdemini taşıyordu?

Bazıları buna mutabakat diyebilirdi. Hitler'in hitabet yeteneğİ Avusturyalıların Yahudilere yönelik olan hislerini, yüzyıllardır süregelen nefretini adeta somutlaştırmıştı.

Yahudi m¼lteciler bu şehre ilk kez yaklaşık sekiz yüzyıl önce gelmişti. Yıllar içinde defalarca şehirden kovulmuş, sonra tekrar kabul edilmiş, ardından yeniden kovulmuşlardı. Onlar kaçınca sinagoglar yakılmıştı. İlk defa geçen yüzyıl Yahudilere Avusturya vatandaşlığı verilmişti. Pek çok Yahudi ailesi Avusturyalılar arasında büyük varlık ve nüfuz sahibi olmuş, bu başarıları bazılarını elbette rahatsız etmişti. Çoğ¼, özellikle de kıskananlar, onların yeniden sınır dışı edilmesini istemişti.

Üstü açık arabalardan oluşan bir konvoy ağır ağır bulvar boyunca ilerlerken araçların yanında yürüyen ünİformalı askerler ciddiyetle marşlarına devam ediyorlardı. Geçit töreninin başını çeken Mercedes-Benz marka üstü açık arabanın ön koltuğunda siyah saçları kahverengi bir şapkası-

nın altında geriye yatırılmış Hitler göründü. Dudaklarının üstünü hafifçe örten kısa, fırça gibi bıyığı, paltosunun içinden öne doğru uzattığı kolu ile sokaklara dizilen askerleri selamlıyordu. Bıyığının altındaki dudakları ifadesiz, düz bir çizgiden ibaretti. Geriye yatırdığı saçları ise adeta taştan bir ifadeyi çerçeveliyordu.

Avusturyalılar hep birlikte onun geçişine el sallarken Avusturya'yı kurtaracağını vaat eden Alman lidere adeta taparcasına eğilenler, tezahürat edenler de vardı.

"Selam, Max."

Max omzunun üstünden dönüp bakınca sanki bir geçit törenine değil de orkestra dinlemeye gidiyormuş gibi siyah paltosunu giymiş Ernst Schmid'i gördü. Ernst, Max'ten bir yaş küçüktü. Bolca saç şekillendirici yağ sürmüştü olsa da geriye yatmaya direnen dağınık saçlarıyla hâlâ küçük bir çocuk gibi görünüyordu.

Cevap vermese de Max'ın paltosunun ceplerine soktuğu elleri ve kolları adeta kaskatı kesilmişti.

Ernst'in kolu tıpkı diğerleri gibi öne doğru uzansa da bakışları Max'ın üstünden ayrılmamıştı. "Heil Hitler!" diye bağırdı Hitler kalabalığı selamlarken.

Max hâlâ kıınılmamıştı. Araba konvoyu ilerlerken kalabalık da peşinden yürüyor, Hitler'in konuşma yapacağı Heldenplatz'a doğru akın akın ilerliyordu.

"Heil Hitler," diye tekrarlayan Ernst bu sefer Max'a hitap ediyordu.

* (Alm.) Yaşa Hitler! Nazi Almanyasında Adolf Hitler'i selamlamak için kullanılan kalıp ifade. (ç.n.)

Max ellerini ceplerinden çıkarmadan “Yaşa Avusturya,” diye karşılık verdi.

İnsanlar meydana üşüşürken Ernst, Max’ın yanında beklemeye devam etti. Sokağa dönüp bakmadan önce Max’ın omzunda asılı duran sırt çantasını manidar bir tavırla inceledi. “Artık senin de bir yetişkin olma vaktin geldi, Max.”

“Kendimi önemli hissetmek için Adolf Hitler gibi bir adamın peşine takılmak zorunda değilim.”

Burnunu çeken Ernst’in gücenmiş olduğu apaçık belliydi. “Neden liderimizi selamlamıyorsun?”

“Sana hesap vermeyeceğim, Ernst. Ayrıca o benim liderim falan değil.”

“Hepimizin lideri.” Ernst’in çenesi ciddiyetle yukarı doğru kalktı. “Ve vakti geldiğinde bana hesap da vereceksin.”

Max tiksinererek başını iki yana salladı. Ernst, Dornbach ailesinin Viyana’da bulunan evlerinin bir zamanlar bakımından sorumlu olan kadının oğluydu. Bayan Schmid yaklaşık üç yıl önce hırsızlık suçundan işten çıkarılmış olsa da Ernst’in Max’a duyduğu nefret bundan daha eskiydi. Çocukluklarından bu yana Ernst, Max’a eziyet eder, onun eşyalarını çalardı. Max yaşanan hırsızlık olayının aslında Bayan Schmid’in oğlunun suçunu örtbas etmeye çalışmasından kaynaklanıp kaynaklanmadığını hep merak etmişti.

“Belki bir gün Bayan Weiss’in hatırına selamlarsın,” diye karşılık veren Ernst’in sesinde ona büyük bir tatmin veren bir tını gizliydi.

Max tıpkı çocukluğunda da arzuladığı gibi tam şu an Ernst’e okkalı bir yumruk savurabilmeyi diledi. Yahudi kanına

sahip herkesten tiksindiğini ifade etmekten çekinmese de Ernst aslında Luzi'ye adeta deli olurdu. Max, Dornbach ailesinin düzenlediği partilerde onun Bayan Schmid'e yemek servisinde yardım etmek yerine Luzi'yi seyrettiğine birkaç sefer şahit olmuştu. Ancak bakışlarında hayranlık değil avına saldırmaya hazırlanan bir avcının ifadesi vardı.

Ernst muhtemelen kötü şöhretiyle tanınan *Schutzstaffel* askeri bölüğüne ilk katılanlardan olacak, Alman haydutlardan birisine dönüşecekti. Kim bilir, belki Hitler onu diğer SS askerleri" ile eğitim alması için buradan çok uzaklara gönderirdi.

"Evet, Max," dedi Ernst, Max'ın omuzuna vurarak. "Hiç kimse olmasa bile küçükhanım için selam vereceksin."

"Asla selam vermeyeceğim," diye cevap verdi Max.

* * *

Viyana merkezinden Hietzing semtinin yakınlarına çıkan üst geçidi kullanan Max, nehir boyunca yürüyerek Viyana'nın güneyine ilerledi. Luzi ve ailesi mercan rengine boyanmış bir alçak katlı bir apartmanda yaşıyorlardı. Luzi'nin babası zemin katını muayenehane olarak kullanıyor, ailesi ise üst katta yaşıyordu.

Luzi'nin kemanından yükselen ses pencerelerden dışarıya ulaşıyor, evin arkasındaki sokakla parkı dolduruyor ve Max'ı yürümeye devam etmesi için adeta cezbediyordu. Lu-

* (Alm.) Nazi Almanyasındaki özel askeri bölük. (ç.n.)

** Nazi Almanyasındaki askeri yapılanmanın adı. (ç.n.)

zi'nin kemanını kucaklayan bedeninin müziğin ağırlığıyla tatlı tatlı savruluşu Max'ın gözlerinde canlanmıştı bile. Yüzündeki o tutkuyu, konsantre olmuş ifadesindeki dudaklarının şeklini, bir ağacın tam kalbinden alınan ahşap ile özenle yapılmış yayını kemanın tellerin üstünden savuruşunu an be an görebiliyordu.

Luzi yalnızca müzik çalmazdı. O, kemani taşıyan çenesinden her performansta giydiği siyah topuklu ayakkabılarına kadar müziğin adeta vücut bulmuş haliydi. Bir zamanlar annesine ait olan o ayakkabılar.

Ancak Max, Luzi'den önce babasıyla görüşmeliydi.

Dr. Weiss'in ofisine açılan kapı kilitlenmemişti. Max içeri adım attığında üst kattaki kemanın sesi arkada kalan merdiven boyunca süzülerek muayenehaneye iniyordu. Dr. Weiss düzenlemekle uğraştığı masa çekmecesinin arkasından göründü. Yaklaşık kırk yaşlarındaydı, Max'ın ebeveynlerinden birkaç yaş daha gençti belki ama koyu renkli saçları çoktan inceliپ kırılmaya başlamıştı bile. Odanın tek dekoru, masanın üstündeki duvara çerçevelenerek asılmış Viyana Üniversitesi Tıp Fakültesi diplomasıydı.

Max'ın buraya gelip de kapıda kuyruk olmuş hastaları görmediğı gün neredeyse yok denecek kadar azdı. Ancak bugünkü geçit törenini düşününce insanlar ya Hitler'in gelişini bekliyordu ya da evlerine saklanmışlardı.

"Geldiğın için teşekkür ederim," dedi Dr. Weiss.

Max bir sandalyeye arkasını yasladı. "Bana verdiklerinizi sakladım. Onları-"

Doktor elini telaşla iki yana salladı. "Bana söyleme."

"Güvenli bir yere sakladım, doktor bey. Sadece bunu söyleyecektim."

"Ailen nerede?" diye sordu Dr. Weiss.

"Annem göl evinde kalmayı tercih etti. Babam da muhtemelen varlığını unutmuştur."

"Nazi askerleri hastalarımın bir tanesinin evini mücehher bulabilmek ümidiyle darmadağın etti."

"Güvendeler," diye telkinde bulundu Max.

"Başka şeylerim daha var," dedi Dr. Weiss ecza dolabını açıp düzinelerce cam kavanozu dışarı çıkararak. "Dün geldiler."

Max sırt çantasını kaldırarak gösterdi. "Buraya sığarlar mı?"

"Öyle umuyorum."

Doktor, muayenehanesinin önündeki pencereden dışarıyı kontrol ettikten sonra cam kavanozların arkasına sakladığı bezden keseği çıkardı. Max keseği, olur da neden sırt çantası taşıdığını soran olursa diye yanında getirdiği artan öğle yemeği ile okul kitaplarının altına gizledi.

"Aileniz geçit törenine katıldı mı?" diye sordu Max.

"Bayan Weiss o korkunç adamın buraya gelişini asla kutlamaz." Max, Dr. Weiss'in Hitler'den adıyla bahsetmeyişine alışkındı. "Benim gitmem gerekti ama çok kalmadım." Göğsüne doğru işaret ederek "Kutlamalar yüreğimden gelmiyor," dedi.

"Benim de öyle," diye karşılık veren Max tavana bakıyor-

du. Kısa bir sessizlikten sonra müzik yeniden başladı. "Acaba Bayan Weiss, Luzi'yi görmeme izin verir mi?"

Dr. Weiss'in yüzünde bir gülümseme canlandı. "Eğer nazikçe sorarsan olabilir. Aslan gibi değil, bir kedi gibi."

Hiçbir şey, özellikle de Max, Bayan Weiss'in sinirlerini Luzi'nin keman çalışmasını bölmesi kadar bozamazdı. "Siz benim için soramaz mısınız?"

"Miriam nasıl uygun görürse öyle olur."

Max niyetinden henüz Bayan Weiss'a bahsetmemişti ama Dr. Weiss biliyordu. Bir gün, eğer Luzi de kabul ederse Max onunla evlenmek istiyordu.

Max ağır sırt çantasını omzunun üstüne attı ve üst kata çıkan merdivenleri tırmanmaya başladı. Evin hizmetçisi Nina, Max'ın ikinci çalışında kapıyı açtığı anda dizini eşiğin üstüne bir engel olarak yaslamıştı. Kapının aralığından hizmetçinin tepesinde sıkıca topladığı gri saçlarını, elbisesinin önüne bağladığı soluk mavi önlüğü görebiliyordu.

"Merhaba, Bay Dornbach," diye karşılarsa da kapının açılmasına hâlâ engel oluyordu.

Kadının arkasında iki adet kapitone kumaşlı berjer ile bir tane kanepa vardı. Oturan kimse yoktu. "Bayan Weiss ile görüşmek isterim."

"Bir dakika." Nina kapıyı kapatıp sanki Max zor kullanarak içeri girmeye çalışacakmış gibi arkadan kilitledi.

Nina geri döndüğünde kapıyı Max'ın kendini sığdırabileceği genişlikte açtı ve onu doğrudan oturma odasına yönlendirdi. Yürüdüğü koridor boyunca Luzi'nin kemanının sesini

işitebiliyordu. Bunun, sadece kendisine özel bir konser olduğunu hayal etti.

“Baban bu ilhak hakkında ne düşünüyor?” diye sordu Bayan Weiss odaya adımını atar atmaz. Dalgalı saçları kola-lanmış gömleğinin yakasını süpürüyordu. Max sanki etraf-larındaki kâğıt kaplı duvarların birdenbire bir boks ringine dönüştüğü hissine kapılmıştı.

Sandalyesinde doğrulan Max bir kavgaya hazırlanır gibi bir imaj çizmemeye gayret gösterdi. “Benimle bu konuları konuşmaz.”

Bayan Weiss derin bir nefes aldı. “Burada kendi hayat-mızı sürdürmeye devam edeceğiz.”

Diğer insanlar da kendi hayatlarını sürdürmeye devam ederse Max olacıklardan endişelendi. “Luzi’yi ziyarete gel-dim.”

Bayan Weiss başını iki yana salladı. “Opera balosu için prova yapıyor.”

“Baloya daha iki ay var!” Max’ın sesi kükrüyormuş gibi çıksa da Bayan Weiss onu çileden çıkarmaya hevesliydi. Max ve Luzi çocukluktan beri arkadaşlardı ama Bayan Weiss kızı-na zarar gelir endişesiyle geçtiğimiz yıldan bu yana resmi bir sosyal etkinlik olmadıkça görüşmelerine izin vermiyordu.

“Prova yapması için her saniyeye ihtiyacı var ve senin bu-rada olman onun yalnızca dikkatini dağıtıyor.”

“Sadece birkaç dakika,” diye yalvardı Max. “Lütfen.”

Oturma odasının hemen karşısında kalan odanın kapı-sı açıldı ve alt kattaki muayenehanesinin merdivenlerini tırmanarak odaya gelen Dr. Weiss da bu boks ringine da-

hil oldu. Beyaz önlüğünün boynuna stetoskopunu asmıştı. "Sanıyorum ki Max'ın söylemeye çalıştığı şey Luzi'nin yeteneğine büyük saygı duyduğu, yalnızca çabaları konusunda ona cesaret vermek için beş dakikalığına görüşmek istediği. Onun dikkatini dağıtacağını düşünmüyorum."

Bayan Weiss'in gözleri eşi ve Max arasında gidip gelirken Max de Bayan Weiss'in onu istediği her şeyi ele geçirebilen bir zorba ya da kızının kalbini kıracak birisiymiş gibi nitelelendirmemesi için elinden geldiğince nazik bir gülümseme takınmaya çalıştı.

Bir bebeğin ağlama sesi müziği bastırdı, Luzi'nin şarkısının güzelliğine adeta el koydu. Ağlayan, Luzi'nin tek kardeşi olan Marta'ydı.

"Nina?" diye seslendi Bayan Weiss mutfağa doğru.

Hizmetçi kadın kapının arasından görünüp başını salladı. "Gidip getiririm."

Bayan Weiss dönüp Max'a baktı. "Beş dakika," dedi sert bir edayla.

Max hem Bayan Weiss hem de Dr. Weiss'a teşekkür ederek koridor boyunca koşturdu. Koridorun sonuna geldiğinde müzik ve kitaplara adanmış kütüphaneye girdi. Luzi uzun pencerenin yanında duruyordu. Çaldığı kemanını çenesi ve omzunun arasına sabitlemişti. Külü andıran kahverengi saçları ise gevşek bir topuz halinde ensesinde toplanmıştı.

Önünde nota kâğıtları dursa da gözleri aslında evin arka tarafında kalan parka odaklanmıştı. Sanki çiçeklerin açmasını bekliyormuş gibiydi bakışları.

Yaşadıkları şehir bir çöküşün ortasındaydı belki ama Max burada kendini huzurlu hissediyordu. "Selam," dedi usulca Luzi'yi korkutmaktan endişe duyarak.

Pencereden uzaklaşan Luzi yayını indirse de Max'a gülümsediği sırada kemanı hâlâ omzunun üstündeydi. Soluk yeşil renkli gözlerinde ilkbaharın esintisi vardı. "Buraya gelmişsin."

"Geldim."

Kemanı nazikçe kutusuna yerleştiren Luzi, "Annemi seni içeri almaya nasıl ikna ettin?" diye sordu.

"Benim için baban ikna etti."

"Ah..."

"Sadece beş dakikamız olsa da bana bugünlük yeter."

Luzi Weiss kadar güzel ve yetenekli birisinden sırf etnik kökeni yüzünden nasıl nefret edilebilir ki? Birisinden sırf atalarını sevmediğiniz için nefret edebilir miydiniz?

Keşke Luzi'yi kollarının arasına alıp Ernst Schmid gibilerinden saklayabilmek için göl evine götürebilseydi.

"Geçit törenine katıldın mı?" diye sordu Luzi.

"Evet, babam oğlum gitti diyebilsin diye."

Luzi derince nefes aldı. "Keşke sizinle bir ya da iki saatliğine dışarı çıkabilseydim."

"Annene sordum."

Luzi başını iki yana sallayınca topuzundan kaçan bir tel saç beyaz bluzunun üstüne düştü. "Annem sadece müziği düşünür."

Max içinde canlanan o saçları okşamaya yönelik arzuyu

parmaklarını sabırsızca kendi bacaklarına vurarak bastırma-ya çalıştı. Kendini en fazla Luzi'nin eline uzanarak durdura-bildi. "Seni düşünüyorum."

Luzi mahcubiyetle kızardı.

"Er ya da geç bu şehirden ayrılmak zorunda kalacağız."

"Ailem gitmeme asla izin vermez."

Max'ın zihninde Luzi ile el ele, karı koca olarak Çekoslo-vakya'ya ya da İtalya'ya giden bir trene bindikleri bir sahne canlanıverdi. Hitlerden ve ona tapanlardan uzak diyarlara gitselerdi keşke.

"Bizim için gerekli evrakları hazırlayabilecek bir tanıdı-ğım var," diye fısıldadı Max. "Bu yıl evlenmiş Bay ve Bayan Dornbach için evlilik cüzdanı ve pasaportlar."

Luzi gözlerini yeniden Max'a odaklamadan önce kapıya doğru baktı. "Babam aile üyelerimiz için gerekli çalışmaları başlattı."

"Göç edebilmeniz için mi?"

Luzi başını onaylayarak salladı. "Kimseye söyleme."

"Sana eşlik edeyim-"

"Bu kadar yeter," diyen Bayan Weiss odaya gelip sohbet-lerini yarıda kesti. Kucağında Marta'yı taşıyordu. Bebeğin yanakları kıpkırmızı kesilmişti, gözyaşları teninde lekeler bırakıyordu. "Luzia provaya devam etmeli."

Max, Bayan Weiss'tan tarafa dönmeden önce Luzi'nin elini ağır ağır bıraktı. "Henüz beş dakika olmadı."

"Bir müzisyen olmadığın ne kadar da belli, Max."

"Değilim," diye gülümsedi Max. "Ancak kemanın sesine hayranım."

Luzi gülmeye başlasa da annesi ayağını yere sertçe vurunca kahkahasını aceleyle yutmak zorunda kaldı.

“Baloda dinlersin artık.”

Luzi belki annesine karşı çıkar diye Max bir süre bekledi ama Luzi bakışlarını nota sehpasına odaklamakla yetindi.

Küçük Marta, Bayan Weiss'in kucağında huysuzlanmaya başlamıştı. “Hadi, git artık,” dedi Max’a ters ters bakarak. Max bakışlarını Luzi’den tarafa çevirdi. Luzi çoktan yayını cemanının tellerinin üstüne yerleştirmiş, kemanının çalma-ya hazırlanmıştı bile.

Max belki Luzi’nin sesini son bir defa daha duyma ümidiyle kapıda oyalandı.

“Kucağıma alabilir miyim?” diye sordu annesine kardeşi için.

“Bir saat daha çalış, sonra dinlenebilirsin.”

Kemanından yükselen sesin hatırası Viyana’nın eski sokaklarına dönünceye dek yol boyunca Max’a eşlik etti. Luzi ve ailesinin İngiltere, Amerika ya da Güney Amerika gibi diğer Yahudi ailelerinin gittiği ülkelerden bir tanesine taşınması acaba nasıl olurdu? Luzi ve ailesi güvende olur muydu?

Yakın vakitte ayrılmak zorundaydılar. Max aralık ayında on sekiz yaşına basacak ve mecburi askerlik hizmeti vermesi gerekecekti. Şehirdeki pek çok öğrenci gibi o da Avusturya ordusuna katılmayı, Nazi istilasına karşı mücadele vermeyi düşünüyordu. Ancak orduları Hitler’i defetmek için tek bir mermi bile sıkmamıştı.

Max asla bu adamı selamlamayacak, asla bu adam uğruna savaşmayacaktı.

BEŞİNCİ BÖLÜM

ANNIKA

HALLSTATT GÖLÜ, AVUSTURYA
MART 1938

İki aspirin, bir dilim kızarmış ekmek. Annika aspirinlerin ikisini de filtreli kahve ibriğinin içine atarken babası öyle yüksek sesle horluyordu ki yaşadıkları kulübenin yarısı, mutfaktaki ahşap tezgâh, fırın ve hantal buzdolabı adeta titremişti.

Annika koridor boyunca ilerleyip babasının yattığı yatak odasının kapısını birazcık araladığında horlama sesi daha da yükselirken bir de burnuna kesif bir sigara dumanı kokusu ulaştı. Şatonun ön kapısının anahtarı babasının çalışma masasının üstündeki bir kancada sallanıyordu. Annika usulca uzanıp anahtarları avucunun içine aldı.

Evden dışarı çıkarken yün hırkasını beyaz bluzunun ve sert pamuklu kumaştan mavi eteğinin üstüne ilikledi. Babası

uyandığında muhtemelen bir çekicin çiviye dövüşü gibi başı ağrıdan zonklayacaktı. Babası uyanıp onun adını bağırınca-ya dek buradan uzak durmayı tercih etti.

İlkbahar havası Annika'nın uykusunu bir fincan kahveden çok daha etkili bir şekilde dağıtmıştı. Kozalaklarla bezeli geniş dalların arasından bir kuşun cıvıltısını işitebiliyordu. Annika koni biçimli kozalakları ve ağaçların gür yapraklarının arasına bakınsa da kuş kaçtı.

Kırlangıç kuşu Avusturya'da yaygın olarak bulunurdu. Ağaçlıklar ya da çalılar yerine engin gökyüzünü tercih eden tek kuş türüydü kırlangıç. Yerel kuş besleyicileri tarafından yakalanamazdı. Ancak sesini işittiği bir ispinoz kuşu olmalı, diye düşünüyordu Annika. Alplerin papağanı diye nitelendirdikleri.

Kuş besleyicileri ormanlık arazi ve çayırlarda sinsi sinsi dolaşır, ellerindeki ağlar ile her sonbaharda ispinoz, saka, karabaşlı iskete gibi yere yakın uçmayı seven kuşları yakalamaya çalışırlardı. Kış aylarında bu besleyiciler yakaladıkları kuşların bakımıyla uğraşır, baktıkları kuşları da ilkbahardaki fuarlarda satarlardı. Satılamayan tüm kuşlar yazın ormanlık arazide yeniden serbest bırakılırdı.

Acaba Annika'nın ötüşünü duyduğu kuş, besleyicileri tarafından serbest bırakılanlardan mıydı, yoksa kendi özgürlüğünü kazanmış olanlardan mıydı?

Bir dal hışırtısına doğru başını çeviren Annika öten kuşu bir anlığına görebildi. Kızıl kahverengi tüylerle kaplı başı tıpkı karla örtülmüş bir Noel ağacını süsleyen kızcıkların andınıyordu.

“Özgürce uç,” diye fısıldadı Annika. Kuş besleyicileri, baktıkları kuşlara asla zarar vermezlerdi ama ister ötsün ister ötmesin Annika bir kuşun kış boyunca bir kafeste yaşaması fikrinden hoşlanmıyordu.

Bir ispinozun özgürlük şarkısı kulaklarında çınlarken Annika ağaçların ve gölün etrafını çerçeveleyen huş ağaçlarıyla çiçeklerin kenarından geçti. Bir zamanlar inek ve at barındıran binaların yanından yürüdü. İlerisinde bulunan arazideki orta çağdan kalma Schwansee Şatosu, dağ ile göl kıyısı arasında adeta bir katedral misali yükseliyordu. Halstatt Gölü şatonun altında gökyüzünün mavi rengini yansıtmaktaydı. Cam misali pürüzsüz yüzeyinde yalnızca köyün renkli silüetinin yansıması vardı.

Schwansee Şatosu yakınlarda bulunan Hohenwerfen ya da Mirabell şatolarından nispeten ufak sayılırdı. Ancak ters külâh misali sivri çatılı üç küçük kulesi ile oldukça merak uyandırıcı görünürdü. Muhtemelen daha önceleri çan kulesi olarak kullanılan ve içinde bir şapeli barındıran uzun bir kulesi daha vardı ki bulunduğu kulenin gövdesindeki dar koridordan kalenin arka tarafına çıkılıyordu. Bağlı olduğu binanın çatısına ise uzun pencereler sıralanmıştı.

Ana bina dışında kalan tüm yapılarda olduğu gibi mülk sahibi aile burada olmadıkları zaman şapel de kilitleniyordu. Ancak son ziyaretinde Bay Dornbach, Annika’nın babasından şapelin içine bir şey inşa etmesini istemişti. En azından babası, bir arkadaşı olan Hermann ile konuşurken Annika bu kadarına kulak misafiri olabilişti. Hermann, tadilat iş-

leri için babasına yardım etmek üzere işe alınmış bir gençti. Babası bu konuşmayı dinleyen Annika'yı gördüğünde ise ondan öğle yemeğini getirmesini istedi.

Ön taraftaki çimenliği adeta yalayan göl ile dağların oluşturduğu çetin duvar arasında kalan bu yapı, yüzyıllar boyu savaştan cephelerden korunmuş olsa da geçmiş nesilden birisi ormanlık alanı ağaçlardan temizleyerek Obertraun adında yakınlardaki bir kasabaya bağlanan geniş bir yol inşa ettirmişti.

Bay Dornbach ve Max, Obertraun'da durup Viyana'ya devam eden trene çoktan binmiş olsalar bile Bayan Dornbach bir hafta daha burada kalmayı tercih etmişti. Artık Bayan Dornbach da burada bulunmadığına göre Annika sabah saatlerini tıpkı annesinin yaptığı gibi yerleri ovalayarak, mobilyaların tozunu alarak, banyo seramiklerini deterjanla temizleyerek geçirebilirdi.

Hizmetçilik işi aslında sezonluktan ama Annika için bu iş sırf Max'ı ve kendi annesini onurlandırmak için benimsediği günlük bir rutine dönmüştü. Eğer Tanrı bir gün annesine cennetten ona bakması için fırsat tanırsa hem babasına hem de şatoya iyi baktığı için onun Annika ile iftihar etmesini isterdi.

Annika durmaksızın gümüşleri parlatabilir, metrelerce zemini ovalayıp temizleyebilirdi. Kış aylarında ise Bay Dornbach'ın sekreteri aracılığıyla yazlığa geleceklerini bildirdiği telgraf gelinceye kadar yalnızca birkaç haftada bir şatoya uğruyordu. Telgraf gelir gelmez ağırlaşan kokuyu gidermek

için şatoyu havalandırır, tüm nevresimleri değiştirir, soğutucuyu manavdan aldığı taze meyve sebzelerle doldururdu.

Ön kapının kilidini açtı. Zemin kattan yükselen merdivene serili halı cilalanmış mermer zemine yayılıyordu. Duvarlar arasında kalan alan Viyana'dan ziyarete gelen aristokratların ya da tepede avlanıp gelen kasaba sakinlerinin eğlenebilecekleri kadar genişti.

Merdivenler sahanlıkta ikiye ayrılıyordu, Annika sol taraftan devam etti. Basamaklar her adımında kırılmalarına ramak kalmış gibi gıcırdıyordu. Burayı evleri olarak gören Dornbach ve diğer ailelere dört yüz yıllık hizmetinin ardından merdivenin eklem yerleri de artık iyice tahrip olmuştu.

Annesi gibi diğer insanlar da bu eve, bazen de evin sakinlerine hizmet ederek ömürlerini tüketmişlerdi. Annika tüm hayatını buraya bağlamak gibi bir istek duymasa da Max ne zaman buradan ayrılrsa Annika'nın kalbi tıpkı bu merdivenler gibi kırılmanın eşiğine geliyordu. Bu derin, dağlayan acı Annika'nın içini titretirdi.

Boş bir vazoun yerleştirildiği eskimiş demir aksamli üç ayaklı sehpanın bulunduğu koridor duvarına Max'ın büyük bir portresi asılmıştı. Annika burada oyalanmadı. Max'ın yakışıklı yüzü öyle ciddi resmedilmişti ki inceltilmiş dudakları yüzünden çok acımasız birisine benziyordu. Tıpkı Bay Dornbach gibi.

Bay Dornbach'ın yatak odasına açılan kapı Bayan Dornbach'ın yatak odasının hemen yanındaydı. Her iki oda da ilerideki Alp dağlarının görüldüğü göl ve kasaba manzarasına

bakıyordu. Max'in odası ise evin arka tarafındaydı, onun manzarası orman ve heybetli dağdan ibaretti.

Max'in odasını temizleme işini Annika her zaman en sona bırakırdı.

Bazı geceler, babası birahaneye gittiği zamanlarda Annika eve geri dönerdi ama temizlik yapmazdı. Sanki Max'ten bir parça bulabilirmiş gibi odadaki kıyafetleri ve eşyaları karıştırırdı. Diğer gecelerde ise zemin kattaki kütüphaneye yerleşir, raflara muntazaman yerleştirilmiş kitaplardan birisini okurdu. Hatta bazen bir iki kitabı yanında alıp götürürdü, Dornbach ailesi gelmeden de yerine geri yerleştirirdi.

Babası evde yokken şatoya böyle girip çıktığını, evin hanımıymış gibi hayaller kurduğunu duysa muhtemelen kıyameti koparırdı. Oysa babasının da ara sıra kendi mevkiini unutup buranın kralı olduğunu hayal ettiğini aslında Annika da fark etmişti.

Koridordaki dolaptan temizlik malzemelerini alan Annika, Bayan Dornbach'ın yatak odasına geçti. Bu yatak odasındaki resimler, aile bireylerinin portreleri ya da doğa manzaraları yerine değişik renk ve biçimlerdeki tuhaf imgelerden oluşuyordu. Tablolar aynısafa çiçeği desenli sarı ve yeşil renkli yıpranmış perde ve yatak örtüsünün kumaşıyla uyumsuz bir görüntüye sebep olurdu.

Hanımefendinin bilhassa aşağıdaki sazlıkların arasına yerleşmiş kayıkhane ve tıpkı pirinç bir şamdanın iki mumu gibi yanan gölün öte kıyısındaki Hallstatt kasabasının çift kuleli kilisesine bakan manzaraya sahip bu yatak

odasının perdelerini neden kapalı tuttuğunu Annika hiç anlayamazdı.

Kasabanın Katolik kilisesi manzaranın sağ üst köşesine zarif bir posta pulu gibi yerleşmişti. Ancak kilisenin hemen yanında, toprak altında geçen on yıllık uykudan sonra mezarдан çıkarılan kemiklerin, bin yıl olmasa bile yüz yıllardır biriktirildiği kemikhane bulunuyordu. En azından arkadaşı Sarah Leitner bir ziyaretinden sonra böyle söylemişti.

Bayan Dornbach perdelerini belki de bu yüzden kapalı tutuyordu. Belki o da kemikhane manzarasından hoşlanmıyordu.

Annika artık ölüm kavramına gülmeyi bıraksa da endişesini henüz yenememişti. Aslına bakılırsa ölüm fikri onu gerçekten dehşete düşürüyordu. Öldükten sonra kemikleri için kimse tarafından rahatsız edilmeden tepede annesinin yanına gömülebilmeyi arzuluyordu.

Annika süpürgesiyle farasını makyaj masasına yasladı, temizlik bezlerinin olduğu kova ile deterjanın kavanozunu halı serilmiş ahşap parkenin üstüne bıraktı. Perdeleri toplayıp odayı taze dağ havasıyla doldurmak için pencereleri açtı. Temiz hava, dört yüz yıldır biriken tozun ve küfün dağılmasına yardımcı oldu. Bu evde pek çok nesil yaşamış ve ölmüştü ama küf birikintileri tıpkı Hallstatt gölünün dibindeki tuz madeni gibi ebedi sayılırdı.

Bir pikap ile içinde düzinelerce plağın bulunduğu kutu, çalışma masasının üstüne yerleştirilmişti. Annika plaklar arasında maestro Burno Walter'ın öncülüğünde Bethoo-

ven'in İmparatorluk Konçertosu'nu çalan Viyana Filarmonik Orkestrası'na ait bir plak seçti ve tıpkı ispinozun ötüşüyle ormanı doldurması gibi Annika da odayı müzikle doldurdu. Güneş ışığının da yardımıyla yükselen müziğin sesi odanın her yerini aydınlatırken Annika tüm gün burada kalabilmesini diliyordu.

Elinde toz beziyle çalışma masasına doğru yönelirken sayan Dornbach'ın giyinme odasındaki ayakkabı kutuları sanki kendisine sesleniyormuş gibi hissetti. Antika gardırobun içine itina ile yerleştirilmiş kutu kutu ayakkabının büyük çoğunluğunu Bayan Dornbach İngiltere ya da Fransa'ya yaptığı seyahatlerden getirmişti.

Temizlik biraz bekleyebilir, diye düşündü Annika.

Orkestra müziğine devam ederken Annika kutuları teker teker indirerek daha sonra yerlerini karıştırmamak adına kapının yanında ayrı bir yere istiflemeye başladı. Bayan Dornbach'ın harikulade ayakkabıları vardı ama Annika tüm kutuların kapaklarını açmakla vakit kaybetmek istemedi. Onun gözü yalnızca soluk yeşil renkli, fildişi renginden çizgileri olan ve *Georgette of Paris* markasının logosunun bulunduğu en alttaki kutuydu.

Bir kutunun Paris'ten olması bile onu daha cazibeli hale getiriyordu sanki.

Kutunun içinde ayakkabı yerine içleri fotoğrafla dolu on adet zarf bulunuyordu. Aslında Annika bunları biliyor olmamalıydı ama geçen yıllar boyunca Dornbach ailesi hakkında gizli kalması gereken pek çok bilgiye erişmişti.

Annika kutunun içindekilerin düzenini bozmamaya ya da üstlerinde leke bırakmamaya itina göstererek dikkatle inceledi. Bazen Bayan Dornbach'ın bu fotoğrafları neden bir ayakkabı kutusunun içine sakladığını merak ederdi ama bunu asla soramazdı. Bu kötü huyundan ne Dornbach ailesinin ne de babasını haberi olabilirdi.

Zarfların içindeki fotoğraflardan bazıları Akdeniz sahillerine bazıları da Alp dağlarına yapılan seyahatlerde çekilmişti. Bir tanesi Max'ın yaklaşık on yaşlarında kayak yaparken çekilmiş fotoğrafıydı. Geçen yıllar boyunca Max müzik ve kitap gibi ilgi alanının üstüne düşse de ister ülkenin vadileri boyunca olsun ister tepelerden aşağı süzülen pistlerde olsun kayak yapmaya hiç heveslenmemişti.

Max'ın bu fotoğraflarına bakmak, onunla konuşamadığı için Annika'nın içinde bir boşluk duygusu yaratırdı.

Zarflardan bir diğeri Annika'nın daha önce hiç görmediği sepya renkli fotoğraflardan oluşuyordu. Her bir fotoğraf yaklaşık yirmi santimetre uzunluğundaydı. Fotoğrafların biri bir bebek arabasının arkasında duran yaşlıca bir çifte aitti. Kadın güzel fakat ciddi görünüyordu, siyah renkli saçlarını sıkı bir topuz yapmıştı. Yanındaki adam ise melon şapkasını yelegeine doğru indirmişti. Uzun sakalı göğsüne doğru dökülüyordu. Annika onların eski akrabalar olduklarını düşündü.

Max Amerika'ya göç eden bir amca ve Fransız eşi ile beraber Paris'e yerleşen bir teyzeden başka herhangi bir akrabasından bahsetmemişti bugüne kadar. Düşününce Anni-

ka da kendi ailesinden hiç konuşmamıştı. Anne tarafından büyükbabası Büyük Savaş'ta ölmüştü. Büyükannesi de çok gecmeden vefat etmişti. Baba tarafından olanlar ise Linz'te yaşıyorlardı ama Knopf ailesi onları hiç ziyaret etmemişti. Babasının gençken onlarla arasının bozulduğunu duymuştu sadece.

Fotoğrafların altında başka hatıralar vardı. Muhtemelen Max'a ait olan bir sarı saç buklesi. Annika saç buklesini alıp yanağına yaslayarak bir süre öylece bekledi. Kutunun içinde küçük bir battaniye ve pembe bağcıkları olan minik beyaz patikler vardı. Bunların Bayan Dornbach'ın 1930'lu yılların başında kaybettiği kız evladına ait olduğunu düşündü. Bir isim vermişlerse bile Annika bilmiyordu. Max rahmetli kız kardeşinden yalnızca bir defa bahsetmiş, ona dair hatıraları da tahminen ölen hayvanları gibi gömmüştü.

Max tutkuyla sever ama sonra bırakırdı. Öte yandan Annika sevdiği insanlara tıpkı kuş besleyicilerinin değer verdiği pahalı kuşlar gibi sıkı sıkıya tutunurdu. Ve onları asla bırakmazdı.

Belki de onun tutkusu madendeki tuzlarıinki gibiydi. Bir kere taşlaşınca biri su ile eritmeden ya da kazma ile parçalamadan yerinden sökemezdi.

Kutunun en dibinde daha önce görmediği yeni bir şey rastladı. Elmaslarla bezeli, altı köşeli altın bir yıldızın bulunduğu bir kolye. Bu kolye Annika'ya arkadaşı Sarah'nın taktığı kolyeyi anımsatmıştı. Davut'un altın yıldızı. Sarah bu sembolden bir yıldız değil, bir kalkanmış gibi bahsederdi.

Annika bu sembolü gazetelerde de görmüştü. Viyana'daki Yahudi sporcular üniformalarında bu kalkanı işliyordı.

İyi de Bayan Dornbach neden Yahudi halkının isaretini bir kutuda saklasındı ki?

Annika kolyeyi avucuna alarak sırtını gardıroba yasladı. Belki de Bayan Dornbach'ın ataları bu kolyeyi bir Yahudi kuyumcudan satın almıştı. Üstündeki altın miktarı ile elmasları düşününce değeri... Böyle bir kolyeyi satın almak için kaç yıl* ödenmesi gerektiğini Annika hayal bile edemedi.

Kolye kol manşeti boyunca sallandı. Altın zinciri, Annika'nın kazağı üzerinde orman yeşili renginde ısıltılar yaratıyordu.

Acaba Bayan Dornbach bir gün bu kolyeyi Max'in esi olacak kadına hediye eder miydi?

Annika kolyeyi boynuna doğru kaldırıp saç örgüsünün altından ilikledi, gözlerini kapadı. Bu sessiz odada Max'in Viyana'da olup sınıf penceresinden dışarıyı seyredişini görebiliyordu. Acaba o da onu düşünüyor muydu?

"Annika?" Babasının ona seslendiğini duydu, sesi duvarların arasında boğuluyordu.

Annika telaşla saç örgüsünün altında kalan kopçaya uzandı ve babası onu kolyeyle beraber görmesin diye aceleyle çıkarmaya çalıştı. Kopçayı nihayet açıp kolyeyi kutunun içine geri bıraktı. Ancak kutunun kapağını kapatamadan kapıdan içeriye bir sigara kokusu süzölmeye başlamıştı bile. O an, babasının giyinme odasının içinde olduğunu gördü.

* Avrupa Birliği öncesi Avusturya'nın yerel para birimi. (ç.n.)

Georgette of Paris markalı kutuyu sanki ateşten çıkmış bir köz misali kenara fırlatıverdi. Ne yazık ki babası kutunun giyinme odası boyunca sürünüşünü görmüştü. Bu manzaranın ardından antika masanın yanına dizilmiş ayakkabı kutularını inceledi.

“Ne yapıyorsun?” diye sordu.

“Hiçbir şey, baba.”

Babasının sesi yükselmeye başlamıştı. “Onların eşyalarını karıştırıyorsun, değil mi?”

Annika korkuyla titredi. Her ne kadar içinde bir boşluk yaratsa da Max burada değilken onunla yalnızca bu fotoğraflar sayesinde yakınlaşabiliyordu. Bunu babası öğrenmemeliydi. “Ayakkabılar sadece baba, başka bir şey değil. Bazıları çok güzel.”

“Bayan Dornbach’ın eşyalarına dokunmayacaksın.”

Annika anladığını göstermek için başını hızlı hızlı salladı. “Bir daha yapmam.”

“Odaları temizleyeceksin. Annen gibi...”

“Biliyorum.” Annika’nın sesi cılız, adeta bir sincabın ciyaklaması gibi çıkmıştı. Max ya da Sarah gibi güçlü olabilmek isterdi. İkisi de kendi babalarından korkmuyorlardı. “Şimdi temizlerim.”

“Hermann geldi. Şapelde yardımına ihtiyacımız var.”

Annika, Hermann Stadler’i çocukluğundan beri tanır ve severdi. Oysa şapelden nefret ederdi. Şapelin duvarları sanki üstüne geliyormuş gibi hissediyordu. “Burayı temizleyeyim gelirim.”

"Şimdi gel, Annika."

Ayakkabı kutusu, askıya asılmış kıyafetlerin altında öylece duruyordu. Babasının dikkati dağılır ümidiyle başka bir kutuyu kaldırıp yerine yerleştirmeye meyletmisti ki babası uzanıp *Georgette of Paris* markalı kutuyu kapıverdi. Kutunun kapağını açtı ve içindekileri yerdeki halının üstüne döktü.

"Bu ne?" diye fısıldadı yıldız biçimindeki kolyeyi kaldırarak.

Annika korkuyla çarpan yüreğini sakinleştirmek maksadıyla omzunu silkti. "Bir kolye sadece."

Üstündeki elmasları, bir kalkana muhtaç olan insanlara ait sembolü ile tehlikeli bir kolyeydi bu.

Babasının bakışları an be an Annika'nın gözleri önünde değişivermişti. Başta öfkeli, hırçın bir gri kurdu andırıyordu. Ardından ağgözlülükle lekелendi. Sanki altınla dolu bir küp bulmuş gibiydi. "Bayan Dornbach'ın odasında..."

Annika aceleyle ayağa kalktı ve babasının peşinden giderek giyinme odasından çıktı. Babası kolyeyi pencereye doğru kaldırdı, altın ve elmasların ışııkla parıldayışını seyretti.

Acaba onu satmayı mı düşünüyordu? Yapmazdı öyle bir şey. Dornbach ailesi onu hırsızlık yüzünden işten atardı. Annika ile birlikte her şeylerini yitirirlerdi. Yaşadıkları kulübe, keçilerden edindikleri süt, gölde yakaladıkları alabalıklar, baharda Annika'ya cıvılayan kuşlar.

Gazetelerden okuduğu kadarıyla işsizlik Avusturya için yeterince büyük bir sorundu. Babası da bir daha asla iş bulamazdı.

Annika sesini kuvvet vererek elini öne doğru uzattı.
"Kolyeyi ver, baba."

Oysa babasının dudaklarında öyle alışlagelmedik bir tebessüm canlanmıştı ki Annika bile daha önce hiç böyle ıg-
renc bir ifadeye şahit olmamıştı. "Biliyordum," diye mırılda-
nan adam kızıyla değil, kendisiyle konuşur gibiydi.

Annika'nın eli oltaya yakalanmış bir balık gibi havada
asılı kaldı. "Neyi biliyordun?"

Annika'nın sorusuna cevap vermek yerine kolyeyi göm-
leğinin cebine koydu. Annika babasının ağgözlülüğünün
başlarına iş açacağından korkmaya başlamıştı.

"Lütfen, baba," diye yeniden uzandı Annika. "Bayan Dor-
nbach eşyalarını karıştırdığımızı anlayacak."

Babası tekrar pencereden dışarı baktı, ardından kızından
tarafa döndü. Döndüğü esnada dudaklarında garip bir gü-
lümseme belirmişti. "Bunu asla sormaz."

ALTINCI BÖLÜM

“Olağanüstü.” Charlotte, *Bambi*’nin üçüncü sayfasındaki yazıların üstünden parmağıyla geçti. Tırnakları özenle kesilmiş, sedef beyaz renkli bir oje ile süslenmişlerdi. “El yazısı özgün metindeki yazı karakteri ile neredeyse aynı.”

Parmaklarım Charlotte’un hemen yanı başında bulunan kadife kaplı koltuğun kolçaklarını kavırıyor, sandaletlerim ise Charlotte’un evindeki hoparlörlerden usul usul yükselen klasik müziğe eşlik edercesine yerdeki Doğu işi yün halıyı dövüyordu. “Ne yazıyor?”

Charlotte okuma gözlüklerini gözlerine biraz daha yakınlaştırdı kadının gri renkli kakülleri gözlüğün çerçevesi altında ezildi. Eski bir kitabın önceki sahibi hakkında bilgi sahip olabilmek için artık rutine dönüşmüş bir alışkanlıkla ön kapağın arkasını incelemeye koyuldu.

Annika’nın adını ve annesine ait kelimeleri okuyunca “Ne hoş bir hürmet göstergesi,” dedi nazıkçe.

Daha bu cümleyi kurar kurmaz vefat etmiş annesi Nadine'den bahsettiğini anlamıştım. Charlotte'un annesi Fransız asıllıydı. Fransa ile İsviçre sınırında yaşarken Almanca öğretmenliği yaptığı için her iki dili akıcı olarak konuşabiliyordu. Savaştan sonra evlat edindiği kızına da bu iki dili öğretmişti.

Biyolojik annemle benim aramda mucizevi bir barışma gerçekleşmeyecekti elbette. Ama en azından ben kendime -annem ile bana- ait olan hikâyeyi, verdiği tüm acılara rağmen biliyordum. Charlotte ise ne nerede doğduğunu biliyordu ne de ailesini tanıyordu. Aile bağı denilen kavramın kandan öteye gittiğini epey önce öğrenmiştim. Yine de Charlotte'un biyolojik ailesini onun için arayıp bulmak içimde hep bir arzu olarak kalmıştı.

Charlotte'un piyanosunun yakınındaki kitaplıkta duran Franz Ginzkey'in kaleme aldığı *Hatschi Bratschi'nin Hava Balonu** isimli kitabın eskimiş mavi cildine baktım. Tıpkı kitaptaki sihirli hava balonu gibi Charlotte'un da çocukluğu değişmişti. İşlettiğimiz kitabevinin adına da bu kitap ilham olmuştu. Bu kitap aynı zamanda Charlotte'un çocukluğundan ona kalan sayılı birkaç eşyadan bir tanesi, geçmişine ait tek ipucuydu.

Bu eser farklı dillere çevrilmemiş olsa da Charlotte biz henüz daha çocukken bana ve Brie'ye kitabı tercüme ederek

* (Alm.) Özgün adı *Hatschi Bratschis Luftballoon* olan eser Osmanlı'daki devşirme sistemini anlatan bir çocuk kitabıdır. Kitap, içindeki ırkçı ifadeler sebebiyle ağır eleştiri almıştır. Günümüzde Türkçe çevirisi bulunmamaktadır. (ç.n.)

okumuştı. Hatschi Bratschi küçük Fritz'i bir hava balonu aracılığıyla köyünden kaçırıyor ve birlikte dünyayı dolaşıyorlardı. Yaptığı seyahatten keyif alan Fritz'in balonu çocuk arayışında olan bir büyücü tarafından düşürülüyordu. Fritz böylece kendini büyücünün sarayında buluyor ve burada kaçırılmış başka çocuklar olduğunu keşfediyordu. Hikâyenin sonunda tüm çocuklar evlerine geri dönüyordu.

Bu hikâye ülkemizdeki çocuk kitapları ile kıyaslandığında oldukça ağır sayılsa da Fritz hem kötü büyücüden kaçabilmesi hem de yaptığı dünya seyahati ile beni hep büyülemişti.

Önce Charlotte'un kucagındaki *Bambi*'ye, ardından kütüphanede duran *Hatschi Bratschi'nin Hava Balonu*'na baktım. Biri bir trajedi diğeri ise zaferi anlatan her iki kitap da aynı dönemde Avusturyalı yazarlar tarafından kaleme alınmışlardı. Ancak Felix Salten, Nazi birliklerinden kaçan bir yazar olmuşken Franz Ginzkey bu birliklere katılmayı tercih etmişti.

Charlotte üçüncü sayfadaki el yazılarına geri dönüp kelimeleri inceledi. "Almanlar savaş zamanında bu kitabın basılmasını yasaklamışlardı."

Onaylayarak başımı salladım. "Felix Salten, Yahudi olduğu için."

"Bu kitabın masal adı altında Yahudileri öldürmeye çalışan insanları anlatmaya çalıştığını düşünmüşlerdi."

Sırf spor olsun diye masum karacaları avlayan Man isimli adamı düşüntünce ürperdim. Felix Salten hakkında çok fazla kayda değer bilgiye erişemediğim için Avusturya Ulusal

Arşivi'nden birkaç makale talebinde bulunmuştum. Sophie isimli bir araştırmacı bana bugün dönüş yapmıştı.

Kısa saçlarını kulağının arkasına doğru eliyle tarayan Charlotte bakışlarını yukarı doğru kaldırdı. "Brianna bunu nereden bulmuş?"

"Idaho'daki bir satıcıdan." Kaşığımı dondurma kâsemin içine daldırıp çikolatanın tatlı aromasının tadını çıkardım. "Bana doğum günüm için sürpriz yapmak istemiş."

Charlotte sayfayı çevirdi. "Annem ben küçükken bana bu hikâyeyi okurdu."

Sayfalara bakan Charlotte sanki başka diyarlarda kaybolmuş gibi görünüyordu.

Onu tanıdığımdan beri bir kitabın sayfalarında kayboluşuna defalarca kez şahit olmuştum. Hatta bir keresinde bana bu kitapların onun sihirli balonu olduğunu, okuduğu her kelime ve hikâye ile başka diyarlara seyahat ettiğini, sıklıkla da kendini Fransa'daki evinde bulduğunu söylemişti.

Lyon'un doğusundaki yetimhaneye vardığı ilk gün birisi onun adını Charlotte olarak değiştirmişti. Charlotte ismi yeni bir başlangıç bağlamında "özgür kadın" anlamına geliyordu. Savaş sona erdikten sonra Nadine yeni evladının bu ismi kucaklamasını isteyerek onunla beraber bir özgürlük yolculuğuna çıkmıştı.

Charlotte annesini çok severdi. Bundan yaklaşık altmış yıl önce Marshall Trent isimli Ohio'lu bir asker ile evlendikten sonra da annesini Amerika Birleşik Devletleri'ne getirmişti.

Nadine öldükten sonra Trent ailesi Charlotte'un biyolojik ailesi hakkında araştırmalar yapmış, ancak ne Lyon'da ne de Fransa'yı çevreleyen diğer köylerde onun doğumuna ilişkin bir kayda erişebilmişlerdi. Böylece ülke sınırını aşıp Cenevre'deki kayıtları araştırmaya başlamışlardı. Buradaki arayış da sonuçsuz kalınca Almanya'ya geçmişlerdi. Almanya'da tüm doğumların kayıtlarının tutulduğu merkezi bir kayıt ofisi bulunmadığından yalnızca birkaç büyük şehirdeki nüfus kayıt ofisine sorabilmişlerdi.

İlerleyen yıllarda ben de Charlotte'un ailesini bulma arayışına internette yayınlanan Aile Tarihi Kütüphanesi kataloglarını araştırarak yardımcı oldum. Biyolojik ailesi yüksek ihtimalle çoktan ölmüştü ama belki bir kardeş ya da kuzen bulabilmeyi ümit etmiştim. Belki Charlotte'un hikâyesinde yarım kalan boşlukları doldurabilecek birileri kalmıştır, diye düşünüyordum.

Fakat hiçbirimiz Charlotte'un doğum kayıtlarına erişememiştik. Ailesi hakkında bilgi sahibi olabilmemiz için de doğduğu yeri bulmamız gerekiyordu.

Charlotte, Nadine onu evlat edininceye kadar Lyon yakınlarındaki yetimhanede yaklaşık beş yıl yaşamıştı. Brie ve benimle tanıştığında ise bizleri Nadine'in ona gösterdiği şefkatin aynısıyla kucaklamıştı. Bizler yetim sayılmazdık belki ama bir anne sevgisine ya da en azından hayatın zorlu yolunda bize yol gösterebilecek bir teyzeye ihtiyaç duyan iki kız kardeştik. Charlotte bizlerin bu boşluğunu doldurmuş gibiydi.

Charlotte gözlerini bana doğru tekrar kaldırdığında koyu yeşil gözlerinde kafa karışıklığına işaret eden bir ifade belirmişti. "Bir listeye benziyor."

"Ne listesi?"

Charlotte başını iki yana salladı. "Emin değilim."

Brie ile birlikte bir kitabın sayfalarının arasına sıkıştırılıp sonra da unutulmuş pek çok liste bulmuştuk. Çoğunlukla pazar alışverişi ya da yapılacak işler hakkında olurdu bu listeler. Ancak hiçbirisi bir kitabın içine ince ince işlenmemişti. Sanki bu liste yazar ya da kitabın sahibi tarafından asla unutulmamak üzere yazılmış gibi görünüyordu.

"Tercüme edebilir misin?" diye ısrar ettim.

Charlotte dizime hafifçe vurdu. Beni sekiz yaşımdan beri tanıyan bu kadın bazen ne kadar ısrarcı ve sabırsız olabileceğimi elbette ki biliyordu. Bir gün bana azmimin de bir yetenek olduğunu ama herkesin kendisi kadar anlayışlı olmayabileceğini söylemişti.

Charlotte'un mizacımdaki bu kararlılığı onca yıl önce fark edişindeki bilgelik, cesaretimin benim için bir lanet değil de bir lütuf olduğunu anlamama büyük katkıda bulunmuştu. Bugün bile kendim hakkındaki görüşlerim onun gözünden nasıl görüldüğüm ile şekillenirdi.

Bir zamanlar Charlotte'un eşi tarafından işletilen dondurmacıdan onun için getirdiğim vişneli dondurmaya uzandı ve kaşığını kâsenin içine daldırdı. Onu nicedir tanırdım, asla ki-taba ya da dondurmaya burun kıvrıldığını görmemiştim.

İki lokma yedikten sonra Charlotte dondurma kâsesini

cam sehpanın üstüne yerleştirdi ve kitaba geri döndü. İlk sayfadaki kelimeleri ağır ağır okurken kelimeler dudaklarında canlanmaya başladı. "Altın kolye, yakut broş, altı gümüş çay fincanı ve-" Son kelimeyi tercüme etmekte biraz zorlandı, "tabakları."

Charlotte'un kolunun üstünden kitabın sayfasına baktım. "Belki biri aile yadigarlarının listesini tutuyordu."

"Satır sonunda iki tane harf var. Baş harf olmalılar," dedi. "R.L."

"İlginç."

"Belki Annika sırlarını gözden uzakta tutmaya çalışıyordu. Bir yetişkinin bulmasını istemiyorsa..."

"O zaman çocuk kitabından daha güvenilir başka yer bulamaz."

Charlotte onaylayarak başını sallarken okuma gözlüklerini kısa saçlarının üstüne doğru yükseltti. Genç okuyucular için yazılmış kitapların sadece sayılı yetişkin tarafından okunmasının acısını yıllar boyunca yaşamıştık. Charlotte da ben de yaşlı nüfusun aslında çocuk kitaplarından öğrenebileceği çok şey olduğu konusunda hemfikiridik. Taraflı düşündüğümü kabul etsem de bilhassa çocuklar için yazılmış bazı hikâyelerin yetişkinler için pazarlananlardan adeta ışıltılı kadar daha eğlenceli olduklarını söyleyebilirdim.

Bu listenin yazarı özgün eserdeki yazı karakterleri ile benzerlik konusunda oldukça hassas davranmış, muhtemelen yazısını aceleyle getirmemeye özen göstermişti. Not aldığı şeyler onun için büyük değer taşıyor olmalıydı. Liste-

yi yazan Annika Knopf mu yoksa annesi miydi, diye merak ettim.

İki kitaba yeniden baktım. Önce kütüphanedekine, ardından Charlotte'un elindekine. Keşke dile gelip de bana maceralarını anlatabilselerdi.

"Bugünlük bana bu kadar yeter." Charlotte elindeki kitabı kucağına indirdi.

Bu sefer ben onun dizine hafifçe vurdum. "Tamam, sorun değil."

"Aklım çalışıyor da hafızam çalışmıyor."

"Aklının benimkinden çok daha iyi çalıştığına eminim."

Charlotte sayfaları karıştırıp kuzeni Faline ile oynayan, ormanda annesinden saklanan Bambi'nin resimlerini inceledi. Resimlerin bazıları renkliyken diğerleri siyah beyazdı. Charlotte birdenbire başını benden tarafa çevirdi. "Resmi gördün mü?"

Ona doğru eğildim. "Ne resmi?"

Charlotte kitabı ağır ağır döndürdü. Bir gazeteden yırtılıp kitabın sonuna düzinelerce şeffaf bant ile sabitlenmiş, rengi sarıya çalan bir fotoğraf gözüme ilişti. Fotoğrafta genç bir adam vardı ve fotoğraftan kesilerek çıkarılmış bir kadının gözlerinin içine bakıyor gibi görünüyordu. Bir kadın olduğunu adamın dans ederken tuttuğu elin eldivenli oluşundan anlamıştım. Genç adam açık renkli saçları, göz alıcı duruşuyla zamanında pek çok genç kadının yüreğinin çarpmasına neden olmuştu besbelli.

Fotoğrafın altında bulunması gereken ilgili haber eksik

olsa da gazetenin adını fotoğrafın üstünde kalan kısımdan okuyabiliyordum.

Neues Wiener Tagblatt, 6 Mayıs 1938.

"Viyana gazetesi," dedi Charlotte.

"Belki Annika da Avusturyalıydı."

Charlotte kitabı kapatıp kapağına baktı. "1938 yılında vaftiz edildim."

Ellerim kucagımda sessizce bekledim. Charlotte yetimhanedeki anılarından ya da geride çocuklar dahil kimseyi bırakmayan büyük savaşın trajedilerinden nadiren bahsederdi.

"Keşke aileni senin için bulabilseydim, Charlotte."

Uzanıp elimi tuttu. Teni öyle yumuşak, öyle narindi ki morartacağımdan endişe ediyordum. "Bir araya gelmek için geç kaldık."

"Başlarına ne gelmiş olabileceğini hâlâ merak ediyor musun?"

"Bazen evet," derken sesi titremeye başladı. "Bazen de öğrenmekten korkuyorum."

"Herkes kendi hikâyesini bilmeli."

Gözlerini kapatan Charlotte başını sandalyesinin sırtına yasladı. "Umarım bu Annika da savaş başlamadan önce Avrupa'dan ayrılabilmiştir."

Charlotte elimi tutan elini bırakmadı. Ben de hatıralarını bölmek için sesimi çıkarmadım. Ona asla zarar vermek istemesem de keşke geçmişine ait güzel bir anıyı ona geri getirebilseydim.

* (Alm.) Yeni Viyana Gazetesi. (ç.n.)

YEDİNCİ BÖLÜM

MAX

VİYANA, AVUSTURYA

MAYIS 1938

Avizeden yükselen ılık balo salonunun yaldızlı duvarlarını aydınlatırken maestro Bay Krause asasını havaya kaldırdı. Çok geçmeden orkestra, belediye binasının her bir balkon ve odasını bir müzik seliyle dolduruverdi. Salonu çerçeveleyen mermer sütunlar, aralarında sallanan Almanya bayrağı ile adeta titriyorlardı.

Orkestra on sekiz müzisyenden oluşuyordu. Trampet, flüt ve çello virtüözleri dizilmişti. Oysa Max'ın gözleri ikinci sıradaki bulunan, soldan üçüncü koltuktaki genç kadından başkasını görmüyordu. Kemanı yakasına dayamıştı, fildişi rengindeki elbisenin eteği ise neredeyse yere sürtünüyordu. Luzi'nin üstünde tıpkı orkestradaki diğer kadın müzisyenler gibi her zaman giydiği siyah elbise yerine şık bir tuvalet vardı.

Geçen hafta gerçekleşmesi planlanan opera, Bruno Walter'in Avusturya'dan ayrılmasının ardından iptal edilmmişti. Ancak orkestradaki müzisyenlerin çoğunun Yahudi olmasına rağmen belediye binasında düzenlenen balo iptal edilmemişti.

Yahudi müzisyenler olmadan Viyana'da bir orkestra kurmak zor olurdu. Hatta bu neredeyse imkânsızdı. Zaten müziksiz bir Viyana neye benzerdi ki?

Düzinelerce smokinli erkek, dansa hazırlanırcasına kollarını kaldırdı. Partnerlerinin işlemeli elbiseleri salonun sü-tunları arasında ahenkle ısıldamaya, ipek ve satenden oluşan kumaşlar kendi şarkılarını söylemeye başladı.

Dünya sanki Max'ın gözlerinin önünde çılgına dönmüş gibiydi. Viyana'nın sokaklarında sözlü ve sopalı ayaklanmalar yaşanırken bu altın kaplı duvarlar arasında adeta bir güzellik ve barış senfonisi saklıydı. En azından bu gece, Avusturyalılar dövüşmek yerine dans etmeyi yeğliyor, bir zamanlar onları birbirlerinden ayırtıran farklılıklarını iyileştiren müziğin tadını çıkarıyorlardı.

Max'ın yanından geçen Viyana'nın yeni atanmış belediye başkanı Bay Neubacher, Nasyonal Sosyalizm görüşünü desteklediği için ülkeden ihraç edilen bir grup destekçi ile beraber Avusturya'ya yakın vakit önce geri dönen filozof eşi ile dans ediyordu. Geçtiğimiz ay Nazi destekçileri adeta öbekler halinde Avusturya'ya geri dönmüş, Hitler'in onların uğruna açtığı yolda sert adımlarla ilerlemişlerdi.

Salonda bulunan pek çok aristokrat, çok sevdikleri Avus-

turya'dan vazgeçmek zorunda kalmaları anlamına gelse bile varlıklarını dünyanın en iyi ülkesi olarak gördükleri yeni ülkeye dahil etmek istiyorlardı. Yirmi yıl önce savaşta mağlup olmanın bıraktığı aşağılanma hissi gururlarını adeta ateşe vermişti ve bu ateş geçen her yıl daha da körüklenmişti. Büyük savaşta mücadele verip kaybeden pek çok genç erkek zafer vaktinin şimdi olduğu inancındaydı. Dünyaya artık bir korkak olmadıklarını göstermenin bir fırsatını bulmuşlardı sanki.

"Max." Mavi renkli saten elbisesi avizenin ışığı altında parıltıyan Bayan Dornbach, Max'ın önünde belirdi. "Dans edecek misin?"

Max orkestraya doğru başı ile işaret edip "Partnerim şu an müsait değil," diye cevap verdi.

"Tüm gece öyle olacak. Oysa sana eşlik etmek isteyecek pek çok genç hanım var."

"Başka birisiyle dans etmek istemiyorum."

Dudaklarını kınayan bir ifadeyle birbirine bastıran Bayan Dornbach, oğluna ters ters baktı. Bayan Dornbach aslında Luzi'yi severdi, Bayan Weiss'i da öyle. İki kadın, Viyana Konservatuarı'nda eğitim almaya başladıklarından bu yana arkadaştı. Ludwig van Beethoven ve Johannes Brahms gibi bestecilere olan sevgileri arkadaşlıklarını perçinlemişti. Max'a göre annesi Viyana'daki Yahudilere ilişkin büyüyen nefrete kayıtsızmış gibi görünüyordu. Annesi müzikten hoşlanırdı, Viyana'daki müzisyenlerin büyük çoğunluğu da Yahudi kökenliydi. Annesinin bir müzisyeni aşağılama se-

bebi kökeni değil, eserini çalamayacak kadar tembellik göstermesi olurdu.

Bayan Dornbach, oğlunun Luzi ile olan ilişkisini onaylamıyordu çünkü Max'ın ucu evliliğe giden bir ilişkiden önce okulunu bitirmesini istiyordu. Oysa yeni hükümet Max on sekiz yaşını doldurur doldurmaz onu silahlı kuvvetlere dahil etmeyi daha çok tercih edecek politikalar benimsemişti.

Bay Dornbach eşi ve oğlunun yanına gelirken eşinin omzunun üstünden dans edenleri seyrediyordu. Dornbach çifti soylu geçmişlerinin onlara kattığı soğuk havayı sergileyen bir ciddiyetle ayakta durdu. Sanki böyle davranınca gelecekte kendilerini olası tehlikelerden koruyabileceklermiş gibi.

Bu akşam yine evden çıkmadan önce tartışmışlardı. Babası Mussolini'nin Avusturya'yı savunacağı konusunda ısrarcı olurken annesi İtalyanların böyle bir niyeti olsaydı bunu aylar önce yapacağını söyleyerek karşılık vermişti.

Her iki ebeveyni de eski Avusturya'da onlardan beklenen davranışların bilincindeydi, Max'ın da bu beklentilerin önemi konusunda bilgilendirmeye çalışmışlardı. Oysa Hitler, soyun aristokrasiye dayanıp dayanmadığıyla ilgilenir gibi değildi. O daha çok karşısında gördüğü insanın damarlarında Yahudi kanı akıp akmadığıyla ilgileniyordu. Max tüm hayatını geleceğe odaklanarak yaşamışken bu yeni yönetim sistemiyle insanlar geçmişleri tarafından tanımlanır olmuşlardı.

Müzik sona erdi, aralarında annesiyle babasının da olduğu yeni çiftler dans etmek için piste doğru ilerlediler. Max gözlerini Luzi'ye geri çevirdi. Luzi onu gördüyse bile hiç

tepki göstermemişti. Bakışları yalnızca önünde duran nota sehпасının üstündeydi. Max kalabalığın arasından öne doğru yaklaştı. Maestro asasını nihayet indirdiğinde ise Max ikramların servis edildiği yan odaya kadar Luzi'ye eşlik etmek üzere hazırlandı. Luzi bir sonraki performansa kadar başına bir şey gelmesinden endişelendiği kemanını kutusuna yerleştirdi ve kilidini kapadı.

"Keşke birlikte dans edebilseydik," dedi Max.

Dansçılar müziğin bitmesiyle beraber pistten ayrıldığından Luzi boş zemine doğru bakışlarını eğdi. "Bu gece olmaz, Max."

"En azından beraber yemek yiyebiliriz."

Luzi başını iki yana salladı. "Yemek yemek de istemiyorum."

"Çok acıkmış olmalısın."

Luzi eliyle elbisesinin kolunu sıvazladığı esnada Max ellerinin nasıl titrediğini fark etti. "Sinirlerim bunu kaldırmaz."

"Ama bedeninin buna ihtiyacı var."

"Lütfen, Max, beni tartışmaya zorlama."

Max uzanıp Luzi'nin titreyen elini centilmen bir edayla kolunun iç tarafına yasladı. "Sizinle tartışmayı hayal dahi edemem, hanımefendi."

Luzi, Max'ın girdiği kolunu önce sıkı sıkı kavradı. Ancak Max onu kalabalığın arasından uzaklaştırıp büyük belediye binasını saran geniş balkona çıkardığında Luzi'nin gergin eli yavaş yavaş gevşemeye başladı. Birlikte balkonun etrafını

çerçeveleyen parmaklıklara yaslanıp havayı yumuşatan kiraz çiçeklerinin o tatlı kokusunu soludular.

Max, Luzi'ye gülümsedi. Luzi ile beraberken Viyana'daki tüm düşmanlık, tüm gizli kapaklı işler silinerek yok oluyormuş gibi hissediyordu. "Kemanını harika çaldın."

Luzi başını iki yana salladı. Arkalarındaki açık kapıdan sızan ışık Luzi'nin koyu renkli saçının üstünde ışıltılar yaratıyordu. "Notaların çoğunu unutmuş gibi çalışıyorum."

"Rol yapma, Luzi, tüm notaları en mükemmel şekilde seslendirdiğini ikimiz de biliyoruz."

Luzi derin bir iç çekti. "Nasıl çaldığımı bilmiyorum. Müziğin içinde kaybolmuştum."

"Ben de öyle." Max, Luzi'nin gözlerini görebilmek için parmaklıklara sırtını dönerek yaslandı. "Annenle baban nerede?"

Bu sorunun devamında Luzi'nin önlerindeki ağaçlarla bezenmiş yürüyüş yoluna kaçırdığı gözlerinde beliren mutsuz ifadeyi Max görmemiş olmayı diledi. "Davet edilmediler."

Max'ın tüm kanı adeta yüzüne yükselmişti. "Ne?"

"Dün davetiyelerinin iptal olduğunu bildiren bir mektup aldılar."

Max'ın ensesindeki tüyler tıpkı Hitler'e şehir boyunca eşlik eden askerler gibi dimdik kesildiler. "Ama senin davetiye iptal edilmedi?"

"Hayır, orkestrada ihtiyaç vardı. Aslında reddedecektim ama..."

"Annen mi?"

"Müziğin bizleri buradan uzaklaştıracağını düşünüyor."

İçinde büyük bir öfke kabaran Max yumruğunu sıktı. "Bu çok yanlış, Luzi."

"Biliyorum," derken sesi çok cılız çıkmıştı. "Ama ne yapabiliriz ki?"

"Mücadele ederiz."

"Kendi başımıza yapamayız." Luzi arkasını dönüp balkondan uzaklaştı. "Yerime geri dönmem gerek."

"Birkaç dakika daha kal," diye yalvardı Max. "Seni bir daha ne zaman görürüm bilmiyorum." Çünkü Dornbach çifti Bay Dornbach'ın uygun gördüğü bir anda müzik bitmeden önce salondan ayrılmakta ısrarcı olacaktı.

Luzi gülümsedi. "Çok uzun sürmeyeceğine eminim."

Salonun içinde önce flüt, sonra da Josef Strauss'un Viyana valsine eşlik etmek üzere bestelediği eserini çalan iki kemanın sesi yükseldi.

Luzi öne doğru bir adım attı, yüzündeki gülümseme silinmişti. "Bensiz başladılar."

"Artık katılmazsın, çok geç," diyen Max, Luzi'nin eline doğru uzandı.

Ellerini ovuşturan Luzi titriyordu. "Bay Krause çok sinirlenecek."

"Lütfen, Luzi," diye bir daha yalvardı Max. "Sadece bir dans."

Luzi gözlerini kaparken sanki vermek istediği cevabı yükselen müziğin sesinde arıyormuş gibi görünüyordu.

"Kendimizi imparator ve imparatoriçeymiş gibi hayal ederiz," dedi. "Sisi ve Franz Joseph gibi."

“Sadece kısa bir dans ama,” diye nihayet razı geldi Luzi. “Bir sonraki şarkı başlamadan önce yerime dönmem gerekiyor.”

“Kısa bir dans, peki.”

Luzi eteğinin kenarını hafifçe kaldırdı, Max de onun elini tuttu. “Hadi, onlara vals nasıl yapılır gösterelim.”

Max sanki cennetin kapıları açılmış, melekler zihninin içinde ona şarkılar söylüyormuşçasına tarifsiz bir neşeyle dolup taşıyordu. Kollarında Luzi ile bir zamanlar onları anlatan şarkı eşliğinde pistte daireler çizmeye başladı.

Keşke tüm gece boyunca birlikte dans edebilselerdi.

Sonsuza dek de sürebilirdi.

“Tüm Viyana bizi seyreliyormuş gibi hissediyorum, Max.”

“Bizi seyretmiyorlar,” diye sıırıttı Max. “Onların gözleri yalnızca seni görüyor.”

Luzi’nin Max’a gülümseyen yüzü aydınlanmıştı sanki. “Bazen kör olduğumu düşünüyorum.”

“Hayır, gözlerim yalnızca seni görüyor.”

Müzik sona yaklaşırken Max, Luzi’nin elinin gevsemeye başladığını hissetti. Danslarının bitişine razı olmasa da Luzi’ye orkestraya kadar eşlik etti. Bay Krause öfkeli bir bakışla Max’a bakarken müzik son bulduğu sırada Luzi sandalyesine oturdu.

Oysa kimsenin öfkesi Max’ın yüzündeki gülümsemeyi solduramazdı. O, Luzia Weiss ile dans etmişti. Onun bir gülümseyişini görme onuruna layık olmuştu.

SEKİZİNCİ BÖLÜM

LUZI

VİYANA, AVUSTURYA

MAYIS 1938

Maestro'nun orkestraya katılmayıp dans ettiği için Luzi'yi -haklı olarak- azarladığı söylevi tüm misafirler salondan ayrılınca dek devam etti. Bay Krause de salondan ayrılmadan hemen önce Luzi'nin gitmesine izin verircesine elini savurdu.

Luzi kemanının kutusunu taşıyarak avluya çıkan yan kapılardan bir tanesi boyunca yürüdü. Aslında flüt virtüözlerinden bir tanesi onu yedi kilometre uzaklıktaki evine arabayla bırakacaktı ama görünüşe bakılırsa Daphne de orkestranın geri kalanıyla beraber oradan ayrılmıştı. Geriye yalnızca sanki onu hiç görmeyen, maestronun bu ihmalkârlık yüzünden bağıra çağıra söylediği azarları hiç işitmemiş gibi davranan garsonlar kalmıştı.

Yine de dansın hatırası yüzünde bir gülümseme yaratabiliyordu. Bu gece bir anlığına da olsa kendini bir hayal aleminin içinde zannetmişti. Sanki tüm Viyana onun sosyeteye kabul edilmesini kutlamış gibi hissetmişti. Böyle bir etkinlik bir yıl süre boyunca bir daha tekrarlamayacaktı, en azından Luzi için.

Yahudi olmayan burjuva sınıfıyla beraber salondaki tüm aristokratlar acaba Max Dornbach'ın kollarındaki Yahudi kızı konuşmuşlar mıydı? Yoksa keman çalmaya neden devam etmediğini mi merak etmişlerdi? Davetlilerin pek çoğu Luzi'nin ailesini, Luzi'yi tanırdı. Ancak Luzi, yaşadıkları günlerin atmosferinde onun gibi birisinin aralarında dans etmesinden hoşlanacaklarına şüpheyle yaklaştı.

Meastronun onu böyle geç saate kadar tutmasına, Daphne'nin onu almadan gidişine ve... Luzi'nin Max'ın cazibesine karşı hayır diyememiş olmasına annesinin çok sinirleneceği kesindi. Max'ın ilgisinin farkındaydı ama annesi Viyana'nın Yahudilere kapılarını kapatacağını söylemişti. Kızının bu yüzden müziği dışında başka bir sıfatla anılmasını istemiyordu.

Bu yüzden Luzi yalnızca müziği ile ilgilendiği sürece her şey yolundaydı.

Belediye binasının merdivenlerinin son basamağındaki kapı dikdörtgen biçimli, sütunlu bir giriş yolu ile çevrili avluya açılıyordu. Çiçek ve çimen kokusu ile taçlanmış bahar havası Viyana Üniversitesi ile belediye binasını birbirinden ayıran parktan avlunun diğer tarafında kalan kubbeli koridor boyunca esiyordu.

İlkbahar mevsiminin sıcaklığı Luzi'nin kalbini ısıtıyordu.

Keman kutusunu her iki eliyle kucaklayarak yürümeye devam etse de zihninde yayını havaya kaldırdı ve Joseph Haydn'in mevsimler hakkındaki oratoryosundan bir parçayı düşünmeye başladı. Müzik karanlık avluyu adeta aydınlatıyor, zihninde kendini tekrarlamak isteyen acınası düşünceleri kovalayarak uzaklaştırıyordu.

Al fine.

Annesi Max ile yaptığı dansı öğrendiği zaman olacakları zihninde çoktan hayal etmişti. Şimdi ise düşüncelerini üniversite meydanına yaklaşırken parkın ötesinde kalan yola odaklamalıydı.

Ayakkabısının topukları, avlunun taş döşeli zemini boyunca takırdayarak tıpkı şehirde büyük yük arabalarını çeken atların nal sesini andıran bir ses çıkarıyorlardı. Zihnindeki müzik sesi son bulduğunda ise olağan endişeler öne çıkmaya başladı. Korkulacak bir şey yok..

Bir kibritin cızırdayarak yanmasının sesi ile beraber bir sigara dumanının geniz yakan kokusu baharın o tatlı havasını ele geçirdi. İrkilen Luzi fenerin loş ışığı altında bir sima görebilme umuduyla avlunun her iki yanını inceledi. Çalışanlardan bir tanesi olmalı, diye düşündü kendi kendine. Bir garson ya da bekçi sigara içmek için dışarı çıkmıştı muhtemelen.

Yine de Luzi meydanın karşısında, parkın içine çıkan koridora varabilmek için adımlarını hızlandırdı. Belediye bi-

* (Ing.) Müzikte baştan alıp işaretli yere kadar tekrar etmek anlamına gelen tanım. (ç.n.)

nasının diğer yanına geçtikten sonra eve gitmek için bir tak-
sı çağırırdı. Ya da saat çok geç olmadıysa tramvaya binerdi.

Luzi zihninde mevsimleri anlatan şarkıyı yeniden çalma-
ya başlarken bakışlarını avlunun dışındaki ışıklara odakladı.

Sol tarafında bir şeyin hareket ettiğini, fener ışığının yere
döküldüğü yerde bir gölgenin büyümeye başladığını fark
etti. Luzi'nin aklına gelen ilk düşünce belediye binasına geri
koşmak olsa da çıktıktan sonra kapı arkasından kilitlenmiş-
ti. Bu sebeple gözlerini kemerli koridorun sonunda açıklık
alana ait minik görüntüye dikerek aceleyle koşmaya başladı.

Duvarın girintilerinden bir adam çıkınca Luzi'nin kalbi
korkuyla sıkışmıştı, sanki teni lime lime ediliyormuş gibi
hissediyordu. İlk başta gördüğü adamın yüzünü seçememişti
ama şimdi onu tanıdığını fark etmişti. Gördüğü adam Ernst
Schmid'ti, bir zamanlar Max'ın evinde çalışan kişi.

Acaba Ernst onun bu gece sahne alacağını biliyor muy-
du? Davetin ilan edildiği gazete sayfalarında Luzi'nin adını
okumuş olabilirdi.

Luzi zihni ona koşması için bağırsa da topuklarını kaldı-
rım taşı üstünde tıkırdatmaya devam ederek Ernst'i görme-
miş gibi yürümeye devam etti. Nereye gidebilirdi ki? En son
karşılaştıklarından çok daha farklı bir senaryonun içindeydi,
bu sefer etrafta kimse yoktu.

Ernst çıkışa ilerleyen koridorda Luzi'nin önüne geçip
yolunu kesti. Luzi'nin zihninde aslında gömülü kalmalarını
yeğlediği anıları canlanıverdi birdenbire.

Henüz on dört yaşındayken Max'ın evinde düzenlenen
partiden birkaç dakika uzaklaşabilmek için Max'ın yatak

odasına girmişti. Ernst onu yatak odasında yalnız başına bulmuş, bir centilmen gibi oradan ayrılacağına Luzi'yi odada köseye sıkıştırmıştı. Luzi öyle bir çılgılık atmıştı ki Ernst'in bu tepki karşısında bakışlarında beliren endişeyi ve öfkeyi hâlâ hatırlayabiliyordu. Ernst, sanki tacizde bulunan Luzi'ymiş gibi gücenerek yatak odasından kaçmıştı.

Luzi yaşananları hiç kimseyle paylaşmasa da o olaydan sonra Ernst'i birkaç sefer daha görmüş, her görüşünde de üstündeki bakışı hisseder olmuştu. Max'ın kaçamak bakışları gibi keyifli bir ifade değildi onunkisi. Arkadaşça değildi. Sanki zamanını kolluyordu.

Luzi kemanının kutusunu adeta bir kalkanmış gibi göğsüne bastırdı ve Ernst'in etrafından dolandı. Gecenin sessizliğine kıyasla ayakkabısının topukları gürültülü kalmıştı. Yüksek kemerli koridor boyunca aceleyle ilerleyen Luzi zihnindeki şarkıyı düşünmeye uğraştı.

Ernst hiçbir şey söylemedi ama Luzi ona yetişmeye çalışan adımların sesini işitebiliyordu. Koşmak istedi ama bunun avını kovalayan bir panter misali Ernst'i daha da cesaretlendireceğinden endişe etti. Ernst'in niyeti sadece ona sataşmak da olabilirdi. Yine de... Luzi onun niyetindeki diğer ihtimalleri düşünmek istemedi.

Boş parkın ağaçlarla süslü yolunda hızlı hızlı yürümeye devam ederken uzaktaki araç trafiğinin korna ve fren sesleri zihnindeki müziğin yerini almaya başlamıştı. Sesler Luzi için bir deniz feneri, peşindeki adamdan onu koruyacak kalabalığın vaadiydi.

"Luzi," diye adeta kükreyerek seslendi Ernst.

Luzi ağaçların arasından görebildiği sokak lambalarına doğru daha da hızlandı. Bu saatte bile olsa muhakkak üniversitenin meydanında dolaşan öğrenciler olmalıydı.

Ernst onu kolundan yakalayarak kendinden tarafa sertçe çevirdi.

"Ne istiyorsun?" diye tersleyen Luzi kendini Ernst'ten kurtarmak için gayret gösteriyordu. Güçlü durmaya çalışsa da kendini kemanının kopmak üzere olan tellerinden bir tanesi gibi hissediyordu.

Ernst, Luzi'nin kolunu kavrayan parmaklarını daha da kuvvetlendirdi. "Neden bu kadar geç saatte dışarıdasın?"

Luzi omuzlarını doğrulttu. Ernst elbette ki onun bu gece nerede olduğunu biliyordu. Eğer davet edilseydi kendisi de aynı baloda olurdu. "Eve dönüyorum."

Ernst onu kendine o kadar yakınlaştırdı ki nefesindeki sigara ve alkolün geniz yakan kokusu Luzi'yi adeta boğdu. Ağaçların dalları şehrin ışıklarını olabildiğince engelliyordu. "Sanki seni bulmamı ister gibisin."

"Öyle bir isteğim yok."

"Belki de Max Dornbach'ı arıyordun. İkiniz kaçacak mısınız?"

"Max bir beyefendidir," diye tersleyen Luzi'nin kolu Ernst'in parmakları altında zonklamaya başlamıştı.

"O zaman sana Max'ın yapmaya çok korktuğu şeyi göstereyim."

Luzi eğer burada çığlık atarsa trafiğin sesi yülzünden işi-

tilemeyecekti. Bu yüzden kolunu sarsıp kurtulmak için dua ederek çabaladı ancak kurtulamadı.

Ernst onu yüz yüze gelmeye zorlamıştı. "Seni Nazi askerlerinden de korurum."

Acıyla yüzünü buruşturan Luzi, "Benim yalnızca senden korunmaya ihtiyacım var," diye cevap verdi.

Ernst buna bir şakaymış gibi kahkaha attı.

"Bırak beni, Ernst," diyen Luzi yabancıların zorbalığını reddederek savaşa katılan babası gibi cesur olmaya çalıştı ve sesini yükseltti.

"Seni bırakmamı istemiyorsun aslında, Luzi."

"Evet, istiyorum."

"Senin için yapabileceklerimi bir düşün."

Keman kutusu ikisinin arasına sıkışmıştı. Luzi hem kutuyu yere düşürürse enstrümanın hasar göreceğinden hem de Ernst'in yapabileceklerinden korkmaya başladı. "Senden hiçbir şey istemiyorum," diye ısrar etti.

Ernst'in nefesinin sıcaklığı Luzi'nin boynunu yakıyor, tenezi dağlıyordu. Ernst bir elini Luzi'nin beline doladı, diğer eliyle de uzun elbisesinin eteğini toplayıp Luzi'nin basenlerine uzandı.

Luzi kemanının kutusunu Ernst'in göğsüne bastırarak geri çekildi. "Hayır-"

"Başka çaren yok."

"Hanımefendinin hayır dediğini duydum." Ernst'ten bir baş boyu kadar uzun bir adam ağaçların arasından belirdi. Bir beyefendiye yakışır şekilde giyinmiş adamda yetki sahibi

olmaya alışkın bir tavır vardı. Hemen yanında da üstünde kazak ve kısa bir etek olan sarışın bir kadın duruyordu.

Ernst, Luzi'nin eteğini bıraksa da tuttuğu kolunu bırakmamıştı.

Adam biraz daha yaklaştı. "Polisi mi arayayım?"

Ernst'in yüzünde ukala bir ifade belirdi. "Polisin umurunda olmaz."

"Bir hanımefendiye yapılan her suçu umursarlar."

"Bu bir hanımefendi değil," diyen Ernst sesini iğrenir gibi alçalttı. "Bu bir Yahudi."

Sarışın kadın adamın kolundan hafifçe çekti, adam ise bir adım geriledi. Luzi onların gitmesinden endişelenince "Bu akşam belediye binasındaki balonun orkestrasındaydım," diye bir anda feryat etti. Adam onun bir müzisyen olduğunu, bir insan olduğunu bilsin istemişti.

Adam cevap vermedi.

"Üstümde bir hakkı yok," diye yalvardı Luzi.

Ernst parmağını Luzi'nin boynu boyunca gezdirip köprücük kemiğini okşadığı sırada Luzi kendini kusacak kadar rahatsız hissetmişti. "Üstünde her türlü hakkım var."

Eğer bu çift onları bırakıp giderse Ernst'in onu birlikteliğe zorlayacağından hiç şüphesi kalmamıştı. Hayatı... sonsuza dek paramparça olacaktı.

"Evine git, delikanlı," dedi adam nihayet.

"Bizi rahat bırak, sonra giderim."

Adam kolunu kaldırıp Ernst'in burnuna bir yumruk indirdi. Yüzünü tutarak geriye doğru sendeleyen Ernst kaçıp

uzaklaşmadan önce sanki ihanete uğramış gibi Luzi'ye tükürdü.

Luzi'ye "İyi misiniz?" diye soran adamın sesinde cesaretini yitirmiş gibi çıkan bir tını gizliydi.

"İyi olacağım."

Adam yola doğru baktı. "Yakınlarda mı yaşıyorsunuz?"

"Hayır," diye cevap veren Luzi'nin tüm bedeni titriyordu. "Eve gidebilmek için taksi tutmayı düşünüyordum."

Adam kısaca başını yukarı aşağı sallayarak "Size üniversite meydanının çıkışına kadar eşlik edelim de dönmeye cesaret edemesin," dedi.

"Teşekkür ederim."

Luzi taksiye binerken bedeni, saç diplerinden annesinin dar ayakkabısının içindeki ayak parmaklarına kadar titremeye devam etti.

"Elisabethallee, 69 numara," dedi sürücüyeye.

Adam aracın direksiyonunu güney istikametine doğru çevirirken "Bu saatte yalnız başınıza dolaşmamalısınız," dedi.

"Biliyorum." Maestro onu belediye binasında böylesine geç vakte kadar tutmamalıydı ama Luzi onu suçlayamazdı. Max yüzünden dikkati dağılmamış olmalıydı, onunla asla dans etmemeliydi.

Yüreğinin istediklerine değil annesi, babası ve kız kardeşi için en iyisi neyse ona odaklanmalıydı. Müziğinin onları Avusturya'dan çıkaracak bir bilet olmasını ümit etti.

Taksi durdu. Luzi sürücüye ücreti ödedikten sonra kaldı-

rıma inmeden önce Ernst onu eve kadar takip etmiş olabilir diye yolun her iki tarafını da kontrol etti. Ama ne onu gördü ne de sigarasının kokusunu aldı.

Koşarak binaya girip merdivenleri tırmandı. Oturma odasında bekleyen annesi onu görünce kollarını açarak koştu. "Çok endişelendik."

"Geç kaldığım için özür dilerim." Luzi kemanının kutusunu bir sandalyeye yerleştirirken sesi adeta kemanının ortası gibi boş çıkıyordu.

"Balo iki saat önce bitmiş olmalıydı."

"Geciktim," demekle yetindi. Yarın annesine Max'ten bahsedirdi ama Ernst'ten hiç kimseye bahsedemezdi. Çünkü babası intikam almak isteyecekti ve bunu yapmaya kalkışrsa onu savunacak kimseyi bulamayacaklarından endişe ediyordu.

"Babam nerede?"

"Seni bulmak için belediye binasına giden tramvaya bindi." Annesi onu incelemeye başlamıştı. "Elbiseni kirletmişsin."

"Öyle mi?" Luzi başını eğip belinin yakınındaki kahverengi lekeye baktı. Ernst'in tükürüğünün iziydi bu.

Annesi bir adım geri çekildi ve "Temizlemek için çamaşır sodalı su getireyim," dedi.

Luzi üstünü değiştirmek üzere yatak odasına doğru yürürken baloyu hatırlarcasına Max ile dans ettikleri şarkıyı mırıldanmaya başladı. *Avusturyah Köy Kırlangıçları*.

Annesinin haklı olması için dua etti. Müziğin tüm ailesini tıpkı Avusturya'dan göç eden kırlangıç kuşları gibi ülke-

nin sınırlarına, hatta belki okyanusun ötesine taşıyacağını düşündü. Vizelerini aldıktan sonra hepsi, Ernst Schmid gibi adamlardan uzakta ve güvende olacaklardı.

DOKUZUNCU BÖLÜM

Kitabevinin üstündeki apartman dairemde bulunan çalışma masası Mount Vernon'un ana caddesine bakardı. Sabahki geçit törenini dolduran kalabalık, evlerine döndüğü için caddede boştu. Brie'ye alt katta yardımcı olduğum bir işim yoksa genellikle bu pencerenin kenarında oturur Felix Salten gibi hayat hikâyelerini eserlerine işlemiş çocuk kitabı yazarlarını araştırırdım.

Sihirli Balon Kitabevi'nin internet güncesinin on binden fazla abonesi bulunuyordu – kütüphaneciler, çocuklar, ebeveynler, başka kitapevlerinin sahipleri. Okurların J. R. R. Tolkien, J.K. Rowling, Theodor Geisel (nam-ı diğer Dr. Seuss) gibi sevdikleri yazarların başarılarını okumayı çok, başarısızlıklarını okumayı ise daha çok sevdiklerini fark etmiştim.

Bu başarısızlıklar genç, yaşlı herkese aslında umut oluyordu. İnternet güncesinin *Kayıp Eşyalar* sayfası ile beraber

yazarların biyografilerini içeren yazılar satış gelirlerimizi reklam geliriyle desteklemeye yetecek kadar ziyaret ediliyordu.

Kitabevimizin internet sayfasının bağlantısına tıklar tıklamaz renkli balonlardan oluşan bir buket, sayfam boyunca yükselip altı farklı başlığa bölündü. *Hakkında, Yazılar, Mağaza, Kayıp Eşyalar, Etkinlikler, İletişim*. Geniş renk yelpazesi ve hareketli resimleriyle internet sayfamız çocukların dikkatini çekmek üzere tasarlanmış olsa da Brie ve ben her yaştan insanın bu internet sayfasında gezerken keyif almasını istiyorduk.

Kontrol paneline giriş yaptıktan sonra güncelleme yapmak üzere Kayıp Eşyalar sekmesine tıkladım. Kitabevinde bulduğumu her şey madde madde listelenmişti – Futbolcu Roger Clemens’in resmedildiği bir oyun kartı, gümüş bir yüzük, mektuplar, fotoğraflar ve sertifikalar. İnternet sayfasını ziyaret edenler ilgili eşyanın üstüne tıkladıklarında onun hangi kitabın içinde bulunduğunu ve hakkındaki diğer detayları, hatta bazen fotoğrafını bile görebiliyorlardı.

Değerli eşyaların fotoğrafını eklemiyordum, eşyanın potansiyel sahibi e-posta yoluyla ulaştığında ona eşyanın detaylarını soruyordum emin olmak için. Listelediğim eşyalar için benimle iletişime geçen çok insan olsa da henüz hiçbir eşyayı gerçek sahibine kavuşturamamıştım.

Yeni bir yazı oluşturup *Bambi’nin Almanca basımındaki ahşagelmedik liste* diye başlık attım. Ardından detaylarını girmeye başladım.

“Bambi: Ormanda Yaşam.” Avusturya’daki ilk basımlarından

Sahibinin adı Annika Knopf, annesi tarafından 1932 tarihi not edilmiş. Sayfalarına bir eşya listesi eklenmiş.

Kitaptaki fotoğrafı ve Schwansee Şatosu'nu şimdilik eklemedim, Annika'nın ailesinden birisi bu kitabı sorarsa bu detayları emin olmak için kullanmayı düşünüyordum.

Annika Knopf hakkında yaptığım internet araştırmaları bu isimli birkaç modern kadını karşıma çıkarsa da kitabın basım tarihi ile annesinin yazdığı tarihi baz alınca Annika'nın hayatının en azından büyük çoğunluğunu internet öncesi dönemde yaşamış olabileceğini düşünüyordum. İnsanların kitaplarına özen gösterdiği, sadece el yazıları için bile saatlerce çalıştığı dönemlerde.

Belki de Annika hayal gücü geniş bir kızdı. Belki ailesine ait yadigarların listesini tutmaya çalışıyordu ya da ileride satın almak istediklerini bir yere not etme arzusundaydı. Kitabını onun ailesiyle yeniden bir araya getirebilirsem benim için gerçekten mutlu bir son olacaktı.

Yağmur pencereamin camından süzölmeye başladı. Pencereden dışarı bakıp beş kişilik bir ailenin caddeden karşıya geçişini seyrettim. Ailenin her bir ferdi havanın yağmurlu oluşuna rağmen ellerindeki dondurma külahlarıyla mutlu görünüyorlardı. Oyalanmadan bakışlarımı tabletimin ekranına geri indirdim.

E-posta gelen kutumun ilk sırasında Viyana'daki araştırmacı Sophie'nin gönderdiği Felix Salten hakkındaki iki makale bekliyordu. İnternet arama motorunun da yardımıyla ilk makaleyi tercüme etmeye başladım.

Salten, Ortodoks bir hahamın torunu olarak Macaristan'da doğmuş, ancak Viyana'daki hükümetin 1867 yılında Yahudilere vatandaşlık hakkı tanınması üzerine henüz hâlâ çok küçükken ailesiyle beraber Avusturya'ya göçmüştü. *Bambi* adlı eserini 1923 yılında yazmıştı ve kitap öyle başarılı olmuştu ki bundan on yıl sonra film haklarını Amerikalı bir yönetmene bin dolar karşılığında satmıştı. Yönetmen de bu hakları daha sonra Walt Disney stüdyolarına devretmişti. Film 1942 yılında yayınlanırken ilginçtir ki aynı yıl Salten ve ailesi de anavatanlarından sürülmüştü.

İkinci makalede ise Salten'in, Hitler'in Avusturya ve Almanya'yı birbirine bağlayan İlhak Anlaşması'nın hemen sonrasında Viyana'dan kaçtığını yazıyordu. İlerleyen yıllarda pek çok insan Viyana'dan kaçmaya çalışmıştı. Salten ve eşi de Amerika Konsoloslugu aracılığıyla vizeye başvurmuş ama olumsuz sonuç almışlardı. Ancak kızları sayesinde savaş başlamadan önce İsviçre'ye göç edebilme fırsatları olmuştu.

Kitapta *Bambi*'nin annesi *Bambi*'ye asla geriye bakmamasını öğütlerdi. Merak ediyordum da acaba kitabın yaratıcısı Felix Salten de hiç geriye dönüp bakmış mıydı? Bir zamanlar çok sevdiği şehrin ve soykırım zamanı öldürülen altmış beş bin yahudi kardeşinin yasını elbette ki tutmuş olmalıydı.

Salten hakkındaki yazımı yayınlamak için bir aydan biraz daha fazla sürem vardı. Salten'dan sonra hikayesi daha mutlu bir sonla biten başka bir yazar hakkında bilgi toplamaya başlayacaktım. İnsanlar başkalarının başarısızlıklarını öğrenmeyi sevse de aslında çoğu okur sırf sevdikleri karak-

terin yoluna çıkan zorluklarla mücadele edişini ve zafere ulaşmasını okumak için çocuk kitaplarını tercih ediyordu.

Sophie'ye yardımları için teşekkür edip 6 Mayıs 1938 tarihli Viyana gazetesi hakkında bir şeyleri olup olmadığını sordum.

Kapım çalınınca tabletimin kılıfını örttüm, zemin boyunca ilerledim. Kapıyı çalan kız kardeşimdi. Üstündeki önlüğünde sabah hazırladığı çikolatanın lekeleri duruyordu hâlâ. Saçlarını kulaklarının arkasına sıkıştırmıştı.

"Yardım etmemi ister misin?" diye sordum.

"Evet, lütfen." Önlüğünün boyun askısına parmağını geçirdi. "Ethan çocuklarla başa çıkamadığını söyledi."

"Bir tımarhaneden diğerine desene."

Kız kardeşim kitabevinden yaklaşık bir buçuk kilometre uzaklıktaki Gambier Sokağı'nda bulunan yüksek tavanlı ve geniş merdivenli Victoria tarzı evlerde yaşıyordu. Ev kendi başına Ethan'ın marangozluk işleri için yeterliydi, üstüne ikizlerin oyun oynamasına yetecek kadar alanları da vardı. Soğuk ya da fırtınalı günlerde yeğenlerim evin bodrumundaki beton zeminin üstünde paten kayar ya da antrenin merdivenlerinde bir yukarı bir aşağı zıplarlardı.

Brie kolundaki saate baktı. "Kapanmaya bir saat var."

"Hallederim ben." Benim cevabım üstüne Brie çikolata lekeli önlüğünü çıkarıp bana uzattı, ancak teklifini reddettim. "İşim bittikten sonra yiyecek bir şeyler alıp gelirim."

Brie şüpheyle başını eğdi. "Bisikletinle mi?"

"Pizza kuryesi gibi düşün. Çocuklara ekstra salamlı alırım."

"Teşekkür ederim."

Oysa asıl teşekkür etmesi gereken bendim çünkü cumartesi akşamları o ve ailesiyle beraber geçirdiğim zamanlar haftanın en unutulmaz anları oluyordu benim için. Ben çocuklarla basketbol oynayarak eğlenirken Ethan ve Brie de birbirlerine vakit ayırabiliyorlardı ki kabul edelim buna her ebeveyn ihtiyaç duyuyordu. Özetle, herkes mutluydu.

Tabletimi alt kattaki tezgâhın üstüne yerleştirdim. Kitabevinde kimse kalmamıştı. Boise'de bulunan kitap satıcısına *Bambi* kitabını nereden almış olabileceklerine dair bir e-posta yazmaya başladım. Aslında bunu sorarak onlardan bir iyilik istemiş oluyordum çünkü pek çok sahaf bu bilgiyi kendine saklamayı tercih ederdi. Fakat Brie daha önce bu kitabevinin sahibesinden alışveriş yaptığını söylemişti. Bu tanışıklık sebebiyle nezaket göstereceğini umuyordum.

Schwansee Şatosu hakkında yeniden araştırma yapmaya başladım. İhtiyacım olsun ya da olmasın hakkındaki her türlü bilgiyi öğrenmeyi saplantı haline getirmiştım. Bu yüzden en azından zihnimi oyalayacak bir şeyler bulmaya ihtiyacım vardı, aksi takdirde tüm gece buraya hapsolabilirdim.

Tezgâhın etrafında dolanıp armut koltukları yerlerine yerleştirdim, yerleri karışmış kitapları raflarına geri koydum. Hokka köşede uyukluyordu, muhtemelen gün içinde düzinelerce insan tarafından seilmekten yorgun düşmüştü. Onu anlıyordum. Kalabalık ve yoğun geçen saatler beni de bitap düşürüyordu. Kız kardeşim ve Charlotte birlikte bir saatten fazla vakit geçirip de yorulmadığım nadir yetişkin-

lerdi. Yalnız kalmak istediğimde bile onları hâlâ sevdiğimden şüphe etmeyen yalnızca onlardı.

Aile sanırım böyle bir şey demekti.

Brie ile babalarımız bir ancak annelerimiz farklıydı. Brie'nin annesi Brie yaklaşık altı aylıkken gecenin bir yarısı evden kaçmış ve bir daha hiç geri dönmemişti. Onu hayal meyal hatırlıyordum. Silueti aslında onun biyolojik annem olmadığını anlayıncaya kadar gözlerimin önünden gitmiyordu.

Ne beni dünyaya getiren Sandra Dermott'a ne de babama benziyordum. Oysa Brie ile farklılıklarımıza rağmen öz kız kardeşlermiş gibi birbirimize benzerdik.

Bizimkisi gibi kasabalarda dedikodular keyfince baş verip büyürdü. Ancak kasaba sakinleri Randall kardeşler hakkında bir şeyler konuşuyorsa, bunları şahsi algılamıyordum. Aileleri tarafından özel olarak bilgilendirilmedikleri sürece cumartesi günü etrafıma toplanan çocuklar dağılmış ailem hakkındaki gerçeği bilemezdi. Brie ve benim okul zamanlarımdan kalan öğrencilerin çoğu da daha büyük şehirlere ya da güneşin yıl boyu daha sıcak olduğu güney eyaletlere yerleşmişlerdi.

Brie ile çocukken babamız haftanın büyük çoğunluğunda, hatta bazen hafta sonlarında bile tır şoförlüğü yaptığı için evden uzak olurdu. Sekizinci yaş günümde direksiyon başında geçirdiği zamanlarda çocuk bakımı gibi saçma sapan şeylere para harcayamayacağına karar vermişti. Bu yüzden şehirde olduğu zamanlarda da çocuklarıyla ilgilenmeye pek

zaman ayırmazdı. En azından şehirde olduğu zamanlar ara sıra eve uğrar, bizlere hazır yemek getirirdi.

Böylece, tamamen gereklilikten ötürü, Brie için anne rolünü üstlenmek zorunda kalmıştım. Eyaletteki sosyal hizmetlerin müdahalede bulunması gerektiğini çok geç öğrendim de o zamanlar çocukların dönemsel olarak başka bir ailenin yanında ikamet edebileceğini bilmiyordum. Herhangi bir yetişkin babamın nereden olduğunu sorduğunda türlü türlü hikâyeler uyduruyordum çünkü evde yalnız olduğumuz için Brie ile beraber hapse atılacağımıza dair bir korku içindeydim.

Charlotte -o zamanlar benim için Bayan Trent'ti- bizi bir kere olsun kınamamıştı. Okul sonrasını güvenli bir şekilde geçireceğimiz bir yuva sunmuştu bize. Pazar günleri ise kitabevi kapalı olduğundan bizi kiliseye, sonrasında da evine davet ederdi. Bay ve Bayan Trent'in çocukları yoktu, Brie ve benim de bir ailemiz yoktu. Böylece harika bir dostluk geliştirmeye başlamıştık.

Henüz on yaşındayken Bay Trent aramızdan ayrılmıştı. Cenazesinden sonra koşarak Sihirli Balon Kitabevi'ne gitmiş ve Bayan Trent'e onu evlat edinmek istediğimi söylemiştim. Şimdi düşününce kulağa çok gülünç geliyordu ama bana gülmemişti. Sadece birisinin iki defa evlat edinme ıralığının çok sık görülmediğinden bahsetmişti.

Ben on altı, Brie ise on dört yaşındayken babamız ölünce Charlotte biz yabancı kız kardeşlere evini açıp birlikte yaşam teklifinde bulunmuştu. Lise boyunca her öğleden sonra

gelip ona kitabevinde yardımcı oluyorduk. Liseden mezun olduktan sonra çalışma düzenim tam zamanlıya dönüşmüştü. Bir yandan Mount Vernon Nazarene Üniversitesinde eğitimime devam ediyordum, diğer yandan okulun ücretini karşılayabilmek için kitabevinde çalışıyordum.

İngiliz dili üzerine okuduğum bölümü bitirmem altı yılını alsa da yine uyuyamadığım gecelerin birinde internet sitesi tasarımı nasıl yapıldığını araştırmaya başladım. Niyetim, kitabevi için bir internet sayfası açmaktı. Sayfa tasarımı hakkında öğrendiklerim, lisans diplomam kadar değerliydi benim için. Çünkü onun sayesinde diğer okul arkadaşlarım gibi kasabadan ayrılmak yerine burada kalıp Sihirli Balon'un daha da büyümesine yardımcı olmuştum. Brie liseyi bitirdikten sonra üniversiteyi okumak için Michigan'a gitmiş, dört yıl sonra ona kelimenin tam anlamıyla hayran olan bir eşle beraber geri dönmüştü.

Ben de tıpkı Brie gibi kendi ailemi kurmak istesem de erkekler üniversite yıllarımda benim için adeta bir korku kaynağı olmuştu. Olası görüşme tekliflerini aşırı yoğun hayatımı bahane ederek reddetmiştim hep. İlgilerine kayıtsız kaldığım için birkaç genç üniversiteli erkeği korkutmuş bile olabilirdim. Beni tanıyanlar kalbim konusunda ne kadar korumacı olabileceğimi biliyorlardı. Aslında kayıtsız değildim, sadece yirmili yaşlarımda konfor alanımdan uzaklaşmaktan endişelenmiştim.

Mezuniyetimden beş yıl sonra Scott küçük yeğeni için bir hediye arayışıyla kitabevine gelmişti. Bir teknoloji firması

için uzaktan çalışıyordu ve ben de internet sayfamızın elden geçmesi gerektiğini düşünüyordum. Ben ona kızların hoşuna giden keyifli bir kitap sayesinde yılın dayısı ödülünü kapabileceğini söylerken o da bana internet sayfamızı güncellememize yardımcı olarak birkaç ipucu vermişti. Ardından bana yemeğe çıkma teklifinde bulunmuştu.

Başta sohbetlerimiz yalnızca internet sayfası üzerineydi. Arkadaş olmuştuk. Ancak haftalar birbirini kovalayınca ilişkimiz başka bir seviyeye evrildi. Bunun aşk olduğunu sanmıştım – o da öyle söylemişti. Oysa yanlışmışım ve yaşadığım kayıp beni adeta paramparça etmişti.

Kitabevinin giriş kapısı açılınca kapıya iliştirdiğimiz zil çaldı. Bu eski moda çınlama sesini müşterilerimize hâlâ eski moda bir yaklaşımla hizmet verdiğimizizi hatırlatmak için tutuyorduk. Birkaç çocuk kitabevinin kapısından içeriye yürüdü.

Ergenliklerinin arifesinde olan iki erkek çocuğu bana okumak için can attıkları bir korku kitabı serisini sorup kıs kıs güldüler. Kibarca onlara o türde kitaplar satmadığımızı açıkladım. Sattığımız kitap kategorilerini bir süre sonra sınırlandırmak zorunda olduğumuzu ve bazı çocukların kendi hayatlarında yeterince korku yaşadıklarını söyledim. Mevcut korkularını körüklemeye gerek yoktu.

Çocuklardan yaşça büyük olanı yüzüne dökülen kaküllerini tepesinde toplamıştı. Bana uydurma korku hikâyelerinin sıkıntı yaratmayacağını söylediğinde ona gülümsedim ve bu gibi durumlar için çoktan ezberlediğim bir cevapla karşılık verdim.

"Kitaplar aslında yemek gibidir," dedim çocuklarla çıkış kapısının arasına yürüyerek. "Aralarında sağlıklı olanlar vardır ki çoğu ebeveyn çocuklarının bu kitapları okumalarını ister. Bazılarının verdiği tat güzeldir, bazılarının değildir. Ama hem vücuda hem de zihne iyi gelirler."

Ellerini cebine sokan kaküllü çocuk söylediklerime inanmıyormuş gibi görünse de konuşmaya devam ettim. "Bir de zihnin şekeri olan, okurken keyfine doyamadığınız ama aşırıya kaçtığınızda karnınızı ağrıtan türleri vardır ki... işte onlar zehirlidir."

Çocuk gözlerini devirdi.

"Çocuklar vücutlarının gelişebilmesi için sağlıklı eserleri okumalıdır, onları içten içe kemirecek türden zehirli olanları değil."

"Bence çok saçma-"

"Bazı çocuk kitapları sağlıklı bünyelerde hasar bırakabilir."

En azından bunu duyduktan sonra içlerindeki umudu söndürüp çöpe atabileceklerdi. Çünkü bu kitaplar okuyucusunu tanımlamaya başlayan cinstelerdi.

"Oysa bu kitabevi," diyerek sözlerimi bitirdim, "genç zihinler için bir sığınak."

Çocuk ve arkadaşı etrafımdan dolanıp hızlıca kitabeviden dışarı doğru koşarlarken yaklaşık iki yaş daha küçük başka bir çocuk nazikçe koluma dokundu. Aradığı kitabın adını söyledikten sonra onu orta zorluktaki kitapların dizili olduğu raflara yönlendirdim.

Kitabevi yeniden ıssız kaldığında telefon çalınca koşarak tezgâha ilerledim.

“Sihirli Balon Kitabevi,” diye cevapladım. “Ben Callie.”

“Callie Randall mı?” diye sordu bir adam.

“Nasıl yardımcı olabilirim?”

“Benim adım Josh Nemeth, Ohio’dan arıyorum,” dedi sanki onu tanımamı beklercesine.

“Kitap siparişi mi vermiştiniz?” İçeride çocuk kalıp kalmadığını kontrol eder gibi görünen Hokka’nın oda boyunca temkinli adımlarla oda boyunca dolanmasını seyrettim.

“Bulduğunuz kitap hakkında konuşmak isterim. Annika Knopf’a ait olan.”

Şaşırarak sırtımı arkamda kalan duvara yasladım. “O yazıyı daha yeni yayınlamıştım.”

“Bir alarm sistemi kurmuştum,” diye açıklamaya başladı adam. “Avusturyalı Annika hakkında yıllardır araştırma yapıyorum.”

Kitabı sahibi ile bir araya getirmek istiyordum, sahibini arayan başka birisiyle bir araya getirmek değildi niyetim. “Avusturyalı olup olmadığını bilmiyorum-”

“Ama kitap orada basılmış, öyle değil mi?”

“Evet, Salzburg’da,” derken tabletimin ekranına dokundum.

“Amcam Salzburg yakınlarında Annika isimli bir kadınla tanışmış, savaştan sonra,” dedi. “Bana kadının soyadını hiç söylemedi.”

Arama motoru beni doğrudan Dr. Nemeth’in Ohio Devlet

Üniversitesi'nde bulunan biyografisine yönlendirdi. Modern Avrupa tarihi hakkında araştırma yapıp eğitimler veren bir doçentti.

Dr. Nemeth'in biyografisine kısaca göz attıktan sonra biyografiye iliştirilmiş fotoğrafinı incelemeye başladım. Hafif mağrur ifadeli yakışıklı adam bana Ryan Gosling'in *Aşkılar Şehri** adlı filmdeki halini anımsatmıştı. Kirli sakallıydı. Bakışlarındaki ifade, zihninin aslında binlerce kilometre ötede bir yerlerde olduğunu anlatmaya çalışıyordu sanki. Belki de Avusturya'daydı.

"Annika'yı neden bulmak istiyorsunuz?"

"Amcama bir hikâye anlatmış, çok uzun zaman önce tabii..." Adam duraksadı. "Amcam artık yaşamıyor. Belki Annika ya da onun ailesi bana bu hikâyenin nasıl bittiğini anlatabilir diye düşündüm."

Bunu, Annika'nın hikâyesini ben de öğrenmek istiyordum ama ilk önce aynı kişiden bahsedip bahsetmediğimizden emin olmam gerekiyordu. "Annesi kitabın içine bir şatonun adını yazmış."

"Aynı Annika'dan bahsediyorsak o şatonun adı Schwansee olmalı."

Kolumun üstündeki tüm tüyler adeta diken diken oluverdi. Aynı kadından bahsediyorduk.

"Hallstatt isimli bir gölün yakınlarında bulunuyor," diye devam etti adam.

Tabletimin ekranında görünen Dr. Nemeth'in yerini

duzenleme:Ny.Ozlem Ninova

* *La La Land* isimli 2016 yapımı Hollywood filmi. (e.n.)

şimdi düzinelerce başka fotoğraf almıştı. Bakir bir gölün etrafını saran mavi ve yeşil renkli dağ manzaraları ve gölün kıyısına dizilmiş Hallstatt denilen orta çağdan kalma bir köye ait evler. Gölün öteki tarafında eski bir şato görünüyordu ama adı yazılmamıştı. Sadece Obertraun denilen bir köyün yakınlarındaydı.

Fotoğrafların yanında şairane tanımlamalar bulunuyordu. Güneşin boyadığı dağlar. Heybetli zirveler. Bir elmas gibi parlayan gölün üstüne inceden yayılan hayali sis. Böyle bir manzarayı bir bilgisayar ekranından görmek yerine o Alp gölünün etrafında dolanarak seyretmek acaba nasıl bir histi?

“İçindeki liste... Listede tam olarak ne yazıyor?” diye sordu.

“Almanca yazılmış.” Charlotte’un tercüme ettiği şeyleri henüz bu adamla paylaşmaya hazır hissetmiyordum kendimi. “Kitabı Idaho’daki bir satıcıdan aldık.”

“Satıcı nereden almış?” Bu soruyu sorarken sesinde değişik bir tını vardı. Sanki daha gergin gibi geliyordu kulağa. Meraktan mı yoksa öfkeden mi diye merak ettim.

“Ona bugün bir e-posta gönderip aynı soruyu sordum.”

Kapının üstündeki zil yeniden çınladı. Cumartesi sabahı müdavimlerinden Devon Baker babasının elini çekiştirerek içeri giriyordu. Babası da kasabanın yerlisiydi ama aramızda en az on yaş vardı. Bay Baker’ın kız kardeşi ile aynı sınıfta okumuş olsam da kızın adını ne yaparsam yapayım hatırlamıyordum.

Devon’ın “Onda var, baba,” diyerek Bay Baker’ı bana adeta çelik tezgâha mihlanmış bir müknaş gibi çekişini seyrettim.

"Kusura bakmayın, Dr. Nemeth. Sizi daha sonra ararım."
Ancak adam beni duymuyor gibiydi. "Annika'nın kitabını ödünç alabilir miyim?"

Tahmin ettiğim gibi konuya odaklanmıştı.

Devon tezgâhın etrafından dolanıp bana kocaman sarıldı. Ardından kitabevinin içindeki kaleye koştu.

"Bir dakika," diye fısıldadım Devon'un babasına. Beklemek zorunda kaldığı için biraz huzursuz olmuş gibi görünüyordu çünkü onlar, ben ve Hokka dışında kitabevinde hiç kimse yoktu. Müşteri hizmetlerimiz şahaneydi doğrusu.

Devon'un babası görmesin istercesine telefonu uzun saçlarının arasına sakladım.

"Gelip alabilirim-"

"Hayır." Tanımadığım bu adamın kitabevime gelmesini istemiyordum. "İşaretli sayfaları tarar internete yüklerim."

Aslında Annika'nın listesini ona teslim etmeden önce amcasının anlattığı hikâyeyi öğrenmek istiyordum. Bay Baker bana tekrar baktı ve eğer konuşmayı sonlandırmazsam bir müşteri kaybetmek üzere olduğumu o an anladım.

"Ben size getiririm," diye ağzımdan kaçiverdi. Söyler söylemez de bundan pişman oldum. Çünkü ne araba kullanmak ne de Ohio eyaletinin kalabalığında dolaşmak istiyordum.

Devon kalenin kaydırağından hızlıca kayıp fırladı. Babası onun elinden tuttu ve sanki kapıdan süratle çıkıp gidecekmiş gibi bir adım geriledi.

"Notları tercüme ettirdiniz mi?" diye soran Dr. Nemeth'in geri adım atmaya niyeti olmadığı apaçık ortadaydı.

“Üzgünüm. Kapatmak zorundayım?”

“Sizinle ne zaman görüşebilirim?”

“Bana kitabevinin e-posta adresinden yazabilirsiniz,” dedim. “Bir yol buluruz.”

Adam yeniden konuşmaya başladı ama ben telefonu kapattım.

“Pekâlâ,” diye Devon’a doğru eğildim. “Sana nasıl yardımcı olabilirim?”

Devon’un gülümseyen yüzündeki çiller yukarı doğru kalkmışlardı. “Sihirli Ağaç Evi kitabı.”

“Sanırım o seriden istediğin bir kitap var.”

Devon başını yukarı aşağı salladı. “Kılıç dişli olan.”

Parmaklarımı büküp ellerimi birer pençeye benzettim. “Biraz vahşi, değil mi?”

“Vahşi severim.”

“Pekâlâ, o zaman. Bakalım kılıç dişli kaplan stoklarımızda var mıymış.” Onu kalenin alt katına götürdüm. İri bir ağacın kütükleri ile süslenmiş düzinelerce Sihirli Ağaç Evi kitabının bulunduğu rafa doğru ilerledik. Devon aradığı kitabı raftan çıkarırken babası artık elliye ulaşmış hikâyesi bulunan seriden iki başka kitap daha almasına izin verdi.

Devon kalenin merdivenlerini tahminimce kaydırağından son bir defa daha kaymak için tırmanırken ben de kitapları tezgâha götürdüm.

Bay Baker bana kredi kartını uzattı. “Devon burayı ikinci evi olarak görüyor.”

“Anlıyorum. Ben onun yaşlarındayken burası benim için le öyleydi.”

Sanki sabahki öykü seansından bu yana birisi bir nişan ya da nikah hikâyesinden bahsetmiş gibi Bay Baker'ın bakışları sol elime takıldı. Ardından bakışlarını kaldırıp gülümsedi, az önceki beklemeden kaynaklanan öfkeli ifadesi silinmişti.

Elimi çekip tezgâhın altındaki kâğıt keselerden birine doğru uzandım. Bekâr erkekler beni yeterince geriyordu çünkü niyetleri aslında çok belli olmuyordu. Ama flört etmekten hoşlanan evli erkekler doğruca midemi bulandırırđı.

"Bayan Baker nasıl?" diye sordum Devon'un kitapların paketlerken.

"Birkaç ay önce Wisconsin'e taşındı."

"Üzüldüm," diye cevap versem de doğru cevabın bu olduğundan pek de emin değildim açıkçası.

Bay Baker kayan gözlüklerini burnunun yukarısına doğru itirdi. "Bir yıldan uzunca bir süredir ayrıyız."

Kitabevinin giriş kapısına doğru bakışlarımı çevirerek kasabada başka bir çocuğun daha kitap krizinin tutmuş olmasını diledim. Ya da bir yetişkin de olabilirdi. Herhangi biri girseydi keşke şu kapıdan, tabii Scott hariç. "Herkes için zor olmuştur."

"Pek sayılmaz," diye cevap verdi. "Sevgimiz tükeneli uzun zaman olmuştur. Orada biriyle nişanlandı."

On saniye, koşarak ofisin merdivenlerini bulup yarısına kadar tırmanmam tam da bu kadar sürerdi. Ne bana bakışından ne de eski eşinin nişan haberinden bahsederken takındığı tavırdan hoşlanmıştım. Sanki bu habere sevinmemi bekliyormuş gibiydi.

“Bizden alışveriş yaptığınız için teşekkür ederiz, Bay Baker,” diyerek paketi uzattım. “Umarım Devon’la keyifli bir akşam geçirirsiniz.”

“İsmim Nate.”

Başımı keskin, umursamaz bir edayla salladım. “Teşekkür ederim,” dedim tekrardan. Ona adıyla hitap etmek istemiyordum. Biliyordum, kulağa çok demode geliyordu ama bu unvanlar sadece bir saygı göstergesi değildi, ben ve benim yaşam alanıma girmeye çalışan insanlar arasında güvenli bir mesafe oluştuyordu.

“Devon ile beraber Çin Lokantası’nda yemek yiyeceğiz,” dedi. “Katılmak ister misin?”

Brie haklıydı. Bana ilgisini gösteren her erkekten kaçmaya devam edersem asla evlenemeyecektim. Yine de sevgisi tükenebilmiş biriyle evlenmektense üst kattaki odada ömrümün sonuna kadar saklanmayı yeğlerdim.

“Korkarım ki gelemem.” Tezgâhın arkasındaki saate baktım ve “Akşam altıya kadar çalışmam gerekiyor, sonrasında da sözüm var.” Verdiğim sözün yeğenlerimle eğlenmek olduğunu açıklamak zorunda değildim.

Bay Baker’in yüzündeki gülümseme hafifçe solsa da tamamen yok olmamıştı. “Belki bir sonraki hafta sonunda?”

Kaydırağın sonuna yaklaşan Devon’un keyifli cığlığı işitildi.

“Sipariş vermemi istediğiniz başka kitaplar olursa haber verin,” dedim ve Devon yeniden kaydırağa tırmanmayı düşünmeden onlara çıkışa kadar eşlik ettim.

Devon babasının elindeki paketi alıp "Teşekkürler Öykücü Kız," dedi.

"Önümüzdeki hafta sonu," diye hatırlattı Bay Baker kapıdan çıkmadan önce. "Birlikte bir maceraya çıkarız."

Ön kapıyı kilitledim ve bir başkasının öyküsündeki kendi macerama çıkmak üzere koşarak arka taraftaki merdivenleri tırmandım.

ONUNCU BÖLÜM

ANNIKA

HALLSTATT GÖLÜ, AVUSTURYA
HAZİRAN 1938

Annika okumayı, babasının arzusu üstüne evde kalıp ev işlerine yardım etmeye başlamadan önceki yıllarda gittiği ilkokulda öğrenmişti. Artık okul kitapları haricinde, babasının mutfak fırınının ateşini beslemek için eve getirdiği gazetelerin her bir kelimesini okuyabiliyordu.

Böyle zamanlarda ise Annika harflerin kelimeye, kelimelerin ise Viyana gazetelerini dolduran tüyer ürpertici kutlama hikâyelerine nasıl dönüştüğünü hiç öğrenmemiş olmayı dilerdi. Gazetede Hitler'in adını Ostmark* olarak değiştirdiği ülkeye girişi, Yahudi işletmelerin bulunduğu sokaklardaki yağma, Salzburg'da Yahudi ve Marksist kitaplarının topluca

* Avusturya'nın Nazi zamanında Almanya ile birleştikten sonraki adı. (ç.n.)

yakımı, Viyana'dan ayrılmaya çalışırken yakalanan Yahudilerin tutuklanması, Bruno Walter gibi Yahudi olduğu söylentileri işitilen insanların görevden alınmaları.

İnsanların masum komşuları tutuklanırken ya da alışveriş yapmaktan, okumaktan veya çalışmaktan alıkonulurken Viyana halkı nasıl kutlama yapabiliyordu?

Annika keçi sütüyle yumuşamış kremamsı kahvesini yudumladı. Gazetenin sayfasını çevirirken saat sabah sekiz buçuğu gösteriyordu. Annika'nın son zamanlarda kendine ayıracak daha çok vakti kalıyordu. Mülkte yalnızca tavuklar ve sütleriyle Knopf ailesini doyuran iki adet keçi vardı. Babası Annika'nın ayakkabı kutularını karıştırdığını görünce şatoyu kilitlemiş, ertesi günkü temizliği boyunca da başında beklemişti. Hem şato anahtarını hem de yıldızlı kolyeyi muhtemelen cebine saklamıştı çünkü Annika babası evde yokken her yere baksa da onları bulamamıştı.

Belki de sarhoş olduğu bir vakit kolyeyi satmıştı bile. O zaman Dornbach ailesinin korkacak bir şeyi kalmazdı.

Birazdan babasının kahvaltısı için jambon pişirmeye başlayacaktı. Birahane de geçirdiği geceden bu yana hâlâ uyuyordu. Artık akşamlarının çok büyük çoğunluğunu orada geçirir olmuştu, muhtemelen Annika ve hatıralarıyla bir başına kalmaktan kaçınıyordu.

Annika yaş aldıkça ölmüş annesine daha çok benzediğinden, babasına onu daha çok hatırlatır olmuştu. En azından babasını şapeldeki tadilatla beraber çalıştığı Hermann'a böyle söylerken duymuştu.

Annika bazen babasının, annesinin ölümünden onu sorumlu tutup tutmadığını merak ederdi. Ömrü boyunca herkesten çok sevdiği kadına en ufak bir zarar vermeyi asla düşünmezdi. Henüz on bir yaşındayken okuldan alındığında bunun kısa bir süreliğine olduğunu, annesinin ve mülkün bakımıyla uğraşmasından kaynaklandığını sanmıştı. Ancak ilaç ve dinlenmeye rağmen annesinin durumu daha da kötüledi. Babası çalışmaya devam ederken Annika annesini haftada bir trenle Salzburg'a götürür ve onun hayatını çalan hastalığı asla teşhis etmeyi başaramamış bir doktoru ziyaret ederlerdi.

Annika annesiyle beraber hastanede kalırken kendini en az babası kadar çaresiz hissediyordu. Babası eşinin böyle bir durumda olduğunu görmeye dayanamadığından Kathrin Knopf'un son yolculuğuna doğru sürekli uyuduğu zamanlarda ziyarete gelmeyi tamamen kesmişti. Annesi Annika'ya babasının yas tuttuğunu, onun acısını anlaması gerektiğini söylemişti. Annika annesinin hatırına bunu yapmayı denemiş olsa da annesinin son günlerinde babasının onu neden yalnız bıraktığını asla anlayamamıştı.

Bazen annesini öyle çok özlüyordu ki tüm bedeninde fiziki bir acı canlanıyordu Annika'nın. Diğer günler ise acısını hissedemeyecek kadar uyuşmuş, hissedecek bir duygusu kalmamış gibi geçerdi. Oysa keder geri dönmenin bir yolunu hep bulurdu. Annesi öleli yaklaşık dört yıl olacaktı ama bazı sabahlar Annika uyandığında annesinin hâlâ yanında olduğunu hayal ederdi.

Eğer yaşasaydı Annika'nın eğitimine devam etmesini isterdi, çünkü kendisi yalnızca on yaşına kadar okuyabilmişti ve öğrenemediği her şeyi kızının öğrenmesini arzuları. Ancak Annika babasını ikna etmek için ne kadar çabalamış olsa da babası, okulun ve Hallstatt'daki haftalık kilise vaazının boş işler olduğuna inanıyordu.

Annika gazetenin sayfasını tekrar çevirdi, sayfaya yayılmış fotoğrafları inceledi. Yüksek sosyeteye mensup davetlilerin Viyana'daki bir baloda dans ederken çekilmiş fotoğraflarıydı bunları.

Bakışları, sayfanın en üst kısmına iliştirilmiş Max Dornbach'a ait fotoğrafa ilişti. Ne zaman Annika'yla oyun oynasalar takındığı o sıcak gülümsemesi vardı Max'ının yüzünde. Onun Max'ı.

Ancak Max daha önce hiç görmediği bir takım elbise giymişti. Kollarında ise koyu renk saçlı, açık renkli uzun elbisesiyle göz kamaştırıcı bir kadın vardı. Elbisesi öyle ışıltılıydı ki sanki bir meteor yağmurunu yansıtıyormuş gibi tüm galaksinin parlaklığını taşıyordu. Max'a bakan kadının gözlerinde, tüm dünyası dans ettiği adamın etrafında dönüyormuş gibi bir ifade vardı.

Annika başını gazetenin kat yerine yaslarırken elbisede palyetten hoşlanmadığına karar verdi.

Max'ın ismi fotoğraftaki diğer kişilerin isimleriyle beraber gazete sayfasının sağ sütununa yazılmıştı. Luzia Weiss, Max ile dans eden kadının adı olmalıydı.

Sandalyesine sırtını yaslayan Annika gözlerini kapadı,

ardından ucu el yakasına kadar uzanan kabarık saçlarını güç bela ördü. Saçlarının Luzia'nınki gibi uzun, ipeksi, kusursuz olmasını, bir baloda giyebileceği uzun bir elbiseye sahip olmayı diledi.

Max ile bir baloda vals yapmak acaba nasıl bir histi? Max'ın güneş ve çam ağaçlarını andıran ela gözlerine baktığında ayakları müziğin ritmine uyum sağlamaya çalışsa da yüzü muhtemelen Max'ın ilgisinden ötürü kıpkırmızı olurdu. Zihninde canlandırdığı dans eden diğer çiftlerden oluşan deryanın ortasında Max'ın gazetedeği gibi gülümsemesini kendisinin sağladığını olduğunu hayal etti.

Önünde duran ocaklı soba beslenmek istercesine çatırdadı. Annika tezgâhın üstündeki makasa uzanıp gazetedeği fotoğrafı Max ve Luzia'yı diğerlerinden ayıracak şekilde kesti. Gazetenin geri kalanını kâğıttan toplar halinde buruşturup ateşe attı.

Fotoğrafa bir kere daha baktı, Max kollarındaki kadına nasıl da odaklanmıştı. Luzia'yı fotoğraftan makasla kesip çıkardı ve resmin diğer eski gazetelerle beraber yanmasını seyretti.

Elinde Max'ın resmi ve yapışkanlı şeffaf bantla beraber usulca koridor boyunca yürüyüp yatak odasının kapısını açtı. Yatağının yanına çömeldi, altından metal bir kutu çıkardı. Kutunun içinde annesinin ona hediye ettiği *Bambi: Ormanda Yaşam* isimli kitabın yıpranmış bir baskısı bulunuyordu. Gazetelerde bu kitabın yazarı hakkında haberler çıkmıştı. Viyana'da yaşayan Panudi bir yazardı.

Acaba Bay Walter gibi o da Avusturya'dan ayrılmış mıydı?

Kitabı kutudan çıkarıp göğsüne yasladı.

Bambi aslında üzücü bir hikâyeydi. Hayatının büyük çoğunluğunda ondan ayrı yaşamış babasıyla baş başa kalan annesiz yavru karacaya Annika içten içe üzülürdü. Güç, hatta eğlence için öldürmeyi tercih edenler hakkında bir kitaptı bu.

Bazen Max'ı güçlü bir karacaymış, kendisinin de Faline gibi âşık olduğu dişi başka bir karacaymış gibi hayal ederdi. Salten'ın kitabındaki karacaların hikâyesi güzel bitmiyor olsa da Annika ve Max için farklı bir son yazılabilirdi. Aralarındaki geçmiş, Max'ın Viyana'da tanışmış olduğu tüm kızlardan daha eskiye dayanıyordu, öyle değil mi?

Eğer babası Max'a ait bu fotoğrafı sakladığını fark ederse Dornbach ailesinin oğlu hakkında böyle saçma düşüncelere sahip olduğu için öfkelenirdi. Hiç şüphesiz, tıpkı Luzia'nin fotoğrafına yaptığı gibi babası da Max'ın fotoğrafını yırtıp ocağın içine atardı.

Kitabının sayfalarında Max'ın fotoğrafı güvende olurdu, çünkü babası Annika'nın kitaplarına hiç bakmazdı.

Fotoğrafı kitabın arka sayfalarından bir tanesine yapıştırıp Max için sessizce dua etti. Kitabı kutuya geri yerleştirip kutuyu yatağının altına doğru itti.

Bugün Luzia Weiss olduğunu hayal edecekti. Max Dornbach da gelip ona gülümseyecek, dansa kaldırmak üzere elini ona uzatacaktı.

"Yüzmek için güzel bir gün."

Annika sağdığı keçiden tiz bir çığlıkla uzaklaştı. Arkasını dönüp Sarah Leitner'ı kucaklamak için koşarken neredeyse süt kovaşını devirecekti.

"Seni çok özledim," dedi Annika. Okuldayken çok yakın iki arkadaşlardı. Bu yaza kadar Sarah havalar ısındığında Annika'yı sık sık ziyaret eder, yüzme teklifinde bulunurdu. Annika'nın mayosu hâlâ odasındaki çalışma masasının çekmecesinde katlı bir şekilde Sarah'yı bekliyordu.

"Ben de seni çok özledim." Sarah çiçekli, yazlık bir elbise ve sandalet giymiş, saçlarına da dalgalı bir model vermişti. Tek omzuna astığı zeytin yeşili sırt çantasının yalnızca bir parçası görülebiliyordu.

"Ah, hayır." Annika, Sarah'nın elbisesine bulaştırdığı kiri eliyle temizlemeye çalışsa da çabası lekenin daha çok yayılmasına sebep olmuştu. "Üstünü kirlettim."

"Olsun, kucaklaşmamıza değdi," dedi Sarah. "Kardeşim geçen hafta iki defa uğradığını söyledi."

"Yüzer miyiz diye merak etmiştim." Sarah'nın erkek kardeşi Sarah'nın bu yaz yakınlardaki bir çiftlikte çalışmaya başladığını söylemişti. Sarah artık büyümeye başladığı için Annika arkadaşıyla eskisi gibi oyun oynayabileceklerinden şüphe etmeye başlamıştı.

"Hermann burada mı?" diye soran Sarah saçının bir tutamını kulağının arkasına sıkıştırdı.

Annika başını iki yana salladı. "Bugün gelmeyecek."

"Ben... ben ona bir şey getirmiştım."

Annike uzanıp "Ona yarın veririm," dedi.

Sarah sırt çantasının askısını göğsüne doğru yaklaştırdı ve "Ben sonra onu bulurum," diye karşılık verdi.

Annika ahırın dışında kalan ahşap taburelerden bir tane-sine oturdu. Güneş, gölün öte tarafında kalan Alp dağlarının üzerinde gezinip sabahın sisini dağıtmaya başlamıştı. "Burada her şey sessiz," dedi. "Hatta fazla sessiz. Dornbachlar bile gelmemişler."

"Belki bu yıl Viyana'da kalırlar."

Annika tüm yazı Max'ı görmeden geçirmeyi hayal edemiyordu. Şehirde Bayan Weiss ya da başka genç bir hanımefendiyle neler yapıyor olabileceğini ise düşünmek bile istemedi.

Günler ve saatler sanki Annika'nın etrafında dönüyor, kontrolünden çıkıp gidiyorlardı. Değişen çok ama çok şey vardı artık – hayatının akış hızı, sevdiği insanlar, Viyana'yı saran haberler. Keşke bu topaç gibi hızla dönen dünyayı nefes almasına yetecek kadar kısacık bir süreliğine dahi olsa tutup durdurabilseydi.

Sarah, Annika'nın yanındaki diğer tabureye oturdu ve Annika'ya yaklaşıp konuşmaya başlamadan önce önlerinde ki kulübeye baktı. "Baban hâlâ uyuyor mu?"

"Bugün Obertraun'a gitti."

"İnsanlar onun Nazilerle işbirliği içinde olduğunu söylüyorlar."

Annika başını iki yana salladı. "Obertraun'da Nazi yok ki."

"Naziler her yerde."

Annika, sanki buz gibi bir esintiyle ürpermiş gibi hissederek kollarını ovaladı. "Sadece bugünlüğüne, koskoca Avusturya'da kimse yokmuş gibi düşünelim."

Sarah bakışlarını göle doğru çevirdi. "O zaman yüzelim."

Sarah sırt çantasından mayosunu çıkardı ve kulübede üstlerini değiştirdiler. Beraber göle atlarken suyun soğukluğu tenlerinin sıcaklığıyla temas edince çığlık attılar.

Gölün derinliklerine kadar yarışmalar da kıyından çok uzaklaşmadılar. Kıyıya geri dönüp sanki yeniden on yaşındaymışlar gibi oyunlar oynadılar. Birbirlerine su sıçrattılar, ciğerleri temiz havaya için çırpınırken suyun altında en uzun kim kalacak yarış yaptılar.

Güneş gölün batı yakasından alçalmaya başladığında Annika kıyıya kadar Sarah'ı takip etti. Sığ kesimdeki yosun ve çamur ayak parmaklarına bulaşmıştı. "Gitmek zorunda mısın?" diye sordu Annika.

"Korkarım ki öyle."

Annika günün bitmesini hiç istemeyerek içini çekti.

Kayıkhanede üstlerini değiştirdiklerinde Sarah yeniden ondan olması beklenen genç kadına dönüşmüştü. Sırt çantasını omzuna assa da o da gitmek istemiyor gibi görünüyordu. Birlikte rıhtımın kenarında oturup ayaklarını soğuk suya sallandırarak birkaç dakika daha oyalandılar.

Annika, Sarah'ın boynuna işaret ederek "Kolyeni takmayı unutmuşsun," dedi.

Sarah başını iki yana salladı ve "Annem artık takmama izin vermiyor," diye cevap verdi.

Bayan Dornbach'ın yatak odasında üstü elmaslarla bezeli benzer bir kolye bulduğunu Sarah'a söylemek üzereydi ki bugünlerde böyle bir bilginin gizli kalmasının daha doğru olduğuna karar verdi. "Eskiden o kolyeden gururla bahsederdin."

"Artık gereksiz sorunlara sebep oluyor."

"Annen öyle mi diyor?"

Sarah onaylayarak başını salladı.

"Seninle ve kardeşinle gerçekten güzel ilgileniyor."

"Annen de seninle öyle ilgilenirdi." İki genç kız da gölün karşısındaki mezarlığa doğru çevirdi gözlerini. "Halâ onu özlüyor musun?"

"Onu hep özlüyorum," dedi Annika. "Yeniden yüzmeye gelir misin?"

Sarah sırtındaki çantayı kucağına indirdi. "Ailem için artık işler eskisi gibi olmayacak."

Annika ürperdi. Daha fazla değişikliği kaldırabileceğinden emin olamıyordu.

"Babam madendeki görevinden çıkarıldı," dedi Sara. "Avusturya'daki tüm Yahudileri Viyana'ya çağırıyorlar."

"Gidecek misiniz?"

Sarah başını iki yana salladı. "Kuzenimizin yanına Bolivya'ya gideceğiz. Babama orada bir iş buldu."

Annika'nın yüreğinin derinliklerindeki bir kaynaktan gözyaşları yükselip yanaklarından aşağı süzölmeye başladı.

"Güney Amerika'da hava yılın her mevsiminde yüzülebilecek kadar sıcak," dedi hem kendini hem de Annika'yı ikna etmek istercesine hızlıca konuşarak. "Ayrıca endişelerimiz--"

"Sensiz ne yapacağımı bilemiyorum."

"Sana yazacağım," diye söz verdi Sarah.

"Ben de sana yazacağım."

Kucaklaştılar. "Sonsuza dek arkadaşız."

Annika güçlü olmaya çalışarak "Tanrı yolunu açık etsin," diye dua etti.

Oysa dua ederken bile yüreği adeta kanıyordu. Manav alışverişinden kalan tasarruflarını babası görmesin diye metal kutusunda biriktirse de elindeki para asla Güney Amerika'ya geçmesine yetmeyecekti.

Sarah kanosuna binip kürek çekerek uzaklaşırken Annika'yı bir hüznün sardı.

Onunla oyunlar oynayan iri gözlü arkadaşına son defa veda etme vakti gelmişti belki. Belki artık kendisi de büyümeliydi.

ON BİRİNCİ BÖLÜM

"Geç kaldım, kayboldum! Geç kaldım, kayboldum! Kendi düğünümü kaçıracağım."

Tamam, düğünümü kaçırmayacaktım. Ohio Eyalet Üniversitesi olarak bilinen küçük bir şehir boyutundaki yerde Robert Munsch'un *Kurdeleli Kız*' kitabındaki telaşlı cümleleri zihnimde belirivermişti. Oldukça da başarısız bir şekilde Charlotte'un arabasını park edecek yer arıyordum.

"Dr. Nemeth'in dersi saat kaçta başlıyordu?" diye sordu Charlotte yanı başımdaki koltuktan. Gözleri taktığı güneş gözlüğünün arkasına gizlenmiş, gümüşü beyaz saçları ise yumuşak dalgalarla süslenmişti.

"Dörtte."

Charlotte cep telefonunun ekranına baktı. "Saat üçü çeyrek geçiyor."

* *Ribbon Rescue*, Türkçe çevirisi bulunmayan bir çocuk kitabı. (ç.n.)

"Az kaldı," diyerek yaptığımız uzun yolculuğun boşa çımadığını kanıtlamak istercesine hem ona hem de kendime güven vermeye çalıştım.

İkinci kez düşününce, aslında Dr. Nemeth'in Mount Vernon'a gelme teklifini kabul etmem gerekirdi. Ancak Charlotte da Easton'da alışveriş yapmak istediğini pek çok defa söylediğinden aynı gün hem mağazaları dolanmak hem de Dr. Nemeth'i görmek o zamanlar mantıklı bir fikirmiş gibi gelmişti. Beni internetten bulan bir adamın kitabevime gelmesini de istememiştim. Gerçi Dr. Nemeth kitabevini kendi başına da bulabilirdi, adresimiz internet sayfamızda açıkça yazıyordu.

Charlotte'un telefonundan yükselen Bach'ın Minuet G Minor eserine ait zil sesi düşüncelerimi dağıttı. Charlotte telefonunu beklemeden sessize aldı.

"Arayan kim?" diye sordum.

Charlotte omuz silkti. "Muhtemelen reklam."

Telefona doğru işaret ederek "Cevap verebilirsin," dedim.

Charlotte ise telefonunu lacivert renkli çantasının içine atmakla yetindi.

Yaklaşık yüz yıllık tuğla binaları, bir saat kulesini ve camlarla kaplı modern başka yapıları geçtik. Bir süs havuzu vardı, at kestanesi ağaçları dizilmişlerdi. Futbol sahasının zemini ve kütüphanenin girişindeki uzun sütunlar. Şimdi arası değildi ama bir saatliğine de olsa kütüphaneye gidip kitapları incelemek isterdim doğrusu.

Saat kulesinin yanından ikinci defa geçince homurdandım. "Onunla başka yerde buluşsaydık keşke."

"Yetiştiriz," dedi Charlotte elini nazikçe direksiyonu dövmeye başlayan parmaklarımın üstüne yerleştirerek. Şimdi de durmuş bir grup öğrencinin aheste bir edayla karşıdan karşıya geçmesini bekliyorduk.

Ziyaretçi girişine vardığımızda saat dörde yirmi vardı. En azından burası Dr. Nemeth'in ofisinden iki bina uzaktaydı. Tarih bölümünü içinde barındıran görkemli, tuğla binaya doğru aceleyle koştururken Charlotte koluma girdi. Ön bürodaki görevliden Dr. Nemeth'in ofisinin yerini öğrendik. Ancak ofisin ışıkları yanıyor olsa da kapısı kapalıydı. Hatta kilitliydi.

Aslında şaşırılmamalıydım çünkü saat dördü iki geçiyordu.

Ofisin penceresinden baktığımda Dr. Nemeth'in çalışma masasına yığılmış evrakları, not defterlerini ve kalemleri görebiliyordum. Masasının hemen üzerinde yirmi santimetreye yirmi beş santimetre ebatlarında bir fotoğraf çerçevesi asılmıştı. Çerçevenin içindeki resimde Dr. Nemeth'in yanında göz alıcı güzellikte bir kadın, kucığında ise küçük bir çocuk bulunuyordu. Kadının düz, sarı renkli saçları vardı ve küçük kız ile uyumlu olacak şekilde çiçekli, yazlık bir elbise giymişti. Fotoğraf, çerçevesinin içinde adeta kusursuz görünüyordu.

Yenilgiye uğramışçasına sırtımı yapıya yasladım. "Ders-ten sonra ofise gelir mi, bilmiyorum."

Charlotte koridora bakıp "Sınıfının nerede olduğunu öğrenmeliyiz," dedi.

"Sınıfa girecek değilim!"

Charlotte elini beline yasladı. "Onca yol geldik, pes mi ediyorsun?"

"Pes etmiyorum. Ona daha sonra ulaşırım."

Ancak Charlotte'un, Annika ve onun listesi hakkındaki gerçekleri öğrenmeden ayrılmak gibi bir niyeti yoktu. "Ön bürodaki genç hanımla konuşmaya gidiyorum."

Charlotte yürümeye başlasa da çok uzaklaşmadan başka bir öğretim üyesi olduğunu düşündüğüm yaşlıca bir adam ofis sandalyesinin üstünde kayarak ofisinin kapısının önünde belirdi. "Almanca kitabı olan kişi siz misiniz?"

Ona doğru bir adım attım. "İsmim Callie."

Oysa ismim pek umurunda değil gibiydi. "Josh onu üst kattaki 240 numaralı sınıfta bulabileceğinizi söyledi."

Charlotte'un yüzünde zafer dolu bir gülümseme belirdi. Koridor boyunca onun peşinden gitmeden önce bize yardımcı olan profesöre teşekkür ettim ve dar bir merdiveni tırmanmaya koyuldum. Charlotte amfinin bulunduğu salonun kapısını iterek açınca, içerideki sıralara dizilmiş öğrencilere baktım. Yüzlerce öğrenci vardı.

Amfinin en altındaki sahnede Dr. Nemeth duruyordu. Kahverengi saçları yana ayrılmıştı. Kot pantolonu ve taba rengi tişörtü ile bir eğitmenden ziyade bir öğrenciyi andırıyordu. En arka sıradaki katlanır plastik sandalyelere Charlotte ile beraber yerleştiğimizi fark etmemişe benziyordu.

"Salzkammergut, İkinci Dünya Savaşı'nda Avusturya'da Nazi askerlerinin geri çekildiği dağlık bir bölgeydi," diye sınıfa seslenirken bir eliyle ahşap kürsüye yaslanıyordu. "Nazi

partisine mensup elitler yetmiş altı gölün bulunduğu kıyılarına metreslerini eğlendirmek için yepyeni bir köy inşa ettiler. Aynı zamanda göllerin en derin olanlarında, yerden yaklaşık yüz, yüz elli metre derinde, denizaltılarının, torpidolarının denemelerini yaptılar.”

Charlotte sınıfın geri kalanı gibi Dr. Nemeth’in anlattıklarına kendini kaptırmış gibi bakıyordu. Soluk pembe bluzlu kolunu oturdukları sandalyenin kolçağına, çenesini ise avcunun içine yaslamıştı. Merak etmeye başlamıştım, acaba Annika’nın ailesi de Nazi miydi? Annika’ya henüz yasaklanmadan önce *Bambi*’yi hediye eden annesi belki bir askerin metresi olabilirdi.

“Nazi askerleri servet ve daha da önemlisi güç uğruna çıktıkları arayışta Yahudilerden sayısız sanat eseri çalıp sakladı. Bu eserler arasında altın külçeleri ve başka antika eşyalar da vardı. Bu dağların altında bulunan tuz madenleriyle tüneller, savaş zamanında bir depo niyetiyle kullanılsa da savaştan sonra yaşananlar en az savaşın kendisi kadar şaşırtıcıdır.”

Salonda kimse kımıldamıyordu. Dr. Nemeth’in yarattığı büyüye hayran kalmıştım. Kelimeleriyle izleyicilerini hipnotize edercesine asa gibi bir şey salladı. Arkasındaki ekranda Avusturya’nın bir haritası belirdi. Eliyle Hallstatt ve etrafını saran diğer gölleri işaret ederek bir yuvarlak çizdi.

“Nazi askerleri Alp Dağları Hisarı diye isimlendirdikleri bölgede yeni kuracakları cumhuriyeti ilan etmeyi planlıyordu. Ancak müttefik kuvvetler bu hisarın içine sızıp ellerine

geçen her şeyi göle attı. Sandık sandık altınlar, silahlar ve sahte İngiliz banknotları. Çünkü Hitler İngiliz ekonomisini yerle bir etme planı yapıyordu.”

Ya Nazi askerleri sakladıklarının listesini tutmak için Annika’nın kitabını kullandıysa?

Gerçi müttefik kuvvetlerinden kaçan hangi Nazi askeri oturup da bir çocuk kitabının içine yazı yazmakla uğraşırdı ki?

Dr. Nemeth bizim oturduğumuz sıraya doğru başını kaldırıp bakınca hafifçe elimi kaldırıp salladım. Dr. Nemeth ise anlayarak başını salladı ve anlattığı konuya geri döndü. “Bazı insanlar bu bölgeye Şeytan’ın Çöplüğü diye hitap eder, sanki şeytan gelip Avusturya boyunca ne var ne yoksa süpürmüş, çöplerini de buraya dökmüş gibi.”

Geçtiğimiz yıllarda hem Almanya hem de Avusturya’daki Naziler hakkında biraz araştırma yapmıştım. Özellikle de Felix Salten ve diğer Yahudi yazarlara nasıl davrandıklarıyla ilgiliydi araştırmalarım. Naziler istediklerini elde edebilselerdi bugün en sevdiğim kitap karakteri de asla var olmayacaktı. Kitabın Alman yazarları Margret ve Hans Rey de aslında Yahudiydi. Sığındıkları Paris, Nazi askerleri tarafından işgal edince bisikletle kaçmak zorunda kalan çift, *Meraklı Maymun* adlı o şahane eserlerinin ilk kopyalarını beraberlerinde götürmüşlerdi.

Ancak Nazi askerlerinin Avusturya’daki göllere bir şeyler izlemiş olduklarını hiç okumamıştım.

Dr. Nemeth ekranda görünen bölgeye bir kere daha eliy-

le işaret ederken ben de *Bambi*'nin kozasıymış gibi duran kucağımdaki taş rengi çantayı okşadım.

Annika'nın Hallstatt'a yakın bir göle ya da madene gizlenmiş eşyaları bulması mümkün müydü? Eğer bulduysa o eşyalara ne olmuştu?

"Beş dakika kadar ara verelim," diye anons yaptı Dr. Nemeth. Sınıfın içinde mırıltılar yükselmeye başlarken Dr. Nemeth projeksiyon cihazını kapattı ve hızlı adımlarla merdivenleri tırmandı. Ben ayağa kalkarken bana doğru elini uzattı. "Siz Callie olmalısınız."

"Evet," diyerek uzattığı elini sıktım. "Kusura bakmayın. Çok geciktim."

"İnanın özre hiç gerek, hatta vakit yok." Dr. Nemeth bana bakıyordu ama aslında beni görmüyordu. Gözleri kolumun üstüne astığım çantaya odaklanmıştı.

"Bu, benim arkadaşım Charlotte Trent," dedim Dr. Nemeth'in dikkatini dağıtarak. "Bana listeyi tercüme etmemde yardımcı oldu."

Charlotte adama gülümsedi. "Gözlerim eskisi kadar iyi değil."

Dr. Nemeth onunla da el sıkıştı. "Tanıştığıma çok memnun oldum, Bayan Trent."

Çantamın içine uzanıp kitabı çıkardım. İlk sayfaya yazılmış Annika ismini okurken kelimeyi parmaklarıyla takip etti. Ardından ikinci sayfayı çevirdiğinde altın kolye ve zümrüt broş hakkında olan el yazması listeyi gören gözleri kocaman oluverdi.

“Almanca biliyor musunuz?” diye sordum.

“Biraz.”

Sanki yazılar uçup gidecekmiş gibi sayfaları hızlı hızlı çevirmeye başladı. Ardından Annika’nın yazdığı diğer şeyleri de tercüme etti. “Bir çift elmas küpe. İnci kolye. Pirinç şamdan.”

Beş dakika geçip gitse de Dr. Nemeth hem zamanı hem de arkasında onu bekleyen bir amfi dolusu öğrenciyi unutmuşa benziyordu. Kitabın kapağını kapattıktan sonra bana geri vermek yerine göğsüne doğru yaklaştırdı. “Salzkammergut’a gitmek üzere pazar günü yola çıkıyorum,” dedi. “Benimle beraber altı öğrenciyi daha götürebileceğim bir ödenek sağlandı. Nazi askerlerinin atmış ya da saklamış olabileceği eşyaları bulabilmek için yaklaşık bir aylık bir arayışa çıkacağız.”

Charlotte ona doğru yaklaştı. “Seksen yıl geçti...”

“Kulağa imkânsız geldiğinin farkındayım ama dalgıçlar hâlâ kayaların altında ya da ormanın derinliklerindeki göllerde bir şeyler bulabiliyorlar.” Dr. Nemeth ağır ağır kitabı indirdi. “Su, geride bırakılanları korumaya yetecek kadar soğuk.”

O göllerden bir tanesinin derinliklerine inip saklı şamdanları ya da mücevherleri aramak nasıl bir maceraydı, kim bilir? Ben asla gidemezdim elbette. Ancak yanında götüreceği sayılı insan için büyüleyici bir keşif olacağı besbelliydi. Bambaşka boyutta gerçekleşen gerçek bir hazine avı olmalıydı.

Önce aşağıda kalan kürsüye, ardından tekrar bana baktı. “Kitabı ödünç alabilir miyim?”

Başımı iki yana salladım. "Onu Annika'nın ailesine teslim etmek istiyorum."

"Hafta sonuna kadar size getir getiririm," diye bana teminat verse de sanki kitaba yazılmış o değerli eşyalar misali birisi bana ait değerli bir şeyi benden koparıyormuş gibi bir his oluşmuştu içimde.

"Bilmiyorum..."

"Aslında çok benziyoruz, Callie," dese de bir tarih profesörü ile ortak noktamızın ne olabileceği konusunda şüphelerim vardı. "Siz kitapları gerçek sahiplerine teslim etmek istiyorsunuz, ben de savaş zamanında kendilerinden çalınmış olan eşyaları eşya sahiplerinin torunlarına teslim etmek istiyorum."

Söyledikleri kafama yatmıştı, ikimiz de geçmişe arabuluculuk eden kendimize özgü birer maceradaydık.

"Bana Annika hakkında öğrendiklerinizi söyleyecek misiniz?"

Dr. Nemeth kitabın kapağına resmedilmiş ormanda yapayalnız bekleyen karacaya eğdi gözlerini. "Elimden gelen her şeyi aktaracağım."

Yaptığı en iyi teklif bundan ibaret oldu – kitabın bir haftalık ödünç verilmesi karşılığında ikimiz de insanlara kaybettiklerini geri verebilme fırsatı yakalayacaktık.

Dr. Nemeth elinde *Bambi* kitabı ile beraber döndü ve alçak bir ıslık sesiyle sıralara yerleşmiş öğrencilerin konuşmalarını susturdu. Burada kalıp göllerin tarihi hakkında bir şeyler daha öğrenmek istedim.

Charlotte'a eğilip "Dersin geri kalanını dinlesek mi?" diye fısıldadım.

Charlotte telefonunu kontrol edip "O kadar vaktimiz yok," diye cevap verdi.

"Alışveriş merkezi saat akşam ona kadar açık."

Charlotte başını iki yana sallayarak "Akşam yemeğine kadar evde olmam gerekiyor," dedi.

"Randevun mu var?" diye sorduğumda ise Charlotte'un kaşları şüpheyle kırıştı.

"Bundan bahsedemem."

Dr. Nemeth, Nazi partisine üye insanların savaşın sonuna doğru nerelerde saklandıklarına, bunlardan bir tanesinin Avusturya Alpleri olduğuna dair bir şeyler anlatmaya başlamıştı. Anlatacağı hikâyeleri dinlemek için biraz daha oyalanmayı dilersem de Charlotte kararlı görünüyordu. Gerçi eve dönme konusundaki bu aciliyetinin sebebini de merak etmiyor değildim.

Dışarı çıkınca ikimiz de güneş gözlüklerimizi taktık. Arabaya doğru yürürken telefonum titredi.

"Kim?" diye sordu Charlotte.

"Viyana'daki araştırmacı." Gelen e-postaya göz attım. "1938 yılından kalma gazetedeki resmi araştıracağını, bulunca da e-posta göndereceğini söylemiş. Böylece Annika'nın kitabın içine kimin fotoğrafını yapıştırdığını öğrenmiş olacağız."

"Burada bir aşk hikâyesi olduğunu düşünüyorsun, öyle değil mi?"

Charlotte benim bir romantik olduğumu bilirdi. Kendimi çok göstermesem de yine de romantizmin iflah olmaz seviyedeydi.

"Ne zamandan beri benden sır saklar oldun?" diye sordum Charlotte'u yeniden telefonuna bakarken görünce.

"Aslında sır değil.."

"O zaman söyle bana."

Beni benden daha iyi tanıyan yaşlı kadın gülümseyerek bana baktı. "Bazen sürprizler iyi olabilir, Calisandra."

"Hiç öyle bir deneyimim olmadı."

"O zaman deneyimlerini değiştirmemiz gerekecek."

Oysa ben değişmek istemiyordum. Hayatımın stabil hali ve etrafıma çevirdiğim duvarlar beni güvende tutuyordu. Dr. Nemeth, kız kardeşim ve Charlotte gibi diğer insanlar kendi konfor alanlarından çıkıp dışarıyı deneyimleyebilirdi. Ama ben öyle değildim. Ben topladığım dal ve yapraklar ile kendime yaptığım yuvamda oldukça güvendeydim. Sürprizler gereksizdi.

ON İKİNCİ BÖLÜM

ANNIKA

HALLSTATT GÖLÜ, AVUSTURYA
HAZİRAN 1938

Gece gökyüzü adeta Hallstatt Gölü'nün üstüne yıkılmıştı. Suyun üzerine yumuşak bir battaniye gibi inen bulutlar güneşin tüm ışıklarına gölge düşürüyordu. Gün doğarken Annika keçileri sağlamak üzere ahıra doğru yürüdü, rıhtıma vuran mavi dalgalar yerine sis kümelerinin arasından geçerek yolunu buldu.

İşlerini bitirdikten sonra babasının önceki akşam bira ile uyuşturduğu bedenine iyi gelmesi için yumurta, meyve ve kahveden oluşan bir kahvaltı hazırladı. Ama yatak odasının kapısını vurduğunda babasından ses alamadı.

Saat dokuza doğru Hermann bir elinde alet çantası, diğerinde sefertası ile kulübeye geldi. "Günaydın," diyen genç

adam başındaki şapkasını eğerek selam verebilmek için alet çantasını yere indirdi.

Koridordaki kapalı kapıya bakarken Annika, babasının hâlâ uyuyor olmasından utandı. "Henüz uyanmadı."

Hermann gözlerini eğip botlarına baktı. Annika babasının bir ayyaş olduğunu düşünen insanlardan nefret ediyordu.

"Son zamanlarda kendini pek iyi hissetmiyor."

"Tabii."

Hermann, Annika'dan bir baş boyu daha uzundu. Beyaza çalan uçuk sarı saçlarını kestirmesi gerekiyordu. Buraya ne zaman tadilat işleri için gelse üstüne aynı keten gömlek ile aynı kot tulumu giyerdi. Elinde hep aynı gümüş sefertası ile alet çantası olurdu. Ülkede her şey çılgın bir değişim rüzgârına kapılmışken Hermann'daki bu sabitlik aslında Annika'yı biraz rahatlatıyordu. Sarah yoktu, Max da hâlâ Viyana'daydı. Hermann'ı tek arkadaşı olarak nitelendirebilirdi.

"Sarah gitmeden önce seninle görüşebildi mi?"

Hermann bu soruya şaşırdı. "Benimle neden görüşmek istesin ki?"

Annika omuz silkti. "Sana bir şey vermek istiyordu."

Oysa Hermann, Sarah'yı merak etmek yerine pencereye doğru işaret etti ve "Ben çalışmaya başlasam mı?" diye sordu. Annika'nın babasının yokluğunda şapeldeki inşaat işini sürdürmek ister gibi görünüyordu.

"Olabilir."

Ocağın üstündeki alüminyum kahve demliğinden bir ısıklık sesi yükselince Annika, Hermann'a bir fincan taze dem-

lenmiş kahve ikram etti. Evde hiç şekerleri kalmamıştı ama yeni sağılmış keçi sütleri vardı. Hermann bu teklifi kibarca reddedip kahvesini sade içmek istedi. Sanki sıcağından hoşlanmış gibi kahveyi boğazından hızlıca akıtan Hermann, Annika'ya teşekkür etti.

Hermann, Obertraun'un diğer tarafında kalan bir çiftlikte yaşıyordu, beş kardeşin en küçüğüydü. Beraber aynı ilkokulda okumuşlardı. Sıklıkla Max, Annika ve Sarah ile yüzer, gölde kürek çekerdi. Annika bir keresinde bu arkadaşılıklarının bir ömür süreceğini, Sarah ile Hermann'ın köyde evleneceklerini hayal etmişti. Tabii bu hayalde kendisi de Max ile evli olacak, yılın bir kısmını burada, kalan kısmını ise ya Viyana'da geçireceklerdi ya da dünyayı dolaşacaklardı.

Hermann artık inşaat işi için haftanın üç günü buraya geliyordu, gölde yüzme günleri onun için de geride kalmıştı. Max'ten bir yaş büyük olan Hermann yaz aylarını burada ve ailesinin çiftliğinde çalışarak geçirirdi. Bir keresinde Sarah'ya, Hermann ile evlilik konusunda ne düşündüğünü sormuştu ama arkadaşı bu soruyu, ailesinin Yahudi olmayan birisi ile evlenmesine izin vermeyeceğini söyleyerek geçiştirmişti.

Annika ön kapının yanında duran askıdan şapelin anahtarını aldı, Hermann da sessizce kulübeden dağların yamacındaki şapele kadar Annika'yı takip etti. Annika geçtiğimiz hafta boyunca neredeyse her gün şapeli ziyaret etmiş ve mihrabın yanına inşa ettikleri platform üstünde çalışan babası ve Hermann'a ya öğle yemeği getirmiş ya da onlara

yardım etmişti. Yine de bu ziyaretleri sırasında şatonun kütüphanesindeki ya da Bayan Dornbach'ın giyinme odasındaki kadar oyalanmıyordu.

Şapelin içindeki alçı sıvalı duvarlarda Tanrı'nın elinin olduğu söylense de Annika Tanrı'nın bir yere sıkıştırılamayacağı düşünürdü. Gerçi Sarah bir gün Tanrı'nın bir zamanlar altın kaplı bir kutunun içinde yaşadığını söylemişti. İncil'de ise insanların vahşi doğada gezerken Tanrı'yı böyle bir kutu içinde yanlarında taşıdıkları yazardı. Tanrı'nın altın bir kutu içinde seyahat etmesini Annika anlayabiliyordu ama duvar kağıtları tozlu, gri sıvalı, pencereleri kirli, taş zemininin üstündeki iki banktan başka bir hiçbir şeyi olmayan böyle bir yere anlam veremiyordu.

Annesi ona İsa hakkında bildiği her şeyi anlatmıştı. Tanrı'nın varlığından adeta gölün, ağaçların arasından başlayıp Alpler boyunca yükselerek uçan bir şarkıymış gibi bahsetmişti.

Acaba bir şarkı hiç susar mıydı, yoksa sonsuza dek yükselerek dolaşmaya devam mı ederdi?

Elbette devam eder, diye düşündü Annika. Cennete kadar yükselir, yıldızların arasında dolanır ve kendisini dolunayın etrafına sarardı.

Geçen yıl Annika şapeli temizlemeye gönüllü olmuştu ama babası, Dornbach ailesinin tadilatın temizlenmesini istemediği konusunda bu sefer ısrar etti. Evin temiz şapelin ise kirli bırakılması yüzünden Annika, Bay ve Bayan Dornbach'ın Tanrı anlayışını merak eder olmuştu.

"Bu platformu neden yaptırıyorlar, biliyor musun?" diye sordu Annika.

"Baban sana söylemedi mi?"

Annika başını iki yana salladı. "Benimle bu tür konulan asla konuşmaz."

"Christoph Eyssl'in tabutu için." Christoph Eyssl, bu şatoyu yüz yıllar önce inşa eden tuz madeni sahibiydi.

"Neden tabutunu buraya yerleştirmek istiyorlar ki?"

"Cenazesini taşıyanlara onu her elli yılda bir evine getirsinler diye vasiyet etmiş. Dornbach ailesi yaklaşık on yıl geç kaldı ama Bayan Dornbach bu yıl vasiyetin tamamlanmasını kabul etti."

Annika bir adamın tabutunun burada sergilenmesi düşüncesiyle ürperdi. "Neden bu zamanı beklediler acaba?"

"Çünkü tıpkı herkes gibi, her şey normalmiş gibi davranmaya devam etmeye çalışıyorlar."

Muhtemelen kasaba cemaatine karşı iyi bir imaj da çizmek istiyorlardır, diye düşündü Annika.

Platform tamamlandığında belki Dornbach ailesi yeni bir duvar halısı da yaptırırdı. Belki bahçe ya da göl manzarasının resmedildiği canlı ve neşeli bir şey olurdu. Babası şatonun anahtarını verseydi bahar aylarında açan nefis nergis ve çuha çiçeklerini toplar, böylece şapelin boğuk kokusunu biraz bastırırdı.

Bir kuşun şarkısında yaşayabilen Tanrı, çiçeklerde de yaşamalıydı.

Bir arabanın motorundan yükselen sesle irkilen Annika

koşarak pencereye yaklaştı. Sis hâlâ o kadar yoğundu ki şapel ile kulübeyi birbirinden ayıran ağaçlık alanın ötesini göremiyordu. Ancak çok geçmeden siyah ve bordo renkli bir otomobil sislerin arasından belirip gürültülü bir motor sesi ile şapele yaklaştı.

Dornbach ailesi nihayet gelmiş miydi? Annika aceleyle şatonun kilerindekileri düşünmeye başladı. Bayan Dornbach'ın ayakkabılarını yerine düzgünce yerleştirmiş, tüm odaları temizlemişti. Peki ya Bayan Dornbach kolyesinin kaybolduğunu fark edince ne olacaktı?

Araba şatonun giriş merdivenlerinin yakınına park ederken Annika camdan uzaklaştı. Arabayı tanıyamamıştı ama bunun anormal bir tarafı yoktu. Çünkü Dornbach ailesi her yıl en az bir yeni araba alırdı.

"Babama haber vermeliyim," dedi. Dornbach ailesi normalde ziyarete gelmeden önce bir telgraf yollardı ama son iki ziyaretlerini sanki babasını alkolden uyuşmuş halde yakalamak istercesine habersiz yapmışlardı. Aslında son günlerde babasını bu halde görmeleri işten bile değildi. Saat onu çoktan geçmişti ve babası hâlâ uyuyordu.

Sisin içinde koşup ağaçların arasından geçerek kulübenin kapısını açtı.

"Baba!" diye bağırarak babasının yattığı yatak odasına giden kısa koridor boyunca koştu. Babası üstünde dünkü kıyafetleri, bir kolu yataktan aşağı sarkar şekilde uyumaya devam ediyordu. Ancak ayakkabılarını çıkarmayı bir şekilde başarmıştı.

Uykulu adam gözlerini açmak yerine homurdandı. "Gıt başımdan."

"Baba, kalk." Annika nevresimleri sarstı. "Biri geldi."

Adam başını kaldırırken sessizce küfür etti. Tenini grim-si bir renk bürümüştü. "Dornbachlar mı?"

"Bilmiyorum."

"İnsan gelmeden önce haber verir." Yerdeki kilime indirdiği bacakları geniş cüssesinin altında dengeyi bulmaya çalışan iki uzun kürdan gibi titredi.

"Kahveyi ısıtayım," diyen Annika koridora geri döndü.

Başını iki yana sallayan babası karyolanın direğinden destek alarak dik durmaya çalışıyordu. "Onlara gece geç saatte kadar şapelde çalıştığımı söyle."

Annika aceleyle banyoya uğradı, yüzünü yıkadı ve nemli hava yüzünden iyicene kabaaran kahverengi saçlarının üstünden saç fırçasıyla geçti. Üstünü değiştirmeye vakti yoktu ama çalışırken giydiği bluz ve elbise en azından Max'ı son gördüğü zaman giydiği yıpranmış, büyük paltodan daha iyiydi.

Kulübenin içinden kapıya doğru uzun adımlarla ilerleyip ağaçlıklı yola çıkarken saçlarını ördü, ardından kulübe ile malikâne arasında kalan avluya vardı. Arabanın içinde kimse yoktu ama şapelden erkek sesleri geliyordu. Biri Hermann ile konuşuyordu.

Bay Dornbach tek başına mı gelmişti?

Şapelden bir adam çıktı. Çıkan kişinin Max olduğunu fark etmesi Annika'nın biraz vaktini almıştı. Max'ın açık

kahverengi saçları taktığı şapkanın altına gizlenmişlerdi. Göz göze geldiklerinde Annika duruşunu düzeltmek için sırtını doğrultsa da kalbi öyle çarpmaya başlamıştı ki göğüs kafesi adeta titriyordu.

“Selam, Annika.”

“Selam,” diyen Annika boş arabaya baktı. “Bay ve Bayan Dornbach neredeler?”

“Onlar Viyana’da kaldı.”

Max ehliyet yaşından henüz altı ay küçük olmasına rağmen şu günlerde ehliyetsiz araç kullanmasını kimse umursamamış olmalıydı.

“Babam biraz gecikti,” dedi Annika. Bay ve Bayan Dornbach’a babasının geç saate kadar çalıştığına yönelik yalanlar söyleyebilirdi ama babası ne isterse istesin Max’a asla yalan söyleyemezdi.

“Buraya babanı görmeye gelmedim.” Arabanın arka kapısını açtı. “Seni görmeye geldim.”

Annika’nın nefesi kesilmişti sanki, kalbi öyle çarpıyordu ki göğsünün ortasında koca bir delik açılacağından korkmaya başladı. Kendini güzel bir elbise içinde, cilalanmış zemin üstünde Max ile dans ederken hayal edebiliyordu. “Gerçekten mi?”

Max arabanın arka koltuğuna doğru uzandı ve içinde gri bir kedi bulunan küçük bir kafes çıkardı. “Seni Frederica ile tanıştırayım,” dedi şaşkın şaşkın gülümseyerek. “Ona bakabileceğini ümit ediyorum.”

Annika’nın elleri kafese uzanırken kalbinin atışı daha da

gürültülü bir hale gelmeye başlamıştı sanki. Max'ın sözleri tıpkı Luzia'ya baktığı fotoğraftaki gibi yerini ahmak bir sırtıya bıraktı. Konu Max olunca Annika onun için her şeyi yapabiliirdi ki Max'ın da bundan haberdar olduğuna emindi. "Elbette."

"Kapalı yerde kalmaktan hoşlanan cinsten bir kedi değil." Kafesi yerdeki çimlerin üstüne yerleştirdi. "Bana biraz seni hatırlatıyor, kedicik."

"Ben kedicik değilim, Max."

Frederica kafesin kapısının arasından pençelerini gösterdi. Max kafesin kapısını açar açmaz kedi ahıra doğru koşarak kaçtı.

"Çok uzun süre uzak kalmayacaktır," dedi Max kedinin kapıdan koşarak geçişini seyrederken.

Annika ondan tarafa döndü. "Onca yolu bana bir kedi getirmek için mi geldin?"

"Başka nedenlerim de var."

Gülümseyen Annika eliyle eteğini düzeltti. Belki Max de onu, Annika'nın onu özlediği kadar özlemişti.

Max'ın gözleri kulübeyi gizleyen ağaçların arasında dolaşmıştı. "Baban nerede?"

" - " diye söze başlayacaktı ki cümlesini devam ettirecek sözleri bulamadan bir çift bottan yükselen ses konuşmalarını böldü. Babası, en azından fiziksel olarak, Max'a artık tepeden bakmıyordu. Yine de Max'a kıyasla iki kat iri bir adamdı. Yüzündeki sinsi gülümseme Annika'ya gölde yakaladıkları sivri dişli bir alabalığı anımsatmıştı.

Max, babasıyla göz göze gelmiş ve Bay Dornbach yerine mülkün sahibi olma unvanını kendi üstlenmiş gibi bakışlarını hiç kaçırmamıştı.

“Seni beklemiyordum.” Annika’nın babası zoraki konuşuyor gibiydi. Max’ın ayağının dibinde duran kafese baktı ama hiçbir şey söylemedi. Max’ın yanında sayısız evcil hayvan getirmiş olmasına alışkındı.

“Sadece bu geceliğine geldim.” Max arabanın bagaj kilidini açtı. “Yarın sabah okul için geri dönmem gerekiyor.”

“Baban arabayı aldığını biliyor mu?” diye sordu Bay Knopf.

“Arabanın ya da oğlunun gittiğini fark edemeyecek kadar dalgın.”

Annika’nın babasının gözleri kısıldı. “Oysa dalgın olunamayacak zamanlardayız.”

“Viyana bir gecede değişti, Bay Knopf. Biz de bastığımız yeri görmeye çalışıyoruz hâlâ.”

“Biz burada ayağımızın nereye bastığını çok iyi biliyoruz.”

Max’ın yüzünde Annika’nın anlamlandıramadığı bir ifade belirdi. Üzüntü, belki de öfkeydi. “Sanırım öyle.”

Babası bir adım geriledi. “Babana şapeldeki platformun inşasının bitmek üzere olduğunu söylersin.”

Annika babasıyla çelişmek istemese de Bay Dornbach’ın platformun bitmek üzere olduğuna inanacağından şüpheliydi.

“Bir de onunla acil bir konu hakkında en kısa sürede konuşmam gerekiyor. Bir şey buldum...”

Annika, babasının Max'a kolyeden bahsedeceğini sanmıştı ama o sadece şatonun arka tarafına giderek gözden kaybolmuştu. Max bagajdaki sırt çantasına uzandı.

"Valizine yardım etmemi ister misin?" diye sordu.

"Hayır, kedicik." Max sırt çantasının askısını omzuna geçirdi ve bagajın kapağını kapattı.

Annika iç geçirirken Luzia'nınki gibi payetli bir elbisesi olsun istiyordu. Öyle parlak olmalıydı ki Max gözlerini ondan ayıramamalıydı. Büyüyüp genç bir kadın olduğunu, asla bir kedi olmadığını belki o zaman fark ederdi. Kurtarılmaya muhtaç bir kedi yavrusu değildi o.

Max'ı üstündeki kıyafetlerle etkileyemezdi belki ama aşçılığı ile hayranlığını yeniden kazanabilirdi. Bir *Tafelspitz* için gereken malzemeleri almasına yetecek kadar parası vardı. Ona haşlanmış dana etiyle yapılan bu geleneksel yemeği hazırlayabilirdi. Max et yemeyi bırakalı uzun zaman olmuştu ama aynı yemeği manavda bulunan sebzelerle de pişirmesi mümkündü.

"Aç mısın?" diye sordu Annika, Max yerdeki kafesi alıp şatoya doğru yürürken.

"Sanırım."

"Sana akşam yemeği için *Tafelspitz* yapayım."

Max sanki Annika'nın yemek pişirebildiğine şaşırması gibi şüpheyle baktı.

"Havuç, patates ve-"

Annika yemeğin tüm malzemelerini saymaya başlamadan önce "Teşekkür ederim," diyerek onu susturdu.

"Manavda taze ne varsa onunla yapacağım."

Max paltosunun cebine uzanıp birkaç gümüş bozukluk çıkardı.

Annika başını iki yana salladı. "Param var, Max."

"Şilin mi?"

"Elbette."

"Avusturya'da artık şilin kullanılmıyor," dedi üzülerek, elindeki bozuklukları tekrar uzattı.

"O zaman ne kullanacağız?"

"Manav, Alman parası isteyecektir."

Max, Annika'nın avucunun içine birkaç bozukluk bıraktı. Annika avucunun içinden ona bakan gamalı haç ile darp edilmiş bozuklukları inceledi. Alman Cumhuriyeti'nin fırtınası, göllerinin üstünde esmeye başlamış olmalıydı.

"Her şey değişiyor," diye fısıldadı Annika.

Max, şatonun girişine çıkan merdivenleri tırmanmaya başlamadan önce son defa Annika'ya dönüp baktı. "Hitler paramızdan çok daha fazlasını değiştirdi."

"Hoşuma gitmiyor, Max."

Max'ın onu telkin edeceğini, bu düşüncelerinin saçma olduğunu söyleyeceğini ummuştı. Ama Max yalnızca başını iki yana salladı. "Ben de öyle."

"Ne yapacağız?" diye sordu Annika.

"Mücadele edeceğiz, elimizden geldiğince."

Ama Annika'nın elinden yüce Hitler ile mücadele edecek hiçbir şey gelmiyordu. O yalnızca genç bir kadındı. Hatta Max'ın gözünde bir kedicikti.

Saatler sonra Annika yemek hazırlığını bitirmiş, servis etmek üzere şatoya götürüyordu. Ön kapı kilitli değildi. Max'ı kütüphanede buldu. Kucağında mektuba benzeyen bir kâğıt vardı.

Annika elindeki tepsiyi yuvarlak masanın üstüne yerleştirdi. "Ne okuyorsun?"

"Bambi."

Annika, Max'ın karşısında kalan sandalyeye oturdu. "Annem de ölmeden önce bana o kitabı vermişti."

Max mektubunu kitabın içine koyup kapağını kapattı. Sanki ağaçların arasında kalan kulübeyi görebiliyormuş gibi bakışlarını karanlık pencereye doğru çevirdi. "Şu günlerde hepimiz birer avmız gibi hissediyorum."

Küçük bir karaca hakkında olan kitabın sayfalarında belki de kendi kaçışının rüyasını görüyordu.

"Kaçabilseydin nereye giderdin, Max?"

"Paris'teki teyzemin yanına," diye cevap verdi. "Ya da Nazilerin insanları bir avdaymış gibi kovalayamadığı herhangi bir yere."

"Zaten yaralı olan insanları korumak yerine sırf kendilerinden daha güçsüzler diye onlara eziyet eden insanları düşünmek beni çok üzüyor."

Max elini kitabın üstüne yerleştirdi. "İnsanlar korktukları için başkalarına zarar veriyor."

Korku ilginç bir şey, diye düşündü Annika. Kimlerine can yakmak, kimilerine ise şifa vermek için bir motivasyon kaynağıydı.

Annika'nın Max'a kolyeden bahsetmesine ramak kalmıştı ki babası o olayı unutmuşa benzediği için sustu. Max'ın zaten endişelendiği öyle çok şeyi vardı ki Annika yenisini eklemek istemedi.

Max kitabını yeniden açınca bir zamanlar aralarında zahmetsizce can bulan sohbet yerini tuhaf bir sessizliğe bıraktı. birbirlerinin arasına adeta bir duvar gibi örüldü. Max'ın ailesi ya da Annika'nın babası onları rahatsız etmeden burada saatlerce sohbet edebileceklerken Max şimdi bu duvarların arasında bulunduğu sessizliği herhangi bir sohbeta yeglemiş gibiydi.

Annika kulübesine geri dönerken yalnızlık içini kısıyarak yakaladı bir kere daha. Karanlığın içinden bir kuş şarkı söylüyordu. Hitler yer yüzünden silininceye kadar bu kuşun şarkısıyla beraber uçarak uzaklaşmayı diledi. Belki o zaman Max da ona geri dönerdi.

ON ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Kız kardeşimin evinin önündeki bahçe, kömür ve ızgara et kokusuyla sarmalanmıştı. Charlotte ile arabadan indik, kaldırıma çıktık. Evin kapısı açılıp yeğenlerim üstüme doğru koşmaya başlayınca devrilmemek için biraz uğraşmam gerekecekti.

Columbus'tan eve geri dönerken Brie bizi akşam yemeğine davet eden bir kısa mesaj göndermişti. Barbekü tavuk, patates kızartması ve meyve salatasından oluşan menüye hayır demeyen Charlotte ise geri dönmek istemesindeki gerekçesini çoktan unutmuşa benziyordu.

Araba garajına çıkan dar garaj yoluna baktım. Bakışlarımı Viktorya mimarili iki katlı eve ve çatıya doğru yükselttim. Yeğenlerim normalde ya garaj yolunda oynarlardı ya da pencerelerde benim gelişimi beklerlerdi. Oysa bu akşam yolumu bekleyen kimseyi görmüyordum.

Acaba Brie buraya geleceğimi ikizlere söylemeyi unutmuş muydu? Belki de onlara sürpriz yapmak istemişti.

Charlotte kolundaki saate baktı. "Biraz beklersek iyi olabilir belki."

"Brie erken gelmemizden rahatsız olmaz." Bugün yaptığımız seyahatin ardından sözleştiğimiz saatten on dakika erken varmış olmaktan memnundum açıkçası. "Ethan da mangala başlamış zaten."

Bahçe çitinin kapı mandalını açtım. Charlotte geçebilsin diye kapıyı ardına kadar ittirdim ve birlikte çimenlik alanı ikiye ayıran çakıl taşlı yola çıktık. Yeğenlerimin koşup yurulanacağı daha geniş bir alanları olmuştu böylece. Ancak verandaya çıkıp ev giriş kapısının hâlâ kilitli olduğunu fark edince ki bu garipti, zili çalıp bekledim.

Charlotte cep telefonunu kontrol etti. "Belki Brie hâlâ dükkândadır."

"Anahtarın yerini biliyorum." Çocuklar evde ögle uykundayken Brie'nin anahtarları evde unuttuğu, eve girmek için arka kapının penceresini indirdiği bir vakanın ardından Ethan verandaya küçük bir kutu yerleştirmişti. Anahtar bu kutunun içindeydi.

Ben anahtarları alırken Charlotte, "Ona mesaj atayım," dedi. "Eğer içerideyse bizim yüzümüzden korkmasın."

Saniyeler sonra zümrüt yeşili rengi ön kapının penceresinde kız kardeşimin yüzü belirdi. Bize el sallasa da kapıyı açması epey uzun sürdü. Aklımda birdenbire yine bir çocuk kitabından bir sahne canlanıyordu.

"Bir gece yanı Bayan Clavel lambaları yaklı ve 'Bir şey', yolunda gitmiyor,' dedi."

Gerçi bu kitabın sonunda bir felaket yaşanmıyordu. Yalnızca bir yatakhane dolusu kız çocuğunun sahip olamadıkları anlatılırdı.

Kitabı ve karakterlerini bir kenara iterek derin bir nefes aldım. Her şey yolundayken paniklemek kadar herhangi bir şeye duyulan memnuniyetsizlik de bir felaket ile sonuçlanabilirdi.

Brie kapıyı açtı. "Erken geldiniz." Sanki çok büyük bir kusur işlemişiz gibi bir bana bir de Charlotte'a baktı.

"Sadece birkaç dakika." Yol kenarındaki kaldırıma işaret ettim. "Arabada bekleyebiliriz."

"Ah, saçmalama."

"Bana kalırsa başka saçma şeyler de var."

"Bana bir dakika ver." Ama Brie hareket etmek yerine sanki evin kapısını koruyormuş gibi önümüzde dikilmeye devam etti. Brie benden birkaç santimetre kısa olduğu için omzunun üstünden evin içine bakıp Oscar ve Owen'in nerede olduklarını merak ettim. Brie'nin arkasında bir şeyler kılmılıyordu ama çocukları göremiyordum.

Charlotte benden tarafa döndü ve "Gidip birer fincan kahve içelim," dedi.

"Sen kahve içmezsin ki." Başımı yana eğdim. "Neler dönüyor burada?"

"Hiç." Kız kardeşim verandaya çıkar çıkmaz kapıyı arkasından kapattı. Bir şeyler kesinlikle yolunda gitmiyordu,

bundan emindim. Zihnimde korkunç düşünceler peyda oldu, hayal gücüm mümkün olan en berbat senaryoyu bir çırpıda yazmaya başladı.

Çocuklar ve Ethan acaba içeride bir hırsızla baş başa mıydı? Belki de Brie ailesinin başına bir şey gelmesin diye konuşamıyordu.

Sesimi alçalttım. "Herkes iyi mi?"

"Evet," diye beni temin eden Brie, "sadece yemek hazır değil," dedi.

"O zaman yardım edeyim."

Evin yanma bir minibüs yaklaştı, garajın önüne park etti. Minibüsün yolcu kapısı açılıp içinden minyon bir kadın inince Brie homurdanıverdi. Gelen kişi kiliseden tanıdığımız Jenna Sainte'ydı. Eşi de minibüsün arkasından dolanıyordu.

Brie hoşnutsuz bir edayla eliyle yüzünü sıvazladı. "Şimdi her şey berbat oldu."

"Ne berbat oldu?" diye sordum endişelenerek. O an yüksek bir akça ağacın tepesinden düşen bir dal misali jetonum düştü. Bugün Columbus'a gideceğimi söylediğim zaman Brie'nin o gizemli ve tuhaf halleri, Charlotte'un alışveriş merkezi yerine akşam yemeği için eve dönme konusundaki ısrarcılığı şimdi mantıklı gelmeye başlamıştı.

Kelimeler dudaklarımın arasında ağır ağır yaşam bulurken dönüp kız kardeşime baktım. "Bir parti hazırladın."

"Elbette bir parti hazırladım!"

İçim sanki endişeyle sıkıştı. "İyi de doğum günüme daha bir hafta var."

"Bir hafta sonra buna şaşırmazdın."

Bacaklarını titremeye başladı. Brie beni belki sürpriz bir doğum günüyle yine şaşırtırdı ama bugünkü kadar olmazdı elbette.

"Sürprizlerden pek hoşlanmadığını biliyorum," diyen Brie'nin sesinde hem özür dileyen hem de pişman olmayan bir tını vardı. *Sürprizlerden pek hoşlanmamak* aslında gerçek hislerimin yumuşatılmış bir ifadesi olarak nitelendirilebilirdi.

"Sorun değil," desem de kapıya bakarken sesim çatlayıvermişti. Acaba kapının arkasında tam olarak kaç kişi vardı bekleyen?

Charlotte beni sakinleştirmeye çalışarak koluma uzandı. "Herkesin hayatında en az bir defa sürpriz bir doğum günü partisi olmalı."

Jenna verandaya vardı ve beni kucakladı. "Doğum günün kutlu olsun."

"Teşekkür ederim."

Brie iki elini de kalçasına yasladı. "Arabayı arkaya park edecektiniz."

"Ah, hayır," diyen Jenna'nın yüzündeki gülümseme soldu. "Sürprizi bozduk mu?"

"Hayır," diye müdahale ettim. "Şaşırmış gibi davranmaya devam edeceğim."

Jenna eşine doğru başını sallayınca adam minibüsün bagajından geniş, beyaz bir kutu çıkardı. "Pastacı planın biraz gerisinde kaldı."

"Yine de arkadan dolanın," dedi Brie, Jenna'yı veranda-

dan adeta kovarak. "Çocuklar tüm gün teyzelerini nasıl şaşırtacaklarının provasını yaptılar."

Hazırlıklar için minnettar olmama yetecek bir neden daha.

Jenna gittikten sonra Brie kapıyı yeniden açtı. Yanımda Charlotte olsa da kollarımı kendime dolayarak tedirgin bir şekilde kapının eşiğinden geçtim.

Owen geniş merdivenlerin altındaki boşluktan dışarıya sıçradı ve "Sürpriz!" diye haykırdı.

Ahşap kaplama duvarlarda yankılanan kelime, bir koro halinde önümdeki giriş alanından başladı ve arkamdaki açık kapıdan dışarıya süzülecek kadar yükseldi. Kaçıp gitmek gibi bir niyetim olmasa da kapının açık kalmasından memnundum. Kız kardeşimin aksine ben herhangi bir konunun ilgi odağı olmaktan hoşlanmazdım. En azından elimde bir kitap yokken.

İnsanlar adeta akşam saatinden sonra beliren irili ufaklı hayaletler gibi duvarların arasından görölmeye başladılar. Oysa ben kimse bana dik dik bakmasın diye kendini bir duvarın içine hapsedebilirdim.

Herkes bana bakıyor, şahane bir konuşma yapmamı bekliyorlardı bence. Benim ise ağzım kurumuştü. Söyleyecek kelime bulamadığım zaman babam bana sinek mi avlıyor- sun, dedi. Ah, keşke elimde bir kitabım olsaydı.

Yeğenlerim koşarak yanıma gelirken koşma esnasında birbirlerini dirsekliyorlardı. Saniyeler içinde Owen yanımda bitmiş, bacağıma sarılmıştı. Oscar ise elimden tutup beni mutfağa götürmek için çekiştiriyordu. "Hadi, Callie teyze."

İnsanlar deryasının arasından Charlotte'a dönüp baktım. Yaşlı kadıncağыз bana gülümsüyordu.

Kalabalık mutfığa kadar peşimizden gelip oturma odasıyla yemek odasını doldurmaya başladı. Jenna eşiyle beraber tezgâhın yanında durmuş geniş pastanın üstüne yayılmış otuz adet mumdan son birkaç tanesini yakmak için adeta yarışıyorlardı. Pastanın üstünde o kadar çok mum vardı ki aklıma Piglet ve Tigger'ın diktığı mumlar yüzünden ayı Pooh'nun pastasını göremediği hikâye geldi.

"Bir dilim aman-ne-büyük-sürpriz doğum günü pastamdan ister misin?"

Pooh'nun sözleri, mumu yakan kibritin alevi gibi zihnimde canlandı.

Etrafımızı saran davetlilerin bazıları kiliseden ve üniversite yıllarımdan tanıdığım kişilerdi. Diğerleri ise öykülerimi dinleyen çocuklar ve onların ebeveynleriydi. Başta Devon ve babasını kalabalıkta göremedim. Gelmemiş olmaları içimi rahatlatırsa da sonrasında bu hissiyatım yüzünden suçluluk duymaya başladım. Yanında babası olsa da Devon'u görünce mutlu olmam gerekirdi. Aslında buraya gelen herkes için mutlu olmam gerekirdi.

Sanırım bu gece kendimi çok suçlu hissedecektim.

Jenna tezgâhın etrafından dolanıp sanki beni verandada görmemiş gibi bir kere daha sarıldı. "Evi yakmadan önce gel de mumlarını üfle."

"Mumları söndürmek tüm gece sürebilir," diye alay etti arkadan biri.

Sesin geldiği tarafa ters bir bakış atıp "Çok komik," dedim.

Jenna mumları titreşen pastayı kaldırdı. Pastanın beyaz kreması Öykücü Kız kostümlü bir fotoğrafımı çerçeveliyordu. Pastanın kenarlarına tuğla gibi görünen şeker hamuru kaplı kitap figürleri yerleştirilmişti. Tüm manzara bana alevleri dalgalanan bir şömineyi anımsatıyordu.

Charlotte odanın arka tarafından doğum günü şarkısını söylemeye başladı. O güzel, tok sesi odadaki diğer misafirleri bu tanıdık şarkıya davet ediyordu. Herkes tek bir ağızdan şarkı söylerken ben de kostümümle aynı tondaki kırmızı renkli bir krema ile pastanın üstüne yazılmış yazıyı okudum.

30. Yaşın Kutlu Olsun, Callie
Sen En Sevdığımız Öykücü Kızısın

"Hadi, üfle!" Şarkı biter bitmez Owen bağırınca içeridekiler gülmüştü.

Derin bir nefes almıştım ki Brie beni durdurdu. "Önce bir dilek tut."

Gözlerimi kapatsam da dileyecek tek bir şey bile bulamadım – sanki sahip olmak istediğim her şey zaten bu odadaymış gibi hissediyordum. Sonra aklıma bulanık bir düşünce bulutunun içinde günün birinde kendime ait bir aileye sahip olma isteğim geldi. Bunu kimseyle paylaşmıyordum çünkü herkes benim için çöpçatanlık yapmaya başladılar.

Yürek yarası taşımadığım bir ailem olmasını diledim.

Derin bir nefes aldım ve tüm mumları tek seferde üfle-yiverdim. Tüm oda bir alkış seline tutuldu. Ancak mumlar sanki benimle alay ediyorlarmış gibi teker teker yeniden yanmaya başladı. Saniyeler geçmemiştir ki mumlar yeniden titremeye başladı.

Homurdandım. Çocuklar kakhaha attı. Birkaç yetişkinin de gülüşüğünü duydum.

Etrafıma bakınca herkesle beraber gülümsedim. "E, kim söndürecek şimdi bu mumları?"

"Biri bir kâse su getirsin," diye Jenna bağırırsa da Brie çok-tan kâseyi hazır etmişti bile. Çocuklar ciddi olduğumu, otuz tane mumu ikinci defa üfle-meyeceğimi fark edince heyecan-la bana yardım etmeye koyuldu. Mumları üflediler, ardından üstünde kalmış çilekli pastanın kalıntısıyla kremayı yalayıp mikrop yuvasına dönüşen mumları su kâsesinin içine attılar.

"Sen otuz olunca görüşelim," diye kız kardeşimi tehdit etsem de bana sadece kakhaha atıp fotoğraf çekerek karşılık verdi.

Ben de kendimi bıraktım. Pastaya değil elbette, Brie'nin partisine. Charlotte sanki kendi kızının doğum günü par-tisindeymiş gibi salon koltuklarından birisine oturmuştu. Yüzünde gördüğüm gurur dolu ifade bana güç veriyordu.

"Bir dilim pasta alabilir miyim?" Soruyu soran, kitabevin-de herkese iç çamaşırları hakkında bilgi veren Michael'dı. Annesi bu sorusuna onay veren bir edayla başını salladı.

"Sanırım senin için bir dilim pastamız olacak," dedim Mi-chael'in saçlarını karıştırarak.

Brie, "Herkes pastasını alsın," diye kitabevindekini andıran bir edayla anonsta bulundu, çocuklar da neşeyle bağırırdı. Spot ışıkları benden uzaklaşıp odanın merkezindeki pastaya yöneldiği için minnettardım.

Elime aldığım bir adet kırmızı renkli karton tabağa kaşıkla pastanın köşesinden bir dilim yerleştirdim, adeta bir seremoni gibi tabağı Michael'e uzattım. Brie pastayı dilimledi, ben de pastanın yanına birer top dondurma ekleyerek servis yapmaya başladım. Herkesin keyfi yerindeydi. Kız kardeşim evinde ağırladığı misafirlerin mutlu olmasının tadını çıkarıyordu.

Charlotte tezgâha yaklaştı ve kendi tabağına sadece iki top çikolatalı dondurma koydu, pasta almadı. "Sürpriz," dedi beni yanığımdan öperek. "Her şey gönlünce olsun."

Elinde bir tabak dondurma olmasaydı onu kucaklayabilirdim. "Her şey zaten gönlümce, sen ve Brie sayesinde."

"Tanrı sayesinde. Buna inanmak zor ama seni benim seni sevebildiğimden çok daha fazla seviyor." Dondurmasından bir lokma aldı ve Brie'nin etrafını daran küçük kalabalığa doğru başıyla işaret etti. "Seni seven bir kardeşe sahip olmak dünyanın en kıymetli lütuflarından biri olmalı."

"O, benim için gerçekten de bir lütuf."

Saat akşam dokuza doğru misafirler dalgaların deniz kabuslarını yuvasına geri çekmesi gibi gibi azalmaya başladı. Charlotte arabasını alıp yanıımızdan ayrılmadan önce yanığımdan bir kere daha öptü. Ethan ise ikizleri yataklarına çıkarmak için güreş tutarcasına mücadele verdi.

Herkes gittikten sonra Brie kırıntı dolu zemine doğru çöküp başını arkasında kalan duvara yasladı. "Tam bir felaketti."

Yere düşmüş karton tabaklardan bir tanesini ayağımla ittirip Brie'nin yanına oturdum. Geçen misafir dalgasıyla gitmek yerine kendimi sahilin kumuna gömmeyi tercih etmiştim. "Muhteşemdi."

"Emin misin?"

"Bayıldım. Gerçekten."

Brie içini çekti. "En önemlisi de bu."

"Benim için onca şey yapmana hayran kaldım. En iyi kız kardeş ödülünü hak ettin."

"Keşke kutlamamıza katılabilecek başka aile bireylerimiz de olsaydı."

"Bizim ailemiz yalnızca karmaşaya sebep olurdu."

Annemin akrabalarıyla hiç iletişime geçmemiştim. Baba tarafından da hiç kimse bizi umursamamıştı, gerçi babamız hayattayken de bizi çok umursuyor sayılmazdı. Öldükten sonra Brie, sigara yüzünden atar damarları tıkanarak ölen Arthur Randall'ın haberini vermek için bazı akrabalara ulaşmıştı. O tüm cesaretiyle bu haberi vermek için iletişim kursa da iletişim kurdukları asla aynı cesareti gösterememişti. Muhtemelen Arthur'un kızlarının kendilerinden para isteyeceklerinden endişelenmişlerdi.

Ethan'ın birbirleriyle ufak atışmalara giren, lig kupasını kimin kazanacağından en güzel mantı sosunun nasıl olacağına kadar geniş bir yelpazeden konuşabilen geniş bir ailesi

vardı. Ailenin bireyleri birbirlerine çok düşkünlerdi ve kimse gönül koymuyordu. Brie için Goretti ailesine dahil olmak kendi yuvasına kavuşmak anlamına gelmişti. Onların karmaşasına kolaylıkla uyum sağlamış, aralarına karışmıştı.

“Sana doğum günün için bir şey vermek istiyorum,” dedi Brie.

“Kendini aştin.”

“Bu alt tarafı partiydi, bir hediye değil.”

Başımı arkamda kalan mutfak dolabına yasladım. “Bana bir hediye vermen gerekmiyor.”

“Güzel, çünkü senin için satın aldığım *Bambi* kitabını zaten başkasına verdin. En azından bir profesör.”

“Geri getirecek.”

Ethan mutfğa geldi ve eşinin yanında durdu. Brie gözlerini ona doğru kaldırınca birbirleriyle bakiştılar. Aşkın en derin hali yerdeki kırıntıların, çocukların ve dayanılmaz yorgunluğun arasına gizlenmişti.

İlişkilerine imrensem de kız kardeşimin ona hayran olan, hayattaki en büyük arzusunu ona sağlayabilen birisi ile birlikte olmasına çok seviniyordum. Ethan, Brie'ye sadece bir aile vermekle de yetinmemişti. Ona güzel, güvenli bir ev sağlamış, şüphesiz bir ömür sürecektir sevgi dolu kalbini de sunmuştu.

Brie aynı şeylere benim de sahip olmamı istese de ona defalarca bu kadar gürültüyü kaldıramadığımı söylemiştim. Ben kız kardeşim, muhteşem yeğenlerim ve Charlotte'ta bulduğum annelik hissinden oluşan küçük ailemden çok ama çok memnundum.

Brie bakışlarını bana çevirdiğinde yüzünde heyecanlı bir tebessüm belirmişti. "Ethan'la sana vermek istediğimiz bir şey var."

Elimi önümde, başımı ise sağa sola salladım. "Bana yeterince çok şey verdiniz zaten."

Ethan Brie'ye bir zarf uzattı, Brie de bu zarfı bana verdi. "Açmadan önce," diye söze başladı, "seni temin ederiz ki bunu sana vermek istediğimizden kesinlikle eminiz."

İçimdeki endişe balonu yeninden kabarmaya başlamıştı. Olduğum yerde kaybolmak istiyordum. Belki misafirleri alıp götüren tuzlu su dalgası beni de kumların arasında kurduğum yuvamdan alır, derinliklerine saklardı.

Ancak kız kardeşimin buna izin vereceğini sanmıyordum. Ben zarfı açarken Ethan ve Brie'nin gözleri benim üzerimdeydi. Vereceğim tepkiyi bekliyorlardı. Bundan birkaç saat önce herkesin "Sürpriz!" diye bağırması kadar çarpıcı bir hediye olacağından emindim.

Zarfin içinde koyu pembe bir koltukta elindeki kitaba dalmış şekilde oturan bir kadının resmedildiği bir doğum günü kartı vardı. Kartın ön yüzünde *Bazılar kitapla yaşar.* yazıyordu.

Bakışlarımı bana bakan Ethan ve Brie'ye kaldırdım. Yüzlerindeki beklentiyi görebiliyordum. Artık geri dönemezdim. Doğum günü kartının içini açtım.

Bazılar ise kendi hikâyesini yazar.

Kelimelerin altında bir çift yeşil bot giyen ve Eyfel Kulesi'ni andıran kahverengi bir figürün bulunduğu bir resim

vardı. Bunu muhtemelen Oscar benim için pastel boya ile resmetmişti. Oscar resim yapmaktan hoşlanır ve ne zaman buraya gelsem ona Paris'te geçen hikâye kitabını okumamı isterdi.

Resmin altında Brie'den bir not vardı. *Doğum günün kutlu olsun, carım kardeşim. Artık kendi hayatım kaleme alma vaktin geldi.*

Başımı iki yana salladım, Brie'ye baktım, sonra da Ethan'a diktim gözlerimi. "Anlamadım."

Ethan bir adım yaklaşp bana katlanmış bir kâğıt uzattı. "Gitmeni istiyoruz."

"Gitmemi mi?" Sesim sert bir acelecilikle çıkmıştı. Sanki bir tokat yemişim gibi.

Brie kahkaha attı. "Sonsuza dek değil."

Sakinleyerek derin bir nefes aldım. "Hâlâ anlamıyorum."

"Biz çocukken hayat doluydun, Callie. Her zaman büyü-yünce keşfetmek istediğin yerlerden bahsederdin. Bir gün hep senin gibi olmak isterdim."

"Ya şimdi?"

Brie konuşmaya devam etmeden önce Ethan'a baktı. "Geçtiğimiz son iki yılda bir havuzun kenarına gelmişsin de atlayamamışsın gibi geçti. Ben – biz de hayatı yeniden yakalamayı istiyoruz. Paris'e git ya da Karayipler'de yüz. Dilersen Hawaii adalarına seyahat et, bizim geçen sene Ethan ile yaptığımız gibi."

Dilime hâkim olamadan konuşuverdim. "Benim beraber gidebileceğim kimsem yok ki."

Brie'nin yüzünü görür görmez pişman oldum. Bu sefa-
hissettığım suçluluk, kız kardeşimin kalbini kırdığım içindi.

"Olmaz tabii," diye Brie ısrar etti. "Yeni insanlar tanımak
için çaba göstermiyorsun ki..."

Evli olmayan insanlarla demek istemişti, Brie'nin ne
düşündüğünün farkındaydım ama düşünceleri söze dökü-
medi. Lise arkadaşlarım, üniversite arkadaşlarım, kilise-
den tanıdıklarımın hepsi ya kasabadan taşınmış ya da ev-
lenmişlerdi. Çoğu çoluk çocuğa karışmıştı. Bu yüzden eski
arkadaşlarımın hiçbiri birkaç haftalık seyahat için uygun
olmayacaktı. Ayrıca çocuğu olmasaydı bile Brie de benimle
gelemezdi çünkü birimizin kitabevini işletmeye devam et-
mesi gerekiyordu.

Ethan'ın verdiği banka çekini açınca gördüğüm rakam
karşısında adeta nefesim kesildi. "Ama bu çok fazla."

Brie'nin yüzü yeniden bir gülümseme ile aydınlandı. "Ki-
taplar arasında bulduğumuz para katlanarak büyüdü."

"İyi de üç bin dolar bulmadık biz!"

"Charlotte da biraz katkıda bulundu. Ethan ile ben de,"
diyerek omuz silkti. "Kitabevindeki yardımların için bir ik-
ramiye olarak düşün."

"İyi de ben zaten maaş alıyorum." Bir de üst kattaki daire-
yi kullanıyordum...

"Lütfen, al bunu," dedi Ethan tartışmaya son vermek is-
tercesine. "Bu yazı biraz seyahat ederek geçir."

"Belki Charlotte, Paris'i görmek ister."

Brie başını iki yana salladı. "Bu maceraya kendi başına
çıkman gerektiğini düşünüyor."

Ben küçükken kitaplarda okuduğum yerleri keşfetmek isterdim ama artık istemiyordum, en azından kendi başıma. Ama Ethan ve Brie verdikleri hediye sebebiyle öyle mutlulardı ki onları reddedemezdim. "Teşekkür ederim."

"Hayır, şimdi teşekkür edemezsin," diye güldü Brie. "Asıl teşekkürünü döndükten sonra duymak isterim."

Saatler sonra yatağımın üstüne uzanırken Hawaii adalarını ziyaret etmenin nasıl bir his olacağını düşündüm. Ancak öyle bir yere tek başıma gitmek gerçekten ödümü patlatıyordu.

Başucumdaki lambayı kapatmadan önce bir dilek daha tuttum.

Keşke bu seyahati paylaşabileceğim özel birisi olsaydı hayatımda.

ON DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

MAX

VİYANA, AVUSTURYA
TEMMUZ 1938

“Bunların sona ermesi uzun sürmeyecek.”

Duvar kâğıtlı koridora sırtını yaslayan Max, salonda konuşma yapan babasının sesini işitmişti. Wilhelm Dornbach’ın sesi bu sabah bağırarak değil daha alçak çıkıyordu. Ancak tıpkı bir sır gibi, bu sözler de Woonbine markalı sigarasının dumanın karışarak uçup gitti.

Max bulunduğu odanın köşesinden bakıp annesiyle babasını gördü. Annesi dik sırtlı bir koltukta ellerini kucağında kavuşturmuş oturuyordu. Babası ise elindeki sigarasını sallayarak yerdeki halının üstünde dolanıyordu.

İkisi de oğullarının iki hafta önce ortadan kaybolup göl evine gittiğinden bihaberdi. Tıpkı Viyana'daki herkes gibi onlar da Nazi yönetiminin getirdiği yeni kurallardan başka bir şey düşünemez olmuşlardı.

"Şifreli konuşurmuş gibisin," diye cevap verdi Klara. "Ne-yin sona ermesi uzun sürmeyecek?"

"Şehrimizin dönüşmesi. Tüm ülkenin bambaşka bir yer olması. Birkaç ay içinde onlardan kurtulmuş olacağız."

"Kimlerden kurtulacağız?"

"Saçma sapan konuşma, Klara." Babası elindeki sigaranın küllerini, yeşil camlı kül tablasının içine silkeledi.

Max'ın annesi elbette ki şehrin kimlerden kurtulmak için çaba gösterdiğinin farkındaydı. Viyana'daki dükkanların vitrinlerine Yahudi müşterilerin artık kabul edilmediklerini söyleyen tabelalar asılmıştı. Gestapo askerleri şehirdeki Yahudi işletmeleri basıyor, muhasebe kayıtlarını tek tek inceliyor, bu mağazadan alışveriş yapan Yahudi olmayan müşterileri başka bir yerden alışveriş yapmaları hususunda uyarıyorlardı. Sütü kahvelerini içecek başka bir kafe ya da muayene olacak başka bir doktor bulmalarını istiyorlardı.

Bir de Luzi vardı. Max onu mayıstaki danstan bu yana öyle özlemişti ki. Bayan Weiss olanları öğrendikten sonra adeta küplere binmişti. Max'ın ailesi de öfkelenmiş, sanki Luzi ile dans etmesi hepsini lekelemiş gibi yaptığı bu patavatsızlık üstüne saatlerce Max'a nutuk çekmişlerdi. Oysa kendileri, Weiss ailesiyle Max ve Luzi doğmadan öncesinden beri arkadaşlardı.

Saçmalık. Bu çılgınlık hakkında Max böyle düşünüyordu. Luzi Weiss ile yaptığı dans bir pişmanlık değil bir övünç sayılmalıydı. Luzi onunla dans etmeyi kabul ettiği için burada şanslı olan aslında Max'tı ve Viyana'daki insanlar da kendilerine geldiklerinde çoğu bu duruma hak vereceklerdi. Mağazaların, restoranların, otellerin kapıları açılacak; Yahudi komşuları yeniden kabul edileceklerdi.

Oturma odasındaki büyük sarkaçlı saat dört defa vurdu.

"İnsanlar neden Yahudilere bu kadar taktı?" diye sordu annesi çileden çıkmışçasına.

"Bu bir takıntı değil. Bir intikam. Şehrimizi yeterince talan ettiler."

Yaslandığı duvardan uzaklaşan Max içinde kabaran öfkeyle yumruklarını sıktı. Luzi ve ailesi bırakın Viyana'yı talan etmeyi, şehre müzik ve tıbbi hizmet sunuyorlardı. İntikam hakkındaki bu ezbere sözler, insanlar katılsın ya da katılmasın eşlik etmek zorunda oldukları bir tür korkunç bir şarkıya dönmüştü.

Acaba babasının bilhassa sinirlendiği birisi mi vardı? Bankasının en önemli müşterileri Yahudiydi. Viyana'da bankacılık dünyasında çalışanlar da öyle. Mesela Rothschild ailesi Yahudiydi. Bir zamanlar Viyana'daki en büyük bankacı aileydi bunlar.

Babası Rothschildlerin başarısını her zaman kıskanmıştı. Ama kıskanmamış bile olsa kim Yahudilerden Viyana'nın zarif duvarlarından ovularak temizlenmesi gereken bir lekeymiş gibi bahsedebilirdi ki?

"Hitler Almanya'da ne yaptıysa burada da aynısını yapacak," diye devam etti babası.

Annesi oturduğu koltukta kımıldandı. "Yahudilerin gitmesini mi isteyecekler?"

"Onları gitmeye zorlayacaklar."

"Kimse gitmeye gönüllü değil," dedi annesi.

"Olacaklar."

"Ya Hitler'in adamlarını dinlemezlerse?"

"Onları ikna etmenin farklı yolları var."

"Bu işten uzak durmalısın," diye yalvardı annesi. "Eğer gerekiyorsa bırak başkaları versin mücadelesini, sen değil."

Max, salondaki altın rengi iple işlenmiş kırmızı İran halısının üstünde ilerledi. "Benim gibiler mi?"

Annesi elini salladı. "Hayır, sen de değil!"

"Elbette onun gibiler." Babası sigarasını kül tablasına silkeledi. "Her erkek Almanlarla beraber verilecek mücadeleye katılmalı."

"Ben Hitler için savaşmam."

Babası gözlerini kıstı, kaşları sözlerinin altını çizer gibi sert bir çizgiye dönüşmüştü. "Savaşacaksın."

"Hayır--"

"Mücadeleye katılmayan herkesi öldürecekler."

Annesi dudaklarından kaçan hayret nidasını susturmayı başaramayarak eliyle ağzını kapattı. Babasının sözleri havada adeta asılı kalmıştı.

"Yine de savaşmayacağım... en azından onların yanında olmayacağım." Max'ın kelimeleri odanın içine dalga dalga

yayılarak çini tabakların bulunduğu dolaplara çarpmış, duvarlardaki portreleri sallamıştı.

Bir şehit değildi. Ölmek istemiyordu, mücadeleye katılabilecek kadar cesur olduğundan bile emin değildi. Ancak takıntılı bir adamdan doğan bu nefretin yayılmasında nasıl pay sahibi olabilirdi? Bu adam ülkelerinin kemikleşmiş sayılabilecek düşmanlığını diplerden söküp gün yüzüne çıkarmamış mıydı?

Adolf Hitler için sınır acaba neresiydi? Max'a göre bu adam bir mertebeye ulaştığında hemen daha üstüne bir yenisini inşa ediyordu. Sonra bir başkasını. Hitler tüm dünyayı bile fethetse Max onun tatmin olacağından şüpheliydi.

Derin bir nefes alıp hızla çarpmaya başlamış kalbini sakinleştirmeye çalıştı. "Ayaktakımı; Hitler, Almanya ve şimdi de Avusturya halkı için böyle söylüyor. Doğruca kesimhaneye gönderilebilir birer hayvanmışız gibi."

"Bu doğru değil," diye karşı çıktı babası.

Ancak annesi ilgilenip sandalyesinin ucuna doğru kaydı. "Bunu nereden duydun?"

"Bay Ebner'dan," dedi Max dünkü dersi hatırlayarak. "Yok ya, aslında Hitler'in kendisinden. Tüm öğrencilerin *Kavgam*'ı okuması zorunlu kılındı. Hitler'e göre gençlere kim sahip olursa geleceğe de o sahip olurmuş."

"Gençler hakkında söylediği doğru," dedi annesi usulca.

Babası sigarasının izmaritini cam kül tablasına sertçe bastırdı. "Ama ayaktakımı hakkındakinde değil."

"*Kavgam*'ı okudun mu?" diye sordu Max.

Babası başını iki yana salladı.

"Hitler Yahudi halkından kurtulmamızın, sorun olarak nitelendirdiği şeyin çözümü olduğuna inanıyor. Herkesin hedef göstereceği bir düşman yaratmış kendine."

"Bir düşman yaratmak zorunda değil." Babası caddeye bakan pencereye doğru yürüyüp odadakilere sırtını çevirdi. "O düşman zaten içimizde."

"Yahudiler bizim düşmanımız değil," diye ısrar etti Max.

"Onlar herkesin düşmanı."

Annesinin beti benzi atmıştı. "Wilhelm!"

Max, babasını ikna etmek zorundaydı. "Weiss ailesi—"

"Öyle insanlarla kendimizi bir tutamayız."

"Onlar bizim dostumuz."

Babası başını iki yana salladı. "Hükümetin dostu değiller."

Max'ın midesi yanmaya başlamıştı. "Peki ya biz?"

"Biz de değiliz," dedi annesi eşinin bakışlarından kaçınarak. "Ancak babanın işinin hatırına yeni hükümetle işbirliği içinde olmalıyız."

Sanki ağızlarını açıp tek kelime dahi edemeden ya da karıştı koyamadan bir zindana hapsediliyorlarmış gibi hissetmeye başladı.

Bazen Max kendisinin de en az anne babası kadar suçlu olduğunu düşünürdü.

"Rahip komşularınızı sevin diyor."

Babası sigarasının paketine uzanıp paketin içindeki sigaraları bir ağaçtan düşen küçük gri dallar misali sehpanın üstüne boşalttı. "Sadece Yahudi komşularımızdan evlerine dönmelerini rica ediyoruz."

“Luzi Weiss de benim kadar Avusturyalıdır.”

“Avusturyalı Yahudi.”

“Luzi bu şehirde doğup büyüdü. Annesiyle babası da öyle.”

“Ama babasının ailesi Macaristan’da doğdu,” dedi babası. “Orada kendilerine iyi bir yuva bulurlar.”

Max ile babası asla bu konuda uzlaşamayacaktı. Max bir destek umuduyla annesine baktı. “Weiss ailesinin buraya ait olduğunu biliyorsun.”

Annesi sehpadaki sigaralardan bir tanesine uzanıp üzüle-
rek başını iki yana sallamakla yetindi. “Artık kim nereye ait,
emin olamıyorum.”

Max üstlerini saran ataletten kurtarabilmek için her iki-
sini de var gücüyle sarsmak istiyordu. Dünya deli bir adamın
peşine takılarak delirmeye başlamıştı. İnsanlar koltuklarına
oturup sigaralarını tütürüp hiçbir şey olmuyormuş gibi
davranamazlardı.

“Madem gitmelerini istiyorsunuz,” dedi Max sırtını ba-
basına çevirerek, “konsoloslardan birisiyle görüşün de vize
almalarına yardımcı olun.”

“Yeni rejime ayak uydurabilmem için çok çalışmam gere-
kiyor, yoksa bankayı devralabilirler.”

“İşini Weiss ailesinden daha çok önemsiyorsun.”

“Ben *kendi* ailemi önemsiyorum! Bu benim Tanrı önün-
deki en önemli görevim.”

“Anne?”

Annesi başını yalnızca iki yana sallamakla yetindi. Eski-

den olsa Viyana sokaklarından ya da Hallstatt ormanlarından kurtardığı terk edilmiş ya da yaralı hayvanlar yüzünden Max'ın babasıyla girdiği tartışmalarda oğlundan taraf tutardı. Çünkü o da bir canlının eziyet çektiğini görmekten nefret ederdi. Şimdi ise herhangi bir destek sunmaktan aciz görünüyordu.

"O zaman belki ben de gitmeliyim."

"Saçmalama," dedi annesi.

Max arkasını dönüp koridor boyunca aceleci adımlarla yürüdü, evin ön kapısına ilerledi.

"Nereye gidiyorsun?" diye babası arkasından bağırırsa da Max tepki vermedi. Aslında nereye gidiyor olabileceğini tahmin etmelilerdi.

Max eve dönmek zorunda kalmamayı diledi.

* * *

"Bayan Weiss," diye seslendi Max apartman dairesinin kapısına vururken.

İçeride bir şeyler kımıldadı. Buzlu camın arkasında hareket eden bir gölge görse de kimse kapıya cevap vermedi.

"Nina?" diye bağırarak kapının tokmağını zorladı. "Lütfen kapıyı aç."

Max, baloda kızlarının dikkatini dağıttığı için Weiss çiftinden özür dileyeli uzun zaman olmuştu. Ancak geçen haftalarda Dr. Weiss'a yaptığı ziyaretlerde Bayan Weiss onun Luzi'yi görmesine izin vermemişti.

Bu sabah Dr. Weiss'ın muayenehanesi kapalıydı.

Max sırt çantasındaki kese kâğıdını çıkardı. İçinde bir so-mun çavdar ekmeği, biraz salam, peynir ve Yunanistan'dan ithal edilmiş kiraz vardı. Max insanlarla nasıl ilgilenildiğini bilmezdi. Yıllar boyu baktığı hayvanlardan farklılardı neti-cede. Ancak Tanrı bu alt üst olmuş dünyanın toparlanma-sına el uzatıncaya dek Weiss ailesi ve diğer herkese yardım etme arzusuna sadık kalmak istiyordu. Belki ondan sonra kaybettiklerini yerine geri koyabilirdi.

Max kulağını kapıya yaslayıp Luzi'nin kemanının sesini işitebilmeyi ümit etti. Fakat hiç ses gelmiyordu. Yürüyüş sesi bile işitilmiyordu.

"Nina?" Kapıyı tekrar yumrukladı. "Luzi?"

Max'ın sesi sahanlıkta yankılanıp merdivenler boyunca inerek yok oldu. Sırf Luzi'nin iyi olduğundan emin olmak için kapıyı tekmelemek geliyordu içinden. Ancak bunu yap-mak sadece Luzi'nin ebeveynlerini daha da öfkeliendirmeye sebep olurdu.

Max bir adım uzaklaşmıştı ki kapının tokmağı dönmeye başladı. Kapının diğer tarafında Luzi'yi görebilmeyi uman Max sahanlıkta adeta donmuş gibi kapının açılmasını bekle-di. Luzi yerine Bayan Weiss ile karşılaştı. Normalde bakımlı olan saçları kafa derisinin üstüne yapıştırılmış gibi korkunç görünüyordu. Zarif elbiselerinin yerinde ise Nina'nın giy-diklerini andıran bir ev elbisesi vardı.

Max aceleyle yanına geldi. "Hasta mısınız?"

Kadın başını ağır ağır iki yana sallarken omuzları düştü. "Bizden ne istiyorsun, Max?"

"Bana hâlâ kızgınsınız..."

"Elbette öyleyim. O balo Luzi için parlak bir başarı olacaktı. Tüm Viyana onun ne kadar yetenekli, zeki ve..." sesi çatladı, "eşsiz olduğunu görecekti."

"Yeteneğinin herkes farkında."

"Ama bu hiçbir şeyi değiştirmiyor. Dün onu konservatuvardan çıkardılar."

Max küfretti. "Dans yüzünden mi?"

Bayan Weiss başını iki yana salladı. "Tüm Yahudi öğrencileri kovdular. Etrafımızdaki çember daralıyor..."

Keşke ona tüm Viyana halkının çok geçmeden vatandaşları için bir mücadele vermeye başlayacağını söyleyebilseydi. "Yardım etmek istiyorum."

"Ondan uzak durmalısın, Max."

Oysa uzak durmak, Max'ın yapabileceği son şeydi. "Viyana'dan ayrılabilmeniz bir yolunu bulacağız."

"Henüz hiçbir ülke bizi kabul etmedi. Naziler de ülkeden ayrılmamızı güçleştiriyor."

Max yumruklarını sıktı. Babası Hitler'in Viyana'nın Yahudisiz olmasını istediğini söylüyordu. Madem öyle, neden gitmelerine izin vermiyorlardı? "Eğer Luzi benimle evlenirse tüm ailenizin vize almasını sağlayabilirim."

"Ah, Max. Din bile değiştirse onun artık bir Hristiyanla evlenmesine yasal olarak izin verilmiyor."

Max'ın ciğerleri duydukları karşısında adeta sönüvermişti. Evlenmeleri nasıl yasal olmazdı?

"Bazı arkadaşlarımız İngiltere ve Çin'e vize alabildi. Dr. Weiss da bugün Amerika konsolosluğunda. Bir çalışma vi-

zeşi alabileceğini umuyor. Luzia, Julliard Müzik Akademisi'nden kabul mektubunu aldı ve –"

"Dr. Weiss'ın hastalarından bir tanesi aileniz için referans olabilir."

Bayan Weiss sanki Max'ı görmüyor gibiydi, bakışları Max'ın içinden geçip başka bir yere odaklanmışa benziyordu. "Nazi yönetimi muayenehaneyi kapattı."

"Bu mümkün değil."

"Anlaşılan onların gözünde hepimiz lanetliyiz."

"Peki ya Macaristan?" diye sordu Max. "Orada akrabalarınız vardır."

Kadın yine başını salladı. "Ailem zaten Yahudi düşmanlığından kaçmıştı."

Max elindeki kese kağıdını kaldırıp Bayan Weiss'a uzattı. Kadın pakete baksa da hareket etmedi. "Lütfen, alın bunu."

Max kulak kesilip bir keman ya da en azından Luzi'nin kendi sesini duyabilmeyi denedi ama tek duyabildiği içeriden gelen saatin tıkırtısıydı. "Hazır buradayken onu görebilir miyim?"

"Luzia bugün dışarıda."

Max yalvarırcasına ellerini kavuşturdu. "Ona asla zarar vermem. Bunu biliyorsunuz."

"Sen istesen de istemesen de onun için bir tehditsin, Max. Senin... *varhın* bile dikkat çekiyor ki bu, içinde bulunduğu zaman diliminde hepimiz için çok tehlikeli."

Max'ın kelimeleri boğazını yakar gibi oldu. "Onun için en iyisini diliyorum."

"O zaman peşini bırak, en azından mevsim geçene kadar."

Max gerileyerek kapıdan uzaklaştı, işittiklerini sindirmeye çalışırken merdivenin korkuluğuna tutundu. Sevdığı kadından nasıl ayrı kalabilirdi? Nazi hükümeti ne derse desin onunla evlenmek istiyordu.

Bu arzusunu aslında Luzi ile hiç paylaşamamış, onu sevdiğini ona hiç söyleyememişti ama Luzi bunu biliyor olmalıydı. Görüntüğe göre Luzi de onu sevmişti. Dans ederlerken gülümsemişti ve tarifsiz bir güzelliği vardı. Max, valsleri esnasında da şimdi de biliyordu ki bir başkasını asla onu sevdiği kadar seveyecekti.

“Evine dön, Max,” dedi Bayan Weiss. “Bizim için iyi bir dosttun ama hem kendi hatırın hem de bizim hatırmız içinde artık vedalaşalım.”

“Sadece mevsim geçene kadar,” diye hatırlattı Max.

“Mevsim...” Bayan Weiss kapıyı kapatınca konuşma orada son buldu.

Meşe ağacından kapının ince damarlarına, eğimli cam üzerine çizilmiş çiçekli vitraya bakakaldı. Max içinde Luzi’nin olmadığı bir geleceği, onsuz bir hayatı hayal etmek bile istemiyordu. Luzi belki kemanıyla nefes alıyordu ama Max için ruhunu doyuran gerçek müziğin ta kendisiydi Luzi. Onu harekete geçiren, ona ilham veren, aynı zamanda zihninden sökülüp atamadığı bir melodiydi.

Max elindeki kese kâğıdını koridora bıraktı. Bir taksiye binip Boltzmanngasse Caddesi’nde bulunan barok mimarili binaya gitti. Bu binada hem Amerikan Büyükelçiliği hem de uluslararası öğrencilerin kayıt olabildiği Konsolosluk Aka-

demisi bulunuyordu. Görkemli binanın mimarisini inceledi. Klasik dönem tarzıyla yüz yılın başında inşa edilmişti. Ziyaretçiler çoğunlukla binanın içinde beklerlerdi. Oysa bu öğleden sonrasında giriş kapısından başlayıp beyaz alçı duvarı saran upuzun bir kuyruk vardı. Sokağın karşısına ise siyah iple Nazi sloganının işlendiği en az bin beş yüz metrelik bir bez afiş asılmıştı.

Güç, Haklardan Önce Gelir!

Sanki güce sahip olanlar her zaman haklılarmış gibi. Ya da güçlü olmak, haklı olmaktan daha önemliymiş gibi.

Dr. Weiss konsolosluk binasının merdivenlerinden yaklaşık iki metre uzaktaydı. Başını sanki temmuz ayında değil de aralıktaymış gibi resmi takım elbisesinin ceketinin içine eğmişti. Max, Luzi'nin de babasına eşlik ettiğini sanmıştı. Ancak sırada bekleyenlerin büyük çoğunluğu muhtemelen tüm aile bireyleri için vize almaya çalışan orta yaşlı erkeklerden oluşuyordu.

Max, Dr. Weiss'in yanına yürümeye başladı. "Hey!"

Biri bastonu ile Max'ın omzuna dokundu. Asabi bir sesle "Kuyruk yolun köşesinden başlıyor," dedi.

Max yaşlıca adama bakıp "Vize için gelmedim," diye cevap verdi.

"Kapıdan geçmeye kalkışırken çıkacak ayaklanmadan sen sorumlusun," dedi yaşlı adam.

Max, Dr. Weiss'a biraz daha yaklaştı. "Sizinle konuşmak istiyorum."

Dr. Weiss ellerini cebine iyice sokup sohbet etmek yerine terslemeyi tercih etti. "Konuşmanın artık bir anlamı yok."

"Ben sizin dostunuzum, doktor bey. Başkaları gibi sırt çevirmedim."

"Öyle, dostluklar iyidir ama benimle sadece kızım yüzünden arkadaş olduğunu düşünüyorum."

"Tüm ailenize yardım etmek isterim." Max ailesinin garajındaki kullanılmayı bekleyen yeni Mercedes'i düşünüyordu. Etraflarındaki diğer adamlar konuştuklarını işitemesinler diye sesini alçalttı. "Otomobille sizi Macaristan'a götürebilirim."

Dr. Weiss başını iki yana salladı. "Sınır boyunca her yolda kontrol yapılıyor. Muhafızlar vize ve Aryan' soyunu kanıtlayan vaftiz sertifikası görmek istiyor."

Muhtemelen rüşvet de alıyorlardır, diye içinden geçirdi Max.

Acaba sertifika yerine parayı kabul ederler miydi? Düzenlerce evrak işi olmadan Avusturya'dan ayrılabilmelerini sağlayacak bir yol olmalıydı.

"Vizenizi alırsınız," diye ısrar etti Max. "Muhtemelen bugün."

"Tüm evraklarımı doldurdum. Gereken tüm kaşeleri bastırdım."

Luzi'nin New York'taki bir okuldan kabul almış olması Weiss ailesinin göçmenlik talebinin konsolos tarafından onaylanmasını sağladı.

Sıcak güneş üstlerindeydi. "Tüm gün burada mıydınız?"

Dr. Weiss başıyla onayladı. "Mümkün olan her şeyi yapıyorum..."

* ' inde Yahudi olmayan, safkan diye nitelendirilen ırk. (ç.n.)

Max, "Biliyorum," diyerek onu telkin etmeye çalıştı. Bir ülkede hem istenmeyip hem de gidecek bir yeriniz olmadan hapsolmanın ne kadar felç edici bir his olduğunu düşünmek bile istemiyordu.

Konsolosluğun kapısı açıldı ve takım elbiseli, minyon bir adam dışarı çıktı. "Üzgünüm, beyler," diye seslendi. "Konsolosluk kapalı."

Kuyrukta bekleyenlerden hoşnutsuz bir homurtu yükseldi.

"Saat sabah dokuzda tekrar açacağız."

Etraflarındaki kalabalık dağılmaya başladı. "Güvenli olur mu?" diye sordu doktor, Max'a fısıltıyla.

Max onaylayarak başını salladı. "Yola çıkmadan önce eşyalarınızı getirmeye çalışırım."

Dr. Weiss başını iki yana salladı. "Yanımıza almamıza izin verilen tek değerli eşya alyanslarımız."

Max'ın eline bir şey sıkıştırdı ama Max başını eğip ne olduğuna bakmaya cüret edemedi. Elindeki her neyse onu sırt çantasına tıktırdı.

"Emniyetli bir yere kaldırırım."

"Teşekkür ederim," diyen Dr. Weiss hafifçe şapkasını eğdi.

Doktor sokağın karşısına geçtiği sırada Max bir bankta oturan Luzi'yi gördü. Desensiz, sarı renkli bir bluz ve etek giymiş, saçma küçük bir şapka tutturmıştu. Oysa bunun gibi sıradan bir günde bile Max'ın gözünde Luzi'yi sıradanlaştıracak hiçbir şey bulunmuyordu.

Acaba tüm gün beklemiş miydi?

Gümüş renkli bir termos açıp babasına bir fincan sıcak

içecek öldürdü. Max onlara doğru bir adım atacaktı ki Bayan Weiss'ın kelimeleri zihninin içinde yankılandı.

Acaba gerçekten varlığıyla Luzi'ye bir tehdit mi oluştuyordu?

Luzi babasının omzunun üstünden bakıp Max ile göz göze geldi. Belli belirsiz bir edayla başını salladı ve derhal bakışlarını kaçırdı. Yine de o kısa bakışmada Max kızcağzının gözlerindeki korkuyu görebilmişti.

Luzi ondan korkuyordu.

Yüreğı kuruyan Max bir meşe ağacının gövdesinin arkasına saklandı ve tıpkı balodaki gibi onun uzaklaşmasını seyretti. Sevdiği kadın, babasının koluna girmiş uzaklaşıyordu. Luzi eve dönerken onlara sataşmaya cüret eden herkesle mücadele edebileceğini gösterircesine başını dik tutarken Dr. Weiss yenilgiyi çoktan kabul etmiş gibi başını eğmişti.

Max, Hitler bir sorun olarak nitelendirilen durumu çözmeye yönelik tehditleri uygulamaya kalkmadan Luzi ve ailesini kurtarmanın bir yolunu bulmalıydı. Weiss ailesi Avusturya'dan bir an önce ayrılmazsa onlara yardım etmek için çok geç kalmış olabileceğinden korkuyordu.

ON BEŞİNCİ BÖLÜM

Çarşamba, perşembe, cuma. Günler eziyet verircesine ağır ağır geçerken ne Dr. Nemeth'ten Annika'yı bulduğuna ilişkin bir ses ne de Sophie'den ilgili gazete hakkında bir haber gelmişti. E-postamın gelen kutusunu yüz kere kontrol ettim. Idaho'daki kitap satıcısı bile cevap göndermemişti.

Öykü saati için kırmızılara bürünüp yükseltilmiş platformdaki sandalyeme yerleştim. Michael bu hafta buradaydı. İç çamaşırları hakkında bir şeyler söylemekten uzak bir hali vardı ki dinleyicilerim eminim bu duruma çok içerlemişlerdi. Birkaç çocuk ona baksa da annesinin kitabevine gelmeden önce kendisiyle sıkı bir sohbet yapmış olabileceğini düşündüm.

Devon ve babası da aramızdaydı. Devon'a gülümsemem de Bay Baker ile göz göze gelmekten kaçındım. Elimdeki kitabın kapakını açıp korkmuş bir ayı hakkındaki öyküyü

okumaya başlasam da Devon'ın babasıyla zihnimde konuşma yapmaya başlamış, onu kendimden uzak tutacak kelimeler seçmeye özen göstermiştim.

Eğer yemeğe çıkma teklifinde bulunursa ona bu akşam da bir yere söz verdiğimi söyleyecektim – aslında bu yalan değildi, çünkü Brie'nin evine gidecektim. Bana bir ilişkimin olup olmadığını sorarsa, ona evet diyecektim. Aslında bu da yalan değildi, sadece içinde bulunduğum ilişki muhtemelen onun merak ettiği cinsten değildi.

Sayfayı çevirdim.

"Aycık rüzgârdan üşümüş," diye kitabı okudum. Durup çocuklara bakınca benimle beraber titremiş gibi yaptılar. "Bir arkadaşı olmasını öyle çok istiyormuş ki."

Öykünün bir sonraki cümlesini tüm çocuklar hep bir ağızdan söylediler. "Aycık korkuyormuş!"

Başımı salladım. "Doğru."

Ardından aycığı bulmak için yağmur ve karanlıkta dolaşan diğer hayvanların hikâyesini okudum. Önerine çıkan hiçbir engel, arkadaşlarını arayan bu hayvancıkları yıldırılmıyordu.

Ön kapının zili çınlayınca bakışlarımı kaldırma dürtüme hâkim olmadım. Kathleen'in oğlunu kitabevine getirmiş olabileceğini düşünüyordum ki kitabevinde hatırı sayılır bir yer kaplayan uzun boylu adam gözüme ilişti. Yanında denizci kıyafetli yedi ya da sekiz yaşlarında küçük bir kız çocuğu duruyordu. Kızın ayağında gümüş renkli süslerle bezenmiş beyaz sandaletler vardı. Açık sarı saçları bir atkuyruğu şek-
lini alıyordu.

Bakışlarımı kitaba geri odaklasam da Dr. Nemeth'in beraberinde kitabım ve birkaç yeni haberle birlikte kitabime gelmiş olduğunu görmekten memnun olmuştum. Bu memnuniyet hissi çizgili çorap ve cüppe giydiğim gerçeğini anımsamamla yerini hafif bir utanca bıraktı. Aslında onun ne düşündüğünü umursamamam gerekirdi – o ve ben kendi kulvarlarında birer öğretmendik. Sadece onun öğrencileri bir sınıf ortamında bulunuyordu ve muhtemelen iç çamaşırları hakkında aniden yorumlar yapmıyorlardı.

Cüppemi düzelttikten sonra ayıcık hakkındaki öykümü bitirdim. Yanımdaki masada okunmamış olarak bekleyen diğer üç kitaba baktım. "Sadece bir öykülük vaktimiz var."

Çocuklar en sevdikleri kitabın adını haykırmaya başladı.

Gülümseyerek Dr. Nemeth'in yanındaki kıza baktım. Muhtemelen kendi kızıydı. Küçük kız, diğer çocukların arasında dolanıp kendine oturacak bir yer arıyordu. *Stephanie'nin Atkuyruğu** isimli kitaba uzandım. Kitabın başlığını okuyunca küçük kız bana gülümsedi.

Dinleyicilerime sınıf arkadaşlarından farklı olmak isteyen Stephanie isimli kızın öyküsünü okumaya başladım. Bu kız atkuyruğunu her seferinde farklı şekilde topluyordu ama ne zaman bir farklılık yapsa okulundaki herkes onu taklit ediyordu. Onun gibi özgür bir kız için bu durum çok vahimdi.

"Sıcak çikolata vakti geldi," diye seslendi Brie ben öykümü bitirir bitirmez. Çocuklar adeta bir sürü gibi uzaklaşıp-

* *Stephanie's Ponytail*. Robert Munsch'a ait bir çocuk kitabı olup Türkçe çevirisi bulunmamaktadır. (ç.n.)

ken ben de sessizleşen odada çölde vahşi fırtınayı seyreden bir gözlemci gibi yalnız başıma kaldım.

Dr. Nemeth kızının elini tuttu ve bana yaklaştı. Kızını bir öykü etkinliğine uygun giydirmiş olsa da kendisinin üstünde kot pantolon, misket limonu yeşili bir tişört ve görece eskimiş sayılan parmak arası terlikler vardı.

Kitap yığınımı yanımdaki küçük sandığın içine yerleştirdim. "Sizi tekrar görmek güzel."

"Sizi de öyle," dedi. "İnternette öykü saati hakkındaki duyuruyu okudum. Sadece öyküleri okuyanınız siz olmasını beklemiyordum."

"Her cumartesi sabahı." Cübbemi sağ omzumun üstünden geriye attım. "Öykücü Kız derler bana."

Yanımda duran denizci giysili küçük kız parmak uçlarında yükseldi. "Sevdim bunu."

"Teşekkürler."

Atkuyruğunu sağa sola savuran kız "Stephanie hakkındaki öyküyü de sevdim," dedi.

"Umarım sen atkuyruğunu kesmezsın."

Küçük kız güldü. "Asla."

"Bu benim kızım," dedi Dr. Nemeth. "Ellabean."

Küçük kız gözlerini devirdi ve "Ella, baba," diye düzeltti.

Dr. Nemeth omuz silkip gülümsedi. "Hep böyle yapıyorum."

"Çok güzel bir isim."

Küçük kız elbisesinin kurdelesini huzursuzca çekiştirdi. "Annem seçti."

“İyi bir iş çıkarmış.”

Dr. Nemeth kızının omzuna dokundu. “Neden gidip sı-
cak çikolata içmiyorsun?”

Fakat Ella dönüp diğer çocuklara katılmak yerine kaleyi
incelemeye başladı. Macerayı çikolataya tercih ediş şekline
hayran kalmıştım. Cesur bir hamleydi doğrusu.

“Girip içine bakmasında sakınca yok. Üstelik kaydırağı da
var.”

Dr. Nemeth düşme tehlikesi barındırıp barındırmadığını
merak eder gibi kaleyi inceledi. “Emin değilim...”

“Kardeşimin eşi inşa etti,” dedim. “Marangozdur.”

Dr. Nemeth’in kaşları yükseldi. “İşinde iyi midir?”

“Ustasıdır,” diyerek ona güven vermeye çalıştım.

Ella elbisesinin rengine uyan iri, mavi gözleriyle babasına
resmen yalvararak baktı. “İçinde kimse yok, baba.”

“Ah, git hadi,” dedi kızını göndererek.

Küçük kız kalenin kapısının içinden içeri girip kaybolun-
ca güldüm. “Çok tatlı bir kız.”

“Büyümüş de küçülmüş.”

“Ben öyle demezdim.”

Dr. Nemeth aşınmış omuz çantasını arkasından önüne
doğru çekip açtı. “Kitabınızı getirdim.”

“Teşekkür ederim,” diye karşılık versem de söyleyecekle-
rini duymayı beklerken endişelenmiştim.

“Kitabın nereden geldiğini öğrenebildiniz mi?”

Başımı iki yana salladım. “Hâlâ satıcıdan haber bekliyo-
rum.”

Kitabı çantasından çıkardı ama gürültülü odayı incelerken bile elinden bırakmadı. “Daha sakın bir yerde konuşabilir miyiz?”

“Elbette,” dedim. “On beş dakika bekleyebilir misiniz? Ailelerin büyük çoğunluğu kasabanın pazarına gidecekler birazdan.”

“Olur, ben de kitaplarda kaçırdığım ne varmış, bir bakayım,” diye şakalaştı, ardından taşıdığım kitapların en üstüne *Bambi*’yi yerleştirdi. Almanca ikinci el kitaplar bölümünde bulunan *Hatschi Bratschi’nin Hava Balonu* kitabına uzandı. Kitabın kapağına resmedilmiş adama baktım. Hatschi Bratschi, Aladdin’in filmindeki cini andırıyordu aslında. Sadece üstünde uzun bir cüppesi vardı, bir lamba yerine hava balonuyla geziniyordu. Elindeki teleskopunu balonun sepetinin altında kalan egzotik yerlerden birisine odaklamıştı, çocuklara bakıyordu.

Dr. Nemeth kitabın renkli sayfalarını karıştırırken ben de elimdeki kitapları ofise götürdüm. Ebeveynlerden bazılarına yardımcı oldum ve kitabevinin içinde beni takip ediyormuş gibi görünen Bay Baker’dan olabildiğince uzak durmaya çalıştım. Dr. Nemeth’in yanına döndüğümde bana sihirli balonlu kitabı uzattı. “Çocuklara uymayan, berbat bir öykü.”

Sanki bana şahsi olarak hakaret etmiş gibi kollarımdaki tüyler diken diken olmuştu. Neredeyse ona üç tip çocuk kitabı olduğundan, çocukların kendilerinininkinden çok daha farklı bir öykü dünyasına girdikleri için eleştirel düşünme

becerilerini geliştirmelerinin öneminden bahseden uzun bir söyleye başlayacaktım. Ancak hiçbir ebeveyn çocuksuz birinden çocuklar hakkında tavsiye dinlemeye yanaşmazdı. "Berb—"

"Ayrıca şiddet içeriyor," diye devam etti.

"Kötü bir büyücü ya da cadıysanız."

"Cadıyı ateşte yakıyorlar!"

"Grimm Kardeşler'in hikâyelerini dinlemeye alışmış bir okuyucu kitlesi döneminde basılmış."

"Gerçekten korkunç."

"Verilen çaba ne kadar büyükse, sonu da o kadar zafer dolu olur." Dr. Nemeth bana kuşkuyla baksa da söze devam etmek için kıvrandım. "Ayrıca Fritz diğer çocukları kurtarmadan önce çok büyük bir maceraya atılmış oldu."

"Yine de kim insanı başka kültürlere karşı kışkırtan bir kitap yazar, diye düşündürüyor."

Etrafıma, kahramanları tehdit eden düşmanlarla dolu hikâyeler anlatan raflardaki kitaplara baktım. "Kendi korkularıyla yüzleşmekten kaçınan biri."

Dr. Nemeth bakışlarını kaleye doğru çevirdi. Az önce okuduğum ayı hakkındaki hikâyeyi düşündüm. O ayıcık rüzgardan korkuyordu, acaba karşımdaki adam neyden korkuyordu?

Ella ikinci katın pencerelerinin yanındaki beyaz sütunların arasından bize baktı. Brie bu pencerenin bulunduğu odayı kitabemizi ziyarete gelen prensesler için menekşe, gümüş ve pembe renklerine boyamıştı. Diğer odanın duva-

rına ise şövalyelerin kullandığı tipte bir zırh ile siyah bir at resmedilmişti.

“Franz Ginzkey Viyanalıydı,” dedim. “Bu kitabı Birinci Dünya Savaşı’ndan on yıl önce yayınlamıştı.”

“Acaba İkinci Dünya Savaşı’nda ne yapıyordu, merak ettim.”

“Ne yazık ki Nazi Partisi’ne katıldı. Pek çok insan öyle yaptı, sanırım hayatta kalmak istedikleri için.”

Dr. Nemeth kitabın kapağındaki büyücüyle balonuna baktı. “Sanıyorum ki gerçeklerle dolu bir yüzyılın ardından buna inanmak imkânsız.”

Kitap yığınma yaklaştım. “Birileri okunacak bir hikâye bırakmadığı sürece.”

“Yine de kâğıt üstünde olsa bile,” diye devam etti, “insanlar gerekçelerini gizleyebilirler. Bazen birisinin gerçek yüzünü öğrenebilmek için hakkındaki düşünceleri bir başkasından öğrenmeniz gerekir.”

“Ya o başka kişi gerçeği kendi algıladığı şekliyle aktarmayı tercih ediyorsa?”

Bay Baker, Dr. Nemeth’in bir rakip olup olmadığını anlamaya çalışırcasına bakarak yanıma geldi. Şahane bir kız evlada sahip evli bir adam elbette bir rekabet unsuru olamazdı ama Bay Baker, karşımda duran adamın evli olduğunu bilmiyordu.

Devon’un babasını göz ardı edip Dr. Nemeth ile konuşmaya devam ettim. “Aslına bakarsanız bence artık konuşabiliriz. Biz dışarıdayken Ella burada kalıp oynamaya devam edebilir.”

Diğer çocuklar kaleyi doldurmaya başlarlarken Ella kaydıraktan kaydı, babasının yanına koşup elini tuttu. "Burayı çok sevdim," dedi bana.

"Sevindim."

İkramların olduğu masaya baktı. "Acaba hiç sıcak çikolata kalmış mıdır?"

"Kalmasa bile kız kardeşimin zulasını nerede tuttuğunu biliyorum."

Dr. Nemeth ve Ella masaya yönelir yönelmez "Akşam yine müsait değildir herhalde?" diye sordu Bay Baker.

"Değilim," diyerek sanki günün geri kalanını benimle geçireceklermiş gibi Dr. Nemeth ve kızına baktım. Acaba Bayan Nemeth yakınlarda bir yerde alışverişte miydi, yoksa evde onları mı bekliyordu?

"Benim de planlarım var. Birine söz verdim." Bay Baker yüzümü inceliyor, vereceğim tepkiyi kestirmeye çalışıyordu.

"Sizin adınıza sevindim."

Hevesim onu hayal kırıklığına uğratmış olsa da ben gerçekten çok mutlu olmuştum.

Dr. Nemeth'i kapıya yönelttim. Birlikte insanların genellikle oturup dondurmalarının tadını çıkardıkları tentenin altındaki eski, demir masaya yerleştik. Bir elinde kahve fincanını ve sıcak çikolatayı, kolunun altında da üstüne konduğumuz kitap ile dengesini sağlamaya çalışıyordu. Diğer elinde tuttuğu çay fincanını önüme yerleştirdi. "Kız kardeşiniz buna ihtiyacınız olacağını söyledi."

"Teşekkür ederim." Cüppemin bağını çözdüm ve sandal-

yemin sırtına bıraktım. İzleyici kitlemdeki çocuklardan bir tanesi ebeveynleri ile beraber kitabevinden çıktı, kasabaya giden yolu tutmadan önce beninle yumruğunu tokuşturdu. "Seyahat için hazır mısınız?"

"Valiz hazırlığı haricinde her şey tamam," dedi.

"Annika'nın kitabındaki yazıları tercüme ettirebildiniz mi?"

Dr. Nemeth başını salladı. "Asistanlarımdan bir tanesi listedeki eşyaları doğru tercüme edip etmediğimi kontrol etmemde yardımcı oldu. Daha önce hiç böyle bir şeye rastlamamıştım."

"Ben de öyle. Kitapların arasında pek çok şey buluyoruz oysa."

Dr. Nemeth çantasından tabletini çıkardı, tercüme edilmiş listenin bulunduğu bir dosyayı açtı. Charlotte ile birlikte çevirmek için uğraştığımız listeyle aynı gibiydi - kolyeler, mücevherler, şamdanlar, ufak tefek sanat eserleri. Her satırın sonunda da birinin adının ve soyadının baş harfleri bulunuyordu.

"Bir katalog gibi," dedi Dr. Nemeth.

"Ya da bir istek listesi."

"İstek listesi olamayacak kadar spesifik şeyler not edilmiş." Dr. Nemeth bir bacağı diğerinin üstüne atarken oturduğu sandalye gıcırdadı. "Asistanım Annika'nın, arkadaşları ile bir çeşit şifreli iletişim sistemi geliştirmiş yaratıcı bir çocuk olduğunu düşünüyor. Belki kitabı arkadaşları arasında dolaştırıp içine okuyacak notlar bırakıyorlardı."

"Ama siz öyle düşünmüyorsunuz."

Dr. Nemeth başını iki yana salladı.

"Peki ya fotoğraftaki genç çocuk?"

Dr. Nemeth'in kaşları merakla kalktı. "Erkek kardeşi mi acaba?"

Güldüm. "Ben aşık olduğu kişi olduğuna eminim. Belki ona bir şeyler yazıyordu..."

"Belki," diye bana hak vermediğini kibarca ifade etti.

"Nazilerin bu bölgede bir şeyler sakladıklarını söylemişsiniz."

Dr. Nemeth söylediklerimi onayladı. "Hatta bazen yerel halkı yardım etmeye zorlardı."

"Hayal bile edemiyorum..." Parmaklarımı cüppemin kenarlarında gezdirdim. "Annika'nın amcanıza bir hikâye anlattığını söylemişsiniz."

Dr. Nemeth benimle göz göze gelmeden önce sokağın karşısındaki kırtasiye dükkânının vitrinini inceledi. "Leo amcam 1945 yılında askeri fotoğrafçı olarak Avusturya'nın göller bölgesine gönderilmiş. Görevi, Nazi askerlerinin müttefik kuvvetlerden kaçarken bırakmak zorunda kaldıkları bazı değerli eşyaların kaydını tutmakmış." Kahvesinden bir yudum aldı. "Hitler'in eski gençlik kamplarından bir tanesinde kalmışlar, Hallstatt Gölü civarındaymış."

Öne doğru yaklaştım. "Schwansee Şatosu mu?"

"Öyle." Çantasından ufak bir fotoğraf albümü çıkardı ve hava balonu kitabının üstüne yerleştirdi. "Leo amcam 1940'lı yıllarda ordu için sayısız fotoğraf çekmiş. Ölmeden önce şahsi olarak nitelendirdiği bazı fotoğrafları bana verdi."

Albümün kapağını açıp içindeki siyah beyaz fotoğrafların incelemeye başladım. Fotoğrafların büyük çoğunluğunda gülümseyen üniformalı askerler vardı – tahminimce yeni kazandıkları zaferi kutluyorlardı. Bazılarında ise dağlar vardı, hatta bir tanesi bir madenin girişine ait gibiydi.

Küçük bir çocuğun elini tutan bir kadını gördüm fotoğraflardan birinde. Arkalarında eski bir malikâne duruyordu. Ortaçağdan kalma bir kulesi vardı ve duvarlarındaki siyah lekeler göze çarpıyordu. Kadının saçları omuz hizasına gelecek kısalıktaydı. Gözüne güneş gözlüğü takmıştı. Kısa kollu bir bluzu, eteği ve boynuna doladığı bir fuları bulunuyordu.

Binadaki lekelenmelere işaret ettim. “Yangın izi mi bunlar?”

“Muhtemelen savaş zamanında bombalanmış.”

Bakışlarımı Dr. Nemeth’e kaldırdım. “Peki bu-”

Fotoğrafı albümün içindeki şeffaf zarftan çıkardı ve arkasını çevirdi. Gördüğüm karşısında nefesim kesilmişti. Fotoğrafın arkasında mürekkepli bir kalemle yazılmış bir kelime vardı.

Annika.

Birdenbire her yanıma ürperdi.

“Babası şatonun bakımıyla ilgileniyormuş. O öldükten sonra mülkün bakımını kocası üstlenmiş.”

“Kocasının adı neymiş?”

“Bilmiyorum,” dedi. “Eğer Leo amcam öğrendiyse bile bana hiç söylemedi.”

Dr. Nemeth fotoğrafı koruyucu kılıfının içine geri yer-

leştirdi. "Annika savaşın sonuna doğru Schwansee Şatosu'na iki Nazi askerinin geldiğini söylemiş. Göle değerli eşyalarla dolu kutular atmışlar."

Kalbim daha da hızla çarpmaya başladı. "Saklamaya çalıştıklarının birer kaydını tutmuş."

"Muhtemelen öyle."

"Amcanızın bölüğü Hallstatt Gölü'nde bir şeyler bulabilmiş mi?"

"Bölgedeki madene gizlenmiş pek çok eşya bulmuşlar ama gölde hiçbir şey bulamamışlar. O zamanki dalgıç teknolojisi günümüzdeki kadar gelişmiş değildi tabii."

Kitabevinden çıkmaya devam eden çocuklara rağmen odağım Dr. Nemeth'in üstündeydi. "Siz de o zamandan beri bunu merak ediyorsunuz."

Dr. Nemeth başını salladı. "Tezimi Avusturya'daki sahipsiz hazineler üzerine yazmıştım."

"Sahipsiz mi?"

"Nazi askerleri Yahudilerden çaldıkları eşyaları böyle tanımlıyorlardı." Kahvesinden bir yudum daha aldı. "Bu gölün dibine neler bırakılmış olabileceğini Ella'nın yaşlarında olduğum zamandan beri araştırmak istemişimdir. Annika bu eşyaları bulmamdaki en büyük ipucum olabilir."

"Peki, bunları neden daha önce araştırmadınız?" diye merak ettim.

"Aslında gidecektim, yaklaşık on yıl önce. Seyahatim biraz... karmaşıktı diyelim." Bakışlarını yeniden fotoğrafa eğdi. "Hiç Avusturya'ya gittiniz mi?"

Başımı iki yana salladım. "Amerika'dan hiç ayrılmadım."

"Ama Almanca biliyorsunuz?"

"Eh, biraz."

Ella yanımıza gelince Dr. Nemeth kızına oturabilmesi için bir sandalye çekti. Bacaklarının yere uzanamayacak kadar kısa olup sanki kalkmak için vakit bekliyorlarmış gibi sallanmasını saymazsak sandalyesinde küçük bir yetişkin edasıyla oturduğunu söyleyebilirdim. Ella hava balonlu kitaba uzanmak istedi ama babası kitabı kenara çekip artık pek de sıcak olmayan çikolataya işaret etti başıyla.

"Avusturyanın kalelerini, müziğini, dağ ve göllerini seversiniz."

Çayımı yudumladım. "Belki bir gün giderim."

"Bizimle beraber gelsenize," dedi. "Belki biz dalarken siz de Annika'yı araştırırsınız."

Başka bu teklife şaşırarak gözlerimi kırıştırdım. Ardından söylediklerini irdelemeye başladım. Sanki aya gidecektim. Avusturya gibi bir yeri ziyaret edip altın saatlerle diğer aile yadigarlarını sahipleriyle buluşturmak nasıl bir his olurdu acaba?

"Bilmem..."

"Neden?"

Aslında mantıklı bir soruydu ama benim buna mantıklı bir cevabım yoktu. En azından beni anlayabileceğini düşünmüyordum. Brie ve Charlotte sayesinde seyahat etmemi sağlayacak param da vardı ama işin aslı, korkuyordum. Dr. Nemeth muhtemelen sık seyahat eden birisiydi. Ona hayatı-

mi buraya zincirlediğimi ve buradan ayrılmak istemediğimi söyleyebilirdim.

"Uçmaktan mı hoşlanmıyorsunuz?" diye sordu artık tuhaflaşmaya başlayan sessizliği bozmak istercesine.

"Aslına bakarsanız daha önce hiç uçağa binmedim."

"Gerçekten mi?"

"İzci sözü," dedim üç parmağımı kaldırarak.

Sanki bir müzeye kaldırılmış tarihi bir esermişim gibi beni inceledi. "Ohio'dan hiç ayrılmadınız mı?"

"Ohio'dan tabii ki ayrıldım. Gitmek istediğim yerlere arabayla ulaşma fikrinden memnunum sadece."

Dr. Nemeth profesyonel bir edayla başını salladı. Anladığını sanmıyordum ama söylediklerime itiraz etmemişi. Aslında ona kitabevindeki kitaplar ve üst kattaki dairemin dünyanın her yerine ulaşabilmemi sağlayan birer aracı olduğunu, hatta zamanda bile yolculuk yaptığımı söyleyebilirdim ama bunu da anlayabileceğinden şüphe etmiştim.

"Büyükanнем ve ben yakında Avusturya'ya gideceğiz," dedi Ella içeceğini yudumlarken. "Babam beni buz mağaralarına götürecektir. Büyükanнем de müzik dinleyecek."

Dr. Nemeth gülümsedi. "Salzburg aslında *Neşeli Günler* müzikalinin çekildiği yer."

Oysa Ella gülümsemedi. Gözlerinde yaşlar birikmeye başlayınca babası uzanıp elini tuttu. "Göz açıp kapayıncaya kadar birlikte Avusturya'ya varmış olacağız."

Ella onu kuşkuyla inceledi.

* *The Sound of Music*, 1965 yapımı müzikal. (ç.n.)

"Tamam," diye teslim oldu Dr. Nemeth, "belki birden fazla göz açıp kapama gerekebilir."

"Yüz milyon tane," dedi Ella. "Ya da daha fazla."

"Göz açıp kapamayı değil de günleri saysak?"

Ella oturduğu sandalyede doğruldu. "Yirmi bir gün."

"Nemeth Ekibi," dedi Dr. Nemeth yumruğunu uzatarak.

Kızı da babasıyla yumruklaşıp "Nemeth Ekibi," dedi. Yine de gülümsemesi yüzüne tutunamayarak soldu. "Keşke an-nem-"

"Artık kalksak iyi olur." Dr. Nemeth kolundaki saate bakarak kızının sözünü kesti.

Aklımda Dr. Nemeth'in çalışma ofisinde gördüğüm fotoğraftaki güzel kadın gelince Ella'nın annesi hakkında ne söyleyeceğini merak etmeye başlamıştım. Ancak küçük kız sandalyesinden hoplayarak inerken dikkati dağılmış gibi görünüyordu. Babası tabletini çantasına yerleştirdikten sonra fotoğraf albümüne uzandı.

Annika'nın fotoğrafına işaret ederek "Bunun bir fotoğrafını çekmemin sakıncası var mı?" diye sordum.

"Hiç sakıncası yok."

Resmi çektikten sonra Dr. Nemeth'in yanına geldim. "Annika hakkında bir şey öğrenirseniz bana da haber verin, lütfen."

"Elbette."

O ve Ella benimle el sıkıştıktan sonra oradan ayrıldılar.

Telefonumdaki fotoğrafı yeniden inceledim. Kadının yüzü bir ağacın gölgesi yüzünden hafif karanlıkta çıkmıştı. Kolları ve bacakları bir kalem kadar sıskaydı. İçimden, keşke

gözlerini görebilseydim, hikâyesini dinleyebilseydim, dışıya geçirdim.

Dr. Nemeth'in insanlara kaybettiklerini geri kazandırabilmesini ümit ettim. Annika'nın ailesini bulabilirse ben de Bambi ve içindeki listeyi onlara teslim edebilirdim.

Hatschi Bratschi'nin Hava Balonu'nu alıp kitabevine geri döndüm.

Bu kitap birbirlerine kavuşan insanlar hakkındaydı. Kötü adam tarafından kaçırılan Fritz ve diğer çocukların ailelerine dönüşlerinin hikâyesiydi bu.

Elimdeki baskı Charlotte'un evindekine kıyasla daha yeni sayılırdı. Charlotte'unkinin içinde bir başkasının adı yazılıydı. Ben de içgüdüsel bir merakla kapagını açtım.

Luzia Weiss.

Bu kitaptan bahsetmiyorum elbette. Charlotte'un evindeki kitapta okumuştum bu ismi yalnızca. Weiss, Almanya'da oldukça yaygın bir soyisimdi. Yıllarca aramamıza rağmen ne Charlotte ne de ben Luzia'ya ait doğum kayıtlarına ulaşabilmiştik.

Zaman zaman tıpkı şimdi olduğu gibi birisinin doğum kayıtlarının nasıl olur da ortadan kaybolduğunu merak ediyordum.

ON ALTINCI BÖLÜM

LUZI

VİYANA, AVUSTURYA
AĞUSTOS 1938

Luzi kemanını omzuna çekti, yayını tellerin üstüne yerleştirdi. *Largo*. Çalacağı müzik yavaş ilerleyen bir parçaydı ama Luzi'nin seslendirdiği her nota ister yavaş ister hareketli olsun acıyla iniliyor gibi duyulurdu. Müzik, pek çok müzisyene karşı nefret kusan yeni bir melodiye bürünmüş gibiydi, belediye binasındaki akşam gibi bu şehirden kaçıp uzaklaşmanın arzusunu uyandırıyordu içinde. Viyana'daki dinleyiciler Yahudi ellerden çıkan notaları işitince lekeleneceklerini sanmaya başlamıştı.

Babası onları kabul edecek herhangi bir ülkeden vize alabilmek için uğraşmaya devam etse de geçen haftalarda vize alabilen Yahudilerin sayısı giderek azalmaya başlamıştı. Vize

alabilenlerin yanlarında maddi değeri olan bir şeyler götürmelerine izin verilmiyordu. Yeni evlerine vardıklarında kendi bakımlarına yetecek kadar para bile kesinlikle yasaktı. Luzi kendini ufukta hiçbir kara parçası göremediği engin, fırtınalı bir denize yelken açmışlar gibi hissediyordu artık.

Aileye vize almakta zorlanınca babası sadece Luzi'nin vize alabilmesi için uğraşmaya başlamıştı, bazı ülkeler Yahudi öğrencilerin yurt dışındaki okullara kaydolmalarına hâlâ müsaade ediyorlardı. Ancak Luzi, ailesini Avusturya'da bırakıp gitme fikrini kaldırabileceğinden şüpheliydi.

Sanki saatlerdir durmak bilmeden keman çalmış gibi kucağında kemanyla sandalyesine devriliverdi. Annesi artık çalmaya devam etmesi için onu azarlamıyordu çünkü prova yapmasını gerektiren hiçbir nedeni kalmamıştı. Ne bir konser, ne bir balo ne de okula sunacağı küçük bir parça vardı artık.

Annesi kendini odasına kilitlemiş, yaşadığı endişe krizlerini babasının yazdığı reçeteli ilaçlarla dindirmeye çalışıyordu. Annesinin halihazırda kırılğan olan akıl sağlığının ve evlerinin üzerinde kara bir bulut yerleşmişti sanki.

Böyle gecelerde Luzi, Tuna nehri boyunca yürüyüşe çıkar, Schönbrunn Sarayı'nın bahçesindeki çiçekleri koklar ve zihnini ele geçirmeye çalışan kara bulutları bertaraf ederdi. Eskiden kendi mahallesinin içinde bulunan Viyana sokakları bile yaz akşamlarında müzik dinlemek ya da dışarıda bir kafede oturup kahvesini yudumlamak isteyen yayalarca dolup taşardı. Ama artık akşamları dışarı çıkmak güvenli değildi.

Düzenleme

Ny.Ozlem

duzenleme.Ny.Ozlem

Ninova

Mayıs ayında Ernst ile yaşadıklarından sonra buna cesaret edemezdi zaten. Hitler'in askerleri sokakları gece gündüz dolaşmaya başladığı için işler o günden bu yana daha kötü bir vaziyete bürünmüştü.

Yine de babasının konsolosluklara yaptığı ziyaretler sırasında yemek bulabilmek için dışarı çıkıyordu. Annesi dışarı çıkmayı reddetmişti ama Luzi, Viyana'nın son halini görmek zorunda kalmadığı için annesi adına memnundu. Miriam Weiss, güzelliği takdir eden güzel bir kadındı. Yahudi işletmelerinin vitrin ve duvarlarına yazılan alçakça sözlere maruz kalmamalıydı. Ernst gibi erkekler aksini iddia etse de ne annesi ne de Luzi bir fahişeydi.

Son haftalarda Yahudi olmayan arkadaşları da Luzi ile iletişimi koparmıştı. Max bile Bayan Weiss tarafından reddedildikten sonra artık ondan vazgeçmiş olmalıydı. Luzi kalkıp onun evine gitmeyi, tıpkı onun gibi kapıyı çalmayı düşündü ama Bay ve Bayan Dornbach artık ailesine eski yakınlığı göstermiyordu. Bir zamanlar Bayan Dornbach onu kendi yeğeni gibi benimsediğini söylerken o balo gecesinde onu tanımazdan gelmişti.

Belki de Max birlikte görünürlerse olabileceklerden endişe ediyordu. Yoksa artık o da mı Luzi'yi bir çöpten farksız görmeye başlamıştı?

Bazen Luzi de kendisinin bir çöp olduğuna inanmaya başladığını hissediyordu. Kenara atılabilecek bir paçavraydı. Bu yeni yönetim biçiminin gözünde bir hiçti ve hiçbir şey onu kurtaramaz, onun dahil olduğu aşağılık ırkı yüceltemezdi.

Luzi kemanını kutusunun içine geri yerleştirip saatine baktı. Akşam katılacağı bir konseri olduğunu hayal etti. Keşke yarın okula gidebilseydi veya babası bugün konsoşluktan tüm aile için bir vizeyle eve dönmüş olsaydı.

"Tanrım, bana verdiğin ruh saftır. Onu sen yarattın, sen şekillendirdin ve onu ruhuma sen üfledin."

Pencerenin yanında bir mum yaktı ve büyükbabasının ona öğrettiği İbranice duayı tekrarlardı. Daha sonra Almanca ve okulda öğrendiği şekilde İngilizce olarak da aynı duayı okudu.

Ona hayat üfleyen Tanrı'ydı. Onu yaratan da Tanrı'ydı ve Tanrı ona ellerinden, yüreğinden dökülen müziğe duyduğu büyük bir aşk bahşetmişti. Tanrı'nın bedenine can veren nefesini söküp alırlarken Luzi ne yapabilirdi? Artık müziğini çalamaz hale gelmişken başka ne yapabilirdi?

Lambasını söndürdü, başını pencereye yasladı. Uzakta şimşek çaktı, peşinden gelen gök gürültüsü camları titretti. Yaklaşan yağmur varlığını haber veriyordu sanki. Sonra bir ses daha işitti, Luzi. Bir bebeğin ağlama sesiydi. Kız kardeşi gök gürültüsü yüzünden uyanmış olmalıydı.

Luzi kütüphaneden çıkıp annesiyle babasının yatak odasına gitti.

"Anne," diye seslenip kapının tokmağını çevirdi ama kapı kilitliydi. Annesi aldığı sakinleştiriciler yüzünden hem gök gürültüsüne hem de Marta'nın ağlama sesine sağırlaşmıştı. Ama üst katlarında oturan Bayan Dichter gürültüyü kesinlikle duymuş olmalıydı. Bayan Dichter çocukları pek umur-

şamayan Aryan bir kadındı. Daha önce de apartman yöneticisine Marta'nın ağlama sesini şikâyet etmişti. Yönetici de eğer bu apartmanda kalmak istiyorlarsa çocuğu susturmaları konusunda Luzi'nin annesini uyarmıştı.

Luzi kilitli kapıyı es geçip doğruca çocuk odasına yöneldi. Marta bebek yatağının üstünde ayağa kalkmıştı. Luzi'yi görünce ağlamaları daha da yüksek sesle çıkmaya başladı. Luzi onu kucağına aldı, nazikçe sırtını sıvazladı. Marta da sıcak, kızarmış ekmeğin üstünde eriyen tereyağı misali gevşedi. Kız kardeşi henüz on aylık olsa da tıpkı diğer herkes gibi o da korkuyordu.

Luzi Amerika'ya kaçıp Julliard'a yazılmayı ne kadar arzularsa arzulasın annesini, babasını ya da küçük kardeşini geride bırakamazdı asla. Gideceklerse hep birlikte gideceklerdi.

Annesi şimdi vazgeçmemeliydi. Hiçbiri vazgeçemezdi. Hiç değilse Marta'yı kurtarmak için kendilerine gelmek zorundaydılar. Hiçbir çocuk, özellikle bir Yahudi, bu yönetimin umutsuzluğunun altında büyümemeliydi.

* * *

Annika elindeki küçük kürek ile dar bahçenin yanına çömeldi, annesinin mezarının üstünü örten toprağa çiçekler ekmeye başladı – alp gülleri, zambak, küçük sarı yıldızları andıran beyaz yapraklı edelvays çiçekleri.

Dağın eteklerinden topladığı çiçekleri ahşap haçlar, demir lambalar ve renkli çiçeklerle dolu mezarlığa itina ile

taşıymıştı Annika. Annesi Alp dağlarında açan yabani çiçeklere ve ormanlık araziyle zirvelerin arasında bulunan göllerin çevresindeki kır çiçeklerine her zaman hayran olmuştu. Kuşları, çimenlikleri, saatler geçtikçe renk değiştiren gökyüzünü severdi, Tanrı'nın eşsiz sanatının bir kanıtı olarak görürdü.

Son narin kökleri de toprağa yerleştirdikten sonra Annika toprak lekeli avucunun içine bir öpücük yerleştirip annesinin ahşap hacın üstüne kazınmış ismini okşadı.

Kathrin Knopf

1902 – 1934

Her şey vaktinde güzeldir.

Bahçenin üstüne bir gölge düştü. Annika başını çevirip manzaraya baktı. Güneş batışa geçmeden önceki son saatlerinde mavi renkli kanvasın üstüne soluk turuncu ve pembe dalgalar çiziyordu. Gölün en uç tarafında Schwansee Şatosu bir şaheserin üstüne mühürlenmiş posta pulu gibi tüm heybetiyle görülebiliyordu.

Annika çocukluk anılarının arasından annesiyle bu tepeye gelip bir arkadaşının mezarına çiçek bıraktıklarını ya da fenerlerin içindeki mumlardan birisini yaktıklarını hatırladı. Annesi bir gün burasının dünyada cennete en yakın yer olduğunu söylemişti.

Güzel annesinin toprağın altına hapsolmasını düşünmek Annika'yı rahatsız ediyordu. Annesinin sonsuz cennette,

çok sevdiği babasıyla beraber güvende ve sağlıklı olması için dua eden Annika'nın yüreği hissettikleriyle aydınlandı.

Annika'nın babası, eşi Kathrin'in vücudu huzur içinde dinlenebilsin diye altı yıllık bir toprak kirası sözleşmesi yapmıştı. Oysa şimdi sözleşmeyi yenileyecek parayı biriktirmek yerine gelirinin büyük çoğunluğunu alkole harcıyordu. Fakat Annika olur da beraber okudukları hikâyeleri hatırlamaya ihtiyaç duyarsa diye babasının bakmadığı bir sırada tabutun içine sıkıştırdığı iki kitapla beraber annesinin bedenini burada muhafaza etmesine yardımcı olacak parayı bir şekilde biriktirecekti.

Mezarlık bekçisinin annesinin kemiklerini kazıp insanlar görebilsin diye kemikhaneye kaldıracağını düşünmek Annika'nın midasını altüst ediyordu. Annesinin bu toprakta uyuması, üstüne sevdiği çiçeklerin serilmesi için her şeyi yapabiliirdi. Gerekirse Bay Dornbach'tan para bile isteyebilirdi.

Tabii Bay Dornbach göl evine geri dönerse.

Geçen hafta babasını Hermann'a, Dornbach ailesinin Schwansee Şatosuna daha fazla sahip olamayacaklarını söylerken duymuştu. Bu tuhaf bir ifadeydi. Nesillerdir bu şato Bayan Dornbach'ın ailesine aitti. Annika, Max'ın şatoya geri dönmeyeceğini düşünmek bile istemiyordu. Babası yanılıyor olmalıydı, yine de Hermann'a yaptıkları konuşmayı sormaya niyetlendi. Ne de olsa Hermann ona gerçeği söylerdi.

Gölgeler mezarlığın arka tarafına kadar uzuyordu. Annika çiçekleri sulamak için göl suyu ile doldurduğu kovayı ve küreğini topladı. Kıyıdaki merdivenlerden indi ve ahşap kayığına binip eve doğru kürek çekti.

Ayın hilal biçimi zarif bir biçimde kıvrılıyor, koyu lacivert rengi gökyüzünü aydınlatıyordu. Gece, Dornbach mülkünün üstüne çoktan çökmüştü. Babası evden daha erken çıkmadıysa Obertraun'daki birahaneye gitmek için hazırlık yapıyor olmalıydı.

Max'ın kedisi Annika'ya ahıra kadar eşlik etmek üzere kayıkhanenin yakınlarında bekliyordu. Annika keçileri sağdıktan sonra Frederica'ye küçük bir kâse süt ikram ederdi. Kedi de geceleri yatağında annesinden kalan İncil'i okuyan Annika'nın yanına kıvrılırdı.

Annika tekneyi bağladı ve keçiler bağırmaya başlamadan aceleyle ahıra ilerlemesi gerektiğini fark etti. Ancak kulübe-ye dönerken yakınlara park edilmiş sedan tipli arabayı görünce yüreği hızla çarpmaya başladı.

Max ve ailesi mi gelmişti? Belki de Annika'yı arıyorlardı.

Ayaklarına dolanan Frederica ile göl boyunca, kulübeden gelen cılız ışığa doğru koştu. Ancak kapıya varamadan arabanın motorundan ses yükseldi. Aracın şoförü avluda geri geri gelip hiç oyalanmadan Annika'nın yanından geçip gitti.

Loş ışığın altında babasının arka koltukta oturan yüzünü gördü Annika. O da kızının ağaçların yanında beklediğini görmüş olmalıydı ama araba durmadan yola devam etti.

Arabanın motor sesi giderek uzaklaşırken Annika hâlâ kımıldayamıyordu.

Babasını kim götürüyor olabilirdi ki?

ON YEDİNCİ BÖLÜM

Saat sabah beşi geçerken uyku, saklambacı andıran gelgitlerine devam ediyordu. Sokak lambasından gelen ışık yatak odamda kıvrılarak yükseliyor, yorganımın üstünden başucumdaki kitap istifine uzanıyordu. Tüm günümü uykusuzluğa teslim etmeye henüz razı değildim.

Yastığı başımın üstüne alıp ışığın tersi tarafa döndüm ve huzurlu bir uykuya dalmayı ümit ettim. Ama mavi gece yarısının dalgalanan ışığı zihnimin karanlığına sızıp kıyıya vurmaya başladı. Düşüncelerimden huzur bulamayacaktım. Suyun sesi giderek yükseliyor, dalgalar daha bir hiddetle düşüncelerimi gözlerimin önüne taşıyordu.

Bir kız bir gölün içine bir şeyler döküyordu – altından bir sicim, tıpkı kitaba not edilmiş kolyeler gibi. Kızcağız ona yaklaşan tehlikeden bihaber gülümsüyordu.

Hayal gücümün iradem karşısında neler yapabileceğinden korkarak gözlerimi açtım.

Bu sefer kızın yerine Dr. Nemeth'in yüzü belirdi. Bakışlarında önce Annika'nın listesi hakkındaki merak, ardından hava balonlu kitap hakkındaki dehşet belirmişti. Pazartesi günü Salzburg'a vardıklarını bildiren bir e-posta atsa da henüz Annika'ya ilişkin bir gelişme olmamıştı. Ekibiyle beraber Hallstatt'a geçmeden önce iki başka gölde daha dalış yapacaklardı.

Acaba Bayan Nemeth de Avusturya'ya gitmiş miydi? Ekip dalış yaparken biz de birer fincan çay eşliğinde sohbet ederek birbirimize arkadaş olabildik, diye düşündüm. Gerçi Bayan Nemeth de muhtemelen dalış yapmaktan hoşlanan birisiydi. Evde oturmak yerine seyahat etmeyi tercih ediyor olmalıydı.

Dr. Nemeth daha önce hiç uçağa binmediğimi itiraf ettiğim zaman bana antika bir eşyaymışım gibi bakmıştı. Evde rahat olmanın nesi yanlıştı, anlayamıyordum. Ben kendi saksımın içinde çiçek açabilen bir kadındım. Elbette bazıları, saksımdan memnun olsam da o kadar da çiçekle dolu olmadığımı iddia edebilirdi. Bazı günler bu iddiaya ben bile hak verebilirdim.

İşin aslı şu ki bunu anca günün bu kadar erken saatinde kendime itiraf edebiliyordum, ben de Dr. Nemeth ve diğerlerinin inanmasını istediğim kadar memnun değildim hayatımdan. Oturduğum apartman dairesini, bu kasabanın içinde güvende olmayı seviyordum ama bazen bir uçağa atlayıp birkaç haftalığına kitaplarım haricinde başka bir yeri görüp deneyimlemenin cesaretini arıyordum ben de. Tıpkı kız kardeşimin verdiği tebrik kartında yazdığı gibi kendi hayat hikâyemi kaleme alabilmek istiyordum.

Pasaportum hiç giriş çıkış mührü ile damgalanmamış olsa da hâlâ geçerliydi. Gelinliğimin faturası ve bir aralar içinde Bayan Faulkner olacağımı düşündüğüm Quarry Şapeli'ne ait bir broşür ile beraber dosya dolabımın en arkasında duruyordu.

Scott balayımız için beni Cayman Adaları'na giden büyük bir geziye çıkarmayı planlamış, düğün günümüz ve sonrasında haftayı asla unutmamamı istediğini söylemişti.

Yaşananlardan sonra zaten unutamamıştım.

Düğünümüze bir ay kala Brie ile beraber adaya yapacağım seyahatte kullanmak üzere ayakkabı, mücevher, çiçekli yaz elbiseleri bakmak için Columbus'a gitmiştik. Ben yokken Scott da Fredericktown'da bir arkadaşını ziyaret etmiş, bu arkadaş onu Kathleen ile tanıştırmıştı. Ne kadar etkileyici bir tanışma olduysa artık üç hafta sonraki prova yeminde Brie bu ikiliyi Scott'un arabasında görmüştü. Koyu bir sohbete daldıklarını söylemişti Brie bana.

Brie, Scott ile yüzleşmişti. Scott beni aramıştı. Ve saniyeler içinde her şey değişmişti.

Karayiplerde yüzmek yerine sonraki haftayı yatağımın içinde perişan bir halde geçirmiştik. Charlotte ve Brie sanki soğuk algınlığına yakalanmışım gibi bana kâse kâse tavuk suyuna çorba pişiriyorlardı. Bildiğim kadarıyla tavuk suyuna çorba kırık kalplere şifa olmazdı ama bana gösterdikleri sevginin o çorbanın içine girmesinden -elbette Charlotte'un düzenli olarak Tanrı'nın beni çok sevdiğini bana hatırlatmasından- ötürü çok halinden nihayet çıkıp yeni gerçekliğimle

yüzleşebilmişim. Aylar geçtikçe Charlotte'un hatırlatmalarının önüne geçip Tanrı'nın beni hakikaten sevdiği gerçeği ni benimsemeye çabalamışım. Hâlâ da çabalıyordum.

Yatağında hafifçe doğrulup yastığımı göğsüme sardım. Cayman Adaları'nı, Scott'ı ya da o perişan günlerimi düşünmek istemiyordum ama içinde bulunduğum oda bazen zihnimin tiyatro sahnesine dönüşüyor, yaşadığım anıları ağır çekimde yeniden gösterip görmek istemediğim sahneleri çerçevelemiş bir şekilde yeniden karşıma çıkarıyordu.

Tüm düşünceleri hatırla, diyordu İncil'deki ikinci Korint cüzünde. Tüm düşünceleri hatırla ve beyhude olanları geride bırak.

Zihnimde yeni bir resim canlanmaya başladı. Yüzlerce düşünce karman çorman oldu. Parçalanmaya meyillilerdi. Onları geride bırakmak istiyordum ama onlar beni geride bırakmaya niyetli değillerdi sanki.

Onları ikna etmemin en iyi yolu ayağa kalkıp savaş zırhımı kuşanmaktan geçiyordu. En azından pijama olmayan herhangi bir şeyler giymeliydim.

Oyalandıktan üstüme bir tayt ve tişört geçirdim. Spor ayakkabılarının bağcıklarını bağladım, omuz hizasındaki saçlarımı topladım. Kitabevinden yaklaşık bir buçuk kilometre uzaklıkta bisikletçiler ve yürüyüşçüler için tasarlanmış bir kulvar vardı. Yaklaşık yirmi kilometre boyunca bisikletimin pedallarına asılarak zihnimi boşaltabilirdim.

Elime su şişemi alarak kitabevinin arkasındaki depoda tuttuğum bisikletimi aldım, gidonun arasındaki bölme

cep telefonumu bağladım ve boş yolda önce güney ardından doğu istikametinde ilerlemeye başladım. Bir zamanlar yaşadığım Howard Sokağı'ndaki evin yanından geçtim. Çocukluğumdan bu yana sadece dört bina uzağa taşınmıştım ama bu mesafe bana kilometreler gibi gelmişti.

Dakikalar içerisinde zihnimde kirlettiğimden çok daha huzur verici bir nehir olan Kokosing boyunca bisiklet sürmeye başladım. Güneşin ışıkları meşe ve akçaağaçların arasından bir zamanlar demir yolu olan asfalt zeminin üstüne dökülüyordu ince ince. Umut... Ne zaman bu nehir kenarındaki yola çıksam eski, terk edilmiş bir şeyin restore edilmiş, yeni haline karışan umut hissi doldururdu içimi. İşçiler rayları ilk defa dizdiği dönemde buna *ilerleme* denilmiş olabilir. Ancak bugün bu durum bir ilerleme değil daha çok bir muhafazaydı.

Bugün 6 Haziran'dı. Otuzuncu yaş günüm.

Kafamın içinde dolanan düşünceleri bertaraf etmek için bana kuvvet veren bisikletimin pedallarını belli bir ritimle çevirirken fark ettim bunu. Ben pedal çevirdikçe beyhude düşünceler geldikleri karanlık deliklere geri saklandı, böylece hayatta açtığım yeni dönemi kucaklayacak kuvveti buldum kendimde.

Yanımdaki nehir usulca akarak zihnimi sakinleştiriyordu. Nehir bir yere gidiyor, bazen aceleyle akıyordu. Bazı yerleri ise öyle durgundu ki bir havuzu andırıyordu. Hem bir yolculuk içindeydi hem de bulunduğu yerde olmaktan memnun görünüyordu. Evindeydi sanki.

Hayatın aslında bazen acelecilik bazen ise sakin, dingin bir durağanlık olduğunu daha önce hiç fark etmemiştim. Tıpkı tepeleri ve dipleri olan bir yol gibi. Hem seyahat edip hem de evimdeymişçesine huzurlu olabilmenin, uzak diyarlarda bir yerde bile kök salabilmenin ihtimali var mıydı?

“Sola dikkat,” dedim koşan birisinin yanından geçerken. Belki o da benim gibi uyuyamamıştı.

Zihnimde yeniden bir görsel canlanmaya başladı. Kendi özel hazinesini barındıran bir Bavyera köyü ile heybedli bir ada.

Doğum günü paramı gerçek bir maceraya harcayabilir miydim? Hawaii ya da Paris yerine birkaç haftamı Avusturya’da geçirebilir miydim? Felix Salten hakkındaki araştırmamı tamamlamak için Viyana’ya gidebilir, ardından Nemeth Ekibi’ne katılabilirdim. Onlar çalışırken ben de bir iki günlüğüne Annika’yı araştırmış olurdum.

Ekip – bazı insanlar bu gruplaşmadan hoşlansa da bir ekibin parçası olmak hiçbir zaman bana rahatlatıcı gelmemişti. Hem de hiç. Aslına bakarsanız biraz tuhaf hisseder, sınırların içinde kendi yerimi sorgulamaya başlardım.

Bu hislerimin kökenini bulmak için zehir hafife bir psikolog olmak gerekmiyordu. Çocuklar aidiyet ve birlikte çalışmanın nasıl bir his olduğunu ilk önce ailelerinden öğreniyorlardı tahminimce. Benim çocukluğum ise işbirliği yerine hayatta kalma mücadelesiyle geçmişti.

Scott ile ilişkim hazin sonuçlansa da kız kardeşimle sağlıklı bir ilişkim vardı. Biz de küçük ama güçlü bir ekiptik.

Ortak bir geçmişe sahip, saygılı ve geleceğe umutla bakan bir ekip.

Belki de benim gücüm küçük ekiplerden geliyordu.

Beyaz kuyruklu bir karaca, peşinde yavrusuyla beraber asfaltın üstüne sıçradı. Karaca durup bana bakınca yavrusu da aynı şekilde durup annesinin talimatını bekledi. Yavrunun gözlerinde korkulu bakışlar olsa da gerçek tehlike annesi ona o yönde bir işaret verdiği zaman ortaya çıkardı. Küçük yavru, annesinin onu gözettiğine tamamen güveniyordu.

Güven, birisinin hediye edebileceği en kusursuz hediye olmalı, diye düşündüm.

Bir mısır tarlasının yanından geçtim. Tarladaki filizler 4 Temmuz kutlamaları için beklenen diz boyu hizasından birkaç santimetre daha uzundu. Sola dönüp ahşap ve taş işçiliğinden yapılmış binaları ile öğrenci şehri olan Gambier'e ilerledim.

Yolda yanlış sapağa döndüğümü fark edince dikkatim dağıldı. Üniversite binaları yerine kumtaşından şapeli görünce anladım yanlış yola döndüğümü. Bisikletle Gambier'e sık gelirdim ama Scott ile evlilik yeminimizin provasını yaptığımız günden bu yana kasabanın bu tarafına gelmemiş, bu şapele hiç uğramamıştım.

Tüm kalbimle güvendiğim, beni olduğum gibi sevdiğini sandığım adama ait hatıralardan kaçınmak için başta şapelin olduğu tarafa bakmaktan kaçındım. Oysa o beni sevmemişti, en azından bir ömür boyunca. Ben sadece vakit geçirmesine yardımcı olmuştum. Kalbini çalan Kathleen olmuştu.

Şişelin önünde durdum. Binanın duvar inşasında kullanılan her taş yakınlardaki taş ocağından çıkarılmış ve Kenyon Üniversitesi'ni inşa etmek için 1800'lü yıllarda İngiltere'den göç eden duvar işçileri tarafından yerleştirilmişti. Üniversite sayesinde bölgedeki hayat canlanmış, öğrenci ve çalışan sakinlerini bir araya gelmiş ve birlikte yaklaşık bir buçuk yüz yıldır ayakta duran bir ibadethane inşa etmişlerdi.

Belki beni geçmişe zincirleyen hatıralarımdan kendimi özgürleştirme vaktim gelmişti. Yeni bir sayfa açma, yeni bir hayat kurma vaktim.

Telefonum gelen bir e-posta bildirisi ile aydınlandı. Boise'da bulunan kitap satıcısından gelen e-postayı okumak üzere ekrana dokundum.

Sevgili Bayan Randall,

Mağazamızdan Bambi: Ormanda Yaşam isimli kitabı satın aldığınız için teşekkür ederiz. Bu kitap bize Sandpoint civarındaki bir emlakçıdan geldi.

Elimizde başka bir bilgi bulunmadığı için özür dileriz. Kitabın içinde gerçekten hayati önem taşıyan bir eşya bulunmadıkça iş politikamız gereği müşterimizin ismini gizli tutuyoruz.

Saygılarımızla,

Leah Lowe

Annika'nın yazdıkları hayati nitelikte sayılmazdı, daha çok merak uyandırıcı şekilde nitelendirebilirdi. Ancak

içindeki liste gerçekten Naziler tarafından saklanmış hazinelerin envanterini oluşturuyorsa o zaman Bayan Lowe bunu hayati önem sınıfında değerlendirebilirdi.

Telefonumdan yaptığım kısa bir araştırma sonrasında Sandpoint'in Idaho dağlarında, Pend Oreille Gölü'nün -internet sayfasına göre *Pond Oh-Rey* şeklinde telaffuz ediliyordu- kıyısında bulunan küçük bir kasaba olduğunu öğrendim.

Çok hayalperest bir düşünce olsa da kitabı satan kişinin Annika'yı tanıyor olabileceğine inanmak istemiştım. Onu tanımasa bile belki hakkında bir şeyler biliyor olabilirdi.

Kitaptaki liste Annika'nın Idaho'ya gelmiş akrabalarına aktarılmış bir aile geleneği olabilirdi. Konuşacak doğru kişiyi bulabilseydim o zaman cevaplara daha rahat ulaşırdım.

Bayan Lowe'un iyi bir hikâyeye hayır diyemeyen kitap satıcılarından olmasını ümit ettim.

ON SEKİZİNCİ BÖLÜM

VİYANA, AVUSTURYA
AĞUSTOS 1938

Max kaşığı ağzına götürse de ne beyaz asparagus ne de krema tadı alabilmişti. Yaklaşık bir saat önce okuldan bir arkadaşı olan Hans, Maximilian Dornbach ve Luzia Weiss adına düzenlenmiş sahte evlilik belgesi ile Luzia Weiss'in Katolik kilisesinde vaftiz edildiğine dair sahte sertifikanın ödemesini almak için uğramıştı.

Bu belgeler Max'a motosikletine mal olsa da Hans evrakların iki hafta içinde hazır olacağına dair söz verdi. Elindeki sertifikalar sayesinde Max, İsviçre veya Fransa'ya balayına gitmek isteyen bir Aryan çiftmiş gibi vizeye başvurabilecekti.

Max, Luzi'nin evine uğramayalı bir ay olsa da Max'ın ailesi evde olmadığından Dr. Weiss önceki gece Max'ın evinin kapısını çalabilmişti. Bayan Weiss eşinin buraya geldiğinden

habersizdi. Dr. Weiss, Max'tan bir an önce Luzi'yi Avusturya'dan kaçırmayı sağlayacak evrakları temin etmesini rica etmişti. Onlar yeni bir ülkeye yerleştikten sonra ailenin geri kalanı da rahatlıkla yanlarına gelebilecekti böylece.

Max da memnuniyetle kabul etmişti.

Üst katta yenilen bu gergin aile yemeğine bir kanaryanın serenadı eşlik ediyordu. Kuşun cıvıltısı havalandırma aracılığıyla Max'ın odasından aşağıya ulaşıyordu. Dr. Weiss geçenki ziyareti sırasında bu kuşu getirmiş, Şangay'a vize alabilen bir hastası tarafından kendisine hediye edildiğini söylemişti. Bu kişi Beethoven isimli nadir bulunan bronz renkli kanaryası ile valizinin içindeki gizli bölmeyle sakladığı mücevherlerini geride bırakmak zorunda kalmıştı. Max bu mücevherleri, ailesi sabah Schwansee Şatosu'na döndüğü zaman gömecekti. Kuşun sahibi de Beethoven'ın serbest bırakılmasını rica etmişti.

Max silahlı kuvvetlere katılmayacağını bildirdiğinden bu yana babasıyla sıradan formaliteler haricinde görüşmez olmuştu. Hans gereken sertifikaları temin edince Max da sonuza dek Avusturya'dan ayrılmış olacaktı.

"Bu kuşun kendine yeni bir ev bulması gerekiyor," dedi Bay Dornbach. Hiddetle oğluna bakıyor, kanarya da yemeğin berbat olmasına katkı sağlıyormuş gibi davranıyordu.

"Yarın göle gidince onu salacağım." Max çorbasından bir yudum daha alırken babasının sesi yüzünden zihnindeki öfkeyi daha da körüklemek yerine sakinleşmeye çalıştı.

Babası ise başını iki yana sallamıştı. "Şimdi gidemeyiz, her yer çok karışık."

Max gözlerini annesiyle babasına doğru kaldırdı. Yaz tatili için aslında haftalar önce göl evine doğru yola çıkması olmalıydı. Bankadaki gecikmeler yüzünden babası nihayet yarın sabah göl evine gidebileceklerini söylemişti.

Max annesine bakıp "Belki biz ikimiz gidebiliriz," dedi.

"Neden Hallstatt'a gitmek istiyorsun ki?" diye sordu Bayan Dornbach.

Max geçen iki yaz döneminde Luzi'yle biraz daha vakit geçirme arzusu ile Viyana'da kalmak için adeta yalvarmış fakat annesiyle babası her zamanki gibi onun da göl evine gelmesi konusunda ısrarcı olmuşlardı.

Eskiden bunlar olağandı, şimdi ise ülkelerinin gelecekleri belirsizlikten ibaretti.

"Hermann ve Annika ile vakit geçirmek istiyorum." Annika'yla konuşması gerekiyordu zaten. Belki ona yeninden yardım ederdi.

"O zavallı kıza daha temkinli yaklaşmalısın." Annesi çorbasını karıştırınca kremalı terbiye tabağın kenarlarına ağır ağır yayıldı.

"Temkinli olmamı gerektirecek bir şey yok."

"O bizim hizmetçimiz, Max."

"Benim de arkadaşım."

"Seni arkadaştan biraz daha fazla-"

"Neyse ne," diye Bay Dornbach konuşmayı böldü. "Bu yaz hiçbirimiz Viyana'dan ayrılmayacağız."

Max bakışlarını tavana doğru yükseltti. Kanaryayı Viyana'nın batısındaki ormanlık araziye salabilirdi ama mücevherleri ne yapacaktı?

Ailece gitmezlerse Max yine Mercedes'i ödünç alıp Halls-tatt'a kendi başına gitmek zorunda kalacaktı.

Kapı zili çaldı, zilin sesi yemek odasında yankılandı. Saat altıyı çeyrek geçiyordu, misafirler çok nadiren yemek saatinde ziyarete gelirdi.

Hizmetçileri her birine birer tabak domuz butlu ve peynirli *Schinkenfleckerln* ikram etti, sonra kapıya koştu. Max'ın annesiyle babası yemeğe başladılar, hizmetçi kadının kapıyı çalan kişinin kim olduğunu söylemesini ya da iletilen notu getirmesini beklemediler. Max de her zamanki yaptığını yaptı – yemeğinin etlerini kenara ayırdı ve sadece erişteyle peyniri yedi.

"Harikulade bir domuz budunu heder ediyorsun," dedi babası.

Max eti boş bir kâsenin içine sıyırdı ve babasına uzatarak "Sen alabilirsin," dedi.

Babası cevap vermek için ağzını açmıştı ki hizmetçi üstünde kırmızı harflerle telgraf yazan kahverengi bir zarf ve mektup açacağıyla beraber içeri girdi.

"Muhtemelen Emil'dendir," dedi babası, Bay Knop'tan bahsederek.

Bayan Dornbach zarfa bakıp "Ona cevap göndermelisin," dedi.

"Cevap gönderdim zaten. Benimle yüz yüze konuşmakta ısrar ediyor."

"Belki şatoda bir sorun vardır," dedi Max. "Ya da Anni-ka'yla ilgili."

Babası başını iki yana salladı. "Maaşına zam istiyor ama tek bir kuruş bile hak etmiyor."

Bay Dornbach zarfı açarken diğerleri de onun konuşmasını bekledi.

"Neymiş?" diye sordu Bayan Dornbach.

Daktilonun yazdığı kelimeleri okurken Bay Dornbach'ın yüzü ağır ağır kızarmaya başladı. Kızarıklık kulaklarına doğru yayılıp küçük birer meşaleymiş gibi adeta alev saçır hale geldi. Çenesini kaldırdı. Max çevirdiği dolapların ayyuka çıkmış olduğundan emindi – babası sakladığı mücevherleri veya evlilik sertifikasını ya da her ikisini de öğrenmiş olmalıydı.

Ancak babasının iyice kısılan gözleri doğruca eşine odaklanmıştı.

Bayan Dornbach hizmetçiye dönüp "Tatlının yanında kahve alalım," dedi.

"Hemen demliyorum," diyen kadın mutfığa geri döndü.

Bay Dornbach hizmetçinin odadan çıktığını fark etmişse benzemiyordu. "Sen-" diyerek elindeki telgrafı avcunun içinde tortop etti. "Kurt Schuschigg'e bağış yapmışsın!"

Cümlelerin her bir hecesi ağzından patlarcasına çıkmış, bir çiviye düzleştiren çekiç misali masanın ortasına inmişti. Sonrası sessizlik. Arkalarında tıkırdayan saat, ortamdaki ağır sessizliği dilimlere bölüyordu sanki. Bir. İki. Üç. Max zihninde saniyeleri saymaya başladı. Annesinin cevap vermesi yirmi saniyeyi buldu.

Babasının kızaran yüzünün aksine annesinin bembeyaz kesilmişti.

"Neden Şansölye Schuschnigg'e bağış yapamayayım?" diye merakla soran kadının sesinde suçlanmaktan kaynaklanan bir titreme vardı.

"Eski Şansölye," diye kükredi Bay Dornbach. "Benimla alay etme, Klara. Burada sadakatimiz sorgulanıyor."

Max sandalyesinde iyicene küçüldü. Yemek masasında uçan mermi gibi sözler eskisinden daha sık deneyimlediği bir şeydi, özellikle de mevcut rejime karşı çıkabilme cesaretini göstermiş eski şansölye ve diğerleri hakkında konuşulmaya başlandığında.

"Biz hep sadıktık," dedi annesi.

"Hitler'e," diye babası tepki verdi. "Eski Avusturya'ya değil."

"Değişim bir süreçtir," dedi annesi. "Sen de Schuschnigg'in iyi bir şansölye olduğunu düşünürdün."

"Ama onun kampanyasına para yatırmazdım, hem de tam referandum öncesinde. Sadece Yahudiler ona-"

"Yaptığım bağış gizli bir bilgiydi."

"Artık hiçbir şey gizli değil."

"Ben bağış yaptığımda öyleydi." Annesinin sesinde boş bir tını vardı, artık gücü tükenmiş gibiydi. "Parazit gibiler."

Babası ayağa kalktı, sandalyesini masaya itirdi. "Yarın sabah ilk iş Metropole Otelinde olmamı istiyorlar."

Orası Gestapo askerlerinin yeni karargahıydı.

"Açıklaya-"

"Hayır." Sanki bir çözüm bulmaya çalışıyormuş gibi parmaklarıyla hafifçe masaya vurdu. Sonra ciddiyetle başını sal-

ladı ve "Siz zaten Schwansee Şatosu'na gitmek istiyordunuz. Size engel olmak istemem."

"Elbette," dedi annesi de eliyle sofranın örtüsünü düzelterek. "Her yaz Schwannsee Şatosu'na gideriz."

Babası yemek odasından çıktı ve gece geç saate kadar kendini çalışma odasına kilitlemek üzere koridora yöneldi.

Bayan Dornbach eşinin arkasından seslendi. "Askerlere ne söyleyeceksin?"

Dönüp cevap veren Bay Dornbach'ın gözlerinde hâlâ sert bakışlar vardı. "Karımın aptal bir hata yaptığını. Siyasete aklının ermediğini söyleyeceğim."

Hizmetçi fincanlara kahve doldururken Max arkasına yaslandı. Daha önce kimsenin annesini aptallıkla suçladığına şahit olmamıştı.

Telefon çaldı.

"Cevap verme," diye emretti Bay Dornbach. Telefonun sesi susana kadar beklediler. Bay Dornbach bakışlarını salona doğru çevirdi ve "Hallstatt'a bu gecedен yola çıkacaksınız," dedi.

"Ben yanlış bir şey yapmadım, Wilhelm."

"Bu yönetimde masumiyet ikinci planda."

Telefon yeniden çalmaya başladı.

Bayan Dornbach ayağa kalktı. "Bir saat içinde yola çıkınız."

Bay Knopf'u uyandırmamak için cama hafifçe vuran Max, "Annika," diye fısıldadı. Bay Knopf hem ayyaştı hem de Max onun sır tutabileceğinden şüphe ediyordu. Ayrıca onun kendi çıkarı için her şeyi yapabilme potansiyelinin olduğunu düşünürdü.

Oysa Annika'ya güvenebilirdi.

Cama yeniden dokundu ve el lambasını yakmak yerine karanlıkta beklemeyi tercih etti. Keşke Annika ile gündüz vakti konuşabilseydi ama Bay Knopf'un gazabıyla ya da merakıyla uğraşma riskine giremezdi. Bir de annesinin söyledikleri vardı. Bayan Dornbach, Max ve Annika'nın çocukken birlikte oynamalarında bir sakınca görmüyordu, oysa şimdi Max reşit olmaya yaklaşıırken oğlunun Annika ile çok fazla vakit geçirmesini istemiyordu.

Annika sadıktı, adeta bir kız kardeşti Max için. Ve Max onun yardımına muhtaçtı.

Avlunun öteki ucunda kalan şatonun duvarlarını inceledi. Annesinin yatak odasındaki lamba hâlâ yanıyordu. Muhtemelen plaklarından birini dinliyor, şehrin içinden geçip karanlık dağ yollarına çıktıkları dört saatlik yolculuğun ardından uykuya dalmaya çalışıyordu. Viyana'nın çıkışına yaklaşıırken askerler tarafından durdurulmuş ve evrakları sorulmuştu.

Şükürler olsun ki annesi hem doğum hem de vaftiz belgelerini yanına almayı akıl etmişti. Üniformalı asker evraklara üstünkörü baksa da arka koltuktaki kanaryayı uzun uzun incelemiş, kuşa adeta hayran kalmıştı. Max başta kork-

sa da askerin kuşlara ilgisinde samimi olduğunu fark etmişti. Max, Beethoven'ın ötmesini sağlayıncaya kadar pencerenin yanından ayrılmamıştı.

Ne asker ne de yanındaki nöbet arkadaşı Mercedes arabanın içini kontrol etmişti. Oysa diğer arabalar kenara çekilmiş, askerler valizleri indirirken tüm kapıları açılmış, torpido gözünden yer paspaslarına kadar her yer aranmıştı.

Bay Dornbach eşinin yaptığı bağış yüzünden küplere binse de Hitler'in kovduğu Avusturyalı şansölyeyi desteklediği için Max annesiyle gurur duymuştu. Fakat Bayan Dornbach yol boyunca oğluyla konuşmamıştı. Görünüşüne bakılırsa eşinin Gestapo ile yapacağı görüşme onu tedirgin ediyordu.

Babası ne kadar öfkelenirse öfkelensin ertesi sabah eşinin masumiyetini savunmalıydı. Viyana'daki tanınırlığı ve nüfuzu, gerekirse verebileceği maddi destekle beraber ailelerinin üzerindeki her türlü şüphely bertaraf edebilirdi.

Annika'nın penceresi yavaş yavaş açıldı. "Max?"

Annika'nın saçları darmadağındı. Sanki hâlâ iri gözlü küçük bir kız gibi dünyaya şaşkınlıkla bakıyor, yeni yönetim pek çok genci yetişkin olmaya zorlasa da o hâlâ gençliğinin tadını çıkarıyordu.

Max ile Annika büyürken yıllar çabuk geçmiş gibi gelse de Max'ın gözünde Annika hiç değişmemişti. Gölde yüzerken ya da kürek çekerken, etraflarındaki dağlarda ve ormanlarda gezinirken peşinde dolaşan küçük bir kedi yavrusuydu sanki hâlâ. Bir gün onu babasından uzaklaştırabilecek nazik bir adamla bir yuva kurmasını ümit etti.

"Ne oldu?" diye sordu Annika.

"Bay Knopf nerede?"

Annika sanki babası kapıda bekliyormuş gibi arkasına baktı. "Bilmiyorum."

"Evde mi?"

Annika pencereden uzaklaştı ve birkaç saniye içinde geri döndü. "Burada değil."

Max rahatlayarak derin bir nefes aldı. "Yardıma ihtiyacım var."

"Bekle de dışarı çıkayım."

Max ormanın kenarında beklerken bulutların gökteki aysaklamasından minnettardı. Viyana'daki askerlerden uzak olsalar da Hitler'in adamları onu buraya kadar takip etmiş gibi kendini huzursuz hissediyordu.

Kuşun kafesinin altında bulunan mücevher kesesini bulsalar mı acaba ne olurdu?

Bu kanarya göl evine götürdüğü ilk kuştı. Ancak aylar önce kurtardığı hayvanların kafeslerini Dr. Weiss'in verdiği eşyalar için bir kurye aracı olarak kullanmaya başlamıştı. Bir yandan bu hayvanlardan istifade ediyor olduğu için suçluluk duyuyor, diğer yandan yaptığı işte suç ortağı oldukları için hoşuna gidiyordu. Onların masumiyeti başkalarına da yardımcı oluyordu.

Masum Annika'nın da ona yardım eli uzatacağını ümit etti.

Ağaçların arasında bir şeyin hareket ettiğini fark eden Max, gelip ayaklarına dolanan Frederica'yı görene dek sa-

kinleşemedi. Kedi, Max'ın sesini duymuş olmalıydı. Max Viyana'daki yuvasında gördüğü zamanlarda yaptığı gibi kullarının arkasından kaşıyarak kediyi selamladı.

Yeniden doğrulduğunda Annika'yı gördü. "Onu şımartmışsın."

"Sadece keçi sütü veriyorum. Etrafta kendine yiyecek çok şey buluyor." Annika başının etrafını yabani dağ zambakları misali saran buklelerini başının tepesinde bağlamıştı. "Bana başka bir hayvan mı getirdin?"

"Bir kanarya getirdim ama onu çoktan ormana saldım."

Annika dalların arasında kuşun tüylerini görebilmek umuduyla gözlerini kısarak ağaçlara baktı.

"Kafesin kapısını açar açmaz dışarı fırlayıverdi."

Annika dönüp Max'a baktı. "Bir kanaryayı nereden buldun?"

"Bir arkadaşım verdi."

"Tuz madeninden kaçtığını düşünecekler."

Max da aslında insanların gerçekten de onun Hallstatt'in üstündeki Salzwelten tuz madeninden kaçan bir kanarya olduğuna inanmasını istiyordu. Karanlıkta madenciler için şarkı söyleyen pek çok kanaryadan bir tanesiymiş gibi. Bu kanaryalar ötmeyi bırakırlarsa madenciler kaçıyordu. Kuşlar da onlara bakanların uğruna hayatlarını feda ediyorlardı.

Annika buklelerinden bir tanesini kulağının arkasına sığdırdı. "Bu yaz gelmeyeceğini düşünmeye başlamıştım."

"İzleniyorduk."

"Gazeteleri okuyorum," dedi Annika. "Hitler her şeyi değiştirmişe benziyor. Sarah bile gitti..."

Max ağır ağır başını salladı. "Ülkeden ayrılma fırsatı bulamamış Yahudiler endişeliler."

"Peki ya sen?" diye sordu Annika.

"Ben-" Max söyleyeceklerini düşündü. "Sevdiklerim için endişeleniyorum."

Annika kederle başını salladı.

"Sana bir sır vermem gerekiyor, Annika. Kimseye söylemeyeceğine yemin etmelisin. Babana bile."

Bilhassa babası bilmemeliydi.

"Ne?" diye sordu Annika.

"Yemin ediyor musun?"

"Ediyorum."

"Benimle gel." Annika'nın elini tuttu ve onu ormana, kendini mabedindeymiş gibi hissettiği araziye götürdü. Max burada, Sarstein dağının gölgesinde aradığı sessizliği ve huzuru bulurdu.

Bundan neredeyse on yıl önce güzün serinliği bu dağların üzerine serilmeye başladığı zaman babası ve dedesi Bay Bettauer birlikte dağ keçisi, kızıl geyik ve kara keklik avlamaya çıkardı. Kayınpederi vefat ettikten sonra Wilhelm Dornbach her sonbaharda uyguladıkları bu geleneğe oğluyla devam edeceğini sanmıştı. Ancak daha ilk av deneyiminde Max gözyaşlarına boğulmuştu. Bir hayvanı öldürmektense kendini vurmayı yeğlerdi.

Köpekler ise babası için bambaşka önem arz ediyordu. Wilhelm ödüllü köpeklerine evlatlarıymış gibi muamele eder, onları evin içinde besler ve öldüklerinde onları tıpkı

Bay Bettauer ve ondan önceki nesillerin de yaptığı gibi belli bir araziye defnederdi. Max babasının bu köpekler haricinde başka herhangi bir şeyle duygusal bir bağ kurabildiğine hiç şahit olmamıştı.

Cılız ay ışığı altında ağaçların arasında yürürlerken Annika da Max'ın elindeki küreği inceliyordu. Çalılıklar ve çam ağaçlarıyla bezeli araziye çıktılar, yerdeki çimenler besledikleri keçiler yüzünden kısacık kalmıştı. "Yine bir hayvanın mı öldü?"

Max başını iki yana salladı. "Buraya artık başka bir şeyler gömüyorum."

"Anlamıyorum, Max."

"Nazi askerleri tehditlerine devam ediyor..." diye konuşmaya başladı. "Pek çok Yahudi, değerli eşyalarına Nazi askerlerinin el koymasından ya da onlara zarar vermesinden endişe ediyor."

"Babam Nazi askerlerinin bir kahraman olduğunu düşünüyor."

Max yüzünü buruşturdu. "Baban yanılıyor."

"Biliyorum," dedi Annika usulca.

Max üstünü yosun bürümüş bir çam dalını kaldırdı, Annika de eğilip altıdan geçti. Elindeki küreği geniş gövdeli ağaca yasladı. Ceketinin cebinin içine küçük bir kese saklamıştı. Görünüşü vasattı ama içindekilerini gizleyen mükemmel bir kamuflej sunuyordu. Eğer askerlerin eline geçseydi bir servet kazanabilirlerdi.

Annika'ya bu mücevherleri ve diğer değerli eşyaları ne

yaptığını sadece anlatmakla yetinemezdi. Ona göstermesi gerekiyordu.

"Biz kendi başımıza Naziler ile mücadele edemeyiz, ke-
dicik. Fakat Sarah'nın ailesine ve bu civardaki diğer Yahudi
ailelere birlikte yardımcı olabiliriz." Max cebindeki keseyi
çıkartırken Annika'nın gözleri irileşti. "Onlar geri dönünce-
ye dek aile yadigarlarını saklayabiliriz."

"Ama Naziler gitmeden geri dönemezler," dedi Annika.

"Bir gün onlar da gidecek." Hitler ve müritleri burada bin
yıllık bir cumhuriyet kurma niyetinde olduklarını söylese de
Max bu kadar şeytani bir oluşumun kendi ülkesinde bir yıl-
dan fazla kalacağı fikrini bile kaldıramıyordu. Bin yıla akıl
sır ermezdi.

Kese kâğıdının içine bakıp mücevherleri gören Anni-
ka'nın duraklarından bir hayret nidası kaçırverdi. Max, An-
nika'nın eline dörde katlanmış ince, saydam kâğıttan bir lis-
te bıraktı. Annika kâğıdı kıvrım yerlerinden açtı.

"Hermann sana bu eşyaları gizlice getirecek. Sen de gelen
eşyaları bu kâğıda not edeceksin. Sadece sana verdiğim baş
harfleri kullan, sonra da kâğıdı sakla."

"Hermann mı?" dedi Annika şaşkınlıkla.

"Yarın ona senin de bize yardım edeceğini söyleyeceğim."

Ağaçların arasında kalan çimenlik bölgeye baktı, Annika.
"Hermann bunları nereye gömdüğünü biliyor mu?"

"Hayır, onun bilmemesi hepimiz için daha güvenli."

"Gidiyor musun?" Annika'nın sesinde Max'ın da hisset-
tiklerini yansıtan mutsuz bir tını vardı. Max'ı mutsuz eden

Viyana'ya dönmek değil, gölü ve arkadaşlarını geride bırakmak zorunda kalmasıydı.

"Sadece kısa süreliğine." Annika'ya yaklaştı. "Bunları buraya gömdüğümü hiç kimse bilmiyor, Annika, sadece sen ve ben biliyoruz."

"Sırrın benimle güvende," diye yemin etti.

"Biliyorum," dedi Max. "Bu yüzden."

Bir arabanın motorundan yükselen kuvvetli ses orman boyunca yankılandı.

Annika uzanıp Max'ın elini tuttu. "Babam!"

"Ona şey deriz..." Ancak Max, gecenin köründe kızcağıza ahlaksız bir teklifte bulunmadığı sürece Annika ile ormanın ortasında bulunmalarını açıklayabilecek bir bahane bulamadı. Dönüp Annika'nın eline baktı ama Annika elindeki listeyi çoktan cebine koymuştu. Max da mücevherleri çantasına geri koydu.

"Eve koş," diye uyardı Annika. "Ona yürüyüşe çıktığımı söylerim."

Max kendi mülkünde bile bir korkak gibi hissetmekten bezmişti. Bay Knopf, Max'ın ne işler peşinde olduğunu anlayamazdı. Yine de Annika'yı burada bırakarak onu canlı canlı yiyebilecek aç aslanların bulunduğu bir kafese terk ediyormuş gibi hissediyordu.

"Seni burada bırakamam."

"Bizi burada görmesi daha kötü—"

Bir çarpma sesi Annika'nın konuşmasını yarıda kesti. Arından ışıklar belirdi.

“Annika?” diye bağırdı Bay Knopf.

Annika elini çekmeden önce Max kızcağızın nasıl titrediğini hissetmişti. “Bizi beraber görmemeli.”

Ama artık çok geçti. Bay Knopf yavru karacanın kokusunu almış bir av köpeği misali ormanın içinde hızla ilerledi.

Annika bir köknar ağacının dallarına doğru gerilerken Max da adamla göz göze geldi. Bay Knopf’un elindeki fenerin ışığı Max’ın gözlerini kamaştırıyordu. Nefes nefese kalan Bay Knopf önce Max’a sonra kızına bakarken konuşmak üzere duraksadı.

“Kızım! ne işin var senin?” Kelimeleri kulağa adeta parçalanan birer cam eşyaymış gibi geliyordu.

“Yürüyüşe çıkmıştık,” dedi Max sabahki karşılaşmalarının Bay Knopf tarafından unutulmuş olmasını dileyerek.

“Eve git Annika,” diye emretti babası.

Annika öne doğru bir adım attı. “Seninle beraber döne-yim.”

“Bay Dornbach ile yalnız konuşmam gerekiyor.” Adamın ağzından çıkan kelimelerde pis bir alaycılık vardı. Aslında Bay Knopf Max’ı hiç sevmezdi ve bunun sebebi hiç şüphesiz Wilhelm Dornbach’ın oğlu olmasıydı.

Max kıınıldamadı. “Ne var?”

“Sana göstermem gereken bir şey var.”

“Yarın gösterirsin, baba,” diye ısrar etti Annika. “Şimdi dinlenelim.”

“Hayır.” Sesinde hiç ifade yoktu. “Ona şimdi göstermeli-yim.”

Bu yarı sarhoş adamın gecenin böyle geç bir saatinde Max'a gösterebilecek neyi olabilirdi? Max el fenerinin loş ışığı altında ona baksa da Annika babasının peşinden kulübeye ilerleyerek aralarındaki mesafeyi açmıştı. Hissettiği korkuya öfkelenmeye başladı Max; o, babasından korkuyordu, Annika da kendi babasından korkuyordu.

Max kendi babasına karşı çıkamazdı belki ama günü geldiğinde bu mülkün sahibi o olacaktı. Bu olduğu zaman da, tıpkı doğaya geri bıraktığı kanarya gibi Bay Knopf'u da işten çıkarmak istiyordu. Mülkün bakımını Annika'ya bırakacaktı, tabii kalmak isterse.

"İçeri gir, Annika." Bay Knopf kulübenin kapısını açtı, Annika içeri girdikten sonra kızının peşinden içeri girip kapıyı kapattı. Max karanlıkta bir yerlerde öten kanaryanın ötüşünü işitti. Kapı dövülürcesine yeniden açıldı. Bay Knopf sendeleyerek dışarı çıktı.

"Sırrını biliyorum," dedi adam.

Max bir sonraki nefesini almak için uğraş vermek zorunda kalmıştı. Bay Knopf gömdüğü şeyleri öğrenirse her şey berbat olurdu. Adam bu yadigarları bulmak için tüm ormanı kazar ve onları satardı. Ya da Max'ı babasına şikâyet ederdi.

Bay Dornbach ise eşi için mücadele edebilirdi ama oğlunun yaptıklarını öğrenirse biricik evladını Gestapo askerlerine teslim etmek zorunda kalırdı.

"Ne sırrı?" diye soran Max'ın sesinde hissettiğinden daha kuvvetli bir tını vardı.

Bay Knopf bir zinciri tutup Max'ın önünde sallandırdı, zincirin altın malzemesi ışığın altında parlıyordu.

Max'ın içinde yeniden öfke kabardı, tükürerek "O senin değil," diye bağırdı.

"Annika buldu."

"Baba!" Annika feryat ederek babasının arkasına gelmişti. Gözleri kocamandı. Max ister istemez burada olmadığı zamanlar Annika'nın eski mezarlığı kazıp kazmadığını merak etti. Belki de ona sırrını emanet etmemeliydi.

Gömdüğü her şeyi başka bir yere aktarması gerekecekti şimdi.

Bay Knopf başıyla kızına işaret etti. "Ona bunu nerede bulduğunu söyle."

Max başını iki yana salladı. "Bu-"

Bay Knopf, Max'ın konuşmasına izin vermedi. "Bunu annenin ayakkabı kutularından birinin içinde buldu."

"Çaldın mı?" diye sordu Max, Annika'ya. Ama ona bu soruyu sorarken bile içinde bir rahatlama hissi canlanmıştı. Karşısında duran kız ile paylaştığı sır hâlâ güvendedi.

"Ben senden asla bir şey çalmam."

"Onu *ben* aldım," dedi Bay Knopf rahatsız edici bir gururla.

Max yaklaştı, kolyenin ucu avcunun içine yerleşecek şekilde elini öne doğru uzattı. Bay Weiss'in ona verdiği altın yıldızlardan bir tanesine benziyordu. Davut yıldızı.

Belki annesi de bir Yahudi arkadaşının eşyalarını saklamasına yardım ediyordu.

Bay Knopf omuzlarını geriye doğru esnetti. "Başımdan beri haklıyım."

"Hangi konuda?" Max kolyeyi avuçlarının arasında sıkıca tutmak üzereydi ki Bay Knopf çekip aldı.

Bay Knopf kızının kolunu yakaladı ve onu kapıya doğru ittirdi. "Annene sor."

ON DOKUZUNCU BÖLÜM

“Öykücü Kız!”

Ella Nemeth koşarak yanıma geldi. Ben ise bir taburenin üstüne çıkmış, yeni gelen bir kutu kitabı raftaki uygun yerlere yerleştiriyordum.

Tabureden inerken Ella da atkuyruğunun etrafındaki pembe kurdelesini göstermek için döndü, ardından yapının yanında bekleyen altmış yaşlarındaki çiftin yanına ilerledi.

Adamın üstünde özenle ütülenmiş haki renkli bir şort ve bir gömlek vardı. Kahverengi saçları şakaklarında kırışmıştı. Yanındaki kadının üstünde şal desenli yazlık bir elbise vardı. Elbisesinin etek ucu ten rengi sandaletlerine kadar uzanıyordu. Bakır rengi saçları kısa kesilmişti, burnu

ise sanki soğuk algınlığına yakalanmış gibi saçları ile aynı renge bürünmüştü.

Kadın kolunun içine hapsirarak düşüncelerimi doğrulamış oldu.

“Bu güzel insanlar da kim?” diye sordum Ella elimden tutup beni onlara doğru çekştirirken.

“Büyükanne ve büyükbabam.”

“En azından huysuz demiyor,” diye gülümseyen adam bana elini uzattı. “Peter ve Lotti Nemeth.”

“Tanıştığıma memnun oldum, Bay ve Bayan Nemeth.”

“Biz de öyle,” diye karşılık verdi adam. “Lütfen bize Peter ve Lottie diye hitap et. Kendimizi öyle daha genç hissediyoruz.”

Dr. Nemeth’in ebeveynlerini oracıkta sevirmiştim. “Columbus’tan mı geldiniz?”

“Aslında Atlanta’da yaşıyoruz ama Ella bizim tek torunumuz. Bu yüzden Columbus’u ikinci evimiz olarak nitelendirebiliriz.”

“Josh bize, birkaç gün önce sana macerası hakkında e-posta gönderdiğini söyledi,” dedi Lottie.

Onaylayarak başımı salladım. “Grundlsee Gölü’nde oldukça cezbedici görünen ahşap bir kutu keşfetmişler. Ancak kutuyu açtıklarında içinden süt şişeleri çıkmış.”

“Leo’nun anlattıklarına hiç inanmadım,” dedi Peter. “Fakat Josh ve diğer iki oğlumu Hallstatt ve Avusturya’daki diğer göllerin definelerle dolu olduğuna ikna etmeyi başardı.”

Lottie burnunu çekti. “John ve ekibi bugün Hallstatt’a geçecek.”

Bunu biliyordum ama oğullarıyla aramda nasıl bir ilişki olduğunu merak ederler diye ses etmemiştim. Dr. Nemeth, ekibinin civar göllere yaptığı araştırma gezisi ve Annika hakkındaki arayışı konusunda beni düzenli olarak bilgilendiriyordu.

Ella gömleğimi çekiştirdi. “Öykü okuyacak mısın?”

“Hayır.” Kitapları boş bir rafa yerleştirdim. “Sadece cumartesi günleri öykü okuyoruz.”

Bu korkunç haberle dudağı titremeye başlayan Ella koluyla gözyaşlarını kuruladığında yüreğim parçalandı.

Lottie bana yaklaşıp “Babasını özleyiyor,” diye fısıldadı.

Ah. Babasını özlerken nasıl da masum ve tatlıydı. Onun yaşındayken ben de kendi babamın kapıdan içeri girdiğini görünce mutluluktan adeta delirirdim.

Merak etmeden duramadım, neden annesini özlemiyordu? Dr. Nemeth yazışmalarında eşinden bahsetmemişti henüz. Ella ile burada kaldıysa kızının kalbini kırıldığı şu dakikalarda neredeydi acaba?

Kitabevinin arkasındaki boş kilime baktım. “Aslında her gün öykü için güzel bir gündür, öyle değil mi?”

Ella başını önce ağır ağır, sonra da bilerek yukarıya kaldırdı, elinin tersiyle gözlerini bir kere daha sildi.

“Sana şimdi bir öykü okumamı ister misin?” diye sordum.

“Evet, lütfen.”

Yaşlı Nemeth çiftine baktım. “Vaktiniz var mı?”

“Elbette,” diye cevap veren Peter’a, Lottie de başını sallayarak eşlik etti. Lottie’nin yüzündeki gülümseme bu sefer banaydı.

Kot pantolonlu bacağımla ve bağcıklı sandaletlerimi Ella'ya gösterdim. "Gidip çoraplarımla cüppemi giymeliyim.

Ella sırıttı. "Çorapsız da okuyabilirsin."

"Okuyabileceğimden emin değilim."

İçeriye şöyle bir baktım. Brie tezgâhta gayretli bir edayla çalışıyordu. Yaklaşık bir düzine çocuk ve ebeveyn de ya raflardaki kitapları karıştırıyor ya da kaydırağı kullanıyordu. Kız kardeşim bir cuma öğleden sonrasında fazladan bir iki öykü okumamı dert etmezdi.

"Neden diğer çocuklara haber vermiyorsun?" dedim Ella'ya. "Yaklaşık beş dakika sonra arka tarafta buluşuruz."

Ella yakınlarındaki çocuklara doğru koşarken Lottie de bana sessizce teşekkür etti. Öykücü Kız'ın cüppesi ile çoraplarını almak için yukarı çıktım. Geri döndüğümde Brie benimle göz göze geldi, elinde kitabevinin sabit hattının bağlı olduğu telefon duruyordu. "Sana bir telefon var."

Ella hâlâ izleyicileri toparlamakla meşgul olduğundan tezgâha yaklaşıp telefona cevap verdim.

"Callie Randall ile mi görüşüyorsunuz?" diye sordu kadın.

"Evet."

"İsmim Liberty-" Sanki soyismini benimle paylaşmakta tereddüt etmiş gibi bir sessizlik oldu. "Boise'de bir kitap satıcısı bana ulaştı ve ebeveynlerimden birisine ait bir kitabın içinde bir liste bulduğunuzu söyledi."

Kalbim öyle hızlı çarpmaya başladı ki etrafımdaki bağınş ve gülüşme sesi sanki yok oldu. "Kaybınız için üzüldüm."

"Annem ve babam öleli birkaç yıl oldu. Erkek kardeşimle onların eşyalarını dağıtmakta epey zorlanmıştık."

"Anlıyorum." Bu anlama hissim kendi ebeveynlerimden kaynaklanmıyordu. Charlotte da bir gün aramızdan ayrılabırdı ve ona ait herhangi bir eşyayı yabancı birisine satma fikrini hayal bile edemiyordum.

"Her şeyi elimizde tutacak kadar yerimiz yoktu, yine de zor oldu..."

"Aileniz çok kitap biriktirir miydi?" diye sorarken Annika'nın telefondaki kadının annesi olmasını ümit ettim.

"Babam koleksiyoncuydu ama kitapları daha çok bilim üstüne olurdu."

"Doktor muydu?"

"Veterinerdi," dedi kadın. "Hayvanlara insanlardan daha düşküdü."

"Ebeveynlerinizin isimleri nedir?" Bu soru belki fazla kişiseldi, neticede kadın benimle kendi soyismimi bile paylaşmamıştı. Ama Annika hakkında soru sorabilmenin daha nazik bir yolunu düşünemedim.

"Neden öncesinde bana babamın kitabında ne bulduğunuzu söylemiyorsunuz?" Sesi şüpheli fakat oldukça nazik geliyordu kulağıma.

Ona kitabın içine yazılmış listeden bahsettim. "Kapağının içine Annika Knopf ismi ve *Schloss Schwansee* yazılmış. Bir de genç bir adamın fotoğrafı var."

Kadın cevap vermeyince "Hiç Annika diye birisini duydunuz mu?" diye sordum.

"Babam şatodan çok bahsederdi ama oradaki insanlardan bahsetmezdi."

Kalbim yine hızlanmaya başladı. "Size ne anlatırdı?"

"Babam-" Duraksadı. "Önce erkek kardeşimle konussam iyi olur."

"Elbette."

Erkek kardeşi ile görüştüktan sonra bana ulaşabilsin diye ona cep telefonu numaramı verdim. Kitabın içinde ne olduğunu bilseydi belki o zaman satmazlardı. Böyle özel kitaplara birer hazineymiş gibi davranılması gerektiğini düşünüyordum.

Acaba kadının ailesinin üstünü bilerek örttüğü bir hikâyeyi mi su yüzüne çıkarıyordum? Annika çocuklarının kendi geçmişini öğrenmelerini istememiş olabilirdi. Ben kim oluyordum da bir ailenin iç işlerine karışıp sırlarına dahil oluyordum? Belki de ebeveynlerinin sakladıkları bir şey vardı.

Biri gömleğimi çekiştirdi. Eğilip bakınca Ella'yı gördüm. Kızcağz bir şey söylemedi, sadece arka tarafa toplanmış çocukları başıyla göstermekle yetindi.

"Okunacak kitabı da seç," dedim.

Arkadaşım Canavar. Maceraya çıkan yaramaz çocuklar hakkında başka bir hikâye. Basıldığı zaman pek çok ebeveyn, çocuklarına bu kitabı okumayı reddetmişti. Belki hâlâ bazıları çocuklarının yabani topraklara seyahat etmesini istemiyordu ama ben evinin berbat bir yer olduğunu fark eden Max isimli bu çocuğun macerasını seviyordum.

Peter ve Lottie'ye baktım ama kitap seçimi konusunda endişelenmişe benzemiyorlardı. Ben de yolculuğu boyunca karşısına çıkan her türlü ürkütücü canavarın anlatıldığı kitabı okumaya başladım.

Birkaç yıl önce bu kitabın yazarı Maurice Sendak'ı in-

ternet güncem için araştırmıştım. Sendak kitabındaki vahşi canavarları akrabalarına ilişkin çocukluk anılarından esinlenerek yaratmıştı – harika bir intikam yöntemiymiş bence. Max karakteri, Sandak'ın çocukluğuna ait hatıralar ve hayal gücünün içine kurgulanmıştı. Önümde oturan tüm çocuklar en az ebeveynleri kadar Max'ın cümbüşünden etkilenmiş benziyor, Max'ın çıktığı destansı yolculuğu hep birlikte takip ediyorlardı.

Max'ın yolculuğunun öyküsünü okumaya, korkularıyla nasıl yüzleştiğini, onu yemek isteyen canavarları nasıl ehli-leştirdiğini anlatmaya devam ettim. Max eve dönmeye hazır oluncaya dek birlikte nasıl oyunlar oynadıklarını anlattım. “Ve Max-” diye çocukları kendime çekmek için sesimi alçalt-tım. “Tüm vahşi canavarların kralı olarak yapayalnız kalmış, onu olduğu gibi sevip kabul edeceği bir yeri olsun istemiş.”

Bakışlarımı kaldırdığımda Ella'nın bana sırtıttığını gö-r-düm. Genç, yaşlı demeden bu odada bulunanlardan kim onu olduğu gibi sevecek birisiyle beraber olmak istemezdi ki? Yalnızlığı yalnızca gerçek sevgi alt edebilirdi. Sevginin ihtimali de en büyük maceraların bile üstesinden gelmenize yardımcı olurdu. Macerayı bir keyfe dönüştürür, bir kaçış yolu olmaktan uzaklaştırırdı.

Kahramanımız evine giden yolculuğa başlarken aklıma sihirli balonda dolaşan küçük Fritz'in macerası geldi. O da hikâyenin sonunda ailesine kavuşuncaya dek tüm dünyayı dolaşmış başka bir çocuktur. Büyük yolculukların en iyi tarafı belki de bittiği zaman evde sizi karşılayacak birisine sahip olmaktan geçiyordu.

Ebeveynler artık eve gitmek üzere kapıdan çıkmaya başlamadan önce iki kitap daha okudum çocuklara. Okuma süremizin sonuna geldiğimizi duyurduğumda dinleyicilerim homurdanmaya başladı.

“Eğer daha çok öykü dinlemek istiyorsanız yarın yine gelin,” dedim çocuklar kitabevinden ayrılmadan önce. Ardından elimdeki kitabı rafına kaldırmak için ayağa kalktım.

Lottie yanıma yaklaştı. “Güzel bir öyküden hâlâ bu kadar keyif alabilen birisini görmek ne hoş.”

Gülümsedim – evet, sanırım bu bendim. Bir başkasının macerasında anlam ve keyif bulmaktan hoşlanıyordum.

“Kitaptaki Max bana Josh’un çocukluğunu hatırlattı.”

“Gerçekten mi?” Aslında bu kadar şaşırmak istememiştim ama Dr. Nemeth hayal gücüyle yaratılmış bir dünyada kendini kaybedecek tipte birisine benzemiyordu.

“Grace öldüğünden beri çok değişti.”

“Grace?”

“Eşi,” diye cevap verirken bu konuyu bilmiyor oluşuma kendi de şaşırmış gibiydi.

İşittiklerimin ağırlığıyla bacaklarım titremeye başlayınca tabureme geri oturdum. Dr. Nemeth ile aramda olan sohbet çoğunlukla Annika’yı ve kayıp hazineyi bulmak üzerineydi. Eşinin öldüğünden bahsetmesini gerektirecek hiçbir gerekçesi yoktu.

Zavallı Ella. Bayan Nemeth’i tıpkı benim annemin beni terk etmesi gibi kızını üzdüğü için eleştirmemeliydim. Her kız çocuğunun konuşabileceği, düşüncelerine önem verdiği-

ni bildiği bir annesi olmalıydı. Canı ya da yüreği acıdığında yanında olabilecek birisi olmalıydı.

Yalnız kaldığında onu sevecek birisi.

“Birini kaybetmek insanı değiştirir,” dedim.

Kadın başını salladı. “Josh hayata daha yeni dönebildi.”

Ella yanıma yaklaştı. “Sence Avusturya’da vahşi şeyler var mıdır?”

“Bundan şüpheliyim.”

Kız sırttı. “Babam var ya.”

“Seni çok seven bir baban olduğu için ne kadar da şanslısın.”

Büyükannesiyle büyükbabasını kaydırağa götürürken Lottie’nin söylediklerini sindirebilmek için arkamdaki rafa yaslandım. Dr. Nemeth’in durumu kalbimi sızlatmıştı. Böyle tatlı bir kızın annesini, sevdiği eşini kaybetmek ne büyük bir acı olmalıydı. Bana oldukça soğukkanlı ve mesafeli görünen adam muhtemelen kabuğunu sağlam tutmaya çalışan birisiydi aslında.

“Öykücü Kız!” diye bağırın Ella’yı kaydıraftan son defa kayarken seyrettim. Ardından büyükannesi ve büyükbabasıyla beraber vedalaşıp kitabevinden ayrıldılar.

Saatler sonra Dr. Nemeth’e Idaho’dan telefon eden kadın hakkındaki bir e-posta yazmaya oturmuştum ki ekranımda yeni bir e-posta bildirimi belirdi. Viyana’daki Sophie’dendi.

Ne yazık ki Annika Knopf hakkında herhangi bir kayda ulaşamadım. Avusturya’daki merkezi nüfus kayıt

sistemi 1938'den sonra kuruldu. Annika'nın hangi kiliseye gittiğini biliyorsanız vaftiz, evlilik ya da ölüm gibi belgelerini sorgulatabilirim.

Neues Weiner Tagblatt gazetesinden istediğiniz fotoğrafı da buldum. Ekte taranmış fotoğrafla beraber magazin sütunun yazısını görebilirsiniz.

E-postadaki ilk eke tıkladım, gazetedeki fotoğraf ekranımda belirdi. Genç adamın kime gülümsediğini artık biliyordum – sanki soylu bir aileden geliyormuş gibi giyinmiş güzel, genç bir kadındı bu. Yüzündeki hayranlık barizdi, genç kadının dışında kalan dünyayı umursamıyor gibiydi. Kadının arkası dönük olduğu için yüzünü göremesem de bakışlarının genç adama odaklı olduğunu, bırakılsa gece boyunca dansa devam edeceğini rahatlıkla anlayabiliyordum.

Eğer bu Annika'ysa... neden kendini resimden kesip çıkarsındı ki?

İkinci belgeye tıkladım. Sophie benim için bir paragrafı daire içine almıştı.

Maximilian Dornbach ve...

Tabletimin ekranı gözüme gri görünüyordu. Gözlerimi okuduğum ikinci ismin doğruluğundan emin olmak için zorla kırıştırdım.

Maximilian Dornbach ve Luzia Weiss, Opera Balo Salonu.

Maximilian Dornbach. Max. Tüm vahşi canavarların kralı.

Ve Luzia Weiss... Charlotte'un kitabındaki isimdi bu.

Kalbim yeniden çarpmaya başladı. Charlotte ona doğumunda verilen ismin Luzia olduğunu düşünüyordu ama bu kadın 1938 yılından çok daha önce doğmuştu.

Acaba Luzia Weiss, Charlotte'un annesi olabilir miydi?

Şaşkınlıktan donmuş bir halde ismi yeniden okudum. Yanlış mı okudum, diye korkarak baksam da isim Hatschi Bratschi kitabındaki isimle birebir aynıydı.

Charlotte Avusturya'daki değil Fransa'daki bir yetimhaneden evlat edinilmişti ama...

Luzia Weiss ve Luzia Dornbach isimlerini hem Viyana'da hem de Idaho'da olacak şekilde internette arattım ama hiçbir şeye ulaşamadım. Ardından Idaho'da Maximilian Dornbach'ı arattım.

Karşıma bir ölüm ilanı çıktı.

Max Dornbach. Veteriner. Sandpoint sakini. Hayvan Refahı Ödülü'nün sahibi. İki çocuk babası. Renee Dornbach'ın yaklaşık elli yıllık eşi.

Aklımda Liberty hakkında sayısız soru belirmeye başladı - Liberty Dornbach olmalıydı. Ona telefon ettim ama cevap veren olmadı.

Annika'nın kitabında neden Max ve Luzia'nın bir fotoğrafı vardı? Max acaba Annika'nın listesini biliyor muydu?

Benim için asıl önemli konu ise Max Dornbach'ın kollarındaki kadına ne olduğuydu.

YİRMİNCİ BÖLÜM

HALLSTATT GÖLÜ, AVUSTURYA
AĞUSTOS 1938

Max eski giriş salonunda bulunan koltuğa yığılıverdi. Şatonun ikinci katından ince bir müzik sesi iniyordu salona. Kolyeyi Bayan Dornbach'ın odasında bulan Annika olsa da Bay Knopf onu vermeyi reddetmişti. Max, Annika'yı merakından ötürü suçlamıyordu ama babası... İşvereninden bir şey almak hırsızlık demekti.

Max ona hırsız deyince Bay Knopf bunu umursamamıştı. *Soydaş*. Böyle demişti yalnızca.

Neyin soydaşı?

Bay Knopf başını iki yana sallayıp Max'a merak ettiklerinin cevabını vermeyi reddetti. Max'ın annesi belki bu sorulara yanıt verebilirdi ama Bay Knopf'un bu bilgiyi verirken

neden pis pis sırtıttığını Max çözemiyordu. Yoksa o da mı Klara Dornbach'ın Yahudilere yardım ettiğini öğrenmişti?

Koridorun en ucundaki odanın kapısı gıcırdayarak açıldı. Annesi girişe yaklaştı ve avizeye elektrik veren anahtarı çevirdi.

"Neden hâlâ ayaktasın?" diye soran kadının avucunda porselen bir fincan vardı. Papatya çayından yükselen sıcak hava dumanı annesinin koyu renkli saçları boyunca yükseliyor, sabahlığının omzuna doğru dağılıyordu. Her zaman süründüğü allık ve bordo renkli rujunu temizlemişti.

"Bay Knopf benimle konuşmak istedi," dedi Max.

"Emil bu saatte ne isteyebilir ki?"

Max gözlerini kapadı. Ensesinden çıkıp başına doğru yürüyen tat kaçırıcı bir ağrı hissediyordu.

Viyana'dan geldiklerinden bu yana kaç saat geçtiğinin farkında değildi. Sabahın üçü müydü? Yoksa daha da mı geç olmuştu? Anlaşılan bu gece kimseyi uyku tutmayacaktı.

"Bay Knopf yatak odanda bir kolye bulmuş."

Bayan Dornbach yaz aylarında kullanılmayan büyük, taş şöminenin karşısında, Max'ın yanında bulunan sandalyeye oturdu.

"Davut yıldızlı bir kolye."

Olduğu yerde kalakalan kadın oğluna bakıyordu. Yaşadığı şok hissi ağır ağır gözlerinde belirmeye başladı. "Saklamıştım..."

"Artık saklı değil."

Annesinin bakışları giriş kattan başlayıp üst katlara tır-

manan halılı merdivenler boyunca dolandı. "Eşyalarımı karıştırıyormuş."

Max kolye yüzünden en az kendisi kadar şaşırmış görünen Annika'yı suçlamaya henüz hazır olmadığından cevap vermemekle yetindi.

"Bir arkadaşının mıydı?"

"Annemden bir hediye idi." Çayını yudumlamaya çalıştı ama elleri titrediğinden mermer zemine birkaç damla çay döküldü. "Bunu kimse bilmemeli, Max."

"Ona kim vermiş?"

"Kendi annesi," diye fısıldadı.

Max ahşap kaplı duvara başını yaslarırken annesinin sözleri, gözlerinin arkasını zonklatan bir ağrıya dönüştü. "Büyükanne Yahudi idi."

"Çocukken Katolik kilisesinde vaftiz edilmiş ama Avus-Ostmark'da geçerli olan yeni yasaya göre hâlâ Yahudi olarak kabul ediliyor."

Max'ın büyükanne ve büyükbabası yaklaşık yirmi yıl önce ölmüş, yeni evli Wilhelm ve Klara çiftine de miras olarak Schwansee Şatosu'nu bırakmışlardı. Max, büyükannesi ve büyükbabasıyla hiç tanışmamış olsa da kasabada onları hatırlayanlar vardı muhtemelen. Şatoyu tatil evi olarak kullanmayı tercih eden Dornbach ailesinin aksine onlar burada yıl boyunca ikamet ederlerdi.

Büyükannesiyle büyükbabasının iki kızı olmuştu – Klara ve Annabel. Annabel teyzesi yıllar önce Fransız bir sanatçı ile evlenip onunla beraber Paris'e yerleşmişti.

"Emil'e para veririm," dedi annesi. "O zaman susar."

"Çok sürmez." O adam parayı alır ve fazlasını isterdi yalnızca.

Max sandalyesinde kayıp annesine eğilirken bacakları mermer zeminin üstünde bir gıcırtya sebep oldu. "Babam biliyor mu?"

"Hiç sormadı."

"Ama şüpheleniyor olmalı."

"Bilmiyorum," dedi. "Büyükanнем ve büyükbabam annem daha doğmadan önce din değiştirmiş. Annem de evlene kadar soyunun Yahudi olduğunu bilmiyormuş."

"Ama sen bunu biliyordun."

"Babanı sevdim, o da beni olduğum gibi sevdi. Avusturyalı Katolik biz kız olarak."

"Seçkin bir aileden gelen." Max sesindeki acı tonu, kelimelerindeki gaddarlığı hiç sevmemişti ama mirassız bir Avusturyalı kadın olsaydı babasının onunla evleneceğinden şüphe duydu.

Babası gerçeği öğrenseydi ne yapardı? Şimdi ne yapacaktı? İşi ve kanının saflığı, Wilhelm Dornbach'ın kimliği idi.

"Evliliğim ikimiz için de uygundu."

"Yahudi olduğunu bilseydi uygun olmazdı."

"Kısmen Yahudi," diye ısrar etti. "Babam ve onun akrabaları Aryandı."

"Ne fark eder?"

"Yirmi yıl önce bunun bir önemi yoktu," dedi Bayan Dornbach başını fincanına eğerek. "Oysa şimdi çok şeyi değiştiriyor."

"Annabel teyze bu yüzden mi Paris'e taşındı?"

Annesi başını salladı. "Almanya'daki değişiklikler onu endişelendirdi."

"Peki ya Félix amca?"

Annesi omuz silkti. "Onunla böyle şeyleri konuşmayız."

Sessizlik oldu. Anlaşılan duyulursa olabileceklerden korktukları için saklamak istedikleri gerçek, nihayet gün yüzüne çıkmanın bir yolunu bulmuştu. Çünkü gerçekten bahsetmek insanları bir bakkal dükkânındaki konserve çorba gibi etiketledikleri için artık çirkinleşebiliyordu. Hitler'in cumhuriyetinde kimin değerli kimin olmadığına soy ve inanç karar veriyordu.

Luzy gibi insanlar -iyi insanlar- sırf onlar daha doğmadan önce meydana gelen soyağaçları yüzünden okuldan atılıyordu. Birkaç hafta önce saygı duyulan bir doktor olan babası ise işsiz kalabiliyor, kendisine gösterilen saygıdan men edilebiliyordu.

Max ön kapıya doğru yürüyüp kilitledi. "Babam öğrenecektir."

"Sen söylemezsen öğrenmez."

Max her ikisine de asla ihanet edemezdi.

YİRMİ BİRİNCİ BÖLÜM

HALLSTATT GÖLÜ, AVUSTURYA
EKİM 1938

Kahverengi ve turuncuya çalan kozalaklar ve kuru yapraklar arasına yuva yapan kuşların koro halinde sonbahar rüzgârlarıyla beraber yükselen cıvıltısı, bir otomobilden çıkan motorun gürültüsüyle dağılıverdi. Annika bisikletinden aceleyle inip geniş gövdeli çam ağaçlarından bir tanesinin arkasına saklanıp dalların arasından ona yaklaşan arabayı seyretti. Siyah renkli sedan araba, toprağa saçılmış taş ve kırık ağaç dallarının üstünde sendelercesine ağır ağır ilerliyordu.

Bırakın bir otomobili bir kağıt arabasının dahi rahatlıkla sığabileceği genişlikteki uzun yol Schwansee Şatosu'nun doğusu boyunca uzanıyor, yaklaşık yarım kilometrelik me-

safede bulunan açık kapıdan geçerek Obertraun kasabasına ulaşıyordu. Her birkaç ayda bir yolunu kaybeden ya da yolun çıktığı yeri merak eden sürücüler bu kapıdan geçer, başka dönüş yolu olmadığı için şatonun avlusuna kadar ilerlemek zorunda kalırlardı.

Şato aslında göl üzerinden ulaşılabilir şekilde tasarlanmıştı ama Dornbach ailesi ya da arada sırada gelen misafirler ağaçların arasına gizlenmiş bu yol sayesinde araç kullanabilme fırsatı yakalayabiliyorlardı. Bunun gibi günlerde Annika girişteki kapıyı kilitleyip buraya gelmek isteyenlere engel olabilmek isterdi. Max, Sarah ve Hermann elbette birer istisnaydı. Ah, onları nasıl da özlemişti. Sarah aylar önce Bolivya'ya taşınmıştı, Bay Knopf da artık inşaat işi için Hermann'dan yardım istemez olmuştu. Aslında badana işi bitmemişti ama babasının umurunda değil gibiydi.

Üniformalı adamlar babasını haftada birkaç akşam ziyaret etmeye başlamışlardı. Bazen gün içinde geliyor, babasını beraberinde götürerek gidiyorlardı. Annika başta bu adamların babasının arkadaşı olduğunu düşünmüş, birlikte birahaneye gittiklerini sanmıştı. Fakat Bay Knopf artık ev sarhoş bir halde ekşi bira kokarak gelmiyordu. Aslına bakılırsa daha ciddiydi, adeta bir iğnenin sivri ucu gibi konsantrasyonunu toparlamış görünüyordu. Yine de Annika babasının dikkatini bu kadar cezbeden şeyin ne olduğunu anlayamamıştı.

Kolyeyi bulduğunu Max'a söylediği, onu sanki Dornbach ailesinden bir şeyler çalan biriymiş gibi gösterdiği için as-

linda babasına çok kızmıştı. Sırf servetlerini ve prestijlerini kışkandığı için Dornbach ailesini rezil etmek isteyen kendisi değilmiş gibi bir de Annika'yı öyle göstermeye kalkışmıştı.

Bay ve Bayan Dornbach, müstahdemlerinin küstahlığına daha fazla dayanamayacaklarını söylerse nereye gideceklerdi?

Siyah renkli sedan Annika'nın yanından geçti. Annika, daha önce Obertraun'da gördüğü fırtına grisi renkli üniformalı iki SS askerinin arabanın içinde olduğunu fark etti.

Bu adamlar babasından ne istiyorlardı?

Annika, Dornbach ailesinin mülklerinde Hitler'in askerlerinin dolanmasından pek hoşnut kalmayacağını düşündü. Fakat işverenlerinin ne düşündüğü artık babasının umurunda değildi. Şapelde çalışmayı bırakmıştı. Zahmet edip şatonun kapısını bile kilitlemiyor, içeri sanki kendi mülküymüş gibi girip çıkıyordu.

Sanki Dornbach ailesi geri dönmeyecekmiş gibi.

Bay Knopf kolyeyi gösterdikten saatler sonra Max ve anesi şatodan ayrılmıştı. Ertesi gün Annika şatoyu temizledi ama başka bir şey bulur korkusuyla içeride oyalanmadı. Annika'nın ona da ailesine de asla zarar verme niyetinde olmadığı berlattığı özür mektubuna rağmen Max onunla iletişim kurmamıştı. Bayan Dornbach'ın eşyalarını karıştırmış olmaktan öyle pişmandı ki şimdi.

Ormanın cıvıltısı kaldığı yerden devam etmeye başlayınca bisikletini yola çıkardı. Üstüne bindi ve taşlara takılmamak için manevralar yaparak pedalları çevirmeye başladı. Babasına manava gitmesi gerektiğini söylemişti. Az önce

gördüğü askerler köye geri dönmeden işlerini bitirmek istiyordu, eğer oyalanırsa ve onlarla karşılaşırsa arabayla şatoya bırakma teklifi almaktan korkuyordu.

Haftalar boyunca Hermann'ın saklanacak değerli eşyaları getirmesini bekledi ama Hermann, Bay Knopf şapelin inşaat işini durdurduğundan beri şatoya uğramamıştı. Annika yardım etmek istediğini Hermann'a söylemek zorundaydı. Babasının ve bu adamların çalmak istedikleri her neyse onu korumak için her şeyi yapacağını Hermann'a iletmek zorundaydı.

Taş dizili duvarlar arasına bir örümcek ağı gibi uzanan demir kapıları iterek açtı ve kasabaya giden tren rayı döşenmiş yol boyunca bisikletini sürdü. Yolunun ilerisinde görünen ahşap evler ve ahırlar vadi boyunca ip gibi diziliyor, Alp dağlarının eteklerini süslüyorlardı. Beş binlik nüfusu, Avusturya'nın merkezinden veya Almanya'dan her yaz tekneye binmeye, yüzmeye ya da dağlarda gezintiye çıkmaya hevesli sayısız ziyaretçi ile daha da kalabalıklaşırdı. Kimileri ise kış aylarında kayak yapmak için uğrardı.

Sonbahar ve ilkbaharda ise kasabada çoğunlukla tıpkı Annika gibi ömrünü burada geçiren yerli halk bulunurdu. İnsanlar birbirini tanırdı. Babası okula ya da kiliseye gitmesini yasakladığı için aslında Annika'nın dünyası çok nadiren bu demir kapıların ötesine ulaşırdı, bunu Hermann bir keresinde ona söylemişti. Max ve Sarah da gittiği için dışarıdaki yaşam ile tek bağlantısı artık Hermann'dan ibaretti. Her de düzenli olarak uğradığı kasap ve manav vardı. Aralık

Rahip Dietz de gelir Bay Knopf'tan Annika'nın kiliseye katılması hususunda izin isterdi.

Max ve diğerlerine, değerli eşyaları Nazi askerlerinden saklamaya yardım etmek için yeterince beklemişti. Gazetelerde Hitler ve yönetimi hakkında artık olumsuz bir haber çıkmıyordu ama geçen gece BBC radyosunda duyduğu bir haber Annika'yı dehşete düşürmüştü. Almanya'daki Yahudiler ortadan kaybolmaya başlamıştı. Çalışmak için kamplara götürülüyorlardı, eşyaları da haczediliyordu.

Avusturya'daki insanlar da kaybolmaya başlarlarsa ne olacaktı?

Köyün öteki tarafı, köy evlerinin depoları ve ahır duvarlarının yanında özenle dizilmiş yeni budanmış ağaç kütükleri ile yere dökülmüş sonbahar yapraklarının kokusuna bürünmüştü. Bisiklet yolu boyunca tahta çitlerle sınırlandırılmış arazide gezinen inekleri seyretti, boyunlarındaki çanlardan rüzgâr ile yükselen melodiyi dinledi.

Stadler ailesi Obertraun'un doğusunda, Dachstein Dağları'nın eteğindeki bir vadide çiftçilik yapardı. Annika, Hermann'ı üstünde tulumu ellerinde ise iş eldivenleri ile buldu. Hermann ahırlarının içindeki el arabasına kürek kürek gübre yüklüyordu.

Annika'yı gören Hermann küreğinin sapını omzuna yasladı. "Evden çok uzaktasın."

Annika bir an ne yapacağını bilemedi. Sanki kulübeye gelip de işlerin bölünmesine sebep olan kendi değil de Hermann'dı. "Bir sebebim var."

"Elbette. Kahve ister misin?" Ahır kapısının öte yanında bulunan eve doğru işaret etti. Ahşap evinin sırtı, arkasında kalan tepeye bakıyordu. Ağırlaşmış dallarının üstünde, bahar yaprakları sallanıyor, eğimli çatıyı, ağır panjurları ve boş pencere pervazlarını çerçeveliyordu.

"Olabilir," diye cevap verdi Annika. Hermann'ın kardeşleri kendi yuvalarını kurmak üzere evden ayrıldıkları için evin sessiz olabileceğini düşünen Annika, Hermann'ın annesi onları duyabilir endişesiyle onunla dışarıda konuşmayı daha çok tercih etmişti. "Max ağustosta buraya geldiği zaman seninle görüşebildi mi?"

Hermann başını iki yana salladı. "Burada olduğunu bilmiyordum."

"Babam onu korkutunca gitmek zorunda kaldı."

"Ne zaman döneceğini söyledi mi?"

"Hayır, ama... Max bana bir şey anlattı."

Hermann küreğinin kenarının yardımıyla ayağındaki botlardan bir tanesini çıkardı, Annika'nın konuşmaya devam etmesini bekledi.

"Senden aldığı şeyleri nereye sakladığını biliyorum," dedi Hermann'a.

Hermann'ın gözleri aniden kocaman oldu. Suçluluğunu kabullenen bir ifadesi yoktu ama Annika söylediklerinin anlaşılmalı olduğundan emindi. "Hangi şeyler?"

"Nazi askerlerinden sakladığın şeyler."

Hermann kulübeye baktı, sırtını Annika'dan tarafa çevirmeden önce küreğinin sapma uzandı. "Neden bahsettiğini bilmiy-"

"Benden sana yardım etmemi istedi, Hermann."

"Bana bunu söylemedi."

Annika sesini alçalttı ve fısıltıyla "Yardım etmek istiyorum," dedi.

Hermann elindeki küreğin metal ucunu yerdeki toz toprağın içine soktu, yeniden evin kapısına baktı. "Bu işler çocuk oyuncağı değil, Annika."

Annika başını kaldırıp sırtını doğrulttu. "Ben de çocuk değilim zaten."

Hermann bir süre onu incelerken Annika da saçlarını örüp tepesinde toplamak yerine bir başörtü bağlamış olmalıydı diye içten içe hayıflanıyordu. "Bence de değilsin."

"Nazi askerleri evini ararsa ne yapacaksın? O eşyaları bulurlar, seni ve aileni—"

"Bunun neye mal olabileceğini çoktan hesapladım," dedi ciddi bir tonla. "Şeytana karşı çıkmanın her zaman bir bedeli vardır, Annika. Bunu doğru gerekçelerle yapman gerekir."

"Benden Max istedi."

"İnsanlara sırf Max senden böyle istedi diye yardım edemezsin."

Annika onun söylediklerini düşündü. Bu değerli eşyaları saklama görevini Max yüzünden mi kabul etmişti yoksa doğru olan bu olduğu için miydi?

Zihninde Sarah belirdi. Arkadaşı elindeki mücevherleri Hermann'a teslim ediyordu. O eşyalar muhtemelen bu çiftliğin içerisinde bir yerlerdeydi, Annika'nın kulübesinin arkasındaki ormanlık araziye gömülmeyi bekliyorlardı. Max ona

Hermann'ın bile bu eşyaları nereye sakladığını bilmediğini söylemişti.

Ülkelerine dadanan şeytan tarafından yağmalanmadan önce Annika bu insanlara yardım eli uzatmak zorundaydı. Ülkelerine geri dönünceye kadar Sarah ve diğer insanlara aıyadigarları saklamak onun için bir gururdu.

“Lütfen, Hermann. Bu eşyalar... benimle daha güvende olurlar.”

“Baban son zamanlarda Hitler'in askerleri ile iyi geçinmeye başladı.”

“O zaman bizim bir şeyler sakladığımızı asla düşünmezler.”

Hermann küreğine doldurduğu gübreyi el arabasının içine boşalttı. “Bu gece baban gittikten sonra kayıkhaneye gelirim.”

Hermann verdiği sözü tuttu ve Annika'nın babası geri dönmeden, salkım söğütlerin arasından kürekleri çekerek kayıkhaneye geldi. Batan güneşin sarı ışığıyla alev almış gibi görünen, soğuk havanın donuk maviliğine yalalanmaya hazırlanan yakut gibi kırmızı bulutlar gölün üstünü kaplamıştı.

Annika'ya bir tohum kesesi uzattı, Annika da keseyi kucakladı.

“İçindekileri ve sahiplerinin isimlerinin ilk harflerini listeledim,” dedi Hermann. “İşin bitince benim listemi **yak**.”

Annika onaylayarak başını salladı.

“Daha gelirse sana getiririm.”

“Teşekkür ederim.”

"Kendine iyi bak, Annika," dedi ve kürekleri çekerek oradan uzaklaştı.

Annika gölün kenarı boyunca aceleyle koşturdu. Kulübe-ye vardığında arabanın motor sesini yeniden işitti. Hemen yatak odasına vardı ve kapısının arkasındaki kızaklı kilidi indirdi. Birkaç dakika sonra babası geldi. Botlarının sert sesi koridorda yankılandı. Bay Knopf kendi yatak odasının kapısını öyle sert çarptı ki Annika'nın kapısı titredi.

İnce duvarların arasından horlama sesi işitilebildiğinde Annika lambasını yaktı, çuvalın içindeki yatağının üstüne boşalttı. Bazı eşyalar yapışkanlı bant ile kahverengi kâğıda öyle sarılmıştı ki gölün etrafındaki taşları andırıyorlardı. Paketsiz eşyaların üstünü okşadı eliyle. Altın bir kolye. Yakut broş. Tabagıyla beraber altı gümüş çay fincanı.

Bu çay fincanlarını Sarah'ın evinde bulunan yemek odasındaki büfede sergilendiği zamanlardan anımsıyordu.

Babası bunları bulursa hiç şüphesiz satar, eline geçen parayla da birahaneye gider ve içmeye devam ederdi. Ya da bu eşyalar ile köydeki insanlara şantaj yapardı. Annika bunların olmasına izin veremezdi. Hem kendi babasının iyiliği hem de bu eşyaların sahibi olan ailelerin hatırı için.

Annika yatağın altından *Bambi* kitabını çıkardı. Max'ın fotoğrafının olduğu sayfanın arasında Max'tan aldığı liste bulunuyordu. Babası odaya girip kitabı alırsa bu liste yere düşebilirdi.

Yatağının üstünde bağdaş kuran Annika, Hermann'ın ona getirdiği eşyaları büyük bir titizlikle not etmeye başla-

dı. Ancak notlarını Max'ın ona verdiği liste yerine kitabının sayfalarına yazıyordu. Babası kitabı açıp listeyi arayabilirdi ama kitabın içindeki metne bakmayı aklına bile getirmezdi.

Hermann'ın listesindeki her eşyayı kitaba işledikten sonra Max'ın listesindekileri de kitabına aktardı. Ertesi gün öğleden sonra babası evden ayrıldığı zaman Max'ın ormanda gösterdiği yere gidip eşyaları daha önce ölen hayvanları gömdükleri yere gömecekti. Ardından hem Max'ın hem de Hermann'ın listesini yakacaktı. Bu hazineler, onun gözetiminde güvende olacaktı.

YİRMİ İKİNCİ BÖLÜM

"Hatschi Bratschi kitabına bakabilir miyim?" diye sordum Charlotte'un salonundaki iki koltuktan bir tanesine yerleşirken. Öykü saatinin başlamasına bir saatten az bir süremiz vardı, Charlotte da bugün benim onur konuğumdu. Yine de vaktim o eski kitaba bakmaya yeterdi.

"Elbette," dedi kitap rafına doğru başıyla işaret ederek. "Bir fincan sıcak çay ister misin?"

"Evet, lütfen." Normalde çayı demlemesine yardım ederdim ama bu sefer Charlotte diğer odadayken ben de kitabı incelemek istemiştim.

Charlotte mutfığa gidince *Hatschi Bratschi'nin Hava Balonu* kitabını raftan dikkatle indirdim. Kitabın mavi cildi ayrılmaya yüz tutmuş şekilde çatlamıştı. Charlotte'un geçmişi ile arasındaki tek bağa zarar vermek, isteyeceğim son şey olurdu.

Kitabın kapağındaki isim tıpkı hatırladığım gibiydi.

Luzia Weiss.

Kelimesi kelimesine tercüme edilirse beyaz ışıık anlamına geliyordu.

Luzia her kimse belki Annika gibi kitabın içine bir şeyler yazmıştır diye sayfaları karıştırsam da kitaba yazılmış tek yazı, sahibinin adından ibaretti.

Charlotte'a Luzia isminin kendisine değil de annesine ait olabileceğini söylersem acaba ne tepki verirdi? Bu bilgiyi Charlotte'un ailesine ne olduğunu öğreninceye kadar kendime saklamayı tercih ettim. Tabii öğrenebilirsem. Annika'nın hikâyesi bir şekilde Luzia Weiss'ın hikâyesiyle bağlantılıydı. Bu bağlantının Charlotte'u da kapsamasını öyle çaresizce istiyordum ki.

Kulağa imkânsız gelse de *Zamanda Kıvrılma*'da Bayan Murry'nin Meg'e söylediği gibi bazı şeylerin nasıl olduğunu illa anlamak zorunda değildik.

Yaşanan şeyleri anlamdıramıyorsa da bir cevap buluncaya dek araştırmayı sürdürecektim. Savaşın yas ve kederine işlenmiş bir sicim mutluluk bulabilmek için dua ettim.

Liberty telefonlarıma cevap vermemişti ama bana geri döndüğü zaman ona soracağım ve söyleyeceğim şeylerin listesini çoktan hazırlamıştım. Bu sabah erken saatlerde Dr. Nemeth bana Schwannsee Şatosu'nun bir fotoğrafını göndermişti. Annika Knopf'a ait Hallstatt'ta bulunan Evangelist Paris Kilisesi tarafından düzenlenmiş doğum ve evlilik belgelerinin birer kopyası da eklenmişti. Ancak kayıtlarda ona ait bir ölüm belgesi bulunmuyordu.

Dr. Nemeth'in yazdıklarına göre Dornbach ailesi savaştan önce Schwannsee Şatosu'nun sahibiydi. Ekranımda beliren sertifikalara göre ise Annika, şatonun müstahdemi Hermann Stadler ile evlendiğinde on altı yaşındaydı.

Dr. Nemeth'in ekibindeki öğrencilerden bir tanesi yarın Salzburg'a trenle gidip Schwansee Şatosu'nun güncel sahibinin kim olduğunu öğrenmeye çalışacaktı.

Charlotte önüme bir fincan yeşil çay koydu.

"Teşekkür ederim." Charlotte cılız görünen bir dalın üstüne konmuş cıvıldaşan iki kuşu seyrederek pencereden dışarı baktığı sırada ben de çayımı yudumladım.

"Dinle," diye fısıldadı.

"Ne oldu?"

"Bizim için ötüyorlar."

Zihnimde dolaşan sesleri susturup Charlotte ile beraber kuşların melodisini dinledim. Sesleri, şarkı söylemenin bir lütuf olduğunu bilirlercesine sade ama bir o kadar kutsal bir tınıyla yükseliyordu. Charlotte'un bakışları çalacağı çocukların peşinde etrafa bakınan kötü büyücünün resmedildiği kitabın kapağına doğru kaydı.

"Bunu birkaç günlüğüne ödünç alabilir miyim?" diye sordum.

"O eski kitabı niye istiyorsun ki?"

"Araştırmam için."

"Elbette." Sanki sayesinde başka yerlere ışınlanacakmış gibi kitabın kapağına dokundu, ardından bakışlarını bana doğru çevirdi. "Bizim Dr. Nemeth nasıl?"

Bizim olduğu söylenemezdi ama tartışmak istemedim. Ne Charlotte'a ne de Brie'ye Dr. Nemeth'in eşinin vefat etmiş olduğunu söylemiştim. Dr. Nemeth ile benim aramdaki durum değişmezdi ama onlar ilişkimizin profesyonelce olduğu düşüncesinden sapabilirlerdi. "Bugün Hallstatt Gölü'nde dalış yapmaya başlayacaklar."

"Herhangi bir şey bulabilmişler mi?"

"Bulmayı umdukları defineyi henüz bulamadılar ama Grundisee Gölü'nde bir Nazi hançeri buldular." Bana gölün dibinde buldukları hançer ve bazı diğer eşyaların fotoğrafını göndermişti. Tüm eşyalar Avusturya hükümetine teslim edilecekti.

"Peki Annika?" diye sordu.

"Savaş sırasında hayatta olduğunu doğruladı ama sonrasında başına ne geldiği bilinmiyor. Şatonun kapıları kilitli. Onu hatırlayan kimseyi bulamadığını söyledi."

"Yaşananlardan bahsetmek ağır geliyor olmalı. Hatıralar..." Çay dolu porselen fincanına uzanan eli titremeye başladı. "Yaşananları anlatarak acını dindirmen gerekir."

"Hayal bile edemiyorum," dedim. "Keşke biri Nadine'e seni yetimhaneye getirenin kim olduğunu söyleseydi."

"Bu bilgiyi öğrenene kadar herkes çoktan aramızdan ayrılmıştı."

Fincanımı indirdim. Charlotte'un ailesini aradığım süre boyunca ona sorduğum düzinelerce soruya cevap vermişti ama Fransa'daki hatıralarından nadiren bahsederdi. "Aramızdan ayrılmıştı derken?"

Bana bakan yeşil gözlerinde net bakışlar vardı. Aslında bu hatıralardan kaçmak istese de devam etmek için çabalıyor gibiydi. "Nazi askerleri yetimhanemize geldi, sana bunu hiç söylemedim mi?"

"Hayır..."

"Savaşın sonuna doğru müttefik kuvvetler gelmeden önce Gestapo askerleri yetimhaneyi temizlemeye karar verdi." Kitabın kapağına tekrar bakarken üstüne yeni bir üzüntü havası hâkim olmuştu. "Nadine çocuklara yardım etmeye gönüllü olmuştu. Ben o hafta hastaydım, Nazi askerlerinin gelmesinden önceki hafta. Nadine de... beni bu yüzden evine götürmüştü."

"Çocuklar Yahudi miydi?"

"Büyük çoğunluğu öyleydi." Pencereden dışarı baktı. Onunla beraber ben de pencereden baktığımda kırmızı kanatlı siyah bir kuş gördüm. "Ne fark ederdi ki?"

"Haklısın, etmezdi."

"Nazi askerleri tüm çocukları ve bakıcıları öldürdü. Ben ve Nadine haricinde. Sanki genç olmak ya da bir çocuğa yardım etmek bir suçmuş gibi." Charlotte'un sesi çatlamaya başladığında uzanıp elini tuttum. "Nazi askerleri Fransa'dan ayrıldığında yedi yaşındaydım. Nadine ile beraber terk edilmiş yetimhaneye döndük. Bana ait belgeler de dahil her şey ya götürülmüştü ya da yok edilmişti. Ama kitabımı bulduk. Nazi askerleri için değersiz olan şey benim için dünyalara bedeldi."

Telefonum titreyince Brie'den gelen mesajı gördüm.

Burada otuza yakın çocuk var ve Öykücü Kız'ın nerede olduğunu soruyorlar. Acaba nerede olduğu hakkında bir fikrin var mı?

Ona Fransa'da, yaklaşık yetmiş yıl öncesinde diye cevap vermek istedim.

Geliyoruz, yazdım yalnızca.

Telefonum sayesinde dikkati dağılarak günümüze dönen Charlotte fincanları aldı. Benim ise duyduklarım ile toparlanmam biraz daha uzun sürdü. Charlotte'un ömrü boyunca taşıdığı yük, kendine yakın gördüğü herkes ölürken sağ kalmanın verdiği ağırlık ne kadar da büyüktü.

Acaba biyolojik ailesinden herkes savaşta ölmüş müydü? Yetimhanedeki pek çok çocuk Yahudiydi. Luzia ve kızı da öyle olabilirlerdi.

Luzia Weiss bebeğini Viyana'dan Fransa'ya nasıl götürebilmişti acaba?

Hikâyede o kadar çok eksik sayfa olmasına rağmen baloda dans eden Luzia ile Charlotte arasında bir bağ varmış gibi hissediyordum.

Kitabevine vardığımızda Charlotte'u tanımayan çocuklara onu anlattım. Charlotte inekler hakkında modern bir kitap seçerek bizleri şaşırttı. Çocuklar Charlotte'un kırmızı bir cüppe olmadan diliyle çıkardığı klik, klak seslerine ve mööleyişine hayran kalmıştı.

Kitapların dizili olduğu rafın arkasına geçtim ve Charlotte'un çocuklarla ebeveynleri büyüleyişini izledim. Küçük kalabalığın içinde Ella Nemeth'i aradım ama büyükannesiy-

le büyükbabasının onu bu hafta getiremediklerini görünce kalbim kırıldı.

Charlotte sayfasını çevirmeden önce bana gülümserken geçmişindeki karanlığa rağmen olduğu kişiden memnuniyetini yansıtır gibiydi. Cesaretini ve zarafetini tıpkı izleyicilerini oluşturan çocuklar ve yetişkinler gibi ben de takdir ediyordum.

Bu becerilerini acaba Luzia'dan mı almıştı yoksa Nadine'in eseri miydi?

Geçen gece Sophie'den Luzia'nın adını arşivlerde araştırmasını rica etmiştim ama Viyana'daki kilise ve sinagoglara ait kayıtları bizzat araştırmak üzerine bineceğim Avusturya uçağına kadar hakkında hiçbir şeye ulaşamayabilirdim.

İnsanlar hakkında hiçbir şey bilmedikleri diyarlara nasıl böyle kolayca gidebiliyorlardı acaba?

"Callie," diye fısıldadı Brie arkamda kalan merdivenlerden. "Korkarım ki beklemediğimiz bir misafirimiz var."

Ona dönüp baktım. "Neden korkuyorsun ki?"

"Scott çünkü."

Yıldız Savaşları'nın dizili olduğu rafların yanında öylece kalakaldım. Sanki güvende olduğum sığınağım istila edilmişti. Scott ve Kathleen yetişkinlerin yanındaki yerlerini alırlarken Jack de çocukların arasına yerleşmeye çalışıyordu.

Scott düşünümüzden önceki geceye kıyasla birkaç kilo almış, evliliğin verdiği rahatlıkla göbek bölgesini genişletmişti. Onu en son *Alcove* restoranında prova yemeğimizi yerken görmüştüm. Ne kadar yakışıklı olduğunu düşündü-

ğümü anımsıyorum. Eşi olarak beni seçtiği için çok şanslı olduğuma inanıyordum.

Yeminlerimizi ettikten sonra bana sadık kalmasının bir mali düşük de olsa vardı. Oysa yüreği asla benim olmayacaktı. Kathleen ve Jack'in hatırına yeni ailesine sadık kalması için dua ettim.

Brie ikramların bulunduğu masaya dönerken Scott ile göz göze geldik. Bakışlarımı kaçırmadan önce kısaca başımı salladım ve aramızdaki tüm yakınlığı bitirdim.

Geçen iki yıl boyunca onu yeniden görmenin nasıl bir his olacağını düşünüp durmuştum. Hiçbir şey hissetmediğimi fark etmek beni rahatlattı. Kalbimdeki özlem, pişmanlık, hepsi gitmişti. Geçmişimi değiştiremezdim, bunun pekâlâ farkındaydım. Ancak geleceğimin gidişatı benim elimdeydi. Tıpkı Charlotte gibi, geçmişim benim kimliğim olmamalıydı.

"Ben hep seninleyim, çağlar bittikten sonra bile."

İncil – tüm kitapların en kudretlisi – böyle söylüyordu. kelimeler yüreğimi sardı. Odama kaçıp kendimi saklamak için uğraşabilirdim ama Tanrı benimleydi. Avusturya'ya giden okyanus aşırı seyahatte de yine benimle olacaktı.

Artık bu seyahati yapmam gerektiğini biliyordum – Charlotte'un ailesini bulmaya yardım etmeliydim. Luzia ile bir akrabalığı çıkmasa da Charlotte bunu öğrenmek zorunda değildi. Kendi başıma Avrupa'ya seyahat edebilme cesaretim bile onu memnun ederdi.

* * *

Birkaç saat sonra kitabevinin arkasındaki çalışma odama döndüm. Brie oğullarını havuza götürebilsin diye akşam vardiyasını almayı kabul etmiştim ama Brie çıkmadan önce Hallstatt'a en yakın havalimanı olan Salzburg'a uçak bileti bakmak istiyordum.

Dr. Nemeth'ten gelen bir e-posta ekranımda belirdi. Bu sabah Hallstatt Gölü'nde buldukları, içinde liste ve gümüş sikkelerin bulunduğu su geçirmez kutu hakkında detaylı bir yazı yazmıştı. Dünya Yahudi Kongresi'nin ne kadar ilgilendiğinden bahsetmişti. Ancak kutudan çıkan liste ne yazık ki Annika'nın kitabındakinden farklıydı. Söylediğine göre bu listede Avusturya'dan toplama kampına götürülenlerin isimleri vardı.

Midem alt üst oldu. Nazi askerleri bu insanları, Charlotte'un yetimhanesindeki gibi çocukları kurtulmaları gereken bir sorun gibi görmekle kalmamış bir de üstüne onları mahkûm ettiklerinin hatta öldürdüklerinin kayıtlarını saklamaya çalışmışlardı.

O zamanlarda dünyada hüküm süren uğursuzluk... aslında bugün bile devam ediyordu. İnsanlar diğerlerine nasıl bu kadar zalimce davranabiliyorlardı? Bu, asla kabullenemeyeceğim bir şeydi.

Dr. Nemeth'in gönderdiği e-postanın geri kalanını okudum.

Sorduklarımızın hiçbiri Annika Knopf ya da Annika Stadler diye birisini hatırlamıyor. Ancak mülkün şim-

diki sahibinin Jonas Stadler olduğunu öğrendik. Muh-
temelen Annika'nın oğlu ya da torunu olmalı. Yarın
gidip içeride kimse yaşıyor mu, diye bakacağım.

Parmaklarım klavyenin üstünde asılı kaldı. Yazmadan
önce kelimeleri kafamda toparlamaya çalıştım. Kitabevini
ziyaret ettiği zaman beni araştırma ekibine davet etmişti.
Davete icabet etmenin yanlış bir yanı yoktu.

Ona kısa bir e-posta yazdım.

Eğer davetiniz hâlâ geçerliyse bu hafta gelip Halls-
tatt'a ekibinize katılmak isterim.

Mesaja kısa süre baktım, fikrimi değiştirmeden gönder
tuşuna bastım. Dr. Nemeth'in gönderdiğim e-postaya dön-
mesinin saatler süreceğini sanmıştım.

Sadece birkaç dakika sonra cep telefonum çalmaya baş-
ladı.

"Gerçekten geliyor musunuz?" diye sorarken sesindeki
şaşkınlık açıkça işitilebiliyordu.

"Sanırım geliyorum." Brie hariç hiç kimseye henüz Luzi-
a'dan bahsetmeye hazır değildim. Dr. Nemeth ekibiyle dalış-
tayken araştırmayı düşünüyordum.

"Hafta boyunca Hallstatt'ta olacağız ama siz Avrupa'da di-
lediğinizce kalabilirsiniz."

Sonradan aklıma gelmeye başladı – Ella ve büyükannesi
kısa süre sonra Dr. Nemeth'i ziyarete gidecekti. Belki uçakta

onlara eşlik etmemden rahatsız olmazlardı. "Ella ve Lottie ne zaman gelecekler?"

Dr. Nemeth cevap vermeden önce bir süre sessizce bekledi. "Ne yazık ki anneme zatürre teşhisi konuldu."

"Ah, hayır..."

"Doktor durumu ciddileşmeden teşhisi koyabilmeyi başardı ama iyileşene kadar seyahat etmesi yasak."

Ella'nın yüzü, gözyaşlarıyla ıslanan yanakları gözlerimin önünde canlandı. "Ella perişan olmalı."

"Ekibimin işi bitince geri döneceğim."

Sesindeki endişeyi duyabiliyordum. Anlıyordum hatta. Yetişkin hayatının büyük çoğunluğunu yokluğumda kötü bir şeyler olur endişesiyle hiç seyahat etmeden geçirmiş birisiydim ben de. Fakat doğum günü dileğimi hatırladım. Seyahatimi birisiyle paylaşmak istemiştım. Ella benim için yalnızca iyi bir yol arkadaşı olmakla kalmaz aynı zamanda son anda vazgeçip kaçmamı engelleyen bir sigorta olarak değerlendirilebilirdi.

"Neden Ella benimle beraber gelmiyor?" diye sordum. "Ekibinizin görevi bittikten sonra gelebiliriz."

Dr. Nemeth yeniden sessizleşince sorduğum sorudan pişman oldum. Neticede hakkımda bildikleri, çocukları kaçırmak üzere hazır bekleyen Hatschi Bratschi gibi birisi olduğumdu.

"Bunu ima etmek istemed-" diye cümleye başladı.

"Biliyorum."

"Çocukları seviyorsunuz, değil mi?"

Bir kakhaha patlatıverdim. "Elbette çocukları seviyorum."

"Saçma bir soruydu."

Kahkaham dinse de sırtıtmaya devam ettim. "Öykücü Kız olarak geçirdiğim yıllar boyunca bunu daha önce kimse bana sormadı, Dr. Nemeth. Çocukları sevdiğimi sandılar doğruca."

"Bana artık Josh desen daha iyi olur."

Tereddüte düştüm. Hitabet önemliydi ve ona adıyla hitap etmek duvarlarımı indirmem anlamına geliyordu.

Gerçi Avusturya'ya uçmaya kararlıysam belki bu duvarları indirmem benim için de iyi olacaktı.

"Josh," diyebildim nihayetinde.

"Onu yanında getirmen... sana büyük zahmet olur, bunu isteyemem."

"Sen istemedin. Ben gönüllü oldum."

Josh yeniden duraksadı. "Gerçekten mi?"

"Evet." Çocuklar ve kitaplar. Bana enerji veren iki şeydi.

"Madem Annika'yı daha bulamadık, onu birlikte arayabiliriz."

Annika'yı onunla birlikte arama fikri hoşuma gitmişti. Elbette önce Luzia hakkındaki gerçekleri öğrenmeliydim.

"Annemin bileti için seyahat sigortası satın almıştım. Onun biletine senin adını yazdıracağım."

Ona minnet borcum olsun istemediğim için gerildim. "Kendi biletimi satın alabilirim."

"Lütfen, Callie."

Keşke yüzünü görebilseydim, niyetini anlayabilseydim.

‘Uzakta olmak benim için yeterince zor,’ dedi. ‘Madem kı-
zıma göz kulak olacaksın, o zaman bırak da senin de emni-
yette olduğundan emin olayım.’

Buna nasıl karşı çıkabilirdim ki? Aslında tam olarak ne
cevap vermem gerektiğini bilmiyordum ama razı geldim.

‘Uçuşları bu perşembeydi.’

‘Ella ve babanla havalimanında buluşurum.’

‘Pasaporta ihtiyacın olacak,’ diyiverdi birdenbire sanki
aklına yeni gelmiş gibi.

‘Zaten var.’

Brie başını ofis kapısından içeri uzattı. ‘Havuz iki saat
sonra kapanıyor.’

‘Kapatmak zorundayım,’ dedim.

‘Teşekkürler, Callie.’

Telefonu kapattıktan sonra Brie bana ‘Neden gülümsü-
yorsun?’ diye sordu.

‘Doğum günü paramı Hawaii ya da Fransa için harcamak
zorunda mıyım?’

Bana şüpheyle bakan kız kardeşim ‘Hayır,’ dedi tered-
dütle.

‘Çünkü Avusturya’ya gitmek istiyorum.’

Öyle bir çılgılık attık ki duvarlara dizili kitaplarımız tit-
redi. Aşağıda kalan müşteriler de korkmuştu muhtemelen.

YİRMİ ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

VIYANA, AVUSTURYA
EKİM 1938

Boşanma.

Max'ın saygın babası, eşinin Yahudilik problemiyle başa çıkmak için bu yönteme başvurmuştu: yirmi yıldan uzun süredir devam eden evliliklerini sonlandırarak.

Bay Dornbach'a ne Max ne eşi kolyeden bahsetmişti. Sırın Bay Knopf tarafından bilindiği de aktarılmamıştı. Gestapo askerleri, Yahudi insanlar hakkındaki gizli saklı bilgileri kendi başlarına bulma konusunda epey marifetlilerdi. Viyana'ya döndüklerinden haftalar sonra Gestapo askerleri annesinin Bay Knopf'a göz ardı edilemeyecek kadar cömert bir ödeme yaptığını keşfetti. Klara Bettauer Dornbach'ın so-

vağacı böylece araştırılmaya başlandı. Ne yazık ki annesine dair kayıtlar, aile mülkündeki mücevherler kadar derine gömülmüş sayılmazdı.

Huzursuzlanan Gestapo askerleri Bayan Dornbach'ın kayıtlarını artık işin ustası olmuş bir mezar hırsızı edaysıyla derinlerden bulup çıkardı ve Bay Dornbach'a uyarı verdi: Ya yarın Yahudi eşini boşayacaktı ya da kendisi de bir Yahudiyim gibi muamele görecekti. Elbette bu muamele bankadaki pozisyonu da dahil her şeyini kaybetmesi anlamına geliyordu.

Ancak boşanarak Wilhelm Dornbach işini, evini, sahip oldukları pek çok mülkü elinde tutmaya devam edebilecekti ki bu mülklere Bayan Dornbach ile evliliği aracılığıyla sahip olduğu Schwannsee Şatosu da dahildi. Yahudilere ait her şey Aryan soyundan gelenlere dağıtılıyordu ve Bay Dornbach'ın Aryan geçmişi belgelenmiş, onaylanmıştı.

Max babasının bu boşanmaya eşini korumak için razı geldiğine inanmak istiyordu ama eşinin hatırına Avusturya'dan ayrılmak isteyeceğine dair hiçbir şey duymamıştı. Bay Dornbach bankasının sadık bir müşterisi olan Fransız konsolosu ziyaret etmiş ve Bayan Dornbach'ın Paris'teki kız kardeşini ziyaret edebilmesi için gereken işlemleri başlatmıştı. Gestapo askerlerinin henüz el koymadığı vaftiz sertifikası ile yarın yola çıkıp önce İsviçre'ye geçecek, ardından Fransa'ya devam edecekti. Eğer Viyana'da biraz daha oyalanırsa Max annesinin de Gestapo'nun kör kurşununun hedefi olacağından endişeleniyordu.

Bay Dornbach yeni hükümet ile kusursuz bir işbirliği içinde çalışacağına söz verdi. Karargâhtan birileri ise baba-

sına, oğlunun bir Aryan evlat gibi korunacağını söylemişti.

Gölden şehre döndüklerinden beri annesi evde gerekmedikçe konuşmaz olmuştu. Yerin kulağı vardır, demişti Max'a. Ona göre Gestapo askerlerinin hak ettiği tek şey sessizlikti.

Bu yüzden akşam bir kaçamak yapıp Judenstrasse üstündeki, belki de vitrininde Yahudileri kabul etmediğine dair tabelası bulunmayan tek kafede oturup peynirli sandviç eşliğinde kahve içtiler. Avusturya'nın geri kalanı ise mağazalar Yahudilere ait olmadığı sürece, sanki hiçbir şey yaşanmıyormuş gibi diledikderince yemek yemeğe, alışveriş yapmaya devam ediyorlardı. Viyana'nın bazı seçkin mağazaları ikinci bir emre kadar kapatılmıştı.

Max'ın ataları artık öğrendiği üzere Yahudi'ydi ve bu onda hiçbir şeyi değiştirmemişti. Hz. İsa'nın Tanrı'nın oğlu olduğunu biliyordu. Her pazar inançlı bir Hristiyan olarak kiliseye giderdi ama rahiplerinin neden vaazlarında yaşananlara sitem etmediğini merak ederdi. Kilise yönetiminin yeni bir tanrıya tapmaya başlamamış olmasını ümit etti.

Bay Dornbach Yahudilere yapılan ayrımcılığın giderek daha da kötüleşeceğini, bu yüzden Bayan Dornbach'ın bir an önce gitmesi gerektiğini söylemişti. Almanya'da Yahudileri kamplara göndermeye başlamışlardı.

Max çok geçmeden Avusturya'daki Yahudilerin de gönderileceğinden korkuyordu.

Annesinin parmakları sandviçi yerine tabağının gümüş kenarlarının üstündeydi. "Keşke sen de benimle gelebilseydin."

"Artık ülkeden ayrılmama asla izin vermezler." Çünkü arabık ayı itibarıyla silahlı kuvvetlere katılması gerekiyordu.

Belki Max gidemezdi ama nihayet edindiği belgeler sayesinde Luzi'nin gitmesine izin verirlerdi. Bayan Dornbach ile beraber trenle Fransa'ya gidebilirdi. Max de daha sonra yanlarına gider, gerekirse dağları yürüyerek aşardı. En azından hem annesi hem de Luzi yaklaşan fırtınadan korunmuş olurdu.

Bayan Dornbach kahvesine bir kaşık şeker atıp karıştırmaya başladı. "Gitmek istemiyorum."

"Ama gitmek zorundasın," diyor Max öne eğildi. "Belki Luzi Weiss'i da yanında götürürsün. Sana yol arkadaşı olur—"

"Vizesi var mı?"

"Ben... vize alabilmesi için gerebilecek belgeleri temin ettim." Max duraksadı. Yaptığı ödemenin kaynağı gizli kalmıyordu. "Luzi ve benim adıma düzenlenmiş evlilik sertifikası ve onun adına hazırlanmış yeni bir vaftiz belgesi ayarladım."

"Ah, Max..."

"Luzi bunu bilmiyor, benimle evlenmeyi kabul etmiş de değil. Fakat babası biliyor. Kızının ülkeden ayrılmasını istiyor."

"Onu bu kadar seven bir Max'a sahip olduğu için çok şanslı bir kız." Annesinin dudaklarından dökülen kelimeler havada bir sigaranın dumanı gibi asılı kalmıştı. Babasının verdiği sözlere sadık kalmamasının acı gerçeğini hatırlatıyorlardı.

"Babam ülkeden ayrılmanı sırf seni sevdiği için istiyor."

"Elbette."

"Tüm bunlar bittiğinde boşanma belgelerini yırtıp atacak ve yeniden evleneceksiniz," dese de Max'ın cümlesi ikna başarısından oldukça uzaktı. Ancak ne kadar yanlış olursa olsun bir sonraki adımı atabilmek için umut gerekiyordu. Her seferinde bir adım öne attıkça annesi de bu yolculuğa çıkmasına sebep olan motivasyonu gerisinde bırakarak unuttu."

"Lütfen, Luzi'yi de yanına al," diye yalvardı Max.

"Fransa konsolosu bana sırf baban ısrar etti diye vize verdi. Luzia için bir istisna yapmayacaktır."

"Yarın ayrılmadan önce onlara gelininden bahsedebilirsin."

"Bu işler o kadar kolay değil, Max."

O kadar kolay olmadığını Max de biliyordu. Nazi hükümeti konu ülkelerini Yahudilerden arındırmak olduğunda zorluk ve sıkıntı çıkarma konusunda başarılıydı. Kuralları rastgele değiştiriyor, yeni süreçler yaratıyor ve insanlar ülkeden ayrılmasını diye bu süreçleri de sıklıkla değiştiriyorlardı.

"Luzia ile konuştun mu?" diye sordu annesi.

"Bu gece konuşacağım."

Max karanlık çöktükten sonra Luzi'nin evine gelirken sokaklarda dolaşan Nazi askerlerini çöp kovalarının arkasına saklanıp bildiği yollardan ilerleyerek atlatmıştı.

Binanın arkasına ulaştığında pencerenin açık, kütüphane lambasını yanarken gördü. Bir müzik sesi işitme umuyduyla kulak kesilse de geceyi bölen bir çıt sesi bile yoktu.

Elleriyle ağzını kapayıp sesini boğuklaştırarak Luzi'ye seslendi. Eğer Dr. Weiss, Bayan Weiss ya da komşulardan biri pencereye gelirse hemen gölgelerin arasına sığınacak, gecenin içine karışacaktı.

Fakat pencerenin kenarında Luzi belirdi. Bukle bukle saçları beyaz kazağının omuzlarına dökülüyordu. Max'ın kalbi çarpmaya başladı.

"Max?" diye fısıldadı Luzi pencereden.

"Seninle konuşmam gerekiyor."

"Bilmiyorum-"

"Lütfen, Luzi."

Max arka taraftan gelen bebek ağlamasını duydu. "Marta'yı da getirmem gerek," dedi Luzi. "Kuş palazına yakalandığından korkuyorum."

"Gece havası ona iyi gelir."

Max sırtını bir ağaca yaslayarak bekledi. Luzi ile konuşmayalı çok uzun zaman olmuştu. Dans ettikleri gecedен bu yana görüşmemiş olsalar da Max'ın zihninde Luzi cesur ve güzeldi, birlikte cilalı parke zemin üstünde vals ediyorlardı.

Luzi sokak lambasının aydınlattığı yola adım attığında Max'ın nefesi kesildi. Luzi saçlarını at kuyruğuyla toplayınca on yedi yaşından daha genç görünür olmuştu. Ama aynı zamanda sanki yıllarca yaşlanmıştı. Belki de düşük omuzlarının üstünde onu aşağıya çeken görünmez bir yük taşıyordu.

Marta öksürünce Luzi kız kardeşinin sırtına hafifçe vurup onu sallamaya başladı, Max da sokak lambasının altından onların yanına geldi.

"Baban nerede?" diye sordu Max.

"Dışarıda. Nereye gittiğini bilmiyorum."

Max başıyla Marta'ya işaret etti. "Onu kucağıma alsam küçük hanım rahatsız olur mu?"

"Olmaz sanırım."

Marta başta Max'ın onu saran kollarının arasında huy-suzlansa da öksürüğü hafifleyince Max'ın göğsüne yaslandı. Bezen temiz havayı solumak gibi en basit şeyler bir derdin en büyük devası olabiliyordu.

Luzi yakınlarındaki banka çökerken omuzları üstündeki yük taşıyabileceğinden daha da ağırlaşmış gibi öne doğru düştü.

Max de yanına yaklaştı. "Yorgun görünüyorsun."

"Marta çok sık ağlıyor. Annem ise..."

"Annen hasta mı?"

"Endişeden hasta oldu. Yatağından çıkmıyor."

Max, neşeli Bayan Weiss'ın kendini yatak odasına kapat-tığına Max inanamıyordu.

"Korkarım ki tüm umudunu yitirdi."

"Baban hâlâ vize alamadı mı?"

Luzi başını iki yana salladı. "Vize alsak bile annem artık bu yolculuğa çıkmaz."

Luzi'nin gözlerinin dolduğunu görmek Max'ı hayrete düşürdü. Arkadaşlıkları boyunca Luzi'yi daha önce hiç ağlar-ken görmediğini fark etmişti.

"Eğer sen şimdi gidersen annen de sonra gelebilir."

Luzi başını salladı. "Aile olarak gidemeyeceksek o zaman hiç gitmeyiz."

Max acaba dinleyen birileri var mı, diye etrafına bakınsa da kimseyi göremedi. "Annem yarın Fransa'ya gidiyor."

"Neden?"

Luzi'ye atalarının Yahudi olduğunu söyleme isteği dilinin ucuna kadar gelmişti ki kızcağızın omuzlarındaki yüke yeni-sini eklemek istemedi. "Kız kardeşini ziyaret edecek."

"Onunla gitmelisin, Max."

Bunları duymak Max'ın yüreğini dağlamıştı. Yanında o olmadan Viyana'dan ayrılmasını istemiş olabilir miydi gerçekten?

"Vize alabilirsek annem senin de ona eşlik etmeni istiyor."

"Yapamam."

"Oraya vardıktan sonra tüm aileni getirebilirsin. Ben de imkân bulur bulmaz geleceğim."

"Konsolosluk bana vize vermeyecektir."

"Denemek zorundayız."

"Annemle babamı bu durumda bırakamam. Ya da Marta'yı."

"Baban seni bu ülkeden çıkarmamı istedi. Madem Naziler ile mücadele edemiyoruz, o halde kaçmalıyız."

"Gelmiyorum," diye ısrar etti Luzi.

"Onunla konuşurum."

"Lütfen, Max," dedi Luzi. "Ailem olmadan gitmek istemiyorum."

Bu cümle karşısında Max kendini giderek küçülen bir kafesin içine sıkışmış gibi hissetmişti. Eğer belgeleri ayarla-

yabilirse Luzi'nin ülkeyi terk edeceğini düşünmüştü çünkü:

"O zaman seni ve aileni bu ülkeden çıkarabilecek başka bir yol bulmalıyız."

Marta ablasının kollarına uzanarak kımıldandı. Max ağlamaya başlayan küçük bebeği ablasına teslim etti.

Luzi üst kattaki pencereye doğru başını salladı. "Komşular şikâyet etmeden Marta'yı beslesem iyi olur."

Max, Luzi'yi yanağından öpmek üzere uzanmıştı ki Marta, Max'ın kulağını yakaladı. Yeni keşfi yüzünden dikkati dağılan küçük kız bir süre ağlamayı bıraktı. Luzi gülerken Max de bir çocuğun getirebildiği bir damla neşeye gülümsedi.

Max sırt çantasından katlanmış bir parça kâğıt çıkardı ve Luzi'ye uzattı. "Bunu al."

"Bu nedir?"

"Katolik Kilisesi'nde vaftiz edildiğine dair belge."

Luzi, Max'ın elindeki kâğıda zehirli bir toza bulanmış gibi bakıyordu. Ne o ne de ailesi inançlarını göstererek yaşayan Yahudilerdendi ama atalarının inanç seçimi onları bağlıyordu. "Bunu alamam."

"İhtiyacın olabilir, Luzi. Baban da bunu almanı istedi."

Marta yeniden ağlamaya başlayınca Luzi belgeye uzandı.

"Elveda, Max," dedi ve içeri döndü.

Max onun bir sonmuş gibi elveda deyişinden hoşlanmamıştı. Bir daha birbirlerini görmeyecekler miydi?

Weiss ailesinin kütüphanesinden gelen ışığın altında bir süre daha bekledi. Kütüphanenin ışığı söndü ve apartman dairesinin gerisinde başka bir odanın ışığı yandı. Luzi'nin

yatak odası mıydı acaba burası? Luzi henüz perdeleri çekmediği için Max'ın manzaraya sırt çevirip gitmesi gerçekten güç olmuştu.

"Bakıyorum da sen de manzaranın tadını çıkarıyorsun."

Max arkasından gelen sesle irkildi. Karşısında Ernst Schmid duruyordu. Üstünde kahverengi bir gömlek, kolunda ise beyaz yuvarlağın ortasına işlenmiş siyah gamalı haçın bulunduğu kırmızı bir bant vardı. Son karşılaşmalarından bu yana kilo almıştı. Muhtemelen kumandanının masasında ziyafet çekiyordu.

"Burada ne yapıyorsun?" diye sordu Max.

"Seninle aynı şeyi," diyen Ernst başını lambası yanan pencereye doğru kaldırdı.

Max karşısındaki adamın yüzündeki aşağılık sırtışı silebilmek için bir yumruk savurabilmeyi diledi. "Yürüsen iyi olur."

"Sen de önceliklerini gözden geçirsen iyi olur, Max." Ernst Max'a bakmadan önce bakışlarını bir kere daha pencereye yöneltti. "Karagâhta bazı dedikodular dolanıyor..." diye konuşmaya başladı. "Annenle alakalı."

Max yüzünü buruşturdu.

"Onun bir-" Söylediği kelime öylesine iğrenç, öyle alçakçaydı ki Max hiç düşünmeden iki elini de öne doğru uzatıp Ernst'i sertçe ittirdi.

Ernst elini kabzasına doğru indirip Max'ın başına doğru nişan aldığı bir tabancı çıkardı. "Bana sakın bir daha dokunma."

Geri adım atan Max ellerini kaldırdı. Eğer Gestapo krut-
mutanları askerlerinden bir tanesinin Bay Dornbach'ın oğ-
lunu vurduğunu duyarsa Ernst muhtemelen bedelini ağır
öderdi. Ama annesi hakkındaki dedikodular yayılmaya baş-
ladıysa Max'ı da bir Yahudi kadının oğlu olarak görüp Nazi
askerlerinin muzaffer bir edayla şehirlerinden temizledikten
bir çöpmüş gibi reklam edebilirlerdi. Ya da Ernst saldırının
Max'ın başlattığını söyleyebilirdi.

Eğer ölürse Luzi'ye bir faydası dokunmazdı.

"Evine git," dedi Ernst.

Max ağaçların arasına karışsa da çok uzaklaşmadı. Pen-
cereden çıkan ışık sönene kadar bekledi. Ernst Schmid de
gitmişti.

* * *

Luzi'nin gözlerinden dökülen yaşlar kemanının yayı-
nı sıvıdığı reçine gibi yanaklarından süzülüyordu. Keman
reçinesiz çalınamazdı, bazı insanlar bunu bilmezdi. Telleri
nazikçe saran reçine olmadan bırakın müziği en ufak bir
nota bile işitemezdiniz. Bir keman virtüözü ne kadar başa-
rılı olursa olsun çamlardan elde edilen bu kehribar renkli
salgıya muhtaçtı.

Gözlerindeki yaşları silip sis bürmüş sokaklar boyunca
koşturdu. Reçinesiz müzik çalamazdı. Peki kız kardeşi ol-
madan yaşayabilir miydi?

Marta, Luzi'nin kucagında kımıldandı, ardından sırtını

Luzi'nin göğsüne yasladı. Sosis, sotelenmiş patates, lahana turşusu ve şinitzel kokuları ev ve ofislerin bulunduğu binalar arasında süzülse de Viyana'nın sokakları boştu. Luzi ve Marta bir başınydı.

Max'ın ona teklif ettiği gibi Fransa'ya gidemezdi ama anesiyle babasını kurtarıncaya dek Marta'yı güvenli bir yere yerleştirmeliydi.

Gazete standının üstüne raptiyeyle bir poster tutturulmuştu – geçen haftalarda da Viyana'nın her yerinde aynı posterini görmüştü. Konserve gevreğinin kutusunda görülecek türden biri kız diğeri erkek iki şirin bebeğin resmi vardı fotoğrafta. Ancak bu fotoğraf Hitler'in propagandası için çekilmişti ve çok daha farklı bir şeyin reklamını yapıyordu. Bu iki tatlı çocuğa ait resmin hemen altında *Geleceğin Suçluları* yazıyordu.

Sanki Marta ve diğer çocukları, onlara ait bu şehirde Yahudi olma suçundan yargılayacaklarmış gibi.

Schönbrunn Sarayı'na yakın bir yerlerde bir Nazi askeri onu durdurdu ve onlara neden gün doğmadan önce dışarıda dolandıklarını sordu. Luzi kız kardeşinin hasta olduğunu, bir doktora ihtiyaç duyduklarını söyledi.

Marta tam o esnada sanki devlet tiyatrosunda bir rolün seçmelerine gelmişçesine öksürdü ki asker daha çok kendi sağlığından endişe ederek geri çekildi.

İşin aslı, hasta olan aslında Luzi'ydi. Aldığı nefes çalmıştı çünkü.

Luzi'ye kapıyı Dornbachların hizmetçisi açtı, onu salona buyur etti. Luzi, Bayan Dornbach'ı görmek istediğini söy-

lerken Max ve Bay Dornbach'ın halâ uyuyor olmasını üm-
etmişti.

Kahverengi bukleleri, kırmızı yanakları, akan burnu ile Marta içerinin sıcaklığıyla uykuya daldı. Luzi kız kardeşi-
ni alnından öptü, ona Beethoven'ın Avusturyalıları balo-
salonlarında eşlik etmek üzere bestelediği bir şarkıyı mırı-
danmaya başladı. Kız kardeşinin müzikle dilediği diyarları
gezebilmesi, buradan çok uzaklara gidebilmesi için dua etti.

Saat henüz altıyı bile göstermemişti ama Klara Dornbach
fildişi ve siyah renklerinden oluşma takım elbisesini giymiş,
eline üstündeki takıma uygun eldivenler almıştı. Luzi küçük
bir çocukken Bayan Dornbach'a Klara teyze diye hitap eder-
di. Ancak bu sabah onun karşısına bir yetişkin olarak çık-
mıştı. Yaşıtı gibi. Klara bu şehirde bir Aryan, bir aristokrat
olabilirdi ama ikisinin de müzik gibi bir ortak noktası vardı.
Bir de Max.

Klara, Luzi'ye bakmadan önce arkasını dönüp koridoru
inceledi. "Neden buraya geldin?" diye fısıldadı.

Luzi dikkatle ayağa kalktı, Marta'yı uyandırmamak için
kardeşini göğsüne yakın tuttu. "Yardıma ihtiyacım var."

"Fransa için vize alamayacağından endişe ediyorum."

"Hiçbir yerden vize alamadık zaten, Klara."

Kalın eldivenlerini alıp sanki elindeki fazla suyu silkeler-
cesine parmaklarından geçirdi. "Annen nasıl?"

"Korkarım ki iyi değil."

Klara'nın bakışları pencereden dışarıya kaydı. Günün ilk
ışıkları odayı aydınlatmaya başlamıştı.

"Keşke yapabileceğim bir şey olsadı."

Luzi kız kardeşini bırakmak istemeyerek ona sıkı sıkı sarıldı. Fakat ayrılmak zorunda olduklarını biliyordu. "Bir zamanlar senin de bir kızın vardı, uzun zaman önce."

Klara'nın gözlerinde bir şaşkınlık ifadesi canlandı. Dudaqları aralandı ama hiç ses çıkmadı.

"Çocuktum ama hatırlıyorum, Klara. Tıpkı Max'a benziyordu."

Klara dengesini bulmak için koltuğa uzandı. Luzi şansını belki de çok zorluyordu ama Klara bir evladını kaybetmiş olsa da başka bir çocuğu kurtarabileceğini anlamak zorundaydı.

"Cenazesinde ve sonrasındaki aylar boyunca hep ağladım," diyen Luzi, usulca Marta'nın sırtını sıvazladı. "Sokakta ne zaman bir bebek arabası görsem yaşadığınız kayba üzuldüm."

"Artık gitmelisin."

"Lütfen, Marta'yı da yanında götür." Her bir kelime göğsüne saplanan kızgın bir ok gibiydi. Ama geri dönemezdi. "Onun hayatını kurtarırsın."

"Yapamam."

"Lütfen, Klara. Başına gelebileceklerden endişe ediyorum."

Klara, "Bebeklere zarar vermezler," diye cevap verse de ikisi de buna inanmıyordu.

"Eğer hiçbir şey yapmazsak vebali ikimizin elinden olacak."

Klara tablasından bir dal sigara çıkardı. Çakmağı yakmaya çalışan elleri titriyordu. En sonunda vazgeçti ve hem çakmağı hem de sigarayı masanın üstüne geri bıraktı.

Luzi ona yaklaştı. "Uzun zaman önce beni yeğenin gibi gördüğünü söylemiştin."

Klara'nın gözleri doldu. "Her zaman öyleydin. Annen de kız kardeşim gibiydi."

"O zaman Marta da senin yeğenin sayılır. Sadece kendine bakamayacak kadar küçük. Onun için mücadele etmeliyiz."

Klara'nın bakışları Marta'ya yöneldi. Luzi kadının gözlerindeki mutsuzluğu açıkça görebiliyordu. "Annenle baban onu terk etmek mi istedi?"

"Annem onunla ilgilenemeyecek kadar hasta."

"Ama baban?"

"Güvende olduğunu bilmek ona yetecektir," dedi Luzi sakince.

"Askerler bana inanmayacaktır."

"Vaftiz belgem var." Luzi içinde bebek bezi, para, bir şişe süt ve üstüne Luzi'nin adının işlendiği eski bir çingirak ve içinde adının yazılı olduğu bir kitapla dolu çantayı karıştırmaya başladı – elindeki belge kuvvetli bir kanıt sayılmazdı ama Klara'ya Marta hakkında soru sorarlarsa belki yardımcı olabilirdi.

Luzi vaftiz belgesini masaya yerleştirdi. Max'ın sağladığı sahte evraktaki detaylar inanılmaz derecede inandırıcıydı. Luzi yalnızca büyük bir özen göstererek Ocak 1923 tarihini Ocak 1938 olarak değiştirdi. Askerlerin belgeyi yalnızca gözüyle inceleyeceğini, bebek yerine çantadaki parayla ilgileneceklerini ümit etti.

Klara belgenin en üstündeki satıra işaret etti. "Üstünde senin adın var."

"Askerler Luzia'nın bebeğın doğumda aldığı isim olduğunu bilmek zorunda değiller. Onlara torunun olduğunu söyleyeceksin."

"Ama Karl Weiss benim oğlum değil," dedi Klara belgenin üstünde baba adı diye belirtilen yeri göstererek.

"Luzia senin kızının çocuğı, oğlunun değil. Kızın, soyadı Weiss olan birisi ile evlendi."

"Askerler bana asla inanmaz."

"Yeterince para verirsın her şeye inanırlar."

Klara önce ellerini kavuşturdu, ardından ayak parmaklarının üstünde doğruluverdi. "Ya geçmeme izin vermezlerse?"

"O zaman yarın onu bana geri getirirsin, Paris'e giden bir sonraki trene yalnız başına binersin."

Klara pencereye yaklaştı ve parmağının ucuyla perdeyi araladı. "Düşünürüm."

"Düşünecek kadar zamanımız yok, Klara."

"Bekle burada," dedi.

Marta kımıldanmaya başlamıştı. Luzi nazikçe kız kardeşinin buklelerini okşadı. "Senin için geleceğim," diye fısıldadı. "Eğer beni beklersen."

Luzi bekledi çünkü Marta'nın yemeğe, süte ve geceyi geçirebileceğı güvenli bir yere ihtiyacı vardı. Luzi bekledi çünkü küçük kardeşini bu dünyada herkesten çok seviyordu.

Luzi bekledi çünkü Hitler ve askerleri ona başka şans tanımamıştı.

YİRMİ DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Uçağa binerken Ella elime sıkı sıkı tutunmuştu. Belki de ona tutunan bendim. Kabin valizime bir kutu mide bulantısı ilacı koymuş, telefon tarifemi istediğim zaman Brie ya da Charlotte'u arayabileyim diye uluslararasına yükseltmişim. İlk uçak yolculuğuma artık hazırdım.

Charlotte bir saat önce beni yanağımdan öpmüş, sonra da Brie ile beraber bana güvenlik noktasına kadar eşlik etmişti. "Cesaret, canım," diyerek *Narnia Günlükleri*'ndeki Aslan'a atıfta bulundu. Bakışlarındaki gururu görebiliyordum. İki hafta sonra Columbus Havalimanı'nda buluşmak üzere sözleştik.

Ella ile beraber ne olur ne olmaz diye çantamızı atıştırma malıkları doldurduk. Uçaktaki koltuğumuzu bulmadan

önce Ella pencereden bakıp diğer yolcuların uçağa binişini bekledi. "Sence okyanusu görebilecek miyiz?"

"Göreceğimizden eminim. Grönland'ın yakınlarından geçerken buzdağlarını görebilme ihtimalimiz olduğunu okumuştum."

"Gözümü bile kırpmayacağım," dedi. Yedi yaşındaki küçük kız tüm özgüveniyle, ne düşündüğünden emin bir edayla cevap vermişti.

"Umarım biraz uyursun. Aksi takdirde uçak indiği zaman babanla oynayamamak kadar yorgun düşersin."

"Asla onunla oynayamayacak kadar yorgun düşmem."

"Eminim onun için de aynısı geçerlidir."

Koltuğunda huzursuzlandı. "Ne kadar süre oturmak zorundayız?"

"Bir süre, ama yanımda okuyabileceğimiz bir şeyler getirdim." Çantama bir sihirbazın şapkası gibi uzanıp üç kitap çıkardım. Ella camdan bir krallıkta yaşayan ve krallıktaki herkesi kurtarmakla görevli Genevieve isimli bir kız hakkındaki kitabı seçti.

Uçak kapıdan uzaklaştırken Ella elime uzandı. Bana uzanan eli memnuniyetle tuttum. Pistin üstünde ilerleyip havaya kalkmadan önce ikimizin de kemerlerini kontrol ettim. Uçak tırmandıkça beni korkutan o büyük şehir çok küçük, hatta minnacık gelmişti gözüme. Yerdeki karmaşanın arasında yolumuzu bulmaya çalışmak yerine tüm manzarayı tepeden rahatlıkla izleyebiliyorduk.

Bulutların üstüne çıktıktan sonra Ella burnunu pence-

reden uzaklaştırdı, ben de elini bıraktım. Birlikte Genevieve'in peri masalı dünyasındaki hikâyesini okumaya başladık.

"Böyle sıradan bir kızın böylesine sıradışı şeyler yapabileceğine asla inanmıyorlar," dedi Genevieve endişeyle. "Onlara ne söyleyeceğim?"

"Onlara sıradan bir kız diye bir şey olmadığını söyle," dedi Bloom.

Hikâyeyi bitirdiğimizde "Gördün mü, çorapların olmadan da okuyabiliyorsun," dedi Ella sanki etkileyici bir başarıya imza atmışım gibi.

"Sanırım öyle."

Beni onaylayan bir edayla başını salladı, başka bir kitaba uzandı. Bu seferki define avı hakkındaydı.

"Eğer bir hazinen olsaydı nereye saklardın?" diye sordum.

"Kimsenin asla bulamayacağı bir yere."

"Bilgece bir seçim."

"Mesela ayakkabılarıma."

Başımı eğip Ella'nın simli, cam göbeği rengindeki ayakkabılarına baktım. Bağcık yerine cırt cırtları vardı. "İlginç..."

"Annem ayakkabılarına bakarak bir kız hakkında pek çok şey öğrenebileceğimi söylerdi."

"Bence annen dünyadaki en zeki kadınmış."

"Zeki ve güzel," deyip bana baktı. "Senin annen de zeki ve güzel miydi?"

"Onu pek hatırlamıyorum."

Ella elime uzandı, ben de küçük kızın elini tuttum. Bir süre ikimiz de kendi düşüncelerimizin içinde kaybolduk. Annem sosyal medyadaki fotoğrafına bakılırsa güzel birisine benziyordu. Zeki de olabileceğini düşündüm. Sıradışı olduğu kesindi.

“Hiçbirimiz sıradan kızlar değiliz,” dedim.

Ella ile birlikte büyük define avı hakkındaki hikâyeyi okuduk. Bu kitap zihne şeker etkisi yapan kitaplardan. Ella uykuya dalarken ben de mide bulantısı ilacımı içmediğimi fark ettim. Ancak New York’taki aktarmamızın ardından öyle güzel uykuya daldım ki pencereden süzülen Paris güneşinin ışıkları ile uyandığımda kendimi hafta sonunu karşılayan birisi gibi hissediyordum.

Üniformalı Fransız pasaport görevlileri çantalarımızı ve pasaportlarımızı kontrol ettikten sonra Ella için bir poğaça, kendime de sütlü kahve aldım. İki saat sonra uçağımız Avusturya üstünde alçalışa geçerken Ella yeniden elime uzandı. Bu sefer Salzburg’a inecektik.

Buranın adı tuz dağı anlamına geliyordu.

Josh kızını görünce yüzü aydınlanıverdi. Kollarını kızını kucaklamak için açtı. Ardından bana uzandı.

Şaşkınlıktan ağzım açık kalmıştı. “Beni de tutup çevirecek değilsin herhalde...”

Josh kahkaha attı. “İstersen yapabilirim.”

“Hayır, teşekkürler.”

Bunun üzerine taşımak için kabin bagajıma uzandı.

Ella seyahatimiz, içmesine izin verdiğim gazoz ve oku-

duğumuz kitaplar hakkında uzun uzun konuşmaya başladı. Valizini almak için Ella koşarak banda doğru giderken Josh yeniden benden tarafa göndü. Kahverengi gözlerinde samimi bir mutluluk vardı.

“İyi ki geldin, Callie.”

“Bence de.”

“Ella’yı getirdiğin için de teşekkür ederim.”

“Benim için bir keyifti,” diye cevap verdim. Josh da sırtarak karşılık verdi.

Taksi bizi Salzburg Tren Garı’na götürürken katedraller, manastırlar ve kulağa yüz yıllardır havada asılı kalmış gibi gelen bir müziğin bulunduğu bambaşka bir dünyaya adım atmış gibi hissettim kendimi. Burası da benim peri masalı krallığımdı.

Hallstatt’a giden bir sonraki treni beklerken cep telefonum çaldı.

İkinci sütlü kahvem yudumlarken “Idaho’dan arıyorlar,” dedim Josh’a.

“Açsan iyi olur.”

Kalabalıktan uzak, daha sessiz bir köşeye çekildim ve Liberty’nin telefonuna cevap verdim.

“Erkek kardeşimle konuştum,” dedi. “İkimiz de liste hakkında bir şey bilmiyoruz.”

İstasyonda Almanca bir anons yapıldı ama Liberty bunu anlamadı.

“Acaba babanız Annika Knopf ya da Stadler ailesi hakkında bir şey anlattı mı?”

"Babam ölümünden önce ikimizle de Avusturya'daki hanraları hakkında sohbet etti ama erkek kardeşim Annika isminde birisini hatırlamıyor."

"Peki babanız neden bahsetmişti?"

"Viyanalı'daki balolardan, sokaklardan kurtardığı hayvanlardan. Bir şato varmış. Çocukken orayı çok severmiş. Ona Avusturya'daki savaşı birkaç defa sordum ama o yalnızca dağları dolaşarak nasıl kaçtığını, müttefik kuvvetlere savaşın sonuna kadar nasıl yardım ettiğini anlattı."

Josh ve Ella'ya baktım. Birbirlerini kucaklıyor, birlikte sohbet ediyorlardı. İçimde o tanıdık kıskançlık hissi peyda oldu. Bir kere daha ne kadar yalnız olduğumu fark ettim.

Bakışlarımı başka yöne kaçırdım. "Babanızın adı Max mıydı?"

Kadın duraksadı. "Adını nereden öğrendiniz?"

"Kitabın içinde bir fotoğraf var."

"Bana bir fotoğrafını gönderebilir misiniz?" diye sordu.

Saniyeler içinde mesajı gönderdim. Kadın yeniden konuşmaya başladığında sesi titriyordu. "Gençken yakışıklı birisiymiş, değil mi?"

"Hem de çok."

"Yanındaki kadının adını biliyor musunuz?"

"Luzia," dedim bu ismi tanımasını umut ederek. "Luzia Weiss."

"Keşke kim olduğunu bilseydim."

O an aklıma geldi. Eğer Charlotte, Max ve Luzia'nın kızıysa, Liberty onun üvey kardeşi olabilirdi.

"Öğrenmeye çalışacağım," dedim ona. "Max savaştan sonra Avusturya'ya geri döndü mü?"

"Annem söylemişti, evlenmelerinden önce bir kere gitmiş. Ama bundan bana ya da erkek kardeşime hiç bahsetmedi. Bir yandan ailesini korumaya çalışmak için böyle yapmış olabileceğini düşünüyorum. Diğer yandan ise hatıralarının dayanılmazacak kadar acı verici olabileceğinden endişeliyim. Babam insanlara ve hayvanlara yardım etmeyi çok sevdi. Savaşta şahit olduğu şeylerin onu öldürmemiş olmasına şaşıyorum."

"Hayal bile edemem."

"Babam öldükten sonra annem onun hikâyesinden bize biraz daha bahsetti. Sanırım zaman zaman kendi içine kapanışının nedenini anlamamızı istemişti. *Fugue* diyordu bu dönemler için, Latince 'kaçmak' anlamına geliyor."

Tıpkı anıları içinde kaybolan Charlotte gibi.

"Babam için her şey tutuklandığı zaman değişmiş." Liberty'nin sesi bir tünelin derinliklerinden yankılanırmış gibi cınladı kulaklarımda. "*Kristallnacht*' zamanında."

"Kırık.." diye cümleye başlasam da kelimeler boğazıma düğümlendi.

Cümlemi Liberty benim için tamamladı. "Kırık camlar gecesinde."

* (Aim.) *Kristal Gece* ya da Kırık Camlar Gecesi. Yahudilere ait ev, işyeri ve sinagoglara yapılan gece saldırısı. (ç.n.)

YİRMİ BEŞİNCİ BÖLÜM

VİYANA, AVUSTURYA
KASIM 1938

9 Kasım gecesinde Viyana'da camlardan çok daha fazla şey kırıldı. Karanlık gecede ellerinde balta ve bıçak taşıyan erkekler, kabileler halinde kapıları kırdılar. Pencereleri indirdiler, etrafı kundakladılar ve binlerce masum Yahudi erkeği tutukladılar. Planlı katliam diyorlardı adına. Sebep oldukları kıyımın bir isim vererek Avusturya'daki insanlara yaptıkları acımasız davranışları meşrulaştırıyorlardı sanki.

Hitler'in destekçileri Weiss ailesinin kilitli kapısına dayandığında Dr. Weiss hariç herkes uyuyordu. Ahşap kapıyı yaran çeliğin cıvırtısı Luzi'yi uyandırdı. Luzi içgüdüsel olarak yatağının yanında yerde duran beşiğe uzansa da Marta artık

yoktu. Yere sertçe vuran ayak sesleri, gençliğin umursamaz zorbalığıyla yükselen erkek kahkahaları eşliğinde kararmış bir anıdan ibaretti.

Marta'nın kumaşı lime lime olmuş beşiğine uzanıp kardeşinin oyuncak ayısını aldı. Ardından üstüne giymek için sabahlığına uzandı. Eğer saldırganlar henüz evin içine girmesiye biraz vakti olabilirdi. Merdivenlerden kaçıp babasının alt kattaki ofisine saklanabilirdi.

Babasını giyinik şekilde müzik odasına buldu. Kucağında *Yahudisiz Şehir** isimli, Avusturyalı bir yazara ait eski bir kitap duruyordu. Sanki Nazi askerlerinin gelmesini bekliyormuş gibi bir hali vardı.

Saldırganlar mutfaktaydı. Tencereleri birbirlerine vurduklarını, annesinin çini porselenlerini kırdıklarını işitti Luzi.

Birkaç gün önce Viyana'da yaşanan depremle evleri sallanmıştı. Sanki doğa bile kendilerine gelip bir an önce kaçmaları konusunda onları uyarıyordu. Fakat o zaman kaçamamışlardı, şimdi de kaçamıyorlardı.

"Yatak odana geri dön," diyen babasının sesinde garip bir sakinlik vardı. "Kapını kilitle."

"Kapının kilidi onları durdurmaya yetmez!"

Dört adam odaya girdi. Raflardaki kitaplara, nota sehpasının üstünde duran kâğıtlara bakan gözlerinde vahşi bir ifade vardı. Kollarının arasındaki oyuncak ayıya sıkıca sarıldı. Saldırganlar çekmeceleri çekip rafları boşaltırken Luzi

* *The City Without Jews*, Hugo Bettauer, (ç.n.)

korkarak köşeye sindi. Saldırganlardan bir tanesi keman kutusunu açtı, babasının onun için özel olarak sipariş ettiği değerli enstrümanının tellerini söktü. Ardından dizinin üstünde kırdı. Kemanın boynundan duyulan o çatırtı sesiyle Luzi'nin de yüreği ortadan ikiye ayrıldı.

Babası koridora kadar onları takip ederken bu çılgınlığa bir son vermeleri için adeta yalvarıyordu. Luzi ise telefona uzandı, tüm vücudunu saran titreme kulaklarında zonkluyordu. Polis merkezine telefon edip evlerinin saldırıya uğradığını ihbar etti.

Telefona cevap veren memur "Aryan mısınız?" diye sordu.

"Hayır, fakat-" Koridordan başka bir kırıltı sesi yükselince Luzi kendini bir an sağır olmuş gibi hissetti. Telefon hattını yeniden dinlediğinde polis memurunun telefonu kapatmış olduğunu anladı.

Pencerelerden içeriye duman geliyordu. Acaba Nazi sempatizanları tüm şehri ateşe mi vermişti? Dışarıdan gelen çığlıklar odanın içinde yankılandı. Bu gece ailesi yalnız değildi ama bu birliktelikte hiçbir teselli bulamıyordu doğrusu. Beden ve ruhun ortak acısında avunulacak bir şey yoktu.

Adamlar Weiss ailesinin ellerinde kalan son birkaç eşyayı da çalıp ceplerine doldurdu. Fakat Luzi ağzını açıp hiçbir ses çıkarmadı, ta ki babasının ellerini arkasında bağlayıp onu tutuklayana kadar.

"O bir doktor," diye arkalarından bağırdı. "Onurlu bir adam."

Ama böyle zorbalar onur kavramına saygı duymazdı.

Luzy alt kata kadar peşlerinden gelip dondurucu havaya çıktı. Adamlar babasını, içinde başka saygın insanların da bulunduğu üstü açık bir kamyonete bindiririrken yalvarıyordu. Kamyonetteki diğer adamların bazıları pijamalıydı bazıları ise sanki Viyana Devlet Operası'ndaki bir gösteriden koparılmışçasına süslü elbiseler giymişlerdi.

Babası Luzi'ye baktı mutsuz gözlerle. Kamyonet hareket ederken Dr. Weiss kendini gülümsemek için zorlarsa da Luzi'nin yüreğinden kalan parçalar da kemanı gibi kıymık kıymık dağıldı.

Dönüp koşarak merdivenleri çıkıp apartman dairesine girdi. "Anne!" diye feryat etti.

Kapının tokmağıyla kilidi olduğu gibi halının üstünde duruyordu. Ahşap kapıyı iterek açtı ve odayı incelemeyi lambayı yaktı. Adamlar içeri zorla girse de annesine zarar vermemişlerdi. En azından bedenine. Bayan Weiss hâlâ yatağındaydı, boş bakan gözleri karanlık pencereye dönüktü.

"Bir şey yapmalıyız," diye bağırarak Luzi annesini kendine getirmeye çalıştı.

Kadıncağız nihayet dile geldiğinde dudaklarından dökülen sözler de ne yazık ki bakışları kadar boş oldu. "Yapabileceğimiz hiçbir şey yok," dedi ve bayıldı.

Luzi de yatakta annesinin yanına yığıldı. Vazgeçemezdi, vazgeçmemeliydiler.

Gözlerini kapayan Luzi karanlık ve gözyaşlarının arasından köy kırlangıçları hakkındaki besteyi hatırlamaya çalıştı.

Müzik acısını dindirecek tek merhemdi. Bu gaddarlığa tek çareydi. Kemanı olmasa da melodi onu ayakta tutuyordu. *Tekrar.* Şarkıyı zihninde durmaksızın çaldı.

Kamyonet acaba babasını nereye götürüyordu?

Dışarıdaki çığlıklar daha da yükselmişti. Yangınlardan gelen duman annesinin yatak odasına süzülüyor, sülfürün kokusu Luzi'nin burnunu, ağzını kaplıyordu. Luzi pencereyi kapatsa da cam, dışarının seslerini örtememişti. Karanlıkta birisinin daha canı yanıyordu. Muhtemelen bu şehirde Yahudi olmaya cüret etmiş on binlerce kişiden bir tanesiydi.

Bu adamlar tıpkı kana susamış bir av köpeği gibiydi, avdan asla yılmıyorlardı.

Luzi annesine baktı. Kadının gözleri kapalı, nefesi sığıdı. Sevdiği iki insan arasında ortadan ikiye ayrılmış gibi hissediyordu.

Belki annesiyle birlikte gidip babasını polis merkezinde arayabilirlerdi. Onu tutuklayan adamlar korkunç bir hata yapmışlardı. Babası yanlış bir şey yapmamıştı ve Luzi onlara bunu anlatmalıydı.

Annesi bir feryatla ağlamaya başlayınca Luzi uzanıp elini tuttu.

Annesinin polis merkezine kadar gidebilmesinin imkânı yoktu. Dışarı yalnız başına çıkarsa babası çok öfkelenirdi. Ya aynı adamlar Luzi dışarıdayken geri dönerlerse ne olacaktı?

Başka bir binadan bir başkasının çığlıkları duyuldu. Belki de apartman binasının aşağısındaki parktan geliyordu.

Tanrı'nın onlara yardım etmesini diledi.

Acaba Tanrı, Viyana'yı terk mi etmişti?

Etmediyse de yüzünü başka tarafa çevirmiş olmalıydı.

* * *

Bay Dornbach kapı gözetleme deliğinden askerleri görünce oğlunu koridor boyunca ittirerek "Max, koş," diye emretti.

Max pijamalarıyla evlerinin arka tarafındaki merdivenlerden hızla aşağıya koştu. Ama çok geç kalmıştı. Gestapo askerleri onu dışarıda bekliyordu.

Babası yanlarına geldi, üniformalı adamlara küfürler savurarak Max'ın iktidar partisine üye birisinin oğlu, Dornbach servetiyle mülklerinin tek varisi olduğunu söyledi. Ancak Gestapo'nun elinde Viyana'da tutuklayacağı kişilerin olduğu bir liste vardı ve Max'ın adı da o listedeydi.

İki adam Max'ın giyinmesini bekledi, ardından onu bir suçluymuş gibi sürükleyerek polis merkezine götürdü. Max başkomiseri tanırdı, babasının arkadaşıydı. Askerler Max'ın üstünü ararlarken başkomiser defalarca özür diliyor, memurunun da işini yaptığını söylüyordu. "Ne acınası bir iş," diye cevap verdi Max, "masum vatandaşları gecenin kör saatinde tutuklamak."

Max'ı içinde bir düzine başka erkeğin de olduğu bir askeri kamyonetle polis merkezinden uzaklaştırlarken silahlı bir muhafız da onlara eşlik ediyordu. Sokaklar tam bir kıyametti. Pencerele indirilmiş, duvarlara kan kırmızısı renkle

nefret dolu sözler yazılmıştı. Bir güvercin sürüsü korkuyla karmaşanın içinde bağırsıyordu. Yanlarından geçtikleri bir sinagogdan dumanlar yükseliyordu. Peşlerinden koşan iki kadın ise kamyonette olmayanların isimlerini bağıryorlardı.

Naziler Max ve diğer mahkumları Hofburg Sarayı'nın yanında, seçkin bir okul olan İspanyol Binicilik Okulu'na götürdüler. İçeride bekleyen askerler onları kalabalık alana yönlendirirken tuvalet soran bir mahkûmu dövmeye başladılar.

İçeriye inceleyen Max'ın gözleri tanıdık bir yüze takıldı. Luzi'nin babası kilden zemin üstüne çömelmiş, yüzü çürüklerle dolu, eliyle göğsünü tutan yaşlı bir hahamla ilgilenmeye çalışıyordu. Max Dr. Weiss'in yanına gelip yardım etse de hahamın hayatını kurtaramadılar.

Adamın ölmesi üzerine Dr. Weiss başını ellerinin arasına gömdü. "Tüm bu yıkım çok anlamsız."

Max Tanrı'nın insanı, dünyayı ve birbirlerini korumaları için yarattığına inanırdı. Tüm bu kıyım cennet bahçesindeki yılanın, şefkat yerine nefret eli uzatan düşmanın işiydi. Et-raflarındaki tüm muhafızlar yılanla bir anlaşma imzalamıştı. İntikam arıyorlardı ama ne Max'ın ne Dr. Weiss'in bu insanlara bir zararı dokunmamıştı.

Askerler hahamın cansız bedenini alıp bir kenara fırlattılar.

Dr. Weiss'in gözleri Max'a odaklandı. "Sen neden buradasın?"

"Gestapo, annemin Yahudi olduğunu keşfetti."

"Luzia biliyor mu?" diye sordu Dr. Weiss.

Max olumsuz anlamda başını salladı. Sonra da gece boyunca içini kemiren soruyu nihayet dile getirebilme cesaretini gösterdi. "Luzi nasıl?"

"Tutuklandığım sırada ona zarar vermediler."

Max'ın sesi konuşurken çatlamaya başladı. "Ailesini gende bırakmak istemedi."

"Bizi tahliye ettiklerinde... gitmesi için onu ikna ederim."

Max binicilik okulunun geniş kapısına baktı, dört muhafız tarafından korunuyordu. Luzi'yi kurtarmayı ne kadar çok isterse istesin muhafızları koşarak atlatamazdı.

Dr. Weiss sanki ayakkabısının bağcığını bağlayacakmış gibi başını eğdi ve fısıltıyla konuşmaya başladı. "Bana hastalarımın eşyalarını sordular."

Max bakışlarını yeniden muhafızlara doğru çevirdi. Her bir muhafızın elinde ahşap ve metal aksamı tabancalar vardı. "Nereden bilebilirler ki?"

"Umarım hastalarımın bir tanesi..." Dr. Weiss killi zemin üstünde elini ovuşturdu. "Onlara hastalarımın hiçbir şey almadığımı söyledim."

Max bahsettikleri eşyaların Schwansee Şatosu'nda Annika'nın himayesinde güvende olması için dua etti. Annika bu sırdan babasına bahsetmemeliydi. Gestapo askerleri Max ve Dr. Weiss hakkındaki gerçeği öğrenirse sadece ikisini öldürmekle kalmaz, Tanrı esirgesin, Weiss ailesinin geri kalanını ve hatta Annika'yı bile öldürebilirdi.

Nazi askerlerinin bu gizli yeri kurcalayacaklarını düşünseydi Max asla Annika'dan yardım istemezdi.

"Annenden haber aldın mı?" diye sordu Dr. Weiss.

"Henüz değil."

"Günün her saati Marta'yı düşünüyorum."

"Annem ona iyi bakacaktır."

"Beni bırakmazlarsa Luzi ve Bayan Weiss'a bakacak mısın?"

"Sizi bırakacaklardır."

"Lütfen—"

"Ayağa kalkın," diye anons geçti askerlerden biri bir megafonla. Herkes ayağa kalktı.

"Onlara bakacağım," diye söz verdi Max.

Herkes gün boyunca, hatta gecenin de belli bir saatine dek bacakları artık titreyene kadar öylece ayakta bekledi. Uyuyakalanlar da tabancanın kabzasıyla uyandırıldı. Yaşlı haham gibi olanlar ise asla uyanamadı.

Yüzlerce kişilik bir kabalılığa dönüşmüşlerdi. Avizenin ışığının altında düzensiz sıralar halinde diziliyorlardı. Kimileri tutuklandıkları esnada giydikleri pijamalarıylaıydı. Bazılarını takım ya da uzun etekli smokinler giymişti. Bazılarının üstünde ise hahamların giydiği siyah cüppelerden vardı.

Askerler ya arenayı çevreleyen beyaz sütunların arasına bekliyorlardı ya da mahkumların düzenleyeceği gösteriyi izlemeye gelmiş izleyiciler misali üst kattaki balkonlara yerleşmişlerdi. Ne yazık ki Avusturyalılar atlara, Yahudilerden daha büyük bir değer gösteriyorlardı.

Max orada bulunduğu saatler boyunca şahit olduğu vicdansızlığı ömrünün sonuna kadar unutamayacaktı. Ancak

ne gördüklerini ifade edebilecekti ne de bunlardan eşine ve çocuklarına bahsedebilecekti. Gördüklerini kelimelere dökmek yalnızca onlara acımasızca davranan adamların gururunu okşayacak, kendi yaralarının ise deşilmesine sebep olacaktı.

Nihayet dinlenmelerine izin verildiğinde Dr. Weiss'in yanına oturdu, elden ele dolaştırılan kovadan bir yudum bulanık su içti. Dr. Weiss etrafında yardıma ihtiyaç duyan, hastalıktan ya da yorgunluktan bithap düşmüş insanlara yardımcı olmaya çalışsa da elinde ne ilaç ne de teçhizat vardı. Mesleğinde çaresiz kalmak onu daha da perişan ediyordu.

Arenadaki dördüncü gününde askerlerden biri megafon ile Max'ın adını anons etti.

Max tedirgin bir edayla ayağa kalktı.

"Benimle gel." Asker Max'ı kolundan tutup diğerlerinden ayırdı.

"Tanrı yolunu açık etsin," dedi asker yalnızca dudaklarını kımıldatarak.

Max bu korkunç yerden kurtulmanın verdiği rahatlıkla, Dr. Weiss'i arkasında bırakmış olmanın verdiği korku ve askerden aldığı dua ile beraber karışık bir ruh hali içinde oradan ayrıldı.

Max daha sonra Dr. Weiss ve pek çok diğer mahkûmun da oradan ayrıldıklarını öğrenecekti.

Ancak bu insanlar evlerine dönmemiş, Dachau denilen bir yere sevk edilmişlerdi.

YİRMİ ALTINCI BÖLÜM

Dondurucu derecedeki soğuk su, tren istasyonu ile Hallstatt köyünün parıldayan ışıkları arasında kalan gölü geçmek için Josh ve Ella ile bindiğim feribotu sallıyordu. Ella babasının omzuna yaslanarak çoktan uykuya dalmıştı. Bulutlar yüzünden maskelenmiş güneşin turuncu ve pembeye çalan ışıkları ise karla kaplı dağlarla berrak gölün üstüne yansıyor.

Kafein ve dağ havası sayesinde zerre uykum yoktu. Gölün yüzeyinde tıpkı ağustosböcekleri gibi parıldayan ışıklar beni adeta büyülemişti. Tam o sırada sol tarafımda onu gördüm. Schwansee Şatosu kıyıda yaşlı bir bekçi gibi dikiliyordu. Tam arkasında tüm binayı yutup göle sürüklemeye hazır büyük bir dalga gibi yükselen heybetli dağ görünüyordu.

Çam ormanı şatonun iki yanına yayılıyordu. Batıda tren istasyonu vardı. Sık çamlık ormanın arkasına gizlenen doğu yakasında ise Obertraun isimli kasaba görünüyordu. Josh'un söylediğine göre gölün uzunluğu yaklaşık sekiz kilometrey-

di, yaklaşık yüz yirmi metre derinliği vardı ve bu derinliğin içinde kütükler, hareket halindeki kumlar ve avuç avuç çamur saklıydı.

Josh ve ekibi şatonun önünü kumandalı bir cihaz ile kontrol ettikten sonra yaklaşık on beş metre derinliğinde bir dalış gerçekleştirmişlerdi. Ancak o efsanevi hazineden bir iz bulamamışlardı.

Josh'un öğrencileri Avrupa'yı kendi başlarına keşfetmek üzere dağılmıştı. Ben de Josh'a Viyana'dayken bazı şahsi araştırmalar yapacağımı söylemiştim. Josh ise Jonas Stadler telefonlarına cevap verene kadar Ella ile beraber buz mağaralarını gezmeyi, kıyıya yakın yerlerde şnorkelle dalmayı planlıyordu.

Dönüp yeniden Josh'a baktığımda beni seyrettini fark ettim. Başımı yeniden şatoya çevirdim.

"1600'lü yıllardan beri burada," dedi Josh.

"Anlatacağı kim bilir ne çok hikâyesi vardır." Tıpkı bir zamanlar burada olan kitap gibi.

"Tuz madeninin işletmecisi inşa ettirmiş. İsmi kadar kendi de enteresan bir kişilik. Christoph Eyssl von Eysselberg."

"Bu Christoph Eyssl'in enteresan olduğunu nereden öğrendin?" diye sordum merakla.

Ella yüzünü buruşturunca Josh kızının sırtını nazikçe sıvazladı, Ella yeniden uykusuna döndü. "Adam kendisine Hallstatt Katolik Kilisesi'nde bir mozole inşa ettirmiş. Bir de her elli yılda bir naaşının şatoya götürülmesini vasiyet etmiş."

"Eve dönmek gibi mi?"

"Kesinlikle."

Kollarımı ovuşturdum. "Tüyler ürpertici!"

"Yerel müzenin küratörü bu tabutun en son, savaştan önce gölün öteki yakasına taşındığını söyledi. 1939 yılının ilk baharında."

"Savaş her şeyi değiştiriyor, sanırım."

Gölün ortasına yaklaştığımızda şato ağaçların arasında kaybolmuş gibi görünmeye başlamıştı. Acaba burada kaç Avusturyalı genç çocuk Hitler'in öğretileriyle eğitim görmüştü? Acaba Nazi askerleri göle dökmeden önce burada da mücevher ve benzeri değerli eşyaları saklamışlar mıydı? Bir deniz radarıyla bakılsa bile bahsedilen define bu derin surlarda ve kumlarda kaybolmuş olabilirdi. Tek çare Annika ya da onun neslinden birilerinin Nazi askerlerinin bu eşyaları nereye sakladıklarını göstermesinden geçiyordu.

Zihnim dönüp dolaşıp Annika ve Max'a odaklandı. Liberty'nin söylediklerine göre Max, Amerikalılar İkinci Dünya Savaşı'na müdahil olmadan önce Avusturya'dan ayrılmıştı. Acaba bu defineden Max'ın haberi var mıydı? Belki de Annika'nın kitabını bu yüzden Idaho'ya getirmişti.

Yine de bu hazineyi biliyor olsaydı çocuklarına söylemez miydi?

"Mülkün Dornbach ailesinden 1955 yılında Hermann Stadler'e devredildiğini öğrendim. 1962 yılında Sigmund Stadler'e, ardından 1992 yılında Jonas Stadler'e miras kalmış," dedi Josh. "Annika hakkında ise başka bir şey bulamadım."

“Belki Salzburg’da ölümüne ilişkin bir kayıt vardır.”

“Belki,” dedi. “Annesinin Hallstatt mezarlığına gömüldü. günü öğrensem de kimse Knopf ailesini hatırlamıyor.”

Feribot Hallstatt’a yaklaşırken kasabadaki binalar, arkasındaki dağa yapıştırılmış gibi görünmeye başlamıştı. Köye giden ilk karayolunun 1890 yılından sonra inşa edildiğini okumuştum. Yüz yıllar boyunca buradaki evlere ulaşım çoğunlukla ya tekneyle ya da yerlilerin üst yol diye tanımladıkları dağlar arasından geçen yoldan sağlanıyordu.

Feribot iskeleye vardığında Josh valizlere uzandı. Taş döşeli yol boyunca kucakladığım Ella da bana sokuldu. Beraber göl kıyısındaki yavruağzı ve beyaz renkli misafirhaneye ilerledik. Yaklaşık beş yüz yıldır aynı yerde bulunan üç katlı bir yerdi burası.

İçerideki merdivenler üç kere dönerek en üst kata ulaşıyordu. Birbirlerinin yan komşusu olan iki kapıyı açtı ve valizlerimi soldaki odanın kapısının önüne bıraktı.

Ella ve Josh’un kalacağı odaya girip Ella’yı iki yataktan bir tanesine dikkatle yatırdım. Başta uyanır gibi oldu, arkamda kalan babasını görünceye dek meraklı gözlerle çevresine baktı.

Gözlerini yeniden kapatmadan önce gülümseyen küçük kızın elini tutan Josh onun için dua etti. Çocuğu için dua edecek kadar alçak gönüllü olan bu güçlü adamı görmek beni adeta büyülemişti. Josh duasını bitirince kızını altından öptü.

İkimiz beraber yan odaya, yani benim odama geçip yaklaşık altı metre yükseklikten göle doğru uzanan dar balkona çıktık.

"Yorgun musun?" diye sordu.

"Aşına bakarsan gerginim."

Balkonun ortasındaki küçük yuvarlak masaya işaret etti. Masanın üstü kırk fayanslardan renkli bir mozaikle süslenmişti. "Biraz daha oturmak ister misin?" Sesindeki tereddüdü duymuştum, sanki bana yemeğe çıkma teklifi etmiş gibiydi.

Kızaklı balkon kapısının üstünde titreşen ampülün los ışığına baktım. Bir yanım içeriye geçip dinlenmek istese de daha ağır basan diğer yanım onunla beraber kalmak istiyordu.

"Biraz," dedim.

"Hemen dönerim," diyerek kendi yatak odasına gitti.

Eskimiş balkon demirine yaslanarak tıpkı bir ayna gibi gölün üstüne yansıyan kasaba ışıklarını seyrettim. Gölün diğer ucunda Schwannsee Şatosu bulunsada buradan göremiyordum. Görünüşe bakılırsa gece, şatonun üstüne bir perde gibi çökmüştü.

Dört yüz yıl boyunca biriktirdiği anıların büyük çoğunluğu zamanın kum tanelerine yenik düşmüştü. Ama içimden bir ses Josh ile beraber savaşta yaşananları yeniden gün yüzüne çıkarabileceğimizi söylüyordu.

YİRMİ YEDİNCİ BÖLÜM

HALLSTATT GÖLÜ, AVUSTURYA

KASIM 1938

Düzinelerce adam yıllarca yolcusu oldukları gemiden ilk defa inmiş korsanlar gibi ellerinde meşalelerle Schwansee Şatosu'na ilerledi. Vahşi çılgınlıkları arkada yükselen dağa çarpıyor, göl boyunca yankılanıyordu.

Annika küreğini kulübenin arkasına sakladı, ağaçların arasına koştu ve çam iğneleriyle ağaç kütüklerinden oluşan kalesinden cılız ışığın altındaki adamları seyretti. Kanatlarını çılgın gibi çırpıp, kırmızı gözleriyle geceyi delip geçen yarasalardan oluşma bir buluta benziyorlardı.

Acaba kulübenin arkasına gömdüğü gümüş, mücevher ve şamdanlar için mi gelmişlerdi?

Soğuk gece havasında ürperen Annika gömdüğü şeylerin bu adamlar tarafından bulunması durumunda yaşanabileceklerden korkuyordu. Şapelin duvarları arasında değil de şimdi, bu karanlıkta yanında olsun diye Tanrı'ya dua etti.

Frederica yanına sokuldu. Annika kediye kaldırıp kucağına aldı.

Acaba bu adamlar sarhoş muydu yoksa sadece planladıkları şeyin zehirleyici etkisinde miydiler?

Dornbach ailesinin bu gece Viyana'da güvende olması Annika'yı memnun etmişti. Annika saklandığı yerden, gizlediği düzinelerce eşyanın toprağın altında güvende olmaları için dua etti.

Cam sesi duyuldu. Bu heybetli şatonun camlarından biri bir taş ya da tuğlanın kurbanı olmuştu.

Neden doğruca kapıyı kırıp içeri girebilecekleri yerde pencereleri kırmak zorundaydılar?

Annika bir an için Obertraun'a koşup babasını aramayı düşündü ama babasının da diğerleri gibi elinde bir meşale ile kalabalığın içinde olduğunu görünce korkudan titremeye başladı.

Daha çok cam kırıldı – şato, ahır, kulübeleri. Ağaçların arasına kadar ulaşan sesler Annika'nın kalbini paramparça ediyordu. Ardından burnuna gaz yağı kokusu geldi, çok geçmeden alevleri gördü. Küçük kulübeleri alev alev yanıyordu.

Şato da bu yangın tarafından yutulmadan önce bu adamları durdurmalıydı.

Annika avlu boyunca koşmaya başlayınca Frederica kucağından zıplayıp indi.

"Baba," diye haykıran Annika koşarak babasının yanına geldi.

Bay Knopfun dönüp Annika'ya bakan gözlerinde derlirmişçesine bir ifadeyle nefret vardı. Babasının bu bakışı Annika'ya annesi öldüğü zamanki geceyi hatırlatmıştı. Bay Knopf eşinin ölümüne sanki Annika sebep olmuş gibi soğuk ve acı dolu bir ifadeyle bakmıştı o gün kızına.

"Ne yapıyorsun?" diye bağırды gürültünün üstünden sesini duyurabilmek için.

"Adalet dağıtıyorum."

"Ama neden..." diye konuşmaya baladı. "Dornbachlar ne yaptı ki?"

"Klara Dornbach bir Yahudi."

Sesinde öyle bir tını vardı ki sanki Bayan Dornbach suçluymuş, akıl almaz bir günah işlemiş gibi işitiliyordu.

Annika o zaman anladı. Kolye Bayan Dornbach'a hediye edilmiş ya da tıpkı Paris yapımı ayakkabılar gibi satın alınmış bir şey değildi. Sarah'nın kolyesi gibi bu kolye de Bayan Dornbach'ın geçmişinin bir işaretiydi. Babası ondan daha aşağı birisi için çalışmaya zorlandığını düşünüyordu. Asıl hizmet alması gerekenin kendisi olduğuna inanıyordu.

Annika'nın adeta içi ezildi, hissettiği acı tüm uzuvlarına yayıldı. Onun merakı tüm Dornbach ailesinin hükmü olmuştu.

Şato pencerelerinden salonda başlamış yangının parlmasını gördü. Duman kırık camların arasından yükseliyor geceyi aydınlatan yıldızların üstünü örtüyordu. Eğer şimdi

söndürülmezse yangın tüm şatoyu ele geçirebilir, hatta arazideki her binayı yutabilirdi.

Babasının paltosuna yapıştı. "Bunu durdurmak zorundayız!"

Arkalarında su dolu bir göl ile yangın hortumu vardı. Göldeki tüm suyu son damlasına kadar çekmeleri gerekse bile o yangını söndürmeliydiler.

Ancak hortuma koşmak yerine babası şatonun ön kapısına koştu.

Üst kat pencerelerinden bir tanesi kırılınca parçalanmış camlar yağmur gibi dökülmeye başladı. Şatonun içinden geri çıktılar. Bir, iki üç – Annika yalnızca on bir adam saydı. Babası aralarında yoktu.

Adamlar koşarak teknelerine geri dönüp karanlığın içinde kayboldu. Yangını yayılsın diye öylece arkalarında bırakmışlardı.

"Baba!" diye feryat eden Annika koşarak şatoya geldi. Duvarlar alev alıp çatı tepelerine çökmeden önce babasını içeriden çıkarmalıydı.

Fakat sıcaklık – daha kapıdan içeri adımını atmıştı ki teni adeta haşlanırcasına yandı. Üstelik duman yüzünden etrafını da göremiyordu.

Babası arka kapılardan bir tanesinden çıkacaktı elbette. Annika şapelin olduğu taraftan da içeri girebilirdi.

Bahçe boyunca koşarken kulübelerinin yangının ağırlığı altında ezilip yerle yeksan olduğunu gördü. Ancak kulübenin yanındaki depo olarak kullandıkları baraka hala sağlam-

di. Şatonun arka kapıları kilitli olduğundan barakadan yangın hortumunu alıp ana binaya doğru sürüklemeye başladı.

Dumanların arasından göl kenarı boyunca koşturan bir başkasını gördü.

Adam onun adını sesleniyordu.

"Hortumu bağla," diye emretti Hermann bir musluğa doğru işaret ederek.

Annika titreyen ellerle pirinç vanayı çevirdi. Şatonun önüne sürükledikleri musluğun ağzından soğuk su akmaya başladı.

Annika "Baba!" diye bağırırken pencerelerden alevler yükselmeye devam ediyordu.

Bay Knopf, kızının haykırışlarına hiç yanıt vermedi.

YİRMİ SEKİZİNCİ BÖLÜM

“Uyumana yardımcı olur diye düşündüm,” dedi Josh elindeki beyaz şarap şişesini kaldırarak.

Balkonun demirlerinden uzaklaşıp iki metal sandalyeden bir tanesine oturdum. “Bir kadehe hayır demem.”

Josh aramızdaki küçük masaya ufak bir kese kâğıdı yerleştirirken odasından getirdiği iki kadehi şarapla doldurdu. “Sanırım buralarda bir bağda yetiştiriyorlar bu üzümleri.”

Tatlı şarabı yudumladım. “Ella uyuyor mu?”

“Hem de başına taşla vurmuşsun gibi.”

“Yemin ederim öyle bir şey yapmadım.”

Josh kahkaha attı. “Biliyorum. Ella o uyuyana kadar kitap okuduğunu söyledi.”

Siyah sandaletlerimle övünmek için ayağımı kaldırdım.

"Öykücü Kız çoraplarım olmadan hikâye okuyabildiğim için benimle gurur duydu."

"Müthişsin."

"Pelerinim de yoktu."

"Büyük başarı," diye alay etti. "Ama müthiş olman konusunda şaka yapmıyorum. Ella'yı getirdiğin ve onunla yol boyunca ilgilendiğin için minnettarım."

"Aslında benim için biraz bencilce bir hareketti." Parmagımı kadehin kenarında gezdirdim. "Kendi başıma gelemeyeceğimden endişe ettim."

"Gelmene sevindim," dedi Josh. "Sırf Ella'yı getirdiğin için değil."

Boynumdan yukarı bir sıcaklık yükselmeye başlayınca loşlıklara şükrederek başımı gölden tarafa çevirdim. "Teşekkür ederim."

Josh kalenin olduğu yeri işaret edercesine göle doğru başını salladı. "Yarın bir tekne kiralayıp şatoyu daha yakından görmeye gidebiliriz."

"Günün büyük çoğunluğunu Viyana'da geçireceğim. Tabletime ziyaret etmek istediğim kilise ve sinagogların listesini kaydetmiştim. Luzia'ya ait bir doğum ya da vaftiz kaydını sorgulayabilmek için olabildiğince çok yere uğramak istiyordum."

"Geceyi orada mı geçireceksin?" diye sordu Josh.

"Hayır. Yarın geç saatte dönen bir tren var."

"O zaman şatoyu gördükten sonra seni tren garına bırakabilirim belki."

"Memnun olurum." Yüzüm yeniden kızarmaya başladı. Keşke biri başımdan aşağı buz dolu bir kova su dökseydi. "Keşke şatoya daha çok yaklaşabilseydik..."

"Kapısında izinsiz girenlerin tutuklanacağına dair bir uyarı levhası asılı."

"Bir levhanın seni durdurmasına izin mi veriyorsun?"

"Ekibim burada Avusturya hükümetinin verdiği özel izin sayesinde araştırma yapabiliyor. Bir yerlere izinsiz girerken yakalanırsam uğraştığımız her şeyi riske atabilirim."

"Peki ya şimdi?" diye ısrar ettim.

"Ön kapıyı vurup içeride yaşayan biri var mı, diye bakabiliriz."

Davet edilmeden birisinin evine girmeyi hayal bile edemezdim. Ama bu durum beni Luzia'ya daha çok yaklaştıracaksa... "Annika'yı ne zamandır bulmaya çalışıyorsun?"

"Yaklaşık on yıldan daha uzunca bir süre önce başladım, ama sonra-" Josh masadaki kese kâğıdına uzanıp içindeki yumuşak beyaz peynir ile çavdar unundan yapılmış krakerleri servis etti, "-ara vermem gerekti."

Muhtemelen eşi yüzünden, diye düşünsem de bunu sormak benim haddime değildi. İkimiz de geçmişte yaşadıklarımıza değil de aradığımız şeye odaklandığımız sürece arkadaşlık ilişkimize zarar gelmezdi.

"Üniversitedeyken Leo amcamın Nazi askerlerinin göllerde ganimetlerini bıraktıklarını doğrulayan kayıtlara eriştim. Ayrıca Schwansee Şatosu'nda bir zamanlar bu bölgedeki Yahudilere ait eşyaları arayan bir Nazi askerinin günlüğünü de

buldum. Nazi askerleri bu eşyaları bulmuş olsa bile kimse kaydını tutmamış – tabii bu hiç kayıt olmadığı anlamına gelmez. Ganimetlerde Nazilerin parmağı var gibi görünüyor, özellikle çaldıkları eşyaları hükümete devretme yükümlülüğü olanların. Amerikalı askerler bile buldukları değerli eşyaları yanlarında getirmiş, savaştan hatıra demişlerdi.”

“Nazi askerleri şatonun içini mi araştırmış yoksa önündeki gölü mü?”

Josh bana meraklı bir bakış attı. “Günlüğe göre mülkün içini yazsa da bu civarda keşfedilen şeyler ya mağaralarda ya da gölde bulundu.”

“Keşke Schwannsee Şatosu’nu inceleyebilsediniz.”

Josh telefonuna baktı. “Bay Stadler henüz aramalarımıza dönüş yapmadı.”

Şarabımdan bir yudum daha alırken Stadler ailesini düşündüm. Acaba Hermann bir Nazi olduğu için mi bu mülkü Dornbach ailesinden almıştı? Yoksa Annika ile evlendiği için mi?

Josh sandalyesine yaslanıp ayağındaki parmakarası terlikleri balkon demirinin kenarında sallamaya başladı. “Liberty başka ne söyledi?”

Bakışlarım suyun diğer tarafında titreşen bir ışığa yöneldi. Bir şatonun penceresi ya da bir tekne olmalıydı. “Max Dornbach’ın çocukken bu şatoyu ve gölü sevdiğini ama savaş sırasında ve sonrasında yaşananlardan hiç bahsetmediğini söyledi. Belki de hatırlamak canını yakıyordu.”

Josh peynirinin kenarıyla ince bir dilim peynir kesip yedi. “Acısını anlıyorum.”

Cesur bir adım atmaya niyetlendim, yaş tahtaya basmamak için dua ettim. "Lottie bana eşinden bahsetti," dedim nazıkçe. "Perişan olmuşsundur."

"Üstünden dört yıl geçti ama hâlâ onu özlüyorum." Sandalyesine yaslanan Josh sanki şatonun içini görebiliyormuş gibi doğruca ileriye baktı. "Kalbin söküldükten sonra bir daha yerine yerleştirmesi zor oluyor."

Ağır ağır başımı salladım. Scott tarafından aldatıldıktan sonra ben de yüreğimin yeniden bir bütün olabileceğine şüphe ile yaklaşıyordum. "Grace nasıl birisiydi?"

Josh bir müddet düşündü. "Büyüleyici ve zeki. Ayrıca her konuda çok cesurdu ama veda etmelerde başarısızdı. Ella gibi mücadeleciydi. Kanseri onu içten tüketti." Bana bakan gözlerinde mutsuzluk vardı. "Ella'ya annesinin yaşadığı azap dolu günlerden hiç bahsetmedim. Ella annesinin acısını değil, ona sunduğu sevgi ve kahkahayı hatırlasın istiyorum."

Kadehimi masaya yerleştirdim. "Bazen böyle yürek acıları sırasında Tanrı'nın nerede olduğunu merak ederim."

"Bence Tanrı tüm olayların merkezinde."

Gözlerim kocaman oldu. "Kulağa çok acımasızca geliyor."

"Acımasız olmak istemedim. Sadece... Tanrı neden yarattığı evlatlarına zarar gelmesine izin verir, sorusunu yıllarca içimde taşıdım. Tıpkı Tanrı'ya kafa tutan Hz. Yakup gibi, sanırım."

Hatıralarının ağırlığı Josh'u aşağıya çekiyormuş gibiydi. Bakışları yeniden göle odaklandı. "Grace'in acılarının ortasında bir umut ışığı gördüm. Grace, ölümün perdesinin

öteki ucunda onu yenilenmiş ve iyileşmiş yepyeni bir beden beklediğine inanırdı. Hastalık onu bu dünyadan koparıp götürse de ruhu şefkatli Tanrı'nın elinde huzur içinde. Tanrı insanlar gibi acıdan kaçmaz. Acıdan korkmaz çünkü mezarın ötesinde olanları bilir. Ve ona tutunanlar da asla acı çekmezler."

Bakışlarım aşağıdaki ışıklara kaydı. "Oysa şimdi de çok acı var."

"Tanrı'nın bizleri zaman zaman ateşe atarak arındırdığına, bizleri bir altın gibi saflaştırdığına inanırım. Eğer yaradılışın sorumluluğu gerçekse o zaman Tanrı'nın temel planı tüm çocuklarını güzelliğe, barışa ve O'na imana yöneltmek olmalı – kanser, gaz odası ya da okula gittikleri için vurulan çocuklar değil. Bu saflık bence derinlerde bir yerlere batıyor. Ancak Tanrı'nın kimseyi onu sevmeye ve ona hizmet etmeye zorlamadığını bilmek ne büyük bir özgürlük."

Josh şarabından bir yudum aldı. L.M. Montgomery tarafından yazılan o kitap, Tanrı ve bana duyduğu sevgi konusundaki görüşümü değiştirse de birini arındırırken diğerini...

Düşüncelerimi kelimelere döktüm. "Tanrı'nın dünyada bu kadar kıyıma nasıl izin verdiğini anlayabilecek miyim, bilmiyorum."

"Ben de ruhsal alemin karmaşıklığını tam olarak anlayabilecek miyim, emin değilim. En azından bu hayatta... Ama İncil'in insanların iyilik ve kötülük arasında seçim yapabileme özgürlüğü olduğu hakkındaki ayetleri bize yol gösterebilir. Pek çok insan aydınlık yol yerine karanlığı seçse de bir

bebeği kucaklayan, güneşin batışını seyreden ya da bunun gibi sade bir Avusturya şarabının tadını alabilen birisinin bunların yaratıcısı olan Tanrı'yı inkâr edebilmesini anlamıyorum."

Sert sandalyede kımıldandım. "Bazı insanlar soykırımı Tanrı'nın sebep olduğuna inanıyor-"

"Hitler ve beraberindeki adamlar soykırımı sebep oldu. Tanrı'nın arzusunun bu olduğuna inanmıyorum." Josh kahının kenarına vurdu parmağının ucuyla. "İşler yolunda gitmezken Tanrı'nın suçlanması çok yaygın. Halbuki her şey yolunda giderken kimse Tanrı'yı anmıyor. İsa'nın da söylediği gibi, yargı zamanı dünyanın hükümdarı yok olduğunda gelecek. Hayat zor ama bizlere sonunda zafer vaat edildi. Eğer İncil'in söylediklerine inanırsak doğru olduğunu bildiğimiz şeylere odaklanmamız gerekir - Tanrı bu dünyayı sever, oğlu da çektiği acılara rağmen bu dünyadan şefkat ile ayrılmıştır."

Kalbim adeta takla atar gibiydi. "Grace'te olduğu gibi..."

Josh başıyla onaylayarak beni inceledi. "Tanrı'nın niyetinin onu öldürmek olduğuna inanmıyorum ama onun hayatını ve ölümünü iyilik için kullandığına inanıyorum, öyle olması için dua ediyorum."

"Çünkü Tanrı iyidir."

"Hem de her yönüyle."

Batıdaki gölgeli dağlara baktım. "Liberty'nin annesi Max'ın bir yıl boyunca bu Alp dağlarında dolanıp kötülükle mücadele ettiğini söylemiş. Savaş başladığında İsviçre sını-

rına kadar gelebilmiş. Bir süre sonra müttefik kuvvetlere katılmış ve onlarla beraber savaşmış.”

“Herkesin bir seçimi var,” dedi Josh. “Ya doğruyu seçecek kadar cesur ol ya da yanlışın seni tüketmesine izin ver.”

Bana bir seçim hakkı verilseydi hangisini tercih ederdim, diye merak ettim. Öyle bir noktaya gelirsem doğruyu seçebilmek için dua ettim.

Josh kadehini kaldırıncı ben de kendiminkine uzandım. Yarının umuduna kadeh kaldırdık. İmkânların bol olduğu bir geleceğe. Kötülüğün sonsuza dek yok olduğu bir dünyaya.

*TANRI benim ışığım ve kurtuluşum;
kimden korkayım?*

*TANRI benim yaşam gücüm;
kimden korkayım?*

ZEBUR 27:1
ESKİ AHİT

YİRMİ DOKUZUNCU BÖLÜM

VIYANA, AVUSTURYA

KASIM 1938

Ernst, Dr. Weiss'ın götürülmesinin üstünden bir haftadan fazla süre geçtikten sonra Luzi'nin yaşadığı apartman daire-sine geldi. Kırık kapıyı tekmeleyerek açtı ve Luzi'yi antrede sıkıştırdı.

Nazi askerleri Luzi'nin kendini savunmasına yardımcı olacak her şeyi çalmıştı. Luzi'nin Aryan dostları ise yalvarış-larını işitmez olmuştu. Yahudi komşuları ise kendi etrafları-na ördükleri duvarlarının ince ipleri arasına saklanmışlardı, yardım etmekten acizlerdi.

Luzi onu koruyacak bir kozası olsun istemişti bu gece. Kanatları çıksın, uçup uzaklaşabilsin istemişti.

Ernst onun üstünde hakimiyetini kurduğunda Luzi'nin tüm dünyası öyle karanlık oldu ki kendini dağılmış evlerinden bile daha uzakta bir yerdeymiş gibi hissetmeye başladı.

Zihninde renkler belirdi, parlak ve belirginlerdi. Marta ile yeniden bir araya gelmiş Max'ın kuğu gölünde oyun oynuyor, yabancı çiçeklerin serildiği çayırarda yuvarlanırken kahkahalar atıyorlardı. Kuşlar tatlı bir melodiyle şarkılarını söylüyor, onu ve kız kardeşini Avusturya'nın çayırlarından daha uzak bir diyara, Alp dağlarının hiçbir insanın ayak basmadığı yüksek noktalara çağırıyorlardı.

Kuşlarla beraber uçarken Marta'nın elini tutuyordu. Sigara dumanının kokusu yerine meltemde esen yasemin çiçeklerinin kokusunu hissediyordu.

Dağlardan yankılanan bir ses yükseldi, kuşlar kaçışarak uzaklaşırken Luzi'nin zihni dağılmaya başladı. Ses, pantolonunun fermuarını çeken Ernst'ten geliyordu. Luzi'nin vücudunun da, ayaklarının etrafındaki kırık camlardan bir farkı kalmamıştı artık.

"Max artık ne isterse yapabilir," dedi. Elindeki bıçağıyla Luzi'nin başında dikilen Ernst'in yüzünde, sanki onu buna Luzi zorlamış gibi öğrenen bir ifade vardı.

Ah, Max. Olanları asla öğrenmemeliydi.

"Luzi?" diye sırıttı Ernst.

Luzi yanıt vermeyince Ernst elindeki hançeri koltuğa fırlatıp Luzi'yi boğazından yakalayarak parmaklarıyla boğmaya başladı. Luzi konuşmak için ağzını açsa da hiç ses çıkaramadı.

Acı yeniden bedenini ele geçirdi, içindeki her şey darma-dağın oluyordu.

Zihnindeki müzik bile artık susmuştu.

* * *

Max apartman dairesinin açık kapısından içeri koşsa da Luzi'nin boynuna sarılan Ernst'i gördüğü an çok geç kalmış olmaktan korktu.

Oturma odası haraptı – koltukların ayakları sökülümüş-tü, kanepenin kumaşı lime lime edilmişti, zarif perdeler ise yırtılmıştı. Luzi'nin yüzü ise, Max'ın geçen hafta boyunca ikamet ettiği Metropole Hotel'in bodrum katındaki çimento zeminin rengine benziyordu.

"Bırak onu," diye bağırdı Max.

Ernst ellerini çekince nefes almak için ağzını açan Luzi'yi görmek Max'ın içini ferahlattı. Şükürler olsun ki Ernst onu öldürmemiştii... Ama Max yokken Luzi'ye ne yapmıştı acaba?

İhtimaller zihnine dolarken görüşü bulanıklaşan Max yeniden odaklanabilmek için gayret sarf etmek zorunda kaldı. Yaklaşık iki haftadır hapisti – önce binicilik okulunun arenasına, sonra da otele mahkûm edilmişti. Yemek ve uyku eksikliği gücünü son damlasına kadar sömürmüş olsa da Luzi'yi kurtarmak için Gestapo'dan arta kalan son kuvvet kırıntılarına yoğunlaşmalıydı.

Kanepenin üstünde bir hançer vardı. Ernst hançere uzandı, yüzü kıpkırmızıydı. "Evine dön, Max."

"Dönmeyeceğim," dese de silahsız olduğu için Ernst ile dövüşemezdi.

Ernst bıcağını sabit bir şekilde Max'ın önünde tutuyordu.
"Sana seçim yapmak zorunda kalacağını söylemiştim."

Max gümüş hançerin üstüne işlenmiş yazıyı görebiliyordu. *Alles für Deutschland.*

Her şey Almanya için. Her şey güç için.

"Doğruyu seçiyorum," dedi Max.

"Doğru ya da yanlış, bir önemi yok."

"Benim için öyle değil."

Luzi sanki Ernst ruhunu, bir zamanlar ona hayat veren müziğini söküp almış gibi konuşmadan öyle duruyordu.

"Eğer şimdi benimle gelersen Max, onu rahat bırakırım." Adamın dilinden dökülen kelimeler bir bahçede dolanan yılanı andırıyordu.

Max, Ernst'in daha önce hançerini bıraktığı yerde duran tabancaya baktı. Ancak bu güçsüz, kırık haliyle onunla tabanca için boğuşması mümkün değildi.

Başka bir seçenek olmalıydı.

Metropole Hotel'inde çalışan asker Naziler, himayesinde olduğu süre boyunca yaşananlar hakkında kimseye bir şey söylemeyeceği hususunda Max'a yemin ettirmiş, aksi takdirde sevdikleri insanları tutuklamakla tehdit etmişti. Max'in korkuları ise Luzi'den başlamıştı.

Luzi'nin hayatını kurtarmak için Ernst ile beraber gitmesi gerekse de Ernst onu Dachau'ya gönderirdi. Max ona ne yaparlarsa yapsınlar asla Alman silahlı kuvvetlerine katılmıyacaktı.

Ernst ile beraber çıktıklarında Luzi ve annesinin oradan ayrılması için dua etti.

Ernst bıçağını kapıya doğru sallayıp Max'ı dışarıdaki merdivenlere yönlendirdi.

Max bir adım geri atsa da gözleri hâlâ Luzi'nin üstündeydi. Luzi'nin uzanıp Ernst'in tabancasını kılıfından çıkarışını seyretti. Ernst ise Luzi'nin tetiği çektiğini asla görmedi. Tabanca patladığında hançer yere düştü bir tıkırtıyla. Ernst de hançerin yanına yığılırken başını sehpanın kenarına çarptı.

Şaşkınlıktan adeta donakalan Max bir süre yerde yatan adama, kolunun etrafında biriken kana odaklandı.

Luzi tabancayı indirse de iki eliyle sıkı sıkı tutmaya devam ediyordu. "Babamı öldürdüler."

"Onu daha geçen hafta gördüm..."

"Bir kaza olmuş, kartpostalla bildirdiler. Maalesef ki. Onu tutukladıklarını, sonrasında da kalbinin rahatsızlandığını yazmışlar." Donuk gözlerle Max'a baktı. "Kalbiyle ilgili bir rahatsızlığı olmamıştı hiç."

"Biliyorum."

"Masum bir adamı öldürdüler. Başkalarına yardım eden bir doktoru."

Max'ın teni ısınmaya başlamıştı, sanki cildinin altında kanı kaynıyordu. "Bir Yahudi'ye yardım etmeye cüret eden herkesten nefret ediyorlar."

Max, Ernst'in üstünden geçip tabancayı Luzi'nin elinden aldı, kılıfına geri yerleştirdi.

"Babamı en son nerede gördün?" diye yalvardı Luzi.

Gestapo askerlerinin Dr. Weiss ve diğer insanlara are-nada neler yaptıklarını, hayatlarını almadan önce saygınlık-

larını nasıl ayaklar altına aldıklarını anlatmaya Max'ın dili varmadı. Bazen sevdiği birini korumanın en iyi yolunun gerçekleri ondan gizlemekten geçtiğini düşündü.

"Onu gördüğümde başkalarına yardım ediyordu, sana... Sana Marta ve annenin hatırına güçlü durman gerektiğini söylememi istedi." Max koridora doğru baktı. "Annen nerede?"

"Dinleniyor." Luzi koridorda kımıldamasa da bakışları önünde duran kararmış şömineye odaklanmıştı. Bir zamanlar en sevdiği şey bir enstrümana hayat vermek, dünyayı müziğinin güzelliği ile kucaklamak olan bu genç kadın artık boş bir kabuktan ibaretti. Ernst ona bu gece zarar vermişti, iyileşmek için annesinin yardımına ihtiyacı vardı.

Silah sesini duyduktan sonra... Bayan Weiss endişeden deliye dönmüş olmalıydı. "Onu görmeli miyim?"

Luzi başını iki yana salladı. "Görülecek bir şey yok."

"Anlamadım."

"Annem artık aramızda değil."

Sanki bir kılıç Max'ın içini delip geçmiş, yüreğini ve ruhunu yaralamıştı. "Onu da öldürdüler."

"Sanırım öyle."

"Anlamıyorum, Luzi."

"Babamın ona yazdığı ilaçların onu iyileştirmesi gerekiyordu..." Luzi'nin Max'a bakan gözleri parlıyordu. "Ama aslında ilaçlardan hasta olmadı. Nazi yönetimi onun umudunu çaldı. Umut olmadan kim yaşayabilir ki?"

"Luzi, ben..." Max durdu. Ne diyecekti? Üzgün kelimesi

ezbere, ruhunun derinliklerine gömülmüş kederi ifade etmeye yetmeyecek kadar sığ geliyordu kulağa.

"Onu canlandırmaya çalıştım ama kederi... Sanırım kaldırılabileceğinden fazlaydı."

Bu kadar kayıp hangi kazanç içindi? "Bir cenaze levazımatçısı çağırayım."

"Apartman görevlisi onu götürmeleri için birini çoktan çağırıldı bile."

Max kırık pencereye yaklaştı. Sonbahar rüzgârlarının arasından esen soğuk hava içeriyi dolduruyordu.

"Ernst bir uyarıyla geldi," dedi Luzi. "Evden bu gece çıkmazsam tahliyede askerlerin bana eşlik edeceğini söyledi. Yarın sabah buraya başkası yerleşecekmiş."

Max küftetti.

"Apartman dairesini alabilirler ama-" Koltuğa yığılan Luzi'nin sesi titremeye başladı. "Nereye gideceğimi bilmiyorum."

"Benimle geleceksin," dedi Max. "Hemen şimdi."

Luzi hiçbir şey söylemeyince Max, dizleri yerdeki camlardan sadece birkaç santimetre yukarıda kalacak şekilde Luzi'nin yanına çömeldi. "Lütfen, Luzi."

"Yürüyebileceğimden emin değilim." Luzi'nin gözleri açık kahverengi eteğine kayınca Max kızcağızın üstündeki kıyafetleri ıslatan kanı o zaman fark etti. Max eteğin kenarını kaldırırken Luzi yüzünü acıyla buruştursa da Max'ı durdurmadı. Ayak bileğinden dizine kadar derin bir kesik vardı. Dikiş gerekiyordu ama Avusturya'da hiçbir hastane onu kabul etmezdi.

Ernst bilinçsiz şekilde yanlarında yatsa da Max hâlâ onun nefes alıp verişini duyabiliyordu.

Bıçağı, tabancayı alıp Luzi'nin başlattığını bitirmeliydi.

Ama karşısındaki adamdan ne kadar nefret ederse etsin başka bir canlıyı öldüremezdi. Bunun yerine uyanıp da Luzi'ye yeniden zarar verir endişesiyle perdeleri sökerek yaptığı bir ip ile Ernst'in ellerini arkasından bağladı.

"Döneceğim," dedi Luzi'ye.

Merdivenlerden aceleyle inen Max, Dr. Weiss'in muayenehanesine açılan gizli geçide vardı. Askerler düzinelerce ilaç şişesini kırarak camdan bir deniz yaratmış olsalar da her şeye zarar vermemişlerdi. Dr. Weiss'in iğne, tıbbi iplik, antibakteriyel ilaç ve ağrı kesici bulunan çantalarından bir tanesini aldı.

Keşke otenen tahliye edildikten sonra eve gitmek yerine doğruca buraya gelseydi. Ancak teni ve kıyafetleri biniçilik okulu ve bodrum katı gibi kokuyordu. Üstelik açtı ve üşümüştü. Geçen iki hafta boyunca yemek ve yataktan daha fazla özlediği bir şey varsa o da sıcak bir banyo ve temiz kıyafetlerdi.

Banyoda su soğuyuncaya dek öylece beklemişti. Ağrıyan kaslarının acısını dindirmeye çalışmış, hatıralarının akan su ile beraber yıkanmasını beklemişti. Luzi'ye hiç oyalanmadan gitmeye niyet etmiş olsa da bedeninin güçsüzlüğü yüreğinin çağrısından baskın gelmişti. Kanepeye uzandı ve ertesi güne kadar uyanmadı.

Şimdi böyle yaptığı için kendinden nefret ediyordu.

Bu gece yanında taşıyabileceği hiçbir hayvanı yoktu ama evden yine de kafesini aldı. Altındaki gizli bölmeye para sıkıştırdı. Ardından evraklarıyla birkaç kalın kıyafeti sırt çantasına yerleştirdi. Babası evde değildi – Max'ın tahliye edilmesi için dilekçe verdiyse bile bundan kimse Max'a bahsetmemişti. Cüzdanına bir adet yüzlük banknot daha sıkıştırdıktan sonra Mercedes'e bindi. Para ve aracın bu şehirden çıkışının bileti olmasını ümit etti.

Araç farı pencerelerden yansırken Max merdiven sahanlığında eğildi. Askerler gelmişti ama bu gece ne o ne de Luzi'yi götürebileceklerdi.

Merdivenleri hızla tırmandı. "Gitmemiz gerekiyor," dedi Luzi'ye.

Arabanın kapanan kapısının sesi işitildi. Saniyeler sonra apartman dairesinin kırık kapısının altında kalan ana merdiveni tırmanan sert bot sesleri duyuldu.

Bir zavallı kadın için kaç asker göndermişlerdi?

Luzi ayağa kalkmaya çalıştı ama dengesini bulamadı, sağ bacağına ağırlık veremiyordu. "Bensiz gitmelisin," diye ısrar etti.

Max son iki haftada kilo vermiş, gücünü iyicene kaybetmiş olsa da adrenalin hormonu sanki bir yangını söndürmek için hortumdan aceleyle akan su misali damarlarında pompalanıyordu. Luzi'yi sandalyeden kaldırıp kollarının arasına aldı ve onu babasının muayenehanesine indirdi. Luzi, Max'ın kollarında titrese de Max hissedilen bu korku yüzünden bir anlamda mutluydu. Çünkü korkusu onun hâlâ

içinde bir hayat belirtisi olduğu, mücadele edebilecek gücünün olduğu anlamına geliyordu.

Max kucığında Luzi ile ağaçların arkasında Bayan Dornbach'ın pek sevdiği Mercedes'in bulunduğu küçük parka doğru koşarken bir adam arkalarından durmaları için bağırdı. Fakat Max kimse için durmayacaktı.

Luzi'yi yolcu koltuğuna oturtuktan sonra arabayı sürmeye başladı ve şehrin kıyısına varıncaya dek kimse tarafından durdurulmamak için dua etti. Avusturya'dan ayrılıncaya kadar Luzi Schwansee Şatosu'nda güvende olacaktı.

Bay Knopf'un yüzü gözlerinin önünde belirdi ama bu düşünceyi kafasından attı. Adam ailesinin etnik geçmişini bilse de Max şimdi bunu düşünemezdi. Annika'nın yardım etmesini ümit etti.

Ana caddenin üzerine birkaç araba dizilmişti. Muhafızlar Viyana'dan çıkan arabaların içlerini ve yolcuların evraklarını kontrol ediyorlardı. Luzi, Max'ın ona verdiği ağrı kesiciyi almakta tereddüt etse de Max ilacın Bayan Weiss'a yaptığı gibi zarar vermeyeceğinin, ona fayda sağlayacağını sözünü vermişti. Max'ın bu ilaç teklifi yalnızca Luzi'nin acılarının dinmesi için değil, muhafızlara gülümsemeleri gerekirse Luzi'nin çektiği acıdan ötürü bunu başaramayacak olmasından korktuğu içindi aynı zamanda.

Luzi'nin yaşadığı acı sadece teninde değildi –hiçbir ilaç derinlerindeki bu kederi iyileştiremezdi – fakat şimdi onun hayatını kurtarmak için ikisinin de rol yapması gerekecekti.

Yolda ilerlerlerken Max uzanıp Luzi'nin elini tuttu. En son elini tuttuğu gece baloda dans ettikleri geceydi.

Ah, şimdi nasıl da o ana geri dönüp Luzi'nin çaldığı kemanı dinleyebilmek, onunla beraber salonda valz yapabilmek isterdi. Geleceğe korkuyla değil, umutla bakabilmek isterdi.

"Lütfen gülümse, Luzi," diye yalvarırken genç bir asker arabanın penceresine doğru yaklaştı. Luzi dudaklarını bir gülümsemeyle kıvırmaya çalışsa da tam da gülümseyebildiği söylenemezdi.

"Seni hatırlıyorum," dedi asker. "Sen kanaryalı adamsın."

Max de gülümseyerek karşılık verdi. "Bu akşam yanımda hiç hayvan yok ama size sevgili eşimi tanıtmak isterim."

Luzi elini kaldırıp salladı.

"Araç kullanmak için çok geç bir saat."

"Orduya katılmadan önce sadece birkaç günümüz var. Ailemin mülkünde balayına-"

"Tüm evraklarınız tamam mı?"

"Sanırım öyle."

Max sırt çantasını karıştırıp askere kendi vaftiz belgesiyle beraber Luzi ile evli olduklarını gösteren sahte evrakı uzattı. Asker belgeleri incelerken Max de arabanın dikiz aynasından arkayı kontrol ediyordu. Henüz peşlerine düşen olmamıştı.

"Ağustosta evlendiğiniz yazıyor."

Max onaylayarak başını salladı. "O yüzden bir an önce yola çıkmak için heyecanlıyız."

"Eşinizin vaftiz belgesi nerede?"

Max çantasını yeniden açtı. "Şuraya bir yere koymuştum..."

Bakışlarını askere yeniden çevirdiğinde askerin ona bakan gözlerinin şüpheyle kısıldığını fark etti.

Ona belgeler yerine cüzdanından çıkardığı paraları uzattı. "Ayrılmadan önce eşimle balayına çıkmak istiyorum sadece..."

Asker bir süre parayı inceledi, ardından aldı. Elindeki belgeleri geri uzattı ve "İyi tatiller," dedi.

Viyana'dan çıkıp dağlar ve vadiler arasında araba kulllanırlarken Luzi arkasına yaslandı. Max'ın içindeyse öfkeli dalgalar kabarıyordu.

Yahudi arkadaşlarının eşyalarını onlara duyduğu sadakatle saklamış, bir süre sonra geri alabileceklerini düşünmüştü. Oysa insanlar canlarından olurlarken bu eşyaların ne değeri kalırdı ki? Luzi bu hafta hem annesini hem de babasını kaybetmişti. Max şimdi Luzi'yi de kaybediyor olmanın endişesini duyuyordu.

Bir saat sonra Luzi, Max'ın omzuna dokundu. Max arabayı durdurdu ve Luzi'nin çalılar arasına kusmasını bekledi.

"Midem ilaçları kaldıramamış olmalı," dese de Max onun bedenini ele geçiren korkunun kendini dışarı vurduğunu düşünerek Luzi'yi inceledi.

"Az kaldı," diye teselli etti Luzi'yi.

Luzi ve Max'ın planları Hitler yüzünden bozmulmuş olabilirdi ama en azından şimdilik Luzi, Max'ın yanında güvenle olacaktı.

OTUZUNCU BÖLÜM

HALLSTATT GÖLÜ, AVUSTURYA

KASIM 1938

Annika annesi öldüğünden beri Hallstatt Evanjelik Paris Kilisesi'nin kapıları arasından geçmemişti. Oysa bu sabah yüreği adeta yanarak gri taştan yapılma kiliseye gelmişti. Yukarıdaki kuleden çan sesleri işitiliyor, sesler zemine dökülüp kasabadan yerin altındaki tuz madenine kadar inen tesisat borularındaki göl suyu misali damarlarında titreşiyordu.

Annika henüz küçük bir çocukken annesi onu her pazar günü gölün kenarına yerleştirilmiş bu sade mabede getirirdi. Kucağında İncil ile oturur, ahşap bankların üstündeki küçük cemaat ile beraber dua ederdi.

Annika küçükken bu duvarların arasındaki huzuru hissedirdi, tıpkı ormanlık arazide olduğu gibi. Schwansee Şato-

su'nun yanındaki soğuk, ciddi şapelden çok farklıydı. Temiz pencerelerden suyun öteki tarafındaki şatoyu görebiliyordu. Eskiden burası gözüne uzaklardaki dingin bir yerleşim gibi görünürdü. Oysa şimdi alevler sönse bile ormanın üstüne yağın küller kara tepelikler yaratmıştı. İnce bir is kokusu hâlâ ağaçların üstünden kıvrılarak kendini belli ediyordu.

Boynuna astığı, kazağının altına gizlediği elmas bezeli yıldız biçimli altın kolyeye dokundu. Kulübedeki yangından çok az şey sağlam kurtulabilmişti. Annika'nın metal kutusu sayesinde Bayan Dornbach'ın kolyesi korunmuştu. Max ya da Bayan Dornbach geri dönünceye kadar bu kolyeyi boynunda taşımaya karar verdi.

Kulübe harabeye dönse de Hermann ile beraber şatodaki yangını salondan dışarıya çıkmadan söndürmeyi başarmışlardı. Hermann, Annika'nın babasını da dışarı çıkarabilmişti ama artık hayatını kurtarmak için çok geçti. Alevler Bay Knopfu adeta yutmuştu ne yazık ki.

Annika ne zaman gözlerini kapatsa zihninin köşelerinde beliren alevleri görüyordu. Babasının acı çığlıkları kafasının içinde yankılanıyordu. Annika onu özlediğini söyleyemese de bir zamanlar oldukları aileyi özlüyordu. O zamanlar birbirlerine önem verirlerdi. Babasının harikulade bir mülkte işi vardı. Ömür boyu sürecektir dostluklar biriktirmişti.

Hermann, Bay Knopfu dışarı çıkarmaya çalışırken kolunu kırmış olsa da onu ormanlık araziye gömmesine yardım edebilmişti. Mezarının başına ahşaptan sade bir hac dikmişlerdi birlikte. Artık evini düşündüğünde aklına kararmış taş

ve ahşabın yanık kokusu da gelir olmuştu. Kimseye söyleyememişti ama kulübesini kaybettiğine babasını kaybettiğinden daha çok yas tutuyordu.

Annika parmaklarını birbirlerinin arasından geçirdi, başını eğdi ve dua etmeye başladı. Gözlerini kapatmadı çünkü alevleri yeniden göğüslemek istemiyordu.

Pazar günleri kiliseye gelmeyi nasıl da özlemişti. İlahilerin ritmi, İncil'den okunan ayetler, uğruna canını verebilecek kadar çok sevdikleri Tanrı'dan özgüvenle bahseden rahip.

Annika başını kollarının arasına iyicene gömerek önündeki bankın üstüne eğildi. Babasını ölüme sürükleyen nefreti olmuştu. Annika da kendi içindeki nefretin de yüreğindeki iyiliği boğacağından korkuyordu.

"Merhaba, hanımefendi."

Annika başını kaldırınca Rahip Dietz'in nazik bakışlarıyla karşılaştı. Rahibin üstündeki uzun beyaz bir cüppe, Annika'nın kararmış yüreğiyle tezatlık oluşturuyordu. Mabedin ortasında nadide bir mücevher gibi yükselen ahşap avizenin ışığı Rahip Dietz'in dökülerek açılmaya başlamış saçlarına vuruyordu. Rahip, Annika'nın annesi öldükten sonra kulübeye pek çok defa gelmişti ama Bay Knopf ne rahibin uzun uzun oturmasına izin vermiş ne de kızının kiliseye gitmesine olanak tanımıştı.

"Bu akşam seni ziyaret etmek istiyordum," dedi rahip. "Ne trajedi..."

Annika ağır ağır başını sallasa da yangına sebep olanın kendi babası olduğunu söylemeye dili varmadı. Babasının

yaptıklarını ne Rahip Dietz'e ne de bir başkasına söyleyebilirdi. Hâlâ Avusturya'ya inancını yitirmemiş olanlar onu bu kasabadan kovabilirdi.

"Kalacak bir yerin var mı?" diye sordu.

Annika onaylayarak başını salladı. Dornbach ailesi gelinceye kadar yangından hasar almamış odalardan bir tanesinde kalmayı planlıyordu.

Rahip mabedin ön tarafında duran iri, ahşap haça, haçın her iki tarafına yerleştirilmiş pencerelerden görünen Halstatt Gölü manzarasına baktı. "Teselli bulmak için buraya gelmen bilgece olmuş."

"Aslında beni buraya çaresizlik getirdi, sayın rahip."

"Kutsal ayetler seni avutacaktır."

"Yangında kaybetmeden önce annemin İncil'ini okuyordum ama o kitapta hiç huzur yok," dedi Annika. "Yalnızca şiddet var."

"Ahh," dedi Rahip Dietz. "Eski Ahit insanlar kötülüğü seçtiklerinde Tanrı'nın adaletinin nasıl olacağını yansıtır. Ancak İsa bizler için mezarından yükseldiğinde Tanrı da dünyamızdaki vahşet ve kötülüğün üstesinden geldi."

"O zamanlar çok insan öldü, şimdi de öyle–"

"Anlamıyor musun?" dedi rahip nazikçe. "Ölüm, O'na inanlar için bir tehdit değil artık. Düşmanımızın en büyük silahı elinden alındı."

Rahibin sözleri Annika'nın yaralarını önce yakan sonra iyileştiren bir tuzlu su gibi hissettirmişti. Ölüm fikri Annika'yı hep korkutmuştu ama Tanrı bile bu fikrin üstesinden

geldiyse o zaman belki Annika'nın da korkması gerekmiyordu.

"İsa bizlerin günahları için kendini bir koyun gibi kurban etti. Onun ölümü sayesinde iman edenler ölüm kavramını fethetmiş oldu."

"Ben de iman edenlerdenim, sayın rahip. Ama çok insanın canı yanıyor..."

"Ayet der ki 'En büyük sevgi dostuna canını verebilenlerindir.'" Rahip bakışlarını pencereye çevirdi. Uzun burnu bir filin hortumu gibi kıvrılan ve kilise boyunca ilerleyen tekneyi seyretti. "Seninle beraber dua edebilir miyim, Annika? Böylece sen çevrendekilere sevgini sunarken O'nda teselli bulursun."

Rahiple beraber dua ederken Annika'nın içini bir huzur seli kapladı. Yangın -ve kötülük- yuvasını, İncil'ini yok etmiş olabilirdi ama yüreğini de yok etmesine izin vermeyecekti.

O gece geç saatlerde Annika şatonun çatlamış ve inleyen duvarları için de şifa dilerken, soğuk hava pencereleri tıkırdatıyordu. Bay ve Bayan Dornbach müstahdemlerinin öldüğünü, güzel evlerinin harap olduğunu öğrenince ne yapacaklardı acaba?

Babası ile Max arasında yaşanan tartışmadan sonra Max ile haftalık mektuplaşmaları kesilmişti. Muhtemelen babasının bilhassa onları tehdit etmesinin ardından hak ettiğini bulduğunu düşünüyorlardı. Fakat evlerinin aldığı hasara yine de üzüleceklerdi.

Dumanın geniz yakan kokusu halıların, perdelerin ve her bir mobilyanın döşemesinin içine işlemiştir. Kütüphanedeki kitaplar bile yangının acı hatırasının izlerini taşıyordu.

Annika ilk başta Bayan Dornbach'ın giyinme odasının o tanıdık duvarları arasında uyumayı denedi. Ancak alan çok dardı ve o buradayken birisinin gelip başka bir yangın çıkarma ihtimalinin korkusu ağır basıyordu. Misafir odası daha iyi sayılmazdı ama en azından burada nefes alabiliyordu.

Dornbach ailesinin onun burada, pahalı nevresimlerini kullanarak uyumasını onaylayıp onaylamayacaklarını bilmiyordu ama bir yerde uyumalıydı. Ahır ve şapel bunun için fazlasıyla soğuktu.

Annesinin İncil'inde okuduğu Tanrı, gizlice yapılan her şeyi görebiliyordu. Kötülerin kalplerini ifşa ediyordu. Tanrı gizlice yapılan şeyleri görebiliyorsa bakışları Dornbach mülkünün şapelinden ve gölün öteki tarafındaki kiliseden uzaklaşabiliyor olmalıydı. Babasının yaptıklarını görmüştü. Elbette Hermann ile beraber verdikleri uğraşı, ellerinden geldiğince yardım etmeye çalıştıklarını da görmüş olmalıydı. Tanrı, Annika'nın ihtiyacı olanlara sevgi vermeye çalıştığını anlamış olmalıydı.

Dışarıdaki kapının çarpış sesini duyunca Annika'nın yüreği ağzına geldi. Hermann kimse şüphelenmesin diye her zaman gün içerisinde tekne ya da motosikletle gelirdi. Soranlara doğruyu söylüyordu – babası öldüğü için Annika'ya yardıma geliyordu.

Annika pencereye kadar emekledi. Nazi askerlerinin öldüğünden habersiz oldukları babası için gelmiş olduklarını

düşündü. Onun öldüğünü öğrendiklerinde ne yapacaklardı acaba?

Hitler'in genç kadınlardan oluşan bir birliği vardı – Alman Kızlar Birliği. Annika, Hitler'in birliğine katılmak istemiyordu ama ısrar ederlerse nasıl hayır diyebilirdi ki?

Yıldızların loş ışığının altında bir arabanın silüetini gördü. Çok geçmeden bu arabanın Dornbach ailesinin siyah Mercedes'i olduğunu anladı. Max'ın avluya çıktığını görünce kalbi heyecanla çarpmaya başladı. Nihayet onca aydan sonra evine dönmüştü.

Yaptıkları yüzünden Max'ın ondan nefret etmemesi için dua etti.

Max yolcu koltuğunun kapısını açınca Annika başta onun Bayan Dornbach'a yardım ettiğini düşündü. Ancak Max'ın yanına görece daha minyon yapılı başka bir kadın indi, bir bastona ihtiyacı varmış gibi iki büklüm olmuştu.

Annika kolyeye olanları, evde yaşananları açıklayabilme arzusuyla koşarak dışarı çıktı.

"Annika," diyen Max'ın dudaklarından ismi adeta bir yükümüş gibi çıkmıştı. "Seni Luzi ile tanıştırayım."

Annika karşısında duran oldukça narin, avurtları çökmüş, koyu renkli saçları dağılmış genç kadına baktı. Luzia Weiss, gazeteden fotoğrafını kesip çıkardığı kadın. Ocağın ateşinde fotoğrafını yaktığı kadın.

Ancak genç kadının büyüleyiciliği gitmişti. Sosyeteye kabul edilmiş genç bir kızdan ziyade kedileri Frederica'nın ilk geldiği zamanki kadar hırpani görünüyordu.

"Yaralı," dedi Max.

"Banyoyu hazırlayayım mı?"

Max onay vererek başını salladı. "Sana tuz vereceğim. onu da küvete eklersin. Bana yarayı temizlememde yardım eder misin?"

"Elimden geleni yaparım. Bu arada şatodaki banyoyu kullanmam gerekecek. Kulübemiz yandı."

Max ağaçlara, binadan kalan yanıklara baktı ama şaşırması görünmedi. "Bay Knopf kasabaya mı gitti?"

Annika başını iki yana salladı. "Öldü... yangında."

Luzi'nin başı hafifçe kalktı, bakışları boştu. "Benim de babam öldü."

Annika, Luzi'nin diğer koluna uzandı. "Burada güvende olursun."

"Teşekkürler, kedicik," dedi Max.

Annika'nın kalbi kıskançlıkla çarpmaya başlasa da Max'a asla bilerek zarar vermezdi. Luzi'ye de öyle. Max bunu biliyordu.

Annika, ılık su dolu küvete yerleştirmeye çalışırken genç kadın acıyla yüzünü buruşturdu.

Luzi'nin bacağını neyin kestigini sormadı. Çok geçmeden üçü de birbirlerine karşı dürüst olacaklardı. Yalnız bu gece sırlarını tutmaya devam etmeleri gerekiyordu.

Luzi onun arkadaşı değildi ama Max öyleydi, üstelik ona duyduğu sevgi çok derinlerden geliyordu.

Max'ın uğruna hayatını bile verebilirdi.

* * *

Gün doğmadan önceki saatlerde Max kayıkhanenin yanındaki rıhtımda oturuyor, başlarına gelenleri düşünüyor-
du. Acaba şimdi ne olacaktı?

Kolları ve bacakları sanki askeri bir araçla ezilip sonra fırınlanmış gibi kuvvetsizdi. Bedeni tükenmişti ama zihni hiç olmadığı kadar uyarılmıştı.

Gestapo askerlerinin Luzi'yi aramaktan vazgeçmemesinden korkuyordu. Ernst'in bedenini bulduklarında arayışlarına hız kesmeden devam edeceklerine şüphe yoktu.

Max'ın Luzi'yi nereye götürdüğünü kimse bilmesede şato ancak geçici süreliğine konaklayabilecekleri bir yer olabilir. Ailesinin Sarstein'in tepelerinde bir dağ evi vardı ama yol fiziksel kondisyonu yerinde olanlar için bile çok dik ve zorlayıcıydı.

Luzi yaralı bacağıyla dağa tırmanamazdı ama ilerleyen haftalarda kulübeye kadar Max'ın yardımıyla varabilirdi. Yaz gelince dağlardan geçip önce İsviçre'ye varır, ardından Paris'e geçip annesiyle Marta'yı ararlardı.

Rıhtıma bir tekne yaklaşmaya başladığında Max koşmak için arkasını döndü. Şatoyu inşa eden ataları para ve insan saklamak için kütüphanenin içine gizli bir bölme yaptırmışlardı, Luzi burada saklanabilirdi. Kendi de şatonun içinde saklanacak başka bir yer bulurdu. Gestapo askerleri yanlarında köpek getirmedikleri sürece onu asla ağaçların arasındasaklandığı yerde bulamazlardı.

Ancak rıhtımdan uzaklaşmadan önce bir el fenerinin ışığı üzerini aydınlattı. Max olduğu yerde donakalmışken Hermann'ın ona seslendiğini işitti.

İci rahatlayan Max, arkadaşına kayığını kayıkhanenin icine bağlamasında yardım etti. Rıhtıma çıkan Hermann'ın sağ kolunun alçıya alındığını gördü.

"Annika bana yangından bahsetti," dedi Max, Hermann ile beraber şatoya yürürlerken. "Şatoyu kurtardığınız için teşekkür ederim."

"Bay Knopf için geç kaldık," dedi Hermann.

"Onun yangını başlatmış olabileceğinden şüpheleniyorum."

Hermann ağır ağır başını salladı. "Salzburg'daki Gestapo askerlerine ailenin Yahudi olduğunu söyledi."

"Annem Yahudi," diye cevap veren Max o an atalarının geçmişini kucaklamaya karar verdi. Binicilik okulunun arenasında beraber mahkûm olduğu insanlar onlara işkence edenlerin aksine saygınlıklarını korumaya çalışmışlardı. "Ki bu benim de Yahudi olduğum anlamına geliyor."

"Burada kalamazsınız," dedi Hermann eve doğru ilerlerlerken. "Kasabadaki öfke giderek körükleniyor."

Max geride bıraktığı her şeyi yeniden gözden geçirdi: Harabe halinde bir şehir ve kendi canından, kanından olan oğlunu reddetmiş bir baba. "Viyana'ya da geri dönemem."

"Dağlara kaçan bir grup erkek var. Kimileri Yahudi kimileri ise orduya katılmayı reddeden Aryanlar."

"Benim yanımda bir kadın var," dedi Max. "Gitmeden önce onun güvenliğinden emin olmalıyım."

“Onun burada olduğunu bilen başka biri var mı?”

Max başını iki yana salladı.

“O zaman güvende olur.”

“Benim de burada olduğumu bilen yok.”

“Dün gece biri senin arabayı Obertraun’da görmüş. Bugün gündüz oradan geçerek ayrıl ki insanlar seni görsün. Böylece kadından asla haberdar olmazlar.”

“Luzi’yi bırakamam.”

“Güvende olmasını istiyorsan onu bırakmak zorundasın.”

Max arkalarında yükselen dağlara doğru başını salladı.

“Ailemin kulübesinde odun, biraz yiyecek ve mangal var. Şimdilik orada saklanacağım.”

Beraber bir plan yaptılar. Mercedes’i kullanarak kasabadan öyle ağır ağır geçecekti ki merak edip bakanlar onun gerçekten kasabadan ayrıldığını düşünecekti. Arabayı Sarah’nın terk edilmiş ahırına bırakıp hava karardıktan sonra kar ayakkabılarıyla dağa tırmanacaktı. Fiziksel sağlığı göz önünde bulundurduğunda oraya varması saatler sürebilirdi ama Luzi’nin hatırına bunu yapmalıydı.

Etraf yeterince güvenli olunca geri dönecekti.

“Aldığım değerli eşyaları Annika’ya veriyorum,” dedi Hermann. “Ama onları nereye sakladığından haberim yok. Bir şey olursa...”

“Ben nereye sakladığını biliyorum,” dedi Max.

“Ya ikinize birden bir şey olursa?”

“Annika’ya hiçbir şey olmayacak.” Gestapo askerleri Annika’dan asla şüphelenmezlerdi. Fakat civarda oturan pek

çok Yahudi, Hermann'ın bu işlere dahil olduğunu biliyordu. Bir gün Nazi askerleri gelip Hermann'ı bu eşyaları topladığı için tutuklayabilirdi. Hermann sadakatini yitirmese bile Max onun sorgulama esnasında hırpalanacağından endişe ediyordu.

"Bilseydim--"

"Bu yüzden öldürülebilirsin." Max onu merdivenlere doğru yönletti. "Lütfen, içeri geçelim."

Annika kütüphanede kahve içiyordu. Luzi ise etrafına sarılmış battaniye ile kanepeyedeydi.

"Hermann, bu Luzi," dedi Max.

Hermann bakışlarını yere, kendi ayakbağılarına eğdi. "Merhaba, Luzi."

"Birkaç günlüğüne gitmem gerekiyor," dedi Max, Luzi'ye. "Annika ve Hermann burada seninle ilgilenecekler. Ama fırsat bulur bulmaz seni kontrol etmek için geri döneceğim."

Annika, Max'a bir fincan kahve uzattı. "Nereye gideceksin?"

"Bunu size söylemek benim için güvenli olmaz. Ama bana ihtiyacınız olursa Hermann beni nerede bulacağını biliyor."

"Ona ve... diğer eşyalarına göz kulak olurum."

"Teşekkür ederim, Annika."

Max onlara şöminenin arkasındaki gizlenme yerini gösterdi. Burası başparmak genişliğinde bir düğmeye basarak açılan, Max'ın atalarının yerleştirdiği bir paneldi. Her iki ka-dını da yanaklarından öptü ve oradan ayrıldı.

OTUZ BİRİNCİ BÖLÜM

Hallstatt'ın suları günün bu erken saatinde mürekkep mavisi rengindeydi. Üzerine sisten bir ağ atılmış gölde Josh motorlu bir bot ile bizi şatoya doğru götürüyordu.

Viyana'da ziyaret etmek istediğim sayısız kilise vardı ama dün gece Sophie'den bir e-posta almıştım. Henüz arşivlerde Luzia Weiss hakkında hiçbir şey bulamadığını ancak adının bazı gazetelerde geçtiğini yazmıştı. Bugün öğleden sonra bu yazılara bakmak üzere Sophie ile buluşma planı yapmıştık.

"Yüzeyin altına dalmak nasıl bir his?" diye sordum dondurucu soğuk suyun yüzeyinde parmaklarımı gezdirirken.

"Hiç Almanca *abstand* kelimesini duydun mu?"

Botta oturduğum koltuğa yaslanırken kelimenin anlamını düşünüyordum. "Seyahatle alakalı bir şeydi sanki."

Josh başını salladı. "Ayrıca dünya ile aramızdaki boşluğu tarif etmek için de kullanılır. Bu boşluk, dalgıcın suyun altında bulabildiği bir mesafedir."

"Mesafe için mi dalıyorsun?"

"Hazine avındayken dünyanın gürültüsünden kaçmış oluyorum."

"Benim gizli yerim de Ohio'daki odamın duvarlarının arası."

"Şurada bir duvar var," dedi Annika'nın eski evinden pek de uzak olmayan bir yere işaret ederek. "Taş ile örülmüş. Yaklaşık on iki metre kadar uzanıyor, sonrası yok. Bir ara görmem için seni oraya götürebilirim."

Merak ve bilinmeyene yönelik korkum arasında içimde bir savaş başlamıştı yeniden. "Gürültüsüne rağmen buradaki dünyayı tercih ederdim."

"Etmezdin - en azından zeminin altında olanları deneyimledikten sonra."

Gölün üstünde yalnızca ikimiz vardık; Josh Hallstatt'a yakın bir yerlerde birkaç gün daha geçirmeye karar vermiş öğrencilerinden bir tanesini aramıştı. Josh beni tren istasyonuna bırakırken öğrenci kız da Ella ile ilgilenmeye gönüllü olmuştu. Josh döndüğü zaman Ella'nın hâlâ uyuyor olabileceğinden şüphe ediyordum.

"Neden daha önce burada dalış yapmadın?" diye sordum.

Gölün üstünden bir meltem esti, mavi suları titretti. Ceketimin fermuarını yukarıya kadar çektim. Başta Josh'un sorduğum soruyu duymadığını sanmıştım ama bir süre sonra cevap verdi.

"Burada dalış yapmayı Grace ile evlenmeden önce planlamıştım. Ancak hazine avına çıkmış yedi dalgıcın burada

öldüğünü öğrenince bana gitmemem için yalvardı. Suyun beni ondan koparacağından korkuyordu." Botun motorundan yükselen elektrikli vızıltı sesi aramızdaki boşluğu dolduruyor, söylenenleri idrak etmeme yardımcı oluyordu. "Ben boğulmadım ama o kansere yakalandı."

"Seni kalpten sevmiş olmalı."

Josh şatoya doğru baktı. "Ben de onu bu hayalimden daha çok sevdim. Ama ölmeden önce, bana bir zamanlar hissettiği korkuları yüzünden benim de korku içinde yaşamamamı tembihledi. Bu sefer de Ella'nın hatırına tereddüt yaşıyorum. Üniversitedeki kürsü başkanı sahipsiz hazineleri kitaplarda değil, gerçek hayatta araştırmam konusunda artık ısrar etmeye başladı."

"İşini kaybedebilir misin?"

"Muhtemelen. Ekibimi bu yaz buraya getirip bulduklarımız hakkında bir yazı yazmazsam kürsü başkanı öğretim üyeliği için başka birisini düşünmeye başlayacağını söyledi. İşimi kaybetmem benim için de Ella için de kötü olur."

Sesindeki ikilemi işitebiliyordum. İçinden doğru olanı yapmak gelse de kızı hatırına risk alıp almamaktan emin olamıyordu.

"Ona çok iyi bakıyorsun, Josh."

Josh bakışlarını kaçırsa da bunu bilmesin istemiştim. "Endişeleniyor olman bile..." Ne diyecektim? Hayranlık uyandırıcı. Düşünceli. Şefkat dolu. Belki de bu ilgi, baba kelimesinin anlamıydı sadece.

"Onun korkarak büyümesini istemiyorum," dedi Josh. "Ama şimdi ben onun için korkuyorum."

Korku... Dilerim Ella'yı da benim gibi esareti altına almazdı. Bazen her şeyden korkuyormuşum gibi hissediyordum, karşımda oturan adamdan bile. "Sen yanında olup ona korkulacak bir şey olmadığını söylediğin sürece korkmayacaktır. Yoluna çıkan her engelin üstünden atlayabilecektir."

"Yapmadığın zamanlar hariç. Çünkü bazen, yapamazsın." Dr. Seuss bu konuda haklıydı ama bu sabah benimle konuşmayı bırakmasını diledim.

Elimi yeniden soğuk suya sokup damlaları sağa sola sıçrattım. "Eğer yoluna çıkan engelleri atlayamayacak olursa, o zaman ona ne olursa olsun onu ne kadar çok sevdiğini söylersin."

"Bunu sana baban mı söyledi?" diye sordu.

Üstüme buz gibi bir kova su dökülmesine gerek yoktu, soğuk içimi çoktan ürpertmişti. Çok konuşmuş, yüreğimin kırıklarını çok fazla ifşa etmiştim. Oysa bu kırıklarımı kabuğumun altında saklamış olmam gerekirdi.

"Vardık sayılır," dedim.

Sise rağmen rıhtımdaki *Giriş Yasak* yazan tabela açıkça seçiliyordu. Yine de gözlerim hiç oyalanmadan arkasındaki ortaçağdan kalma şatoyu incelemeye başladı. İnternetteki fotoğraflar şatoya adil davranmamıştı. Sis en azından şimdi şatonun kuleleri etrafında yükselip çatının üstünde asılı kalmış gibi görünüyordu. Belki de sis değil de dumandı. Bir odun ocağından yükselen dumanın kokusuydu belki.

Taşın bir istinat duvarı ana bina ve diğer beş yapının etrafı boyunca uzanmakla kalmıyor, kayalarıyla önden gele-

cek sulardan da mülkü korkuyordu. Yine de esas görevinin istenmeyen misafirleri uzak tutmak olduğundan kuşkulanıyordum. Tıpkı bizim gibilerini.

Buna aldırış etmeyen Josh botu batı istikametindeki ormana doğru çevirdi. Botu uzun çalılarının arasında ilerletip cam ağaçlarının arasındaki sahile çıktı.

"*Wegefreiheit*," dedi önümüzdeki uzun ağaçları inceleyerek.

"O ne demek?"

"Bir Avusturyalının etrafta dolaşabilme özgürlüğü."

Bu düşünce beni güldürmüştü. "Sanırım bu özgürlük özel mülkü kapsamıyor?"

"Hayır. Yerel halk, turistleri evlerinden uzak tutma konusunda çok katı."

Kollarımı göğsümde kavuşturdum. "O zaman biz neden buradayız?"

"Çünkü Annika hakkında bir şeyler öğrenebilmemizin tek yolu bu. Dalış projem de bittiğine göre--"

"Yine de izinsiz giriyoruz."

"Tamam, kapıyı çalarız," dedi. "Bay Stadler bizi ya içeri evine davet eder ya da bizden gitmemizi ister. İçeri kabul edilmezsek gideriz."

Bilgiye duyduğum açlık isteksizliğimi bastırıyordu. Birlikte ormanlık araziden geçtik. Ahşabı ve taşları kararmış, çatısı çökmüş bir evin kalıntılarının yanından yürüdük. Ormanlık arazi bir alana çıktı. Karşımızda çiçeklerle dolu birkaç bahçe beliriverdi.

Biri buraya gerçekten iyi bakıyordu.

Suya yakın bir yerde bir ahır vardı. Alçı ve taştan yapılmış küçük bir kaleyi andırıyordu. Kapının arasından kahverengi pantolon ve beyaz tişört giymiş orta yaşlı bir adam gördük. Grileşmeye başlamış saçları bir şapkanın altına sıkıştırılmıştı. Elinde süt kovası taşıyordu. Misafir görmekten pek hoşlanmışa benzemiyordu.

"Burası özel mülk," dedi adam Almanca.

"Evet," diye Almanca karşılık veren Josh konuşmaya devam etti. "Bir zamanlar burada yaşamış birisini arıyorsunuz. Acaba dilimizi anlıyor musunuz?"

Adamın yüzünde huzursuzluk dolu bir ifade canlandı. "Burası benim evim. Bir gezi yeri değil."

"Benim ismim Josh," diye devam etti. "Amcam 1945 yılında, savaş sona erince burada kalmış."

"Müttefik kuvvetlerin askeri miydi?" diye soran adam her iki dili de karıştırarak konuşuyordu.

Josh başıyla onayladı.

"Buradaki insanların çoğu savaşı unutmak istiyor."

"Amerika'da ise hatırlamak isteriz. Bir daha yaşanmasını diye."

"Hatırlanan hikâyeler çarpıtılmış olabilir, öyle değil mi?"

Adam bana bakınca cevap verdim. "Bizim işimiz bu hikâyeleri bulmak. Böylece gerçekleri hatırlamak."

"Hatırlasak bile günümüz dünyasında insanların birbirlerini öldürmelerine engel olabilmemiş değiliz," dedi adam, sinirli olsa da dilimizi gerçekten çok iyi konuşuyordu. İkinci Dünya Savaşı'nda savaşmak için en az otuz yaş gençti ama

başka bir savaşa katılıp katılmadığını merak etmiştim. "Neden Avusturya'dasınız?"

Josh ikimizi takdim etmiş, sanki yemekli bir partide tanışmışız gibi onunla el sıkışmıştı. "Göle benimle beraber dalmaları için öğrencilerimi getirdim."

"Ganimet peşindesiniz?" diye soran adamın ifadesinde suçlayıcı bir ton vardı.

"Nazilerin sahipsiz hazine diye adlandırdıkları eşyaları arıyorum."

"Bu gölde bulunacak bir şey kalmadı."

Josh henüz kovulmaya hazır değildi, özellikle de gümüş paralar ve liste dolusu isim bulduktan sonra. "Amcam buradayken bir kadınla tanışmış, kadın ona saklanmış eşyalardan bahsetmiş."

Adam biraz daha ilgi gösterir olmuştu. "Adı neydi?"

"Annika Stadler."

Adam bir elindeki süt kovağını diğer eline aktardı. "Bayan Stadler artık burada yaşamıyor."

Nabzım hızlanmaya başladı. "Ama onu tanıyorsunuz, değil mi?"

"Evet, ama sadece anılar. Zor insanlar."

Josh'a bakınca onun da yüzündeki heyecanı okuyabilmiştim. Sanırım ikimiz de Annika'nın hâlâ hayatta olabileceğine ihtimal vermemiştik.

"Callie, Annika'nın çocukluğundan kalma bir kitabı buldu. Bayan Stadler'in kitabını isteyebileceğini düşündük."

"Ne kitabı?" diye sordu adam.

Josh bana baktı.

"Bambi'nin ilk basımlarından," dedim kelimelerimi seçerken temkinli davranarak. "İçinde bir çeşit liste var."

"Ona sorarım. Nerede kalıyorsunuz?"

"Simony Misafirhanesi'nde," diye cevap verdi Josh.

"İsmim Jonas Stadler."

"Bayan Stadler sizin büyükanneniz mi?" diye sordum.

Adam gölün üstünden Hallstatt köyüne baktı. "Çocuğunuz var mı?"

Josh telefonunu cebinden çıkardı. Elinde pelüş tavşanını tutan, önünde kahvaltılık gevrek ve bir bardak portakal suyu bulunan Ella'nın güncel bir fotoğrafına gözüm ilişti. Josh resmi Bay Stadler'a gösterdi. "Bu benim kızım."

"Ne kadar da hayat dolu görünüyor."

"Öyledir."

"Kızınız için her şeyi yaparsınız, öyle değil mi?" diye sordu Bay Stadler.

"Onun için canımı veririm."

"Ben de kendi ailem için canımı veririm." Adam uzaklaşmaya başladı. "Bayan Stadler sizinle konuşmak isterse size Simony Misafirhanesi'nden ulaşırım."

Josh onaylayarak başını salladı. "Peki."

"Görüşmek üzere," diyen Bay Stadler hafifçe şapkasına dokundu.

Yeniden botumuza dönerken ağaçların arasından yanık odun kokusunu alabiliyorduk.

Bayan Stadler muhtemelen doksan yaşlarındaydı. Eger

bizimle konuşmak isterse kaybettiği şeyin ne olduğunu hatırlar mıydı? Nereye gitmiş olabileceğini bilir miydi? Gazeteden kestiği resimdeki adamla resimden çıkarılmış kadını anımsar mıydı?

Zaman, korkarım ki aleyhimize işliyordu.

OTUZ İKİNCİ BÖLÜM

VİYANA, AVUSTURYA
MART 1939

Ernst Schmid, Viyana Devlet Hastanesi'nde azap dolu üç aydan uzun bir süre geçirmiş, aldığı kurşun yarası ve bu sebeple vücuduna yayılan enfeksiyonun iyileşmesini beklemişti. Uyurmuş gibi yaparken doktorların enfeksiyon yüzünden ölebileceğini söylediğini işitmişti fısıltılara rağmen. Ama üstesinden gelmeyi başarmıştı, tıpkı bu hapishaneden kurtulunca Max Dornbach'ın da üstesinden geleceği gibi.

Binbaşı Rosch, Ernst'in Metropole Hotel'i'ne dönmesini onaylamasa da tanınmak Ernst'in umurunda değildi. Doktorlar verdikleri ilaçlar sayesinde iyileştğini düşünse de hiçbir ilaç bir intikam arzusu kadar etkili olamazdı. Bıçağının sivri ucundan bile keskin azmiyle enfeksiyonun üstesinden gelmişti.

Gestapo kumandanı onunla konuşmasa da karargâhın üst katındaki asansörden indiği zaman diğer askerlerin fısıltıyla konuşmalarını, onu kimin neden vurduğunu merak edişlerini duyabiliyordu. Binbaşı Rosch onu hastanede ziyaret ettiğinde Ernst onu kimin yaraladığını bilmediğini, evinden ayrılmak istemeyen Yahudi bir aile yüzünden gelen sıkayeti kontrol ederken arkadan vurulduğunu söylemişti.

Ofisin pencereleri sokaktaki arabalara, yayalara ve her sabah Morzinplatz Meydanı boyunca ilerleyen tanklarla askerlere bakıyordu. Viyana'daki hayat artık düzenli sayılırdı, geçmişin ciddiyetsizliğinden eser yoktu. Liderleri dünyayı fethetmeye odaklanmıştı ama Ernst'in alt etmek istediği yalnızca bir adam vardı.

Max Dornbach'ı bulup yaptığının bedelini ona ödetecekti.

Ernst masasındaki telefona uzanıp Dachau ve Mauthausen'deki kumandanları aradı. Dr. Weiss, Dachau'da ölmüştü ama kimse Max'ın bu iki kamptan bir tanesine götürülmüş olduğunu doğrulayamıyordu. Luzi'nin de nerede olduğu belli değildi.

Annesinin Münih'te çalıştığı evi aradı ama kimse cevap vermedi. Ona Max'ın onu öldürmeye çalıştığını söylememişti ama annesinin Dornbach ailesine karşı herhangi bir soruşturmada işbirliği yapacağından şüphesi yoktu.

Ernst henüz çocukken annesi her yaz Dornbach ailesinin Salzburg'da çalışan personel kadrosuna kendisinin ve oğlunun da dahil edilmesini beklerdi. Ancak Dornbach ailesi bunu hiç yapmazdı. Annesi de o sıcak yaz aylarında ütü işi

alarak kendinin ve oğlunun geçimini sağlamaya çalışır, sadık bir şekilde Dornbach ailesinin dönmesini beklerdi.

Ancak onlar annesi kadar bile sadakat göstermemişlerdi. Münih'e telgraf çekti.

Dornbach ailesini bulmam gerek. Yazıklarının adı neydi?

Ernst sabah saatinin geri kalanını hükümetlerinin sınırları içerisindeki tüm kumandanlara bildiri göndererek geçirdi. Viyanalı Max Dornbach isimli bir adam veya Luzi Weiss isimli bir kadın bulurlarsa haberdar edilmek istiyordu. Öğleden sonra ise Weiss ailesinin bir zamanlar oturduğu dairenin yeni kiracılarını ziyaret etti. Ev temizlenmiş, toparlanmıştı.

Evin yeni sakinleri Ernst'i antrede yalnız bırakmış, Ernst de Luzi için geldiği gece ne olduğunu anımsaya çalışmıştı. O gece için beklentisi çok yüksekti – ona sahip olmayı uzun zamandır bekliyordu. Oysa Luzi onu hayal kırıklığına uğratmıştı. Hayal kırıklığı hissini hatırlasa da sonrasında yaşananlar çok belirsizdi.

Max kapıdan içeri girip onları rahatsız etmişti. Ernst o gece arzuladığı iki şeye –Luzi ve ona aşık adamın hayatı– sahip olmanın eşliğinden dönmüş olduğunu anlayınca küplere bindi.

Max ona ateş etmemiş olsaydı bu arzularının ikisini de gerçekleştirebilirdi.

Ernst burnunun kemerini tutarak yaşananları hatırla-

maya çalıştı. Luzi onun dikkatini dağıtmıştı – Max'ın elinde tabancayı görmemişti bile. Ama vurulmanın şokunu, acının yayılışını hatırlıyordu.

Taksiye binip Max ve ailesinin yaşadığı Ringstrasse üstündeki eve gitti. Küçük bir sarayı andıran bu evde annesi elleri şişinceye kadar yerleri ovalar, en lezzetli yemeklerin servis edildiği gümüş tabakları masalara yerleştirirken mutfakta arta kalan yemeklerle karnını doyururdu. Kıyafetlerini sıradan bir insan gibi kirleten ailenin çamaşırlarını yıkar ama kendi giysilerinin lekelerini çıkaramazdı.

Üst kat boştu. Alt kattaki komşu Klara Dornbach'ın Fransa'ya kız kardeşini ziyarete gittiğini, Bay Dornbach'ın ise Berlin'e atandığını söyledi.

Ernst hemen ertesi sabah Almanya'ya bir telgraf gönderse de Bay Dornbach'ın kısa yanıtı netti. Oğlunun nerede oğlunu bilmiyordu. Ancak Ernst onun da Paris'te Klara'nın yanında olabileceğinden şüphe etmeye başlamıştı.

Eğer Max Fransa'ya vardıysa, Luzi'yi de yanında götürmüş olabilir miydi?

Ernst dosyaları karıştırdı. Evrak işi kendi başına bir işkenceydi. Avusturya'da kalan ya da buradan ayrılan binlerce insanı takip etmek için düzenlenmiş binlerce evrak vardı. Luzi'nin Julliard'a kaydolabilmesi için Amerika vizesinin onaylandığını fark etse de bu onay Max onu vurduktan sonra gelmişti. Luzi'nin Viyana'dan ayrıldığına dair herhangi bir kayıt bulamamıştı.

Dosyaların arasında kaybolmuşken bir postacı onu bul-

du, Ernst'e annesinin gönderdiği iki kelimeden oluşan bir telgraf uzattı.

Schwansee Şatosu.

Dornbachların mülkünün adı.

Sarı renkli kâğıdı masasının üstünde eliyle düzeltti. Ardından Salzburg'daki karargâh ofisine telefon açıp şatoya bir ziyarette bulunmalarını rica etti.

Max'ı bulduğunda ona zarar vermeyecekti, en azından şimdilik.

İlk önce en çok değer verdiği şeyi ortadan kaldırmalıydı.

OTUZ ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

HALLSTATT GÖLÜ, AVUSTURYA
NİSAN 1939

İçinde bir can büyüyordu.

Henüz Annika'ya bebekten bahsetmemişti. Annika uyurken Luzi de genişleyen bedenine uyabilmesi için Bayan Dornbach'ın dolabından ödünç aldığı kıyafetlerin dikişlerini sökerek geçiriyordu gece saatlerini. Dolaptan birkaç elbise ve eteği de Annika için elden geçirmiş, arkadaşına üstündeki yıpranmış giysilerden başka giyebilecek bir şeyler sunmuştu. Çünkü Luzi'nin aksine Annika giderek sıkskalaşlıyordu.

Luzi içinde büyüyen bebekten, hakkı olmayana el uzatan bir adamın yavrusundan nefret etmek istiyordu ama ne zaman bebeğin içinde hareket ettiğini hissetse içinde yeni bir

umut canlanıyordu. Bebek onundu, Ernst Schmid'in değıli Evladını bu göl kasabasında, korkunç Viyana'nın uzağında büyütecekti.

Bu şato artık onun yeni evi, Annika da onun kız kardeşı sayılırdı.

Luzi, Annika ve Hermann ile beraber yangından hasar görmüş yerleri temizleseler de salonun kapısını kilitlemişlerdi. Oradaki hasarın boyutu tamir edebileceklerinin ötesindeydi çünkü.

Geceleri bebeğine gizlice fısıldıyor, ona şarkılar yerine kutsal kitaptan hatırladığı ayetleri okuyordu. Ancak yüreğı bir nefes havaya bile muhtaç şekilde sıkıştığı zamanlarda kız kardeşini, annesini, babasını ve çalınan hayatını öyle çok özlüyordu ki gölün kıyısına yürüyüp suyun üzerinde asılı kalmış sis dalgalarını seyrediyordu.

Bu sabah dağlardan aşağıya ılık bir meltem esiyor, nemli sisi ve acı hatıraları Luzi'nin kaslarına ve zihnine taşıyordu. Keçileri çoktan sağmıştı. Tenekeden süt kovasının sapı elinde soğusa da henüz şatoya dönmeye hazır değildi. Hayat da sisli bir havaya benziyor, diye düşündü. İki kıyı arasında uçuşur ama aslında asla yer değıştirmez. Yalnızca güneş çıktığında ortadan kaybolur. Işık her şeyi gözler önüne serer.

Bir gün, tüm bu çılgınlık sona erdiğinde Marta'yı bulacak ve içinde büyüyen çocukla beraber onu büyütecekti. İşte bu umuttu onu her sabah yatağından çıkarıp güneşin doğmasını beklemeye iten.

Hamursuz bayramı bugün başlıyordu. Mısır'daki firavundan kaçan Yahudilerin Tanrı'nın yardımıyla özgürlüklerine

kavuşmalarının bayramıydı. Annesiyle babası Yahudi dini bayramlarını hiç kutlamasa da büyükannesiyle büyükbabası tüm gelenekleri bilirdi. Max'ı bekledikleri süre boyunca Annika bu bayramları hatırlamak, kullarını seven Tanrı'ya hürmetle anmak istemişti.

Oysa kendi halkı hâlâ baskı altındayken Luzi özgürlüğü nasıl kutlayabilirdi?

Geçen aralık ayında Yahudilerin düşmanlarını Tanrı'nın yardımıyla nasıl yendiklerini hatırlamak maksadıyla kutlanan Hannuka Bayramı için Annika mumlar yakmıştı. Annika, Tanrı'nın bu mucizesini Luzi ile beraber kutlamış, Luzi de Hermann'ın getirdiği hindi ve ormanda bulunduğu küçük ağaç eşliğinde İsa'nın doğumunu onlarla beraber yaşamıştı. Çam kozalaklarını Bayan Dornbach'ın çalışma masasındaki kurdeleler, cam küreler ve küçük mumlarla süslemişlerdi.

Noel gününde Dornbach ailesinin İncil'inden ayetler okumuşlardı ve Luzi o günden beri İncil'i okumaya devam ediyordu. Yeni Ahit bir Yahudinin, Mesih olarak bilinen dürüst bir adamın hikâyesini anlatıyordu. Onun çarmıha gerilmesinin anlatıldığı ayeti okurken İsa'nın çektiği acıları samimiyetle hissetti. Luzi'nin etrafındaki insanlar buna engel olmak için ellerinden geleni yapsa da Luzi, İsa'nın sunduğu özgürlüğe hasret kalmıştı.

Sol taraftan Hermann'ın motorlu teknesinin şatoya yaklaştığını gördü. Hermann ona el sallıyordu. Hermann şatoya eskisinden daha sık geliyor, kırılmış eşyaları onarıyor ya da onlara avlanmış hayvanların etini getiriyordu.

Annika, Luzi'ye nasıl balık tutacağını, keçileri nasıl sağacağını öğretmişti. Luzi de ona nasıl dikiş dikileceğini göstermişti. Annika ayrıca Luzi'nin saçlarını kesmiş, oksijenli su ile yıkamıştı. Böylece Luzi bu civarlarda yaşayan genç bir Aryan kıza benziyordu artık. Soğuk kış aylarında Annika ve Luzi kütüphaneye sığınmış, onları buradan çok uzaklara götüren kitapları okumuşlardı.

Kış boyunca Nazi askerleri onları rahatsız etmemişti.

Geçen ay siyah arabalı Gastapo askerleri şatoya gelip Max'ı aramıştı. Luzi kütüphanenin şöminesinin yanındaki bölmeye saklanırken Annika da askerlere gerçekleri anlatmıştı: Max'ı uzun zamandır görmemişti.

Annika, Max'ı Luzi'yi buraya getirdiği gecedan bu yana görmemişti ama bazı sabahlar uyandıklarında kapının altından atılmış bir not buluyorlardı. Max yalnızca bir iki satır karalamış olsa da bu notlar sayesinde güvende olduğunu anlıyorlardı. İki kere Annika uyurken eve gelmiş, Luzi'yi yatağından öpmüş ve Luzi'ye döneceğine dair söz verdikten sonra gitmişti.

Max'ın sevgisi hiç azalmamış gibiydi. Luzi de yüreğinin içindekilerin de kuruyup solmaması için dua ediyordu. Çünkü içinde büyüyen cana koza olmaktan başka bir görevi yokmuş gibi hissediyordu.

Keşke Max, Annika'nın ona nasıl hayran olduğunu, onun için her şeyi yapabileceğini görseydi. Keşke Max, Luzi'nin de içinde bulunduğu şatonun salonu kadar kırık ve harap olduğunu anlayabilseydi.

Hermann rıhtımın üstünden Annika'ya yaklaşıırken Luzi de kavuşturduğu kollarını çözdü. Bazı geceler Hermann'ın gelip Annika ile bir şeyler fısıldaştığını duyardı. Annika, Hermann'ın cantasında getirdikleri her neyse onları ağaçların arasına saklıyordu ama Luzi bu sırrı saklıyordu. Tıpkı onların Luzi'yi saklaması gibi.

Luzi bir zamanlar kemanından dökülen notaları kontrol etmesi gibi artık kendi hayatını da kontrolü altına almak istiyordu. Ancak hayatı Strauss ya da Bach tarafından bestelenmiş bir nota destesi değildi. Hayatı, konsere başlamadan önce akorlarını düzenleyen bir orkestradan yükselen dağınık, kaotik seslere benziyordu.

Bir konseri nasıl da özlemişti. Müzisyenlerin el birliği ile çalışarak dinleyicileri birbirinden ayıran çirkin bir eser değil, onlara neşe saçan bir müzik yaratmasına hasretti.

Şimdi beklemekten başka bir şey gelmiyordu elinden.

Marta'yı bulana kadar bekleyecekti.

Biri gelip Hitler'i durdurana dek bekleyecekti.

Bebeği doğana kadar dört ay daha bekleyecekti.

* * *

Annika, Max sırf onu seviyor diye Luzi Weiss'tan nefret etmek istese de bunu yapamıyordu. Annika'nın gazetedeki fotoğraftan kesip yakarak yok etmeye çalıştığı Luzi'nin dış güzelliği içine de yansıyor. Üstelik şimdi bir de Max'ın çocuğuna hamileydi.

Annika birkaç haftadır bunun farkındaydı ama bunu dile getirip gerçekliğini teyit etmeye cesaret edememişti. Yanılmış olduğunu, Luzi'nin bacağındaki yara iyileştiği için kilo aldığını ümit etse de her geçen gün hamileliği daha da belirginleşiyordu.

Max'ın onu sonsuza dek bir kedi yavrusu olarak göreceğini anladığında Annika'nın kalbi paramparça olsa da dünyada onun kalbinden daha çok düşünülmesi gereken şeyler vardı. Max'ı hâlâ seviyordu, sonsuza dek de sevecekti. Ama Luzi'ye ya da bir başkasına hislerinden bahsedemezdi.

Verandada haşlanmış alabalıktan oluşan akşam yemeklerini yerlerken Annika, "Bebegin tahmini doğum vakti ne zaman?" diye sordu. Hava soğuk olsa da ne Luzi ne de Annika içeride oturmak istemişti. Şato ne kadar büyük olursa olsun duvarlar sanki üstlerine geliyordu.

"Sanırım ağustosta," diye cevap veren Luzi mutsuzdu. "Neden benimle ilgileniyorsun, Annika?"

Annika bir an bu soruya Max için diye yanıt verecekti. Tıpkı Yahudi komşularının yadigârlarını saklama görevini üstlenmesi gibi. Ama aslında Max'tan fazlası vardı. Annesinin İncil'inde okuduğu ayetler zihninde canlandı. "İsa komşularımızı da kendimiz kadar sevmemiz gerektiğini söyler."

"Korkmuyor musun?" diye soran Luzi'nin sesi titriyordu.

"Hem de deli gibi."

Luzi elini karnına yasladı. "Sence İsa da ölürken korkmuş muydu?"

Annika sevgisini ve şifasını sunan bu adamın dünyada

şimdi yaşananları görseydi büyük kedere kapılacağını içten içe biliyordu. Tıpkı Rahip Dietz'in dediği gibi o, bu dünyaya şifa dağıtmaya gelmişti; öldürmeye değil. Ama korkup korkmadığı hakkında Annika'nın bir fikri yoktu.

"Bundan emin değilim. Fakat ölümü yenmeye gelmiş bir Tanrı'ya iman ettiğimiz sürece korkmak zorunda olmadığı-mıza inanıyorum," diyen Annika söylediklerinde haklı olmak istedi.

Hermann pek çok akşam olduğu gibi gelip verandada onlara katıldı, Luzi'nin yanına oturdu. Luzi'ye bakarken utançtan kızaran Hermann'ı görünce Annika'nın savunmacı tarafı yeniden kendini gösterdi. Hermann, Luzi'yi böyle seyretmemeliydi. Max'ın bebeğinin yakında doğacağını çoktan anlamış olmalıydı.

Hermann, Annika'ya başını salladı. "Papaz seninle konuşmak istiyor."

Annika suyun öte tarafındaki tepeye yerleşmiş Paris Kilisesi'ne baktı. Dornbach ailesi oranın cemaatine katılırdı ama Annika kilisenin içini hiç görmemişti. "Neden benimle konuşmak istiyor ki?"

"Eyssl'in tabutunun ne zaman getirileceğini konuşmak zorundaymış."

Annika yüzünü buruşturdu. Ülkede yaşanan değişikliklere, Dornbach ailesinin gidişine bakınca kilisenin bu planlarından vazgeçtiğini sanmıştı.

Hermann sandalyesinden Annika'ya doğru eğildi. "Nazi hükümeti kilise cemaatinin hiçbir şey değişmemiş gibi işle-

rine devam etmesini istiyor. Papaz da insanların moraline iyi gelir diye düşündü."

"İyi de her şey değişti," diye ısrar etti Annika. Gölü, ailesi, evi. Gectikleri yıl boyunca Almanya gelip ülkelerinin kalbini adeta yiyip tüketmişti. Annika ülkesinden geriye kalanları artık tanıyamıyordu.

Bir kutu eskimiş kemiği gölün öte tarafına taşımak kimseyi neşelendirmeyecekti.

"Annika—"

Annika başını iki yana salladı.

"Yalnızca bir geceliğine."

Adamın kemiklerinin şapelde olacağının düşüncesi... Kemikler kiliseye geri götürülünceye kadar Annika muhtemelen uyuyamayacaktı.

"Reddedersen Gestapo askerleri soru sormaya başlayacak, hatta belki yeniden ziyarete gelecekler."

Palavra. Annesi olsaydı böyle söylerdi.

"Eskimiş kemiklerin buraya getirilmesini istemiyorum."

"Getirilmek zorunda."

Luzy gözleri irileşmiş halde bir Annika'ya bir de Hermann'a bakıyordu. "Ne tabutu?"

Böylece Annika ona eski gelenekten bahsetmeye başladı.

OTUZ DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

—

Sophie benimle devlet arşivinin bulunduğu Minoritenplatz meydanındaki barok tarzı mimarili binanın altın ve beyaz renkleriyle bezenmiş lobisinde buluştu. Siyah pantolonu ve geniş bluzu içinde kaybolacak kadar sıska görünse de saygı duyulmak için yapılı bir fiziğe ihtiyaç duyan bir kadına benzemiyordu. Avusturya'nın tarihini kaydeden kurumların bulunduğu bu binada kendi başına bir kurummuş edası taşıyordu.

Okuma odasının kalın perdelerinin kenarlarından ışık süzülüyor, üstü silindirik biçimli lambalarla kaplı düzinelerce masayı ve ellerindeki plastik dosyalarla eşya dolu kutulara yoğunlaşmış araştırmacıları aydınlatıyordu. Sophie iki

katlanır sandalyesi bulunan bir masaya işaret etti, karşılıklı olarak oturduk.

“Neden Luzia Weiss’i araştırıyorsunuz?” diye sorduğunda sanki dosyasındaki bilgileri aktarmakta tereddüt yaşıyor-muşçasına bir endişesi olduğunu fark ettim.

Dosyaların üstündeki ellerini bilginin önündeki bir zincirmiş gibi kavuşturunca ona iki kitabın ve sahiplerinin hikâyesini anlatmaya başladım. Kitap kapaklarının ötesine geçen hikâyeleri. Annika ve elindeki eşyaların listesini, Josh’un Leo amcasını ve Annika’nın ona anlattıklarını. Ona Charlotte ve Fransa’daki yetimhaneyi, araştırdığım kişinin onun annesi olabileceğine yönelik şüphelerimi söyledim. Mutlu ya da üzgün olsun, bu hikâyenin sonunu öğrenmek istediğimi belirttim.

Brie dışında Sophie, Charlotte ve Luzia arasında bir bağ olabilme ihtimalini paylaştığım ilk insandı. Bence onların hikâyesinin kutsal bir yanı vardı ama Avusturya’daki birinden yardım almadıkça bundan asla emin olamazdım.

“Bahsettiğiniz Bayan Stadler’in...” dedi Sophie usulca. “Bu değerli eşyaları şatoda bulmuş olabileceğini neden düşündünüz?”

“Başka türlü nasıl kaydını tutabilirdi ki-” derken sustum.

“Belki de kamplara gönderilen Yahudilerin evlerindeki eşyalarını topladı.”

Gözlüklerimi çıkarıp masanın üstüne yerleştirdim. Benim aklımdaki Annika bir kahramandı ama aslında suça dahil olmuş birisi olabilir miydi? Ya o ve Hermann. Nazilerin

topladıkları mücevherleri veya kamplara götürülmüş Yahudî komşularının eşyalarını çalan insanlarsa? Bayan Stadler belki de Josh'un amcasını bu ganimete yönlendirmek yerine ondan uzaklaştırmaya çalışmıştı.

"Savaşın sonra Avusturya ve Almanya'da pek çok insan kamplarda öldürülmüş kişilere ait eşyaları ellerinde bulundurdıkları için tutuklandılar."

"Ya bir şekilde onlara yardım etmeye çalıştıysalar?"

"Savaşın sonra Avusturya'da buna kimse inanmazdı," dedi Sophie. "O zamanlar çok nadir gerçekleşen bir olaydı çünkü."

Bakışlarımı bir kere daha dosyaya eğdim. "Dosyanızda ne var?"

"Bir ilan," dedi ilk dosyayı açarak. "Viyanalı Luzi Weiss hakkında."

Daktilo edilmiş yazıya şöyle bir göz atsam da her şey Al-mancaydı.

"Bir Gestapo askeri tarafından yazılmış," diye açıkladı Sophie. "Ernst Schmid isimli bir subay yardımcısı. Görünü-şe bakılırsa Luzi'nin izini kaybetmiş, nerede olduğunu so-ruşturuyor."

Odanın sıcaklığı titrememe engel olamıyordu. "Neden bir Gestapo askeri onu arasın ki?"

Soruma cevap vermek yerine Sophie elindeki ilanı bana doğru çevirdi. Yazının ortasında Luzi'nin adını gördüm.

Acaba gazetedeki Luzia Weiss ile aynı kişi miydi? Char-lotte'un kitabındaki Luzia Weiss olabilir miydi? İki kadın-

dan herhangi bir tanesinin Charlotte ile bir bağlantısı olup olmadığını bilmesem de Luzi'nin adını bir Gestapo askeri tarafından yazılsa bile gözümün önündeki ilandan okumak bana umut vermişti.

Belki Luzia, Ernst Schmid onu ararken Charlotte ile Fransa'da saklanıyordu.

Diğer dosyada ikinci bir ilan ve Luzia'nın bir orkestra ile beraber enstrüman çaldığı genç yaşlarına ait bir gazete fotoğrafı vardı. Gazete ilanında *Luzi Weiss* diye ifade edilse de baloda Max ile dans eden kız olduğu besbelliydi.

"Gestapo askerleri Luzi Weiss'i bulduklarını yazmışlar." Sophie bana evrak uzattı.

Gözlüklerimi yeniden takarak gördüğüm kelimeleri anlayabilmek istedim çaresizce. "Onu nerede bulmuşlar?"

"Hallstättersee'deki bir şatoda sakanırken."

Yaşadığım hayret yüzünden nefesim öyle sesli bir şekilde kesilmişti ki etrafımdaki birkaç araştırmacı dönüp bana baktı.

"Onu 1939 yılının nisan ayında tutuklamışlar." Kâğıdın aşağısında bir yeri parmağıyla işaret etti. Gölün adını açıkça okudum, tercümesine gerek yoktu.

Sevdiği kadın tutuklanırken Max Dornbach neredeydi?

"Peki de Annika onu Gestapo'ya ihbar etti," dedi Sophie. Üstünden seksen yıl geçmiş olsa da yaraların hâlâ taze olduğunu anlıyordum. İhanet, acının en kötü haliydi.

"Luzia, Yahudi miydi?" diye sordu Sophie.

"Sanırım." Sihirli balon kitabının içine yazılmış ismin fo-

tokopisini çekmiştim. Çantamın içindeki fotokopi kâğıdına baktım, bir şeyler söylemesini, beni gerçeğe yönlendirmesini umuyordum.

İyi de neresiydi bu gerçek? Luzia Yahudiye, Gestapo onu kampa gönderdiyse hiçbir umut kalmamış demektir. Başına gelenlerin gerçekliği kimsenin yarasını saramazdı. Kavuşmak anca mahşere kalırdı.

Sophie dosyayı kapatmadan önce cep telefonumla ilanın fotoğrafını çektim. "Burada kamuya açık olan her şeyi araştırdım. Bundan sonra ya özel kaynaklara başvurmalısınız ya da Viyana, belki de Hallstatt'taki dini kurumların kayıtlarını incelemelisiniz."

Çantama uzandım. Luzia ile Charlotte'u birbirlerine bağlayınca kadar durmak istemiyordum.

"Savaşta çok insan öldü," diyen Sophie bana teselli vermeye çalışıyordu.

"Biliyorum. Sadece bir umuda tutunmuştum..."

"Kaybınızın yasını tutmakta yanlış bir şey yok."

Oysa ben yas tutmaya henüz hazır değildim. "Araştırıp... Luzia'nın kampların birinde ölüp ölmediğini öğrenmem gerek."

Sophie onaylayarak başını salladı. "Soykırım Anıt Müzesi, orada öldürülen kurbanların listesini dijital olarak yayınlıyor."

Okuma odasında kablosuz ağ erişimi yoktu, bu yüzden bina ile park arasına döşenmiş gri kaldırım taşlı yolun üzerinden ilerleyerek dışarı çıktım. Düşüncelerim de adımlarım

gibi dağınıktı, ne yöne gideceklerini bilemiyorlardı. *Enna* ben biliyordum. Kontrol etmek istemesem de Nazilerin 'A' yanalı Luzi ya da Luzia Weiss'ı öldürüp öldürmediklerini veritabanından kontrol etmem gerekiyordu.

Bir kafenin vitrininde ücretsiz WiFi bulunduğu gösteren tabelayı görünce içeri girip kendime kapuçino sipariş verdim, mermer kaplı bir masaya oturdum. Kafenin penceresinin dışında beyaz bir at heykeli ve öğrenciler, çalışanlar ve turistlerden oluşan bir kalabalık vardı.

Luzia'nın adını ve doğum yerini tabletimin ekranına girmek canımı yakmış, her bir harf adeta bir balyoz gibi yüreğime vurmuştu. Karşımda yalnızca bir ekran, sadece kelimeler olsa da taşıdıkları önem bu küçük dükkana kaldırılabileceğinden fazla gelirdi.

Luzia Weiss adına kayıtlı hiçbir veri yoktu. Fakat Luzi diye yazınca ekranda yeni bir sayfa beliriverdi. İşte o zaman onun başına gelen gerçeği öğrenmiş oldum.

Ravensbrück.

Kampın adını okumak yüreğimi sıkıştırmış, kalbimi adeta parçalara ayırmıştı.

Yüz bin kadının o Alman kampında öldürüldüğünü okumuştum. Muhtemelen aileleri, hatta belki çocukları da bu sondan kaçamamıştı. Luzia Weiss'ı asla tanımamıştım ama Charlotte'un hatırına onu kaybetmenin acısını derinden yaşıyordum. Charlotte yıllarca arasa da Luzia aslında çoktan aramızdan ayrılmıştı. İmha edilmişti.

Tanrı bu değildi. Olamazdı. O'nun tarafından yaratılmış

güzel bir kadın ölümü. Luzia'yı tanımasam da gözyaşlarım sunabileceğim en büyük hazinemdi. Belki de İncil'de bu yüzden İsa'nın mezarından diriltmeden önce kaybettiği arkadaşı için gözyaşı döktüğü yazıyordu. Ölümünden sonra hayat olduğunu nasıl biliyorsak belki bugüne de böyle yas tutabilirdik.

Luzia için yas tutacak, onu anacak bir tek ben kalmış olabilirdim. Bu yüzden onun trajik ölümüne ağladım, başına gelmiş olabilecek şeyler için yas tuttum.

Charlotte'a annesine ne olduğunu söyleyebilme umudu yeşermiştii içimde, oysa şimdi...

Mağazaların, restoranların, opera için inşa edilmiş binaların görkemli yollarında dolaşarak tren istasyonuna geri dönerken Viyana'da savaşta yaşananları hatırlayan kaç kişi kaldığını merak ediyordum. Kitaplardan oluşan dünyam hayatın gerçekliğiyle çatışıyordu belki ama kitaplarımın sonunda –en azından benim tercih ettiklerim– yaşanan sıkıntılar tatlıya bağlanıyordu. Kitabın kapağını örtünce her şey çözüme ulaşmış oluyordu. Oysa bu dünyanın çirkin gerçekliği –insanın insana yaptıkları– hayat kitabının sayfalarından kanayarak akmaya devam ediyordu.

Yanaklarım yine gözyaşlarıyla ıslandı. O an, Sophie'nin haklı olduğuna karar verdim –üzülmenin yanlış bir tarafı yoktu. Vaktinden önce bitmiş bir hayat dansını hatırlayabilirdim. Gökyüzündeki özgürlüğünden koparılmış bir yıldız anabilirdim.

Bu kadın Charlotte'un annesi olmayabilirdi ama öyle olsaydı bile artık bakacak yerim kalmamıştı. Luzia Weiss için

yaptığım araştırmanın sonuna gelmiştim. Kitabımın son sayfası Ravensbrück'ün kapısıyla beraber kapanmıştı. O kadar ki çarpan kapının yankılanan sesini bile işitebiliyordum.

OTUZ BEŞİNCİ BÖLÜM

VİYANA, AVUSTURYA
NİSAN 1939

Ernst Schmid'in beklediği haber nihayet gelmişti. Salzburg'daki askerler Schwansee Şatosu'nda müstahdemin kuzından başkasını bulamamış olsa da Dachau'daki askerlerden bir tanesi Dr. Weiss'in hastalarından bir tanesi olan Bay Fischer'i konuşmaya ikna edebilmişti.

Gestapo askerleri Bay Fischer'i kasım ayında tutukladıklarında eşinin bir zamanlar gösterişini yaptığı mücevherleri evin içinde aramış fakat değerli hiçbir şeye ulaşamamışlardı. Bayan Fischer'i uzun uzun sorgulamış, ardından hapse götürmüşlerdi. Kadın kaybolan mücevherler konusunda şaşırmış görünse de Yahudiler her şey hakkında yalan söylerlerdi, özellikle de konu değerli eşyalarıysa.

Toplamadan sağ çıkan adamlar Avusturya'dan bir an

OTUZ BEŞİNCİ BÖLÜM

VİYANA, AVUSTURYA
NİSAN 1939

Ernst Schmid'in beklediği haber nihayet gelmişti. Salzburg'daki askerler Schwansee Şatosu'nda müstahdemin kızından başkasını bulamamış olsa da Dachau'daki askerlerden bir tanesi Dr. Weiss'in hastalarından bir tanesi olan Bay Fischer'ı konuşmaya ikna edebilmişti.

Gestapo askerleri Bay Fischer'ı kasım ayında tutukladıklarında eşinin bir zamanlar gösterişini yaptığı mücevherleri evin içinde aramış fakat değerli hiçbir şeye ulaşamamışlardı. Bayan Fischer'ı uzun uzun sorgulamış, ardından hapse götürmüşlerdi. Kadın kaybolan mücevherler konusunda şaşır-mış görünse de Yahudiler her şey hakkında yalan söylerlerdi, özellikle de konu değerli eşyalarıysa.

Toplamadan sağ çıkan adamlar Avusturya'dan bir an

önce ayrılmaları için eve dönmek üzere tahliye edilirdi. Gestapo askerleri Bay Fischer gibi en basit soruya bile cevap vermeyi reddeden bazı kişileri alıkoymaya devam etmişti. Yahudi adam sırrını aylarca saklasa da nihayet istedikleri değerli bilgiyi vermeye razı gelmişti. Ve bu bilgi, adamın evinde aradıkları mücevherlerden çok daha büyük bir değerdeydi.

Bay Fischer, kronik bronşite kurban giden Dr. Weiss'in düzenli hastalarından bir tanesiydi. Doktoruna önce sağlığı ardından saklamak istediği mücevherleri konusunda güvendiğini itiraf etmişti. Bunu karısı ve çocukları için yapmıştı. Dr. Weiss'in mücevherleri nereye sakladığını bilmediğini iddia etse de karısıyla bir araya geldiği o kısa görüşmenin ardından Ernst'in dikkatini çok çeken bir detayı anımsatıvermişti.

Bay Fischer'ın tıbbi muayeneleri esnasında Max Dornbach, işinin ehli bu doktora sayısız kez ziyarette bulunmuştu. Hem de sağlığı yerinde olmasına rağmen. Bay Fischer bir keresinde onları Schwansee Şatosu'ndan bahsettiklerini bile işitimişti.

Ernst masasının kenarına hafifçe dokundu, kolu zonluyordu. Bu zonklama hissi yapması gereken şeyin daimi bir hatırlatıcısı gibiydi.

Elleri titreyerek masasının çekmecesindeki cam şişeyle kaşığı çıkardı. Ağrılarını dindirsin diye doktor hap yazmış olsa da hiçbir işe yaramıyordu. Bu yüzden Ernst şeffaf renkli sıvıyı kaşığına doldurdu, ardından morfinin acı tadını bastırsın diye bir fincan kahve içti.

Max acaba mücevherleri o görkemli şatosuna mı götürmüştü? Belki orada mücevherden fazlasını saklıyordu. Belki bir kadını saklıyordu orada.

Kumandanı Luzi'yi aramak için Viyana'dan ayrılmasına izin vermeyecekti. Ancak bu mücevherler eSchwansee Şatosu'na gizlendiyse o zaman batıya giden trene binmek için izin alabilirdi. Hem mücevherleri hem de Luzi'yi bulurdu.

Asansör Ernst'i Binbaşı Rosch'un ofisinin bulunduğu üçüncü kata taşıdı. Kumandanı Ernst'ten en az yirmi yaş büyüktü. Soluk gri renkli üniforması, kusursuz sakal tıraşı, kulak hizasında kesilmiş kısa saçları ve kolalı yakasına asılmış demir haç madalyonu ile muazzam görünüyordu. Viyana'da acımasızca davranmıştı. Şehrin de en az gömleğinin kolası ve ütüsü kadar muntazam olmasını isteyen bir mükemmeliyetçiydi.

Ernst kumandanına Bay Fischer hakkındaki raporu okudu.

"Salzburg'daki karargâha telefon et," dedi Binbaşı Rosch kaleminin gümüşü ucunu sabırsızca masasına vurarak.

"Oradakilerle çoktan irtibat kurdum ama evde henüz kayda değer bir şey bulamadılar."

"Bu sefer hem evi hem de araziyi aramalarını söyle."

"Bu sefer—" diyen Ernst elindeki evrağı indirdi, "aramayı kendim yapmak isterim."

"Oradaki askerler yeterince kabiliyetliler, Subay Schmid."

"Elbette," diye razı gelen Ernst farklı bir çıkış yolu bulmaya çalıştı. "Ama Luzi Weiss'in nasıl göründüğünü yalnızca ben biliyorum."

Binbaşı Rosch elini umursamazca salladı. "O bizi ilgilendiriyor."

"Max Dornbach'a mücevherleri saklamada yardımcı oluyorsa bence ilgimizi çekecektir."

Kumandan kalemini masaya vurmaya bıraktı, gözlerini kıstı. "O zaman bir fotoğrafını gönder."

Ernst'in kalbi hızlanmaya başladı. Askerler bir şey bulursa kendisine hiçbir şey bırakmayacaklardı. "Bu benim soruşturmam."

"Birkaç incik boncukla bir kız, Ernst. Viyana'da onlardan çok var."

"Binbaşı—"

"Değerli bir şey bulurlarsa ancak o zaman gidebilirsiniz."

Ernst ofisinde bir saat kadar daha oyalandıktan sonra Salzburg'a telefon edebildi. Askerlerden Schwansee Şatosu'nu bir kere daha aramalarını istedi.

"Luzi Weiss isimli bir kadın bulursanız bana doğrudan telefon edin." Bir kaşık morfin daha içti. "Ben gelinceye kadar sakın ona dokunmayın."

OTUZ ALTINCI BÖLÜM

Bir balıkçı teknesi misafirhanenin aşağısına yanaştı, günün hasılatını getirdi. Havada kavrulmuş kahve çekirdeği, çam ağacı, gül yaptığı, Alp dağlarının karlı, rüzgârlı havası ve hatıraların rahiası vardı.

Sis, günün bu gibi erken saatlerinde gölün büyük çoğunluğunun üstünü örter, günün ilerleyen saatlerinde dağların üstüne çıkarak oyuklarla mağaralara çekilirdi. Aşağıdaki lobinden aldığım kahve dolu iki fincandan bir tanesini yudumladım, etrafım sis ile çevrili olsa da zihnimdeki sis dağılsın diye ağır ağır kafeini sindirmeye çalıştım.

Balkondan bakınca henüz kimsenin uyanmadığını fark ettim, gerçi gidip kapıyı çalacağım da yoktu. Viyana'dan dün o kadar geç dönmüştüm ki ne Josh'u ne de Ella'yı görebilmiştım. Onları özlemiştim.

Ayaklarımı önümdeki sandalyeye uzatıp Brie'den gelen

e-postaya cevap vermeye başladım. Ona er ya da geç Luzia'a'ya neler olduğunu anlatacaktım ama bunu telefon üstünden yapmak istemiyordum.

Olanların Brie'yi benim kadar etkileyeceğini düşünmüyordum. Gerçeklere elbette üzülecekti ama bana, Charlotte'un ikimize sahip olduğunu söyleyecek, aramızdaki aile bağının kan birlikteliğinin ötesine gittiğini hatırlatacaktı.

Belki Charlotte'a Luzia'nın başına gelenleri ve Max hakkındaki şüphelerimi anlatırdım. Belki Liberty Dornbach ile akraba olup olmadıklarını test etmek için DNA testi verirdi. Charlotte'u korumak istesem de Luiza hakkındaki bilgilerin onu bir şekilde memnun edeceğini düşünüyordum. En azından annesinin Fransa'ya neden dönemediğini öğrenmiş olurdu. Belki Liberty ve erkek kardeşi kalan tek ailesiydi.

Balkonun diğer tarafındaki cam kapı kayarak açıldı, Josh gözlerinin önüne dökülen dağınık kahverengi saçlarını geriye itirerek balkona çıktı.

"Günaydın." Ayaklarımı sandalyeden indirdim, Josh da oturmak için sandalyeyi çekti.

Uzun kollu tişörtüm, pijama altım ve tepemde topuz yaptığım saçlarımla bir an kendimden utandım.

"Sana da günaydın," dedi Josh. "Kahve kokusunu aldım sanırım."

İkinci fincanı ona uzattım. "Kahveni nasıl sevdiğini bilmediğimden bahsimi krema ve şeker üstüne oynadım."

Josh kahveden büyük bir yudum aldı. "Mükemmel."

Pembe renkli ışık huzmeleri sağ tarafımızda kalan Alp

dağlarına dizilmiş evleri ve taş döşemeli kiliseyi aydınlatarak sisi dağıtıyordu.

"Buz mağaralarını beğendiniz mi?"

Josh başını salladı. "Ella ayrılmak istemedi."

"Her anın tadını çıkarıyor," dedim parmaklarımı sıcak fincanın etrafına dolayarak. "Tıpkı babası gibi."

"Bir zamanlar olduğum gibi."

"Beni kandırmaya çalışmayınız, Dr. Nemeth."

"Öyle bir niyetim yoktu."

"Öyledir..."

Josh gülüp bir yudum daha kahve içti. "Seninle Columbus'ta ilk tanıştığım zaman utangaç birisi olduğumu düşünmüştüm. Oysa hiç öyle değilmişsin." Dönüp bana bakınca soğuktan korunmak için tişörtümün kollarını ellerime doğru çektim. "Ama korktuğun bir şeyler var."

Gözlerimi devirdim. "Herkes bir şeylerden korkar."

Bu cevabım onu caydıramamıştı. "Bence, Callie Randall, sen kendinden korkuyorsun."

İnsanların beni analiz etmesinden nefret ederdim. Haklı olmalarından ise daha çok nefret ederdim. "Bu tam bir saçmalık."

"Ya da başkalarının anlattığın hikâyelerin ötesine geçip gerçek seni tanımlarından daha çok korkuyorsundur."

"Hikâyelerimin hiçbir kötü tarafı yok—"

"Onları bir kalkan niyetine kullanmadığın sürece," dedi ve bir yudum daha aldı. "Hepimizin işleyiş sistemi farklı çalışır, bunu anlıyorum. Ancak bir şeyleri içinde yaşamakla kendine bir kalkan yapıp arkasına saklanmak farklı şeyler."

"Ben saklanmıyorum."

Güneş dağların kenarında belirip kalan sis bulutlarıyla sokak lambalarını kovaladı. Güneş balkonumuza vurunca Josh üstündeki hırkanın fermuarını indirdi. "Sadece bir teori."

"Neden akademik doktorlar sürekli teori üretir?"

Josh kahkaha attı. "Çünkü sorunu saptayamadan çözüme ulaşamazsın."

"Benim bir sorunum yok—"

"Bunu duyduğuma gerçekten memnun oldum."

Tenim ısınmaya başlamıştı, fakat sebebi güneş değildi.

"Bay Stadler seni aradı mı?" diye sordum analizi sona erdirmek maksadıyla.

Josh cebindeki telefonu çıkarıp ekranına baktı. "Henüz bir haber yok."

Josh'un mücevherler hakkında Annika'ya sormak istediği sorular vardı ama benim için artık arayıp aramamasının bir önemi kalmamıştı. Elbette Luzia'nın şatoda oluşu ve Fransa'ya götürülen bir bebek hakkında hikâyeleri olmadığı sürece. O zaman önemi olurdu çünkü...

"Dün, akşam yemeğinde gözlerimiz seni aradı," dedi Josh. "Partnerim yemekten sonra uyuyakaldı. Onu misafirhaneye kadar taşımak zorunda kaldım."

"Sen harikulade bir babasın, Josh."

"Pek sayılmaz..."

"İnan bana bu konuda uzman sayılırım."

Josh şüpheyle bana baktı. "İyi babaları mı inceledin?"

"Hayır..." Yaptığımız konuşma üzerine kalkanımı biraz indirmeye karar verdim. "Benim babam beni asla bir restorandan eve kadar taşımazdı. Hatta aslına bakarsan babam beni arabaya servisi olmayan bir restorana götürmezdi bile."

"Ah..."

"Bu yüzden bu dünyada harikulade baba olabilen erkekleri takdir etmişimdir."

Hallstatt feribotu sol tarafımızda kalan iskeleden ayrılarak gölün öteki tarafındaki tren istasyonuna doğru hareket etti.

"Vienna'da ne buldun?" diye sordu.

İç geçirdim. "Ne yazık ki mutsuzluk."

"Mutsuzluk buraya adeta kazınmış gibi."

"Bu güzelliğe rağmen ne kadar da keder dolu."

"Buraya yapışıp kalmış gibi, değil mi?" Gölün üstünde daireler çizen bir kuşu izledik. "Ölenlerin hatıraları dağlarda sıkışıp kalmış gibi."

Fincanıma uzandım. Soğumuş olsa da parmaklarımı fincanın etrafına doladım. "Bu dağların çok ötesine uzanan bir hikâyeyi çözdüm. Annika'nın hikâyesiyle bağlantılı sayılır ama aslında benim için kişisel bir öneme de sahip."

Aslında bunu Josh'a anlatma niyetinde değildim ama hayatımın büyük çoğunluğunu benimle geçiren kadının hikâyesi bir anda dudaklarımdan dökülüyordu. Charlotte'un beni tanıdığını, beni olduğum gibi sevdiğini anlattım ona.

"Dün Charlotte'un annesi olabilecek bir kadınla ilgili bir bilgi buldum," dedim. "Ravensbrück'te öldürüldüğünü öğrendim."

"Charlotte biliyor mu?" diye sordu.

Başımı iki yana salladım.

"Annesinin adı neydi?"

"Luzia Weiss."

Josh sanki işittiği ismi sindirmeye çalışır gibi ağır ağır başını salladı. Ardından gözleri giderek irileşti.

"Ne oldu?" diye sordum.

Josh benden tarafa dönse de kaldığımız misafirhanenin arka tarafındaki bir tepeye odaklanmış gibi bakıyordu. "Sana göstermem gereken bir şey var."

OTUZ YEDİNCİ BÖLÜM

HALLSTATT GÖLÜ, AVUSTURYA
NİSAN 1939

Baron Christoph Eyssll von Eysselsberg'i içinde bulunduran oyma işçilikle bezenmiş ahşap eski tabut, akşam saatlerine doğru tekneyle getirildi. Nisanın ikinci haftasıydı. Gölden rıhtıma kadar üstü yıldızların gümüşü tozları ile kaplanmış tabutu omuzlarında taşıyan adamları seyrertmek tuhaf bir histi.

Luzi duvarın arkasına sakladı ama Annika bu tuhaf süreci kütüphanede pencereye bakan koltuktan seyretti. Siyah resmi cüppesinin içindeki papaz, tabutu taşıyan adamlar ile mum ışığı eşliğinde şato arazisi boyunca ilerledi, ardından

şapelin boyanmamış platformuna ulaşıldı. Kilise, yüzyıllar geçse de verdiği sözü yine yerine getirmişti böylece.

Keşke bugün insanlara da yardım edebilselerdi...

Bölgede kimse Christoph'u ya da ailesini hatırlamıyordu. Hakkında bilinen neredeyse tek şey tuz madenini işleten tuhaf bir yönetici olması ve bu şatoyu inşa ettirerek kendi krallığındaymış gibi burada hüküm sürmesiydi. Tabii bir de elli yılda bir evine dönmek istemesi gibi tuhaf bir vasiyeti vardı.

Gelip şatoya musallat olacağına tabutunun içinde kalması daha iyi, diye düşünüyordu Annika. Yine de tabutun içindeki kalıntıların, ait olduğu kemikhanede kalmasını tercih ederdi.

Dakikalar sonra Katolik kilisesinin Papazı kapıyı çaldı. Annika da onu karşılamak için aceleyle kapıya koştu.

"İyi misiniz?" diye sordu Papaz.

"Olabilirdi kadar."

"Tabutu şapele güvenle yerleştirdik," dedi sanki Annika'ya bir hediye getirmiş gibi. "Yarın sabah geri götürürüz."

Annika anlayarak başını sallarken parmakları kapının demir kulbuna sıkı sıkı sarılmıştı. Şüphe uyandırmamak için anlayış göstermek, yapabileceği en iyi şeydi. Yine de Baron Eyssl von Eysselsberg'in naaşım gölün öteki tarafındaki yerine geri götürülünceye dek saatleri sayıyor olacaktı.

Papaz ve adamları gidince Annika şöminenin arkasındaki panele beş defa vurdu. Luzi içerideki kilidi açıp paneli öte doğru itti. Gerekirse içeride birkaç gün geçirebilmesi için

gereken her şeyi vardı. Yastık ve battaniye. Bir el feneri ve de lazımlık. Su dolu bir termos, çavdar ekmeği ve yumurta turşusu.

Annika'nın yangından sağ kurtulan metal kutusunun içindeki *Bambi* kitabı da kutuyla beraber bu gizli bölmeye saklanmıştı ama Luzi ne kutuyu açtığından ne de kitabın arkasına yapıştırdığı Max'ın fotoğrafından söz etmişti. Luzi ve Annika neredeyse her konudan konuşsa da onları bir araya getiren genç adamdan hiç bahsetmiyorlardı.

Luzi emekleyerek dışarı çıkınca Annika elini uzatıp ayağa kalkması için yardım etti.

Geçen haftalarla beraber Luzi'nin karnı Bayan Dornbach'ın dolabından alınıp tadilat gören elbiselerden bile belli olacak kadar belirginleşmişti. Kütüphanenin arkasındaki yerde saklanmak konforlu sayılmazdı ama Luzi hiç şikâyet etmiyordu. Gestapo askerlerinin onu orada saklanırken bulduklarında neler olabileceğini şüphesiz Annika'dan daha iyi biliyordu.

"Ne zaman dönerler?" diye sordu Luzi.

"Sabah."

Akşam yemeği hazırlıklarına başlamadan önce Luzi banyoyu kullanmak için müsaade istedi. Böyle akşamlarda Annika yanında Luzi olduğu için daha çok minnettar oluyordu. Hemen yanbaşlarında bir tabut olmadığı gecelerde bile Annika koca şatoda bir başına kalabileceğinden şüphe ederdi.

Annika kütüphaneye bir somun ekşi mayalı ev ekmeği, tereyağ ve keçilerden sağdığı sütü getirdi. Annika tabak ve

bardakları almak için mutfığa dönmeden önce Luzi kütüphaneye geri döndü. Yüzü, yıkanmaktan soluk pembe bir renge dönmüştü. Oksijenli su ile açılmış saçları ise yüzünün etrafında ıslaktı.

"Lütfen otur," dedi Luzi. "Kalanları ben getiririm."

"Hayır—"

"Lütfen," diye ısrar etti. "Dinlenmen gerek, hem bacaklarımı biraz esnetmek bana da iyi gelir."

"Teşekkür ederim." Ancak Annika daha birkaç saniyedir koltukta oturuyordu ki yeniden kapı zili duyuldu. Kütüphaneyi giriş kısımdan ayıran kemerli koridora dönüp baktı.

"Papaz bir şey unutmuş olmalı," dedi Annika içindeki o tanıdık korku hissini bastırmaya çalışarak.

Kapı zili yeniden çalınca Luzi panelin düğmesine dokunup duvarı araladı. "Geceyi burada geçireceğim."

Annika ürperdi. "Gerek olmayabilir."

"Saklanmam ikimizi de korur."

Annika başını salladıktan sonra Luzi paneli içeriden kapattı. Dışarıdaki duvar kusursuz bir şekilde yeniden bir araya geldi.

Kapı zili üçüncü defa çalınca Annika derin bir nefes aldı, yangın ile başladıkları işi bitirmek isteyen bir çete gelmemiş olsun diye dua etti.

İçeriye saldırırlarsa Luzi'yi oradan nasıl çıkarabilirdi?

Kapıya yanıt vermek yerine babasının öldüğü salonun kapısını açtı. Yangından bu yana içeriye bakmamıştı. Aslında salona girmek de istemiyordu ama gelenin kim olduğunu öğreninceye dek kapıya cevap veremezdi.

Bir zamanlar gösterişli bir halının serildiği zeminde şimdi mobilyaların yanmış ahşabının ve küllerinin bulunduğu kalıntılar vardı. Kalıntıların üstünden dikkatle geçti. Kırık pencereden bakınca eşikte bekleyen Hermann'ın yine kapı ziline uzandığını gördü.

Annika koridora koşup kapıyı açtı. "Ne var?"

"Salzburg'daki okul arkadaşlarımdan birinden bir telefon aldım az önce. Gestapo askerlerinin Viyana'dan kaybolan mücevherleri aramak için buraya geri geleceklerini söylediler."

Annika'nın kalbi çarpmaya devam etti. "Ne zaman geliyorlar?"

"O da bilmiyor."

Gestapo askerleri duvarların arkasındaki Luzi'yi bulamazdı ama araziye ararlarsa ormanın içine gömdüğü değerli eşyaları bulabilirlerdi.

"Max nerede?" diye sordu Annika.

Hermann fitilli kadife kumaştan kasketini çıkardı, sarı saçları başının tepesinde toplanmışlardı. "Dağlarda saklanıyor."

"Kimseyle konuşmamıştır."

Hermann elindeki şapkasıyla oynadı. "Daha büyük bir şey tehlikede olmadığı sürece."

Kapının kolonuna uzandı Annika. Acaba Max'ı Luzi ile tehdit ederek mi konuşturmuşlardı?

Annika hızlıca düşünüyor, ne yapılacağı konusunda bir karara varmaya çalışıyordu. "Yerlerini değiştirmeliyiz."

"Buradaki her deliği kontrol edeceklerdir."

Annika başını ağır ağır şapelden tarafa çevirdi. Aklında bir fikir belirmeye başlamıştı. "Bana bir kere daha yardım eder misin?"

"Elbette."

* * *

Annika kapısında beliren kahverengi gömlekli ve tarif etmenin gereksiz olduğu kırmızı kol bandına sahip iki adamı da tanııyordu.

Salzburg'dan ziyarete gelen diğer askerler biraz daha nazik, hatta Max yüzünden evi aramak istemelerine dair ısrar ederken bile özür dileyecek kibarlıktaydı. Oysa bu sabah gelenlerin hiç öyle bir yanı yoktu. Annika istese de istemese de avluya park etmiş diğer dört arabanın içindeki askerlerle beraber buranın altını üstüne getirecekleri apaçık ortadaydı.

Onları ormanda oyalayabilirse Luzi içeride güvende olurdu.

"Bir şeyler saklıyorsun," dedi rütbeli asker. Bu bir soru değildi, doğruca söylediğinin gerçekliğine inanıyordu bel-belli.

Annika sakince konuşmaya çalıştı. "Askerleriniz evi zaten aradı."

"Bay Dornbach nerede?" diye sordu genç asker. sacına sürdüğü yağın bir damlası kaçmış ensesinden yakasına damlıyordu.

"Max Dornbach," diye detaylandırdı diğeri.

"Bilmiyorum," dedi Annika. "Viyanalıdır."

Genç olan yaklaştı. "Sen Luzi misin?"

Annika'nın benzi attı. "Hayır, ben—"

Luzi'nin adını nereden biliyorlardı?

"O, müstahdemin kızı," dedi rütbeli olan asker sanki Annika'nın bir adı yokmuş gibi. Ardından başını arabalara doğru çevirdi, kolunu sanki bir balık yakalamış gibi bükte.

Askerler arabalardan inip mülkü incelemeye başladı. Annika şatodaki her odanın zaten aranmış olduğunu ısrarla söylese de kapıdakilere iki başka daha asker katıldı ve içeri girdiler. Askerler mutfaktan başladı, çekmeleceleri açtı, sanki un ya da şeker kavanozlarında bir şeyler bulabileceklermiş gibi dolapların içlerini karıştırdılar.

Annika, Luzi'nin saklandığı yerde güvende olması için dua ediyordu.

Askerler yemek odasına hızla girerken Annika, Max'ın başına kötü bir şey gelmiş olabileceğinden endişelenmeye başlamıştı. Öyle bir şey olduysa Max artık kendisine ait eşyaları ve tabii ki kendi bebeğini koruyamazdı.

Bu adamlar Luzi'yi bulana kadar arayacaklar mıydı? Ellerinden kaçanları arayan Nazi askerlerini hiçbir şey durduramazdı.

Luzi'yi bulamazlarsa Annika'ya ne yaparlardı?

Askerler kütüphanedeki yüzlerce kitabı tek tek incelemeye başladı. İçlerinden bir tanesi raftan *Bambi* kitabına uzanınca Annika'nın yüreği ağzına geldi. Kitap Max'inkiydi, kendisinininki değildi.

Tabii Luzi, Annika'ya ait kitabı kütüphaneye koymadıysa, Genç asker kitabı havaya kaldırdığında Annika sayfaları açıp bakmaması için dua ediyordu.

"Bu kitap yasaklandı," dedi.

Annika tıpkı Max'ın ona hitap ettiği gibi küçük bir ke- diye benzemek, saf hatta belki de biraz salak görünmek için başını hafifçe eğdi. "Neden bir karaca hakkındaki kitabı ya- saklarlar ki?"

Dört adam da bu soru karşısında afallamış göründü.

"Avcıyı mı sevmemişler?" diye sordu Annika.

Rütbeli asker partnerinin elindeki kitabı aldı, şöminenin yakınında bir yere fırlattı. "Çünkü Felix Salten bir Yahudi."

Söylemek istediklerini yutmak zorunda kalan Annika'nın avuçları terledi, yüzünü boncuk boncuk ter kapladı.

Askerlerden bir tanesi lambalardan birisini kavradı ve pirinç kaidesiyle duvarlara vurmaya başladı. Metreler san- timetrelerle dönüştükçe Annika terleyen avuçlarını eteğine sildi. Lambanın kaidesi Luzi'nin saklandığı yere vurmaya yaklaşıyordu.

Annika'nın zihninde bir resim belirdi, bundan on yıl sonra Max ile bir kanepede el ele oturuyorlardı. Birlikte Lu- zi'yi anıyorlardı. Max eskisi gibi Luzi'yi özlemiyordu, çünkü onun hayat arkadaşı artık Annika'ydı.

Bu adamlara Luzi'nin nerede saklandığını söylemek zo- runda bile değildi. Kendi başlarına bulabilirlerdi. Luzi'yi bulmalarına engel olmak için elinden hiçbir şey gelmezdi. Tabii eğer...

I aneün önüne yürüyüp bir anda konuşuverdi. "Benden ne istiyorsunuz?"

"Senden bir şey istemiyoruz," dedi elinde lamba taşıyan asker. "Sakladığın mücevherleri istiyoruz. Bir de kızı."

Annika'nın zihninde başka resimler canlandı. Bu sefer Luzi ve karnında büyüyen çocuğu görüyordu. Max'ı ve panelin arkasına saklanan kadına duyduğu sevgiyi anlıyordu. Max bu bebekten haberdar olmasa bile Annika biliyordu.

Hitlerin adamları hem Luzi'yi hem de bebeği alırlardı ve Annika ne yaparsa yapsın, isterse evlensinler bile, Max'ın bu kaybının acısını asla iyileştiremezdi. Kalbi kırık, sevdiği kadın ise ölmüş olurdu.

Annika'nın yüreği hızlandı, boğazı düğümlendi, sesi bile bir an yok olup gitti.

Ama eğer bunu yapacaksa güçlü olmak zorundaydı.

"Luzi Weiss benim," dedi nihayet, içindeki gücün sürmesi için dua ederek.

Onu inceleyen asker Annika'ya pek inanmamış gibi görünüyordu. Annika'nın bunu kanıtlayabilecek bir resmi belgesi yoktu ama sadece tek şeyi vardı.

Kazağının yakasına uzanıp Davut yıldızlı kolyeyi çıkardı yavaşça. "Beni buraya Max getirdi."

"Sen Luzi değilsin," dedi rütbeli asker ama duvarın yanında elinde lambayla duran askerin dikkati dağılmıştı neyse ki.

Askerin sözlerine karşı çıkmasa da şimdi hepsi birden ona bakıyordu. Ona bakmaya devam ettikleri sürece Luzi güvende olurdu.

Bundan başka bir şey düşünemiyordu.

Rütbeli asker Annika'nın yanına yaklaşıp kolyeyi inceledi. Ardından Annika'nın boynundan söktü. "Bunu bize söylemekle aptallık ettin gerçi."

Annika korkudan içten içe titriyor bile olsa çenesini yukarı kaldırdı. "Olduğum kişiyle gurur duyuyorum."

"Yahudi olmanın gururlanılacak bir yanı yok." Duvarın yanındaki askere döndü. "Götür onu."

Başka bir asker koşarak bulundukları odaya geldi. "Bahçede bir şey bulduk."

Asker Annika'nın kolunu kavrayarak zorla ilerletti. Annika da çok sevdiği şatosundan ayrılmadan önce panele son bir defa daha baktı.

OTUZ SEKİZİNCİ BÖLÜM

Elimde taşıdığım soluk pembe renkli şakayıkların ince kokusu mezarlık ziyaretimize eşlik etti. Boşta kalan elimi Ella tutuyordu. Taş merdivenler boyunca Josh'u takip ettik. Tepeye varmadan önce yaklaşık yetmiş basamağı tırmanmak gerekiyordu.

Ahşap ve metalden yapılma haçlar mezarlıktaki düzinelerce küçük bahçenin üstüne dikilmişlerdi. Mezarlıkta yatan her bir kişi bir haç ve eşsiz bir çiçek tarhiyla anılıyordu. Bizden önce bu dünyadan göç edenlerin istirahat ettikleri topraklardan böylece bir yaşam fışkırıyor, kederin derinliklerinden güzellikler doğuyordu.

Biz Amerikalılar için değişik bir uygulama olsa da Halls-tatt halkı bir mezarlığı satın almak yerine kiraliyorlardı. On

yıllık kiralama sözleşmesi sona erince mezara başkası gömülüyordu, bunu Josh anlatmıştı. Ancak birisi Luzi öldükten yaklaşık seksen yıl sonra bile –ki bunun Max Dornbach olduğundan şüpheleniyordum– mezarlığın kira sözleşmesini yenilemeye devam etmişti.

Bedeni artık burada olmasa da hayatını yad etmek istemiştim.

Josh önce bana, sonra da Ella ile tutuşan ellerimize baktı. Bakışlarında yeni bir ifade gördüm. Sanki elimi Ella tutuyor olmasaydı uzanıp kendisi tutacakmış gibi bakıyordu.

Annika'nın annesi Kathrin Knopf'a ayrılmış küçük bahçenin önünde durduk önce. Bu kadın, savaş başlamadan beş yıl önce ölmüştü. Bahçenin üstünü toprağa sanki kar taneleri düşmüş gibi beyaz çiçekler bürümüştü. Ahşap haçın dibinde beyaz çiçekler krallığına tezat düşecek iki adet mercan renkli yıldız çiçeği vardı. Mezarlığın üstündeki eskimiş demir fenerin içinde ise kırmızı renkli bir mum sallanıyordu. Fenerin etrafını saran camlar sanki birisi buraya sıklıkla gelip Katrin'in hatırına mum yakıyormuş gibi kararmıştı.

Acaba buranın bakımı ile Annika mı ilgileniyordu, yoksa çocukları mı ona yardımcı oluyordu?

Josh bana ilerlememiz için işaret etti. Bir sonraki mezarlık sırasına vardığımızda Luzia'nın mezarını göstermesine gerek kalmamıştı. Tıpkı Kathrin Knopf'un mezarı gibi burası da beyaz çiçeklere eşlik eden iki yıldız çiçeği ile süslenmişti.

Kafam karışarak buna benzeyen başka mezarlık var mı diye etrafıma bakındım ama yoktu.

Annika her iki mezarlığa da mı bakıyordu?
Haçın yanına çömelip mezar taşına işlenmiş ayeti oku-
dum. Gözlerim yaşla doluverdi.

Luzia Weiss

1921 – 1939

En büyük sevgi dostuna canına verebilenlerindir.

“İyi misin?” diye sordu Josh elini sırtıma yaslayarak.

“Olacağım.”

“Hadi, Ella,” dedi Josh kızının eline uzanarak. Ella elimi tutan parmaklarımı sıktı, ardından babasıyla birlikte küçük yeşil bahçelerle süslü mezarlıkta bensez gezinmeye devam etti. Josh’un bu davranışının benim için bir hediye, süreci kendi başıma atlatmam için bir fırsat olduğunu biliyordum ama gariptir ki yanımdan ayrılmasını istememiştim.

Elimdeki şakayık buketini haçın dibine yerleştirdim ve geri çekildim. Bakımına emek harcanmış bu çiçeklerin yanında bir çiçekçiden aldığım buket gözüme ucuz bir hediye gibi gelse de elimde yalnızca bu vardı.

Gözlerimden yaşlar tıpkı önceki gün gibi kaçmaya, yanaklarımı ıslatmaya başladı. Yaşananlar çok yanılttı. Birbirlerini özleyen ailelerin böyle ayrılması bana ağır geliyordu. Charlotte’un annesi de tıpkı pek çok çaresiz ebeveyn gibi çocuğunu korumak için ondan ayrılmak zorunda kalmış olmalıydı. Bunun tek çareleri olduğunu fark eden aileler öyle yapabilmişlerdi. Bu aileler ölmüştü.

Aşlında uzanıp göz yaşlarımı kurulamak istiyordum ama sonra Viyana'daki gibi akıp gitmelerine izin verdim.

"Grüss Gott," dedi arkamdan biri.

Birinin Almanca "Aman Tanrım," demesine ve bunun Josh ya da Ella olmamasına şaşırarak aniden arkamı döndüm. Yeşil bir ceket, aynı renkten pantolon ve kırmızı kravat takmış yaşlı bir beyefendi vardı karşımda.

Yanında ise hafifçe yana eğilmiş daha yaşlı bir kadın duruyordu. Bir eliyle sıkı sıkıya adamın koluna tutunurken diğeriyle teneke bir sulama kabı taşıyordu. Kadının gri saçları kısa kesilmişti, turkuaz renkli küpeleri kulaklarından sallanıyordu. Sarı bir bluz, gri kumaş pantolon ve yetmiş adım tırmanmış gibi görünen botlar giyinmişti. Gözlerini görmiyordum, gümüş çerçeveli bir güneş gözlüğünün arkasına gizlenmişlerdi ama kararlılığına hayran kalmıştım.

Bir an bir başkasının hikâyesine burnumu sokuyordum şum gibi hissetsem de Charlotte'un da beni hayatına, kendi dünyasına nasıl davet ettiği aklıma geldi. Luzia onun annesiye, ben de onun bir çeşit vekili sayılabilirdim.

Yaşlı kadın hafif yanarda, güneş gözlüklerini çıkardı. Yeşim taşını andıran yeşil renkli gözleriyle beni inceledi. Alnındaki her bir kırışıklık, gözlerinden çıkan her bir ince çizgi hem güzelliğini hem de yaşadığı zorlukları anlatır gibiydi. Neler anlatabileceğini merak ettiğim bir kitap kapağı gibiydi.

"Luzia'yı tanıyor musunuz?" dedi en az anadilim kadar mükemmel bir telaffuzla.

“Çözümdeki yaşları kuruladım. “Hikâyesinin bir kısmını biliyorum. Ama tanıdığım biri var ki ona çok önem veriyor.”

Kadın adamın koluna hafifçe vurdu. Aralarında bir sinyali olmalıydı, çünkü adam sulama kabını alarak uzaklaştı. Ben ise bu güzel Avusturyalı kadınının yanında merakla bekledim.

“Sigmund benim en büyük oğlum,” dedi şapel duvarındaki bir çeşmeden sulama kabını dolduran adama doğru başıyla işaret ederek. “Ona çapam diyorum.”

“Rüzgârda sürüklenmeyesiniz diye mi?” diye sordum.

Kadın içini çekti. “Bazı günler öyle hissediyorum.”

“İsmim Callie Randall.”

Kadın elimi sıkısa da adını söylemedi. Josh ve Ella dönmüş bize doğru yaklaşıyordu. Kadın onlara başıyla işaret etti. Ella el sallayınca kadın da karşılık verdi. “Ailen mi?”

“Arkadaşım,” deyiverdim fazla aceleci bir edayla. “Arkadaşım ve kızı.”

“Ah,” diye karşılık verdi yaşlı kadın. “İnsanın arkadaşları olması iyidir.”

Kadının yaşını hesaplamaya çalışırken kafamda normalde kitaplardan alıntılarının bulunduğu raflardan sayılar çıkıyordu. “Luzia ile akraba mısınız?”

Kadının gözleri mezara doğru eğildi. “Çok sevdiğim bir arkadaşımdı.”

Üstünden seksen yıl geçse de acısının bugün kadar taze olduğunu işitebilmişim.

“Bu kadar genç ölmemeliydi,” dedim.

Dönüp Sigmund'a baktığımda Josh ve Ella ile mezarlığın diğer tarafında buluştuklarını fark ettim. Bu birkaç fazladan dakika için minnettardım.

"Hem Luzia hem de Kathrin Knopf'un mezarına siz mi bakıyorsunuz?"

Kadının gözlerinde anlamlandıramadığım bir parıltı canlandı. "Neden soruyorsunuz?"

"Annika Stadler isimli bir kadınla iletişim kurmaya çalışıyoruz, kendisi Kathrin Knopf'un kızı olur."

Kadın bana küçük bahçe küreğini uzattı ben de eldiveni- nin sıcaklığı ile ısınmış küreği sapından tuttum. "Benim için yabancı otları temizler misin?"

Ben de çömelip beyaz çiçeklerin yanında biten yeşil işgalcileri sökmeye başladım. Güneşle ısınan toprak ellerimi kirletiyordu. Her bir otu sakince yolarken yaptığım iş sunduğum şakayıklardan daha onurluymuş gibi hissediyordum.

Ayağa kalkıp küçük küreği kadına uzatınca yaptığım iş- ten memnun kalmışcasına başını salladı. "Luzia ona değer verdiğini bilmekten memnuniyet duyardı."

Kilise'nin çanı mezarlık ve göl boyunca yankılandı. Hâlâ bu gibi şeylere önem veren insanlar için saatin kaç olduğunun haberini verdi.

"Miras, bir şarkı gibidir. Öyle değil mi?" dedim kilisenin çanları dindiğinde. "Müzisyenler değişse de şarkıyı her zaman canlı tutabiliriz."

Kadının gözleri yaşla dolunca onu üzdüğüm için özür diledim.

Özrüme umursamazca elini salladı. "Luzia'yla hâlâ ilgilenen kim?"

"Adı Charlotte Trent," dedim. "Benim ailem sayılır."

"Luzia'yı nereden tanıyor?" diye sorarken kadının sesinde bir titreme vardı.

Beyaz taç yapraklarıyla bezeli mezarlığa eğdim gözlerini. Luzia'nın onun annesi olabileceğini düşünüyorum."

Kadın küçük bir hayret nidası attı, gözleri kapanmadan önce önünde soluk bir perde belirdi. Öne doğru yalpalayınca onu yakaladım. Yıllar boyu oynanmaktan yıpranmış bir bez bebek misali kollarıma yığıldı.

Çapa diye hitap ettiği Sigmund da bunu fark etmişti. Omzumun üstünden bakınca peşinde Josh ve Ella ile beraber bize doğru koştuğunu gördüm.

Kadını kollarına alarak "Anne," diye fısıldadı. Ve bir kelime daha çıktı dudaklarından, bu seferki bir fısıltıdan da alçaktı. Sadece kadın duyabilsin diye söylenmişti.

Ona *Annika* demişti.

OTUZ DOKUZUNCU BÖLÜM

HALLSTATT GÖLÜ, AVUSTURYA
NİSAN 1939

Luzi geceyi duvarın arkasındaki dar bölmede geçirdi, bölük pörçük bir uyku uyudu. Saati kontrol etmek için iki defa pilli el lambasını yaktı ama Annika'yı ya da kapıya gelenleri kontrol etmek için asla panelin kapısını açmadı.

Sabah olduğunda cildi terden sıırıslıklam olmuştu. Saklandığı yer ısınmıştı, vücudu adeta alev alev yanıyordu ama dahası, duvarlarda bir şey vardı. Karanlıkta duvarlar üstüne üstüne geliyor, ondan bir ısırık almak isteyen siyah dişlere benziyorlardı.

Üçüncü defa lambayı yaktığında saat dokuzu gösteriyordu. Karnındaki bebek mesanesine baskı yapmaya başlamıştı.

Ya bu saklanma yerinden bir an önce çıkmalıydı ya da bu yapış yapış, küçük odada لازمlığın olduğu tarafa doğru vücudunu çevirmesi gerekecekti.

Yastığa yaslanırken yaklaşık bir yıl önce Belediye Binasındaki konserde kemanını çaldığını, Avusturya'nın seçkin insanlarını eğlendirdiğini, Max ile cilalı zemin üstünde dans ettiklerini anımsadı. Oysa şimdi çok kısa süre içinde her şey değişmişti. Bir zamanlar saygın Dr. Weiss ve Bayan Weiss'ın kızı Luzi Weiss olmaktan gurur duyarken Naziler isminden o gururu söküp almışlardı. Artık ne bir onuru ne de saygınlığı vardı.

Karnındaki bebek yeniden tekmeledi. Luzi hızlı hareket etmezse zemine terden fazlasını bırakacaktı.

Panelin kapısını iterek araladı. Odanın içinde koşturmalar duydu. Sinirli erkeklerin sesini işitiyordu.

Yüreği hızla çarpan Luzi görülmemiş olmayı ümit ederek duvarın kapısını geri kapattı. Vücudu titremeye başladı, bir kırkayak gibi tortop oldu, kanatları olmasını diledi bir kere daha. Karanlıkta adamların yüzlerini, kahverengi gömleklerini, kol bantlarını ve kollarına işlenmiş bir ağı andıran o siyah işareti görmüştü. Her biri tıpkı ona ve bebeğine zarar vermek isteyen Ernst'i andırıyorlardı.

Askerler Luzi'nin bulunduğu yere yaklaştı, ayak seslerinin yankısını Luzi işitebiliyordu.

Kaderini beklerken Tanrı'nın merhameti için dua eden Luzi'nin gözyaşları karnına damladı. Onu bulduklarında tıpkı babası gibi hissettiği korku yüzüne hiç yansımada başı dik gitmek istiyordu.

Dakikalar bitmeyeceklermiş gibi geçti ve ayak sesleri başladıkları hızla son buldu.

Luzi kulağını duvarın ahşabına dayayıp bir şeyler işitebilmeye kendini zorladı, kulak kesilmek zorundaydı. Fakat ses ona engel oluyordu.

Bir ve iki ve üç ve ...

Üç defa.

Ses dışarıdan gelmiyordu, kalbinin çarpma sesiydi bu. İçi boşaltılmış ruhundaki acıydı. Müzik içinden göçüp gitse de ritim kalmıştı, bu sabit hız zihninin delilikle özgürleşmesine engel oluyordu.

Ritimleri sayarak bir saat daha geçti, mesanesi kendisini ahşap zemine boşaltalı ise epey olmuştu.

Uyumak onu korkularından geçici süreliğine de olsa uzaklaştırıyordu. Birden sesle uyandı. Başta zihninde zonklayan kalp atışlarını duyduğunu sandı. Aslında biri panele vuruyordu. Sabit bir ritimle.

Kulağını ahşap panele yasladı, askerlerin seslerini duymaya çalıştı.

Biri panele yeniden vurdu, beş kere arka arkaya.

Bu, dışarı çıkmasının güvenli olduğunu bildiren işaretti.

Yine de panelin kilidini açamıyordu. Bu kilitli sığınakta güvendedi, en azından bir duvarın içinde ne kadar güvende olabileceke o kadar. Ya askerler onu kandırmaya çalışıyorlarsa? Dışarıda onu bekliyor olabilirlerdi.

Panelin duvarı beş kere daha vurdu, sakın ve istekle. Arından birisi ona adıyla seslendi.

Luzi tereddütle kilidin sürgüsünü itti, panelin duvarını ağır ağır ittirip araladı ve aralıktan Hermann'ı gördü. Hermann'ın bakışlarında rahatlama ifadesi belirse de yüzünde gülümseme canlanmamıştı. Luzi oyalanmadan emekleyerek dışarı çıkarken onu takip eden kesif koku yüzünden utanç duyuyordu.

Luzi ıslanmış saçlarını geriye ittirirken Hermann da ayağa kalkmasına yardımcı oldu. Kramp giren bacakları üstünde doğrulurken sendelese de dikkati kendisinden başka yere odaklanıverdi. Etraflarını saran kütüphanenin tüm kitapları zemine saçılmış, lambalar devrilmiş, pencerelerden bir tanesi kırılmıştı. Babasını alıp götürdükleri gece Viyana'daki apartmanına benzemişti burası.

Gözleri irileşen Luzi Hermann'dan tarafa döndü. "Ne oldu?"

"Gestapo askerleri geldi."

"Beni arıyorlardı," diye fısıldadı.

Hermann ağır ağır başını salladı.

"Ama benim saklandığım yeri bulamadılar." Luzi bir adım öne çıktı. "Annika?"

Kimseden cevap gelmeyince Luzi yeniden Annika'nın ismiyle seslendi.

"Luzi--"

Hermann'ı ittirip antre boyunca koştu, yüreğinde bir korku yükselmeye başlamıştı. "Annika!"

Hermann onun peşinden gitse de Annika'ya seslenmemişti. Yalnızca merdivenlerin üstüne oturup başını ellerinin

arasına aldı. Alp dağlarının tüm ağırlığı Hermann'ın omuzlarına binmiş gibi görününce Luzi bunun nedenini bilmekten korktu. Başka birini daha kaybetmiş olmaya dayanabileceğinden emin değildi. "Annika nerede?" diye sordu sertçe.

"Gestapo askerleri onu götürdü."

Luzi yere yığılacakmış gibi hissediyordu. "Neden onu götürsünler ki?"

"Sen olduğunu iddia etti."

Kelimeler Luzi'yi önce sakince kavradı. Ardından kelime kelime kalbine bir çivi gibi çakıldı.

"Neden?.." Gerçi bunu sormasının bir anlamı yoktu, Annika'nın bunu neden yapmış olduğunu tahmin edebiliyordu.

Büyük sevdaların kadını ya da erkeği olmazdı.

Annika'nın Luzi'ye duyduğu sevgi...

Luzi'nin kalbi çökmüş bir mağaraydı adeta. Annika'nın Max'ı sevdiğini biliyordu, Max'ın onu buraya getirdiği gece Luzi'nin gözlerinde görmüştü bunu. Max farkında değildi ama kadınlar – kadınlar böyle şeyleri bilirlerdi.

Yine de Annika ondan hiç beklenmedik bir şey yapmıştı.

Luzi o an Max Dornbach ile asla evlenemeyeceğini anladı. Çünkü o, Annika'ya aitti.

"Onları durdurmalısınız," dedi Luzi.

Hermann başını salladı. "Seni de tutuklarlar."

"Artık bir önemi yok."

"Olmalı." Hermann bakışlarını kaldırıp ona baktı. "Seni sakladığı için ona daha ağır bir ceza verirler."

"O zaman gitmelisin," dedi Luzi pencereden bakarak. "Ya da Max gitsin."

"Elimizden gelen her şeyi yapacağız." Fakat Hermann'ın sesinde hiç kuvvet kalmamıştı.

Luzi ürperdi. "Ona ne yapacaklar?"

"Korkarım ki çalışma kamplarından bir tanesine götürecekler."

Luzi fayans zemine yığılırken saklandığı yere geri dönüp her şeyi geride bırakabilmeyi diledi. Panelin kapısını yeni-den açıp karşısında Annika'yı görebilmeyi diledi.

"Bir şey yapmalıyım," dedi Luzi.

"Benimle gel, çocuğunun hatırına." Hermann, Luzi'nin eline uzandı. "Burada olman artık güvenli değil."

"Bizim için hiçbir yer güvenli değil."

* * *

"Size beni beklemenizi söylemiştim," diye bağırdı Ernst telefonda.

Telefon hattından korkunç, kulak tırmalayan bir vızıltı geldi.

"Neden bekleyelim?" dedi hattın öteki tarafındaki asker canı sıkılarak. Sesinin tonu Ernst'i daha da öfkeliyordu.

"Çünkü kızı ben sorgulamak istiyorum."

"Bize söyleyebilecek hiçbir şeyi yok."

"Sana söyleyecek bir şeyi olmayabilir belki ama bana var." Masasındaki camdan yuvarlak kâğıt ağırlığını avcuna alıp sıktı. Bu salaklar Luzi'yi kampa göndermişlerdi, oysa onlara bir kere bile öyle bir talimat vermemişti Ernst. Max'ı sak-

landığı yerden çıkarmak için güya Luzi'yi işbirliği yapmaya zorlayacaktı.

"Kumandanımız onu trene bindirdi."

"Benim kumandanım da kalması gerektiğini söylüyor."

"O zaman Salzburg ile iletişime geçecektiniz."

Ernst haddini muhtemelen birkaç metre aşmıştı. Masanın ön tarafına ilerlerken telefonun kordonu ahşap masanın köşesini sıyırmaya başladı. Taktik değişikliği yapmaya karar verdi.

"Başka ne buldunuz?"

"Önemli bir şey bulamadık."

"Hiçbir şey mi?"

"Mücevher ve diğer değerli eşyalardan bahsediyorsanız şatoda değerli hiçbir şey yok."

Eğer şatoda değilse yakınlarda olmalıydı. Ernst sadece onları ele geçirmeliydi, o zaman Max'ı bulabilir ve Luzi gibi bir kampa gönderebilirdi.

Kumandanının ne söylediği Ernst'in umurunda değildi artık. Yeterince sabırlı davranmıştı. Salzburg'a gönderdiği fotoğraflar ve ilanlar anlaşılan dikkate alınmamıştı bile. Ernst her ikisinin cebini dolduracak bir şeylerle geri döndüğünde Binbaşı Rosch ona minnettarlığını kesinlikle gösterecekti.

Ertesi sabah erken saatlerde Viyana'dan trenle ayrılıp yaklaşık dört saat uzaklıktaki terk edilmiş Obertraun kasa-basının tren istasyonuna vardı. Kiralayabileceği bırakın bir arabayı bisiklet dahi yoktu. Bu yüzden ormanlık arazi bo-

yunca yayan yürüdü. Max'ın yazlık şatosunu kapısına kadar ilerledi.

Bir gün buna çok benzeyen bir şatosu olacaktı onun da... belki bu bile onun olabilirdi. Luzi Weiss'tan çok daha seçkin, çok daha güzel bir kadınla evlenecekti. Elbette bu kadın Aryan ırktan olacak, ırklarının saflığıyla Hitler'i gururlandıracaktı. Evleneceği kadın Ernst'e hak ettiği saygıyı ve onuru gösterecekti.

Luzi çalışma kampının ona sunacaklarını kendi hak etmişti.

Günlerce arasa da Max ve Dr. Weiss'in zulasını hiçbir yerde bulamamıştı. Gestapo askerleri şatoda işe yarar, değerli ne varsa yanında götürmüş içeriği neredeyse bomboş bırakmıştı. Şapelin yanındaki bir araziye de kazmışlardı. Muhtemelen mücevherleri orada bulmuş ve el koymuşlardı.

Ya da Max sandığından daha zekiydi ve bu mücevherleri yanında götürmüştü.

Viyana'ya dönüş treni akşam saat ondaydı. Eve dönerken bir sonraki adımlarını düşündü, inceledi ve bir plan yaptı. Max'ın eninde sonunda Schwansee Şatosu'na geri döneceğini biliyordu. Ernst gerekirse haftalar, hatta aylar boyunca onu bekleyebilirdi. Max Dornbach ve hazinesini buluncaya dek şatoya defalarca gidecekti.

Tren kapılarını Viyana Batı Gari'nin demir kemerli platformunun altında açtığında Ernst'in planları en ince ayrıntısına kadar netleşmişti. Ancak Metropole Oteli'ne ertesi sabah geri döndüğünde izin almadan göle yaptığı seyahat yüzünden kumandanının memnun kalmadığını öğrendi.

Madem bu kadar suya yakın olmak istiyorsun, o zaman tüm Kuzey Denizi senin olsun, demişti Binbaşı Rosch. Böylece Ernst, Hallstatt Gölü'nün bin kilometre kuzeyinde bulunan Hamburg ofisine tayin edilmişti.

KIRKINCI BÖLÜM

Kütüphanedeki kanepede oturarak saatlerini geçirirken Salzburglu ünlü keman yapımcısı Karl Lang tarafından karasöğüt ağacından elle yapılmış enstrümana baktı. Enstrümanı giysi odasından çıkarıp pencere önündeki kumaş kaplı koltuğa yerleştirme işini Sigmund'dan rica etmişti.

Gözüne uyku girmiyordu ama bunu istemiyordu da zaten.

Kemana baktıkça giderek sertleşen fildişi renkli şifon mendilini parmağının arasında büktü. Yıllar önce bu keman kapılarının önünde belirdiği zaman yüreği ağzına gelmişti. Birisi onun sırrını biliyordu ve bu hediye... o zamanlar gözüne hediyeden ziyade bir tehditmiş gibi görünmüştü. Şimdi hayatını kurtaran adamdan gerçekten bir hediye miydi, diye merak ediyordu.

Sigmund doğduktan sonra müzik ufak notalar halinde

de olsa zihnine geri dönmeye başlamış, nota kâğıdının üstündeki eserler kafasının içinde dans eden birer balerine dönüşmüşlerdi. Tanrı, onun içine hayat üflemek için çocuğunu kullanmıştı. Hava güzelse Mirabell Bahçeleri'nde değilse Mozarteum Vakfı'nda düzenlenen konserlere her hafta gitse de ne bu enstrümana ne de bir başkasına hâlâ elini sürebiliyordu.

Artık Salzburg'da yaşıyordu, birkaç on yıldır buradaydı. Mezalık bahçelerini düzeltmek için her hafta buraya gelse de şatonun içine adım atmayalı elli yıldan uzun zaman geçmişti.

Hermann'ın annesi 1939 yılında onu sevgiyle kucaklamıştı. Sigmund doğmadan bir ay önce de Hermann ile evlenmişlerdi. Hermann hikâyelerinden biraz bahsedince Halstatt papazı evliliklerini büyük bir hevesle tasdik etmişti.

Savaş başlayınca artık bir müstahdem olmadığı için Nazi askerleri müstahdemin kızıdan ve eşinden şatonun bakımlarını üstlenmelerini istemişti, daha doğrusu emretmişti. Şatonun yanına yeni bir kulübe inşa ettiler Hermann ile birlikte. Hermann mülkün bakımı ile ilgilenirken o da şatoyu temizlemiş, vaktinden erken büyümeye zorlanan küçük çocuklar için yemekler hazırlamıştı.

Amerika, Fransa, İngiltere ve Sovyetler Birliği tarafından işgal edilerek bölünmüş ülkelerinin içinde gidecek başka bir yerleri olmadığı için küçük ailesiyle beraber savaştan sonra da burada kalmıştı. Ülke tam bağımsızlığını ancak 1955 yılında, savaştan yaklaşık on yıl sonra ilan edebilse de o ve Her

mann şatodan 1962 yılında; Hermann, Salzburg Üniversitesi zirai *bilimler* fakültesinde bir iş teklifi alınca ayrılmışlardı.

Şatonun kapısını kilitleyip anahtarını otuz üç yaşına bas-tığında Sigmund'a vermişlerdi, o da bundan otuz yıl sonra anahtarı kendi oğluna teslim etmişti.

Hermann ile birlikte toplam dört çocukları olmuştu – üç erkek ve bir kız. Toplam altı torun ile büyükanne olmuş, sayısız çocuk ile büyük büyükanne olmuştu. Hatta son yıl-larda aileye katılan yedi yeni üyenin büyük büyük büyükan-nesi olmuştu ama onun için sadece bir tane “büyük” unvanı yeterliydi. Ailesinden hiç kimse burayı neden ziyaret etmek istemediğine anlam veremiyordu. Onlar yalnızca dağların ve gölün o mistik güzelliğini görürlerken o yalnızca burayı dolduran hayaletleri görüyordu.

Yaklaşık seksen yıl boyunca gölün üstündeki mezarlık-ların kirasını sadakatle ödemmişti ama kimse ona Luzia ya da kendi hikâyesini sormamıştı. Avusturyalıların çok büyük çoğunluğu 1938 ve 1945 yılları arasında yaşanan o kayıp yıl-lardan bahsetmekten çok korkardı. Nazilerin gücü ve kuv-veti o dönem pek çok insanın idrakini ele geçirmişti ve ar-kasında başka seçimde bulunmamanın pişmanlığını yaşayan koca bir nesil bırakmıştı.

Ancak yapılanların yanlışlığını kabul etmek de bir teva-zuydu, hatta bir eksiklikti. Bu topraklarda yaşayan kendisi de dahil pek çok insan yürek acısı ve şifa arasında kumar oynamak yerine bu engeli yaşamayı tercih etmişti.

Geçen yıllar boyunca pek çok defa geri dönüp Gestapo

askerlerinin Annika'yı alıp götürmelerine engel olabilmeyi dilemişti. Annika'nın ona sunduğu hayattan pişman değildi. hem de hiç. Sadece bu hayat, ona ait değildi.

Gözlerini kapatıp asla yapmamış olması gereken o dansı hatırladı. Tıpkı parkta Ernst'ten kaçtığı gibi Max'ten de o gece kaçmış olmalıydı. Belki o zaman onu hakikaten seven o kadın hâlâ hayatta olurdu.

Geçmişte yaşananları değiştirmek için artık çok geçti ama şu kadın –adı Callie olan– Luzia'nın adını biliyordu.

Acaba başka ne biliyordu?

Vücudu artık yaşlanmış olsa da zihni hâlâ bir kemanın kenarlarını oymak için kullanılan marangoz gönyesi kadar keskindi. Dünkü sohbetleri de dahil pek çok şeyi hatırlıyordu ama vücudu duyduklarına dayanamadığı sırada –en azından Sigmund böyle tarif etmişti– Callie'nin ona Luzia ismini nereden öğrendiğini söyleyip söylemediğini anımsayamıyordu.

Bunu hatırlamaya gerçekten ihtiyacı vardı.

Eli içgüdüsel olarak kimsenin göremediği o soluk renkli yara izinin üstünde gezindi. Bazı şeyleri hatırlamak zorundaydı ama diğer şeyleri unutabilmek için bir ömür harcamıştı.

Kütüphaneyi orkestranın ince sesi doldurdu. Strauss ve *Avusturyah Köy Kırılancıları* eseri – Max ile vals yaptıkları şarkı. Zihni ona oyun oynuyor sanarak etrafına bakındı ama Sigmund'un başka bir odada şarkıyı dinlediğini fark etti.

Strauss'un melodisi ona kuvvet veriyordu.

Oğlu bu şatodaki gençlik kampına dair belli belirsiz anılara sahip olsa da savaştan önce ve savaş sırasında kol gezan kötülüklerin hiçbirini hatırlamıyordu. Nasyonal Sosyalizm'in ne demek olduğunu elbette biliyordu ama bilmekle yaşamak farklı şeylerdi. Oğlunun ve kardeşlerinin hayatı boyunca mücadele etmek zorunda kalacakları tek kötülüğün, içlerinden çıkmaya çalışan olması için dua etti. Her bir evladının bu kötülükle kendine ait benzersiz bir güçle savaşılabildiğini diledi.

Hikâyesini anlatırsa kaybedeceği çok şeyi vardı artık. Yine de belki kazanacağı şeyler de olacaktı. Hermann vefat edeli on dört yıl olmuştu, Ernst Schmid'in de savaştan on yıl sonra öldüğünü gazetelerden okumuştı. Ernst'in yaşayan hiç çocuğu bulunmuyordu. Ernst kendini eski rejimin bir kurbanıymış gibi gösterip mahkemeye çıkmayan pek çok Naziden bir tanesiydi.

Ernst'in ona ne yaptığını yalnızca Hermann biliyordu. Bunu çok uzun zaman önce Hermann ona evlenme teklif ettiği zaman söylemişti. Hermann da bu sırrı saklamış, Sigmund'u kendi oğluymuş gibi büyötmüştü. Marta'yı aramasına da yardımcı olmuştu.

Viyana'nın sokaklarında göğsünde kucaklayarak dolandığı, yanaklarından öpüp Klara Dornbach'a emanet ettiği küçük bebeği hatırlayınca mendilini kucağına düşürdü.

Bazen kolları bir kemanın ağırlığını özleyerek sızlasa da kız kardeşine duyduğu özlem bundan daha fazladı.

Savaş ve bölgesel işgal altında geçen yılların ardından

Hermann ile beraber Paris'e gitmiş, savaşın kalıntılarının arasında Klara ve Marta'yı aramış, ne yazık ki ikisine de ulaşamamışlardı. Kendisi bacağına tek bir yara iziyle savaşı geçirirken küçük kız kardeşinin Annika gibi azap çekmiş olabileceğinden korkuyordu.

Tüm ailesi gitmiş, şeytan tarafından yok edilmisti ve bunun pişmanlığı onu neredeyse harap ediyordu. Ancak Tanrı onu başka bir sebepten ötürü bu dünyada tutmaya devam etmişti. Hermann'ın da yardımıyla hayatta kalarak annesini, babasını ve kız kardeşini onurlandırmaya karar verdi. Tanrı'ya, eşine ve çocuklarına hizmet ederek Annika'nın mirasını sürdürmeye de devam edecekti.

Bir de Max Dornbach vardı – ona ne olduğunu hiç bilmiyordu. Hermann ömrünün son demlerindeyken evlenmelerinden önce Max'ten uzaklaşmasını istediğini, onun düşüncesiz davranışlarının kendilerine bir ihanet olarak geri dönmesinden korktuğunu itiraf etmişti. Korkusunun yanında başka duyguları da vardı –Luzi bunu biliyordu– fakat Hermann ömrü boyunca onu korumuş, kendisi ve çocuğu hakkındaki sırrı saklamıştı.

Tanrı'nın Max'ı bu dünyada en az bir mevsim daha tutması için dua etti.

Sigmund elinde cep telefonuyla odaya geldi. Ağustosta yetmiş dokuz yaşına basacaktı ve biyolojik babasının aksine bir karakter sahibi olmuş, bakımı altındakileri korumak isteyen üvey babası gibi bir adama dönüşmüştü. Tıpkı büyük babası gibi bir doktor olmuştu ama konu annesinin bakımı

olunca her zaman bir kadın meslektaşından yardım almayı tercih etmişti.

"Liselotte aradı," dedi annesinin yanındaki saldıyenin kolçağına oturarak.

"İşimin bittiğini mi söyledi?"

"Vücudunun mükemmel şekilde işlediğini söyledi. Bayılma sadece şans eseriymiş."

"Vücudumun mükemmel işlediği falan yok."

"Çelikten yapılmışsın, anne."

Uzanıp oğlunun elini tuttu. "Callie ve arkadaşına telefon etmeni istiyorum."

Sigmund bir süre annesinin yüzünü inceledi. "Jonas cumartesi günü şatoya geldiklerini söyledi. Hazine arıyorlarmış."

"Onların hazinesi hakkında hiçbir şey bilmiyorum, lütfen onlara böyle söyle."

"Elbette."

"Ama yanlarından... beklenmedik şekilde ayrıldığım için özürlerimi de ilet."

"Özre gerek yok."

"Yarın kahvaltıya gelsinler," dedi kararlılıkla. "Ama önce..."

"Ne oldu?"

"Onlar gelmeden önce, sana anlatmam gereken bir hikâye var."

KIRK BİRİNCİ BÖLÜM

~~~~~

Hallstatt'ın kuzeyinde sığ bir koy bulmuştuk. Kaldığımız misafirhanenin sahibi yüzmemizi önerince kiraladığımız deniz bisikletinin pedallarını çevirmeye başladık. Burada göle inen soğuk bir dağ akıntısı vardı, yaz aylarının sıcağına rağmen kayalıklarla dolu göl yatağını pürüzsüzleştiriyordu.

Ayak parmaklarımı koyun suyuna daldırdım, ardından deniz bisikletinin arka koltuğuna yaslandım. Güneşin ışıkları ağaç dallarının arasından kendini gösterirken Ella ve Josh birbirlerine su sıçratarak oyun oynuyorlardı. Ormanda kuşlar şarkı söylüyor, bir taştan diğere zıplıyorlardı. Tekneki sallayan nazik dalga gibi kuşların seslerinin inişli çıkışlı halini dinledim keyifle.

Ailemi özlüyordum ama burası da içimde tarifsiz, nazik bir memnuniyet hissi yaratıyordu. Huzur. Evime umduğum kadar hasret kalmamıştım. Belki de Ella ve babası yüzün-

dendi. Uzaktaydım ama bu iki insanda başka bir yuva bulmuştum sanki kendime.

Dünkü mezarlık ziyaretimizin ardından Josh, Sigmund Stadler'in annesini önce merdivenlerden aşağıya, oradan da Hallstatt'taki bir doktor muayenehanesine kadar taşımaya yardım etmişti. Önceki gece Sigmund, Josh'a annesinin uyandığını bildiren bir mesaj atmıştı ama sonra onlardan hiç haber almamıştık. Böylece beklerken annesi ve arkadaşı olarak tanımladığı kişilerin mezarlarıyla ilgilenmek için onca merdiveni tırmanan bu yaşlı kadın için endişelenmeye başlamıştım.

Öğleden sonrasının sıcaklığı altında dinlenirken kafamda düzinelerce soru dönüp dolaşıyordu. Annika'ya kitabındaki listeyi, Max'ın fotoğrafını, savaştan sonra neler yaşandığını sormak istiyordum. Ama en çok da Luzia Weiss'i merak ediyordum.

Bambi kitabındaki hikâye zihnimde belirmeye başladı. Başka karacalarla birlikte olmak isteyen genç bir karacanın hayatta kalmak için korku içinde yaşamak zorunda olduğunu öğrendiği yolculuğunu anlatıyordu. Faline de dahil kimse onu üzmesin diye yalnız gezinmek zorundaydı.

Sırf korktuğu için yapayalnız yaşamak nasıl da üzücü bir hayat olmalı, diye düşündüm.

Çünkü ben de korkuyordum.

Başkalarının hikâyelerini dinleyerek mutlu olmak istiyordum ama ömrümü artık sadece kitapların sayfaları arasında geçirmek istemiyordum. Geleceğimi, kendi hikâyemi kucaklamak istiyordum hem de korkusuzca.

Geçen gece Josh ve Ella yatak odalarına çekildikten sonra Felix Salten hakkındaki yazımın son paragraflarını tamamladım. Bir zamanlar çok sevdiği, sonra kaçmak zorunda kaldığı ülkesinde seksen yıl sonra geçirdiğim günleri düşününce yazımı burada tamamlamak doğru gelmişti.

Abstand, kişiyle etrafındaki dünya arasında bilerek mesafe koymak anlamına gelen Almanca bir kelimeydi. Felix Salten hayatını koruyabilmek için kendisiyle vatanı arasına bir duvar çekmek zorunda kalmıştı. Avusturya'ya hiç geri dönmemişti. Tıpkı hikâyesini anlattığı küçük karaca gibi Salten da 8 Ekim 1945 tarihli, Sovyet Ordusu'nun Viyana'yı Nazilerden geri almasından sadece birkaç ay sonrasındaki ölümüne kadar son yıllarını yalnız dolaşarak geçirmişti.

Belki de Salten yolculuğunu son kitaplarından bir tanesinde bizlere anlatmaya çalışıyordu – *Bambi'nin Çocukları*:

Tek gözlü, en sinir bozucu ses tonuyla konuştu. "Artık ünlüsün. Dün orman sanki bir efsaneymişsin gibi senden söz ediyordu. Sırf benimle konuşuyorsun diye gurur duymam gerekir."

"Eğer bu bir onursa," dedi Bambi, "bana istenmeden bağışlanmış. Yaptıklarımı yapmak zorunda olduğum için yaptım."

"Ne kahramanca," dedi Tek gözlü yine aym tonla.

Bambi başını iki yana salladı. "Gereklilikleri karşılamak kahramanlık mıdır?" Böylece oradan uzaklaştı.

Salten'ın Avusturya'dan ayrılması bir gereklilikti ama arkasında çocuklara ve ailelerine eğer kötülüğün karşısında durmazsak neler olabileceğini hatırlatan sayısız bir hikâye hazinesi bırakmıştı.

Telefonuma uzanıp kendi fotoğrafımı çektim. Ben, Calisandra Randall, bir deniz bisikletinde dinleniyorum. Resmi bir mesaj olarak Brie'ye yollarken fotoğrafı gören kız kardeşimin ufak bir şok geçireceğinden emindim.

Sağ tarafımda kalan Ella keyifle çılgık attı. Josh kızını kollarının altından tutup havaya kaldırdı, sağa sola savurmaya başladı. Ella'nın ayakları ise suya değiyordu. Babalar böyle olmalı, diye düşündüm. Çocuklarını güldürmeli, onları kollarının arasında güvenle saklamalı.

Yerel saat farkı yüzünden gözkapaklarım ağırlaşmaya başlamıştı. Biri ayaklarıma soğuk su dökünceye kadar orada uyuyakalmıştım. Ella beni uyandırmak için avuçlarının içini su ile doldururken kahkahalar atıyordu.

Dönüp Josh'a baktığımda adam omuz silkti. "Ona engel olamadım."

"Senden daha iri diye mi?"

"İradesi benden kesinlikle daha kuvvetli."

Ella bir dal parçasını alıp suyun içine attı, akıntının dalı alıp götürüşünü seyretti.

"Git başımdan," diye mırıldandım Josh'a, gözlerimi yeniden kapadım.

"Ah, hayır," dedi ön taraftaki koltuklardan birisinin üstüne tırmanarak. "Daha fazla uyuma, yoksa tüm gece ayakta kalırsın."

O an farkettim ki gürültülü bir ortamın ortasında plastik bir oturağın üstünde derin bir uyku çekiyordum. Saat farkı biraz dağılmama neden olsa da bu alt üst hali uyku kalitemi

hiç bu kadar iyileştirmemişti. Josh ve Ella beni diğer insanlar gibi yormuyordu. Aksine onların yanında olmak bana tarifsiz bir huzur veriyordu.

Bu kısacık anda, harika bir kitap bölümünde kendimi bu küçük ailenin bir parçasıymış gibi hissettim.

"Tüm gece ayakta kalmaya alışkınım," dedim.

Ön koltukta oturan Josh kollarını esnetti, uzun bacaklarının ve deniz ayakkabılarının deniz bisikletinin öteki ucundan uzattı. "Sana katılmamın mahsuru var mı?"

Dirseklerimin üstünde doğruldum. "Bana başka bir şans tanıyor musun?"

"Pek sayılmaz." Şapkasını gözünün ve güneş gözlüklerinin üstüne eğdi.

"Eğer ben uyuyamayacaksam sen de uyuyamazsın."

"Sadece gözlerimi dinlendiriyorum." Gözlerini çok uzun süre dinlendiremedi. Onu koltukların arasındaki saklama alanına uzanıp cep telefonunu kontrol ederken gördüm.

"Haber yok mu?"

"Hayır. Sigmund arar diye ümit ediyorum."

"Onu korkutmak istememiştim."

"Kadıncağızın tüm hayatını korkarak geçirmiş olduğunu düşünüyorum."

Bu korku ikimizin ortak noktasıydı.

"Savaşın sonra," dedi Josh, "Yaklaşık on iki bin Nazi bu-
raya yakın, Orr Kampı denilen bir yerde gözaltına alındı.
Adına Örümcek dedikleri bir grup kurup Avusturya Nazi
Partisi'ni yeniden kurmayı ve ülkeyi Almanya'ya tekrar dahil
etmeyi planlıyorlardı."

Bu düşünce tüylerimi ürpertti. "Şükürler olsun ki başarılı olamamışlar."

"Buradaki pek çok insan Nazilerin ülkelerini günün birinde yeniden işgal edeceklerini düşünüyordu. Yaşadıkları şeyleri göz önüne alırsak korkunç bir düşünce olmalı."

"Korku hiç yok olmadı," dedim. "Hatta Annika belki bundan hiç kurtulamadı bile."

Josh bakışlarını Ella'dan tarafa çevirdi. Küçük kız nehir yatağında taş ve yapraklardan kendine küçük bir kale yaparken ne kadar da keyifli görünüyordu. "Gözündeki yaşları son damlasına kadar silecek, bir daha hiç ölüm, keder, göz-yaşı ya da acı olmayacak. Sonsuza dek."

Ayeti acaba telefonundan mı okuyor, diye doğrulup omzunun üstünden Josh'a baktım ama artık telefonu elinde tutmuyordu. "Ezberledin mi?"

"Yıllardır bu ayele tutunurum."

Gözlerimi yeniden kapadım ama bu sefer uyumak niyetiyle değildi. Josh ile arama bir çeşit engel koymak içindi. Yine de zihnimde Josh'un karısı belirdi, ofisinde asılı olan fotoğraftaki halini görüyordum. Kadının acı çekişini seyretmek, acısını dindirecek bir şey sunamamak onun için ne kadar da zor olmalıydı.

"Bunu nasıl yapıyorsun?" diye sordum gözlerimi ağır ağır açarak.

Josh benden tarafa döndü, ayaklarını yanındaki sandalyenin üstüne yerleştirdi. "Neyi?"

"Grace'i nasıl unutabildin?"

"Onu asla unutmadım, en azından yüreğimde. Şimdi Yüce Yaratıcı birlikte ve ben..." O'nun sevgisine duyduğu güvenle konuşan Josh'un sesi çatlamıştı. "O'nun ona iyi baktığını biliyorum."

Tanrı'yı bir baba gibi resmetmek, görmek istediğim bir şey değildi. En azından kendi babam olarak. Ama Josh gibi bir baba... Tanrı'nın elini onun üzerinde görebiliyordum. Çocuklarına iyi bakan Ethan ve cemaatteki diğer babalarda da öyle.

"Baban sana sevgisini gerektiği biçimde sunmadığı için üzgünüm, Callie."

"Üzülmene gerek yok."

"Tanrı böyle olmasını istemezdi."

Sol omzuma doğru yükselmeye çalışan ağrıyı kolumu sıvazlayarak bertaraf ettim. "Tanrı dünyamızdaki pek çok şeyi istemezmiş gibi görünüyor."

"Bence dünyadaki iyiliklere tutunabiliriz. Mesela bu gölün güzelliğine, her cumartesi günü gelip hikâyelerini dinleyen çocukların kahkahalarına."

İyilik, bir babanın kalbi ve ruhu. Bu dünyadaki her babanın Tanrı'nın mizacını yansıtamadığını bilince bu düşünce hoşuma gitti.

Ella akıntıya bir taş fırlattı, taşın suya değmesiyle kikir dedi.

"Sana eşini hatırlatıyor mu?" diye sordum fısıltıyla, çünkü Ella'nın işitmesini istemiyordum.

"Kahkahaları ve sevgisini doya doya sunması açısından

evet ama Ella kendi zarafetiyle bunu yapıyor. Hiç kırılmayacakmış gibi görünüyor. Yine de onun canını yakacak bir şey söylemekten korkuyorum...”

“Grace olsaydı sana ne söylerdi?”

Josh bir süre düşündü. “Nazik olmamı.”

“Nazik ve güçlü,” dedim.

Josh bana gülümseyince kalbimde tuhaf bir kıpırdanma oluştu. Minik bir deprem gibi. Josh ve ben – bence iyi bir ekip olabilirdik.

“Acıktım,” diye seslendi Ella sahilden.

Josh yüzündeki gülümsemesiyle elini bana uzattı. “Artık sandviçlerimizi yesek mi?”

Tekneden inmeme yardım etti, hep birlikte kıyıdaki bir kütüğün üstüne oturdu. Etrafımızda yapraklar hışırdıyordu. Deniz bisikletimizin biraz ilerisinde biri bir kanonun küreklerini çekiyor, akıntının yukarısına doğru ilerliyordu. Josh’un cep telefonu çaldı. Telefonu cebinden çıkaran Josh konuşulanları işitemeyeceğimiz bir mesafeye kadar ağaçlara doğru yürüdü. Ella ve ben de sandviçlerimizin etrafındaki kahverengi kese kâğıdını sıyırdık ve ekşi mayalı ekmekten hindi etli ve peynirli sandviçi yedik.

“Burayı sevdim,” diyen Ella yüzüne bulaşan hardalın elinin tersiyle temizledi.

“Ben de.”

“Annem babamın bu göle dalmasına izin vermemişti.”

“Bunu sana baban mı söyledi?”

Ella omuz silkti. “Duydum.”

"Harikulade kulakların olduğuna bahse girebilirim."

Kulak memesini çekıştırıp "Güve gibi," dedi.

"Güvelerin işitme konusunda bu kadar yetenekli olduklarını bilmiyordum."

Josh yanımıza gelip bir bacağı kütüğün üstünden attı.

"Az önce söylediğimi duymadın mı?"

Ella burnunu kııştırdı. "Seni dinlemiyordum."

Josh bana baktı. "Arayan Sigmund'du."

"Annika iyi mi?"

Josh evet anlamında başını salladı. "Doktor vücudunun gayet iyi durumda olduğunu söylese de anlaşılan Annika doksan yedi yaşında olan hiç kimsenin vücudunun iyi çalışmadığını iddia etmiş."

Gülümsedim. "Kulağa iyileşmiş gibi geliyor."

"Sigmund bizi yarın sabah şatoya kahvaltıya davet etti. Annesi senin hikâyeni dinlemek, biraz da kendi hikâyesinden bahsetmek istediğini söylemiş. Ancak savaşta kaybolmuş hazineden konuşmak istemiyormuş."

"Bu, senin araştırmana gölge düşürür."

"Bizim araştırmamıza," diye düzeltti Josh. "Ama Luzia'yı ben de öğrenmek istiyorum."

Ella sandviçin etrafını saran kese kâğıdını buruşturup top haline getirdi. "Hadi, baba!" dedi Josh'un elinden çekştirerek.

Josh ayağa kalkınca Ella koşarak suya ilerledi. Ancak Josh kızının peşinden gitmeden önce bana elini uzattı. "Gel, bizimle oyna."

Bu teklifine, bana uzattığı eline bakıp tereddüte düştüm. Burada oturup düşüncelerimin arasında yapayalnız dolaşabiliyordim. Ya da onlara katılır kakhahalarına eşlik ederdim.

"Lütfen, Callie."

Ella sahile geri döndü. "Nemeth Ekibi!" diye haykırırken yüzü bir gülümsemeyle aydınlanmıştı.

"Nemeth Ekibi," dedim Josh'un elini tutmadan önce.

Üçümüz hep birlikte birbirimize su sıçratıp kakhahalar attık, suya taş ve dallar fırlattık. Biz oyunlar oynarken, dünya olması gerektiği gibi görünmeye başlamıştı.

* * *

Josh şatonun kapısına vurunca boynumdaki kaslar adeta gerilip tüm bedenimi ele geçirdi. Neden böyle titrediğimden emin değildim – bu sefer misafir olarak davet edilmiştik.

Ella yanımda camdan şatolar ve peri masallarından durmaksızın bahsederken Annika'nın bu yaşlarda ve Naziler ülkeyi işgal ettiği sırada şatoda nasıl yaşadığını merak ediyordum. Şahit olduklarını hayal bile edemezdim.

Geçen ay boyunca Annika Knopf'u düşünmüş, hikâyesini merak etmiştim. Annika'nın hiçbir suçun günahına sahip olmaması için dua etsem de eğer gençken Yahudi komşularının mücevherlerini çaldıysa bundan bahsedemeyecek kadar utanıyor olabilirdi. Mücevherlerden bahsetmese de yolunun Luzia ile kesiştiği hikâyeyi anlatmasını ümit ediyordum.

Kapıya Sigmund cevap verdi ve artık oğlunun yazlığı

olan şatoya bizi davet etti. Krema rengi mermer zeminli geniş salonda ilerlerken sanki içlerinin gösterişinden utanıyormuş gibi Salzburg'daki evinin çok daha mütevazı olduğu hususunda bizi temin etmeye çalışıyordu.

"Limonata ister misin?" diye sordu Ella'ya.

"Evet, lütfen."

"Arka tarafta bir oyun alanı var, torunumun çocuklarından ikisi şu an salıncakta sallanıyor." Josh'tan tarafa döndü. "Onlarla oynamasında bir sakınca var mı?"

Josh tereddüt etti ama bunu anlıyordum. Kızını sonsuza dek koruyamazdı ama şimdilik bunu yapmalıydı.

"Dışarıda oturup konuşabileceğimiz bir yer var mı?" diye sordum.

"Elbette." Sigmund evin içine doğru elini salladı. "Bir verandamız var, annem sohbetimiz sırasında gölün manzarasını seyretmekten büyük keyif alacaktır."

Josh, Ella'ya diğer çocuklara katılabileceğini söyledi.

Biz de Sigmund'u takip ederek merdiven sahanlığını, ikinci kata tırmanan beyaza boyalı merdivenleri ve kapalı iki kapıyı geçtik. Üçüncü kapı açıktı. Annika içeride bizi bekliyordu.

Kütüphanenin çevresini saran koyu renkli panellere sırtını dönmüş koltukta oturuyordu. Annika bizi karşılamak için ayağa kalkarken Sigmund annesinin koluna girdi, sonra da ona Fransız tipi kapılardan dışarı çıkana kadar eslik etti.

Onları takip ederken çantamı elime alıp kolumun altına sıkıştırdım. Çantamın içinde Annika'nın listesinin, Max ve

Luzia'nın fotoğrafının bulunduğu *Bambi* kitabı ve Charlotte'un sihirli balon kitabının fotokopisi vardı.

Sigmund cam masanın etrafına dizilmiş minderli sandalyelerden bir tanesine oturabilmesi için annesine yardım etti. Gerçi benim gözüme pek de yardıma muhtaç biriymiş gibi görünmemiştii.

"Burada ne kadar süre yaşadınız?" diye sordum Annika'ya masada ona katılırken.

"Eşim ve ben yirmi yıldan uzun bir süre buranın bakımından sorumluyduk. Hermann savaştan önce kolunu yaraladı ki bu, onun orduya katılmasına engel olan beklenmedik bir lütuftu bizim için. Ancak Naziler onun -bizim- aile çiftliğinde kalmamıza izin vermedi. Çünkü babam bu mülkün müstahdemiydi, burası bir kamp olarak işletilirken bakımında bizi görevlendirdiler."

Annika bu kelimeleri sanki defalarca kez prova etmiş, sanki yıllarca içine işlenmiş bir nakış edasıyla söylemişti. Aşınmış ve yıpranmış.

"Neden beni arıyordunuz?" diye sordu.

Önce Josh'a baktım. Ardından çantamdan *Bambi* kitabını çıkarıp masanın üstünden uzattım. "Her şey bu kitapla başladı."

Duygusal bir tepki beklemiştim. Gözyaşı. Kahkaha. Bir şaşkınlık ya da hayret nidası. Annika'nın bulduğu şeyleri ya da onlara ne yaptığını bu kitabın içine neden yazdığını asla öğrenemeyebilirdim ama uzun zaman önce kaybolmuş bir kitapla sahibinin buluşmasının daha akılda kalıcı olmasını ümit ederdim.

Oysa Annika yalnızca kitaba bakmakla yetinmişti ve itiraf etmeliyim ki bu beni hayal kırıklığına uğratmıştı. Saklı hazineni bulma potansiyelinden uzak olsak bile bir çeşit yuvaya dönüş heyecanı yaşar sanmıştım. Bu kitap ona annesinden hediye idi ve ona geri dönmeden önce dünyayı dolaşmıştı.

Annika'nın zihni hâlâ keskin görünse de ömrünün o kısmını unutmuş ya da engellemiş olabilirdi.

Kitabı açıp ona ilk sayfalardaki listeyi gösterdim. Annika sanki hatırlamasına yardımcı olacak bir tılsımış gibi kitabın kenarlarına dokundu. "Biliyormuş..."

Sigmund kitabın üstüne eğilmiş, annesiyle beraber yazırları incelemeye başlamıştı.

"Neyi biliyormuş?" diye sordu Josh.

Annika önce Josh'a sonra bana dönüp baktı. "Bu kitabı nasıl buldunuz?"

"Aslına o beni buldu," dedim. "Max Dornbach isimli bir adamın çocukları kitabı satışı koymuş, kız kardeşim de benim için satın almış."

İsmi tanımak gözlerinde önce bir parıltıya, ardından bir gözyaşı seline sebep oldu. Ona güven vermek istiyordum, daha fazla acı çekmesine sebep olmak değil. Ona kitabın ilk sayfalarındaki yazıyı gösterdim, ardından doğruca Max'ın gazetedeki fotoğrafına geçtim.

"Bence kitabevine dönmenin bir yolunu bulmaya çalışıyodu," dedim.

"Max öldü mü?"

Onaylarcasına başımı salladım. "Üç yıl önce oldu."

Annika eskimiş fotoğrafın kenarlarına parmağının ucuyla dokundu. "Savaştan sağ kurtulabildiğini bilmiyordum."

Böylece ona Max'ın Idaho'daki evinden, hayvanlar için açtığı klinikten, onu tıpkı Sigmund'un Annika'yı sevdiği gibi çok seven kızından bahsettim. Ben bunları anlatırken Annika'nın gözlerinden yaşlar süzülüyordu.

"Amcam sizinle tanışmış, savaştan sonra," dedi Josh, hazineden bahsetmeme konusundaki anlaşmalarını ihlal etmeye gayret göstererek. "O ve ekibindekiler Nazilerin göle attığı eşyaları araştırıyorlarmış. Bunları kitabınıza siz yazmış olabilir misiniz, diye merak ettik."

"Hermann'la müttefik kuvvetlerin mülkü araştırmasını istemedik," dedi Annika, parmakları hâlâ kitabın kenarındaydı. "Nazi askerleri gölümüze bir şeyler attılar ama ganimetlerini nereye sakladıklarını bilmiyorum. İnsanlar nesillerce bunu araştırdı ama burada bir hayvan mezarlığının kemiklerinden başka bir şey bulamadılar."

Josh sandalyesine yaslandı. Bakışları, ayakları neredeyse gökyüzüne degecekmiş gibi görünen salıncaktaki Ella'ya odaklanmıştı. "Peki, neydi kaydettikleriniz?"

"Ben bu kitaba hiçbir şey yazmadım."

Dönüp Josh'a baksam da bakışlarındaki gizemi çözümlayememiştim. Annika bize yalan mı söylüyordu, yoksa bu kitabı kaybolan eşyaları kaydetmek için bir başkası mı kullanmıştı?

Çantamdan Max ve Luzia'nın dans ettiği fotoğrafın tam halini çıkarıp masanın üstünden ona uzattım. Annika resme

uzun uzun bakıp gözyaşlarını kuruladı. "Luzia Weiss'i bir gazeteden mi öğrendiniz?"

Başımı iki yana salladım. "Luzia'yı neredeyse tüm ömrüm boyunca tanıyordum."

"İyi de nasıl?"

Hatschi Bratschi kitabında Luzia'nın adının yazılı olduğu sayfanın fotokopisini çıkardım. "Başka bir çocuk kitabından."

İşte bu sefer Annika'nın gözleri irileşti. Fotokopi kâğıdına dokunmak yerine bedeni sola doğru eğildi. Uzanıp kadının omzuna dokundum, yeniden bayılıp düşer korkusuyla hazır bekliyordum. Ancak bu sefer bayılmadı.

Yavaşça uzanıp kâğıdı eline aldı ve göğsüne bastırdı. Bu hareketindeki eda bana Charlotte'u anımsatmıştı.

"Bunu nereden buldunuz?" diye sordum.

"Emin değilim," diye cevap verdim usulca, "ama kitabın Luzia'nın kızıyla birlikte olduğunu düşünüyorum."

"Kızı mı?"

"Savaş sırasında biri benim arkadaşımı -Charlotte'u- Fransa, Lyon'daki bir yetimhaneye bırakmış. Evrakları kayırmış ama bu kalmış."

"Marta," diye fısıldadı.

Sigmund'da baktım ama o, annesiyle ilgileniyordu. "Dinlenmek ister misin?" diye sordu.

"Hayır," diye ısrar etti Annika. "Bunu öğrenmeliyim."

Yaşlı kadına doğru eğildim. "Charlotte'un annesini nereden tanıyorsunuz?"

Yaşlı kadın masanın üstünden uzanıp elimi tuttu. Dökülüp yanaklarını ıslatmadan önce gözlerinin daha çok yaşla dolduğunu gördüm.

"Luzia, arkadaşınızın annesi değildi." Hepimiz sessizlik içinde yaşlı kadının konuşmaya devam etmesini bekledik. "Charlotte'un Marta olduğunu düşünüyorum - Luzia'nın kız kardeşi. Annemiz savaşta öldü."

"Anneniz mi?"

Başını gölden tarafa çevirirken elimi bıraktı. "Annika Knopf ismiyle doğmadım."

Sigmund'un yüzü değişmemişti. Yaşlı kadın söyleyeceklerini zaten biliyormuş gibi görünüyordu.

Annesi göğsüne bastırıldığı kâğıdı kucağına indirdi. "Bir zamanlar, uzun zaman önce, adım Luzia Weiss'ti."

Şimdi elimi Josh tutuyordu. Eğer karşımızdaki Luzia'ysa, o zaman...

"Annika'ya ne oldu?" diye sordum.

KIRK İKİNCİ BÖLÜM

KUZEY ALMANYA

MAYIS 1939

Süt treni, çiftliklerin ve ormanların arasındaki rotası üstünde yönünü önce kuzeye sonra da batan güneşe doğru batıya yönlendirerek bir yılan gibi ilerlerken Annika yüzünü polene bürünmüş pencereye yaslamıştı. Trenle seyahat etmenin hayalini çok kurmuştu ama hayalleri böyle değildi, şimdi yalnızca evine dönmek istiyordu.

Kir ve polenden yapış yapış olmuş sıcak tenini göl ve soğuk dağ havası ile temizlemek istiyordu. Tıpkı çocukluklarındaki gibi Sarah, Max ve Hermann ile birlikte gölde yüzmek istiyordu.

Ve annesi – ah onu doğuran ve kalbini neşeyle dolduran o kadınla birlikte gülüp şarkı söylemeyi ne çok severdi. İkisi birlikte ağaçlardaki kuşlar gibi özgür ve mutluydular. Sanki gökyüzü boyunca uçup yıldızların arasına saklanabilirlerdi.

Bu tren süt için durmuyordu – zaten süt sağımı için günün çok geç bir saatinde sayılırlardı. Tren durup zaten kalabalık olan vagonlarını daha çok kadın, yaşlı ve genç ile dolduruyordu. Her biri bir diğerine sarılan bu kadınlar el ele tutuşuyor, omuzları ve yanaklarına düşen gözyaşları birbirlerine karışıyordu. Onları mahkûm edenlerin gözünde hiçbirinin adı yoktu ama bu kadınlar etraflarındakilere büyük bir sevgi sunuyorlardı.

Annika'nın yanındaki koltuk hâlâ boştu – diğer kadınlar ya yerde çöelmeyi ya da sevdikleriyle bir arada olabilmek için iki kişilik olan koltuklara sıkışarak oturmayı tercih etmişlerdi.

Kalabalıkta yapayalnızdı, korkunç, acınası bir yerdi burası. Annika da yüreğindeki yalnızlığa su serpebilecek birisi olsun istiyordu yanında.

Ancak sevdiği herkes göllerin vahşiliğinde kalmıştı, öyle saklıydılar ki zorla bir trene bindirilip bilinmeyene yolculuk edemezlerdi. Bir de Max vardı – acaba hâlâ sakladıkları hazineyi arıyor muydu? Acaba kolye gibi onları alıp götürdüğüünü düşünmüş müydü?

Hermann'ın ona gerçekleri söyleyeceğini ümit ediyordu.

“Sessizlik!” diye emretti askerlerden biri, tüm vagon sustu.

Keşke asker bu trenin nereye gittiğini onlara söyleyebilseydi. Ancak yalnızca keder dolu sesler bu metal kutunun tıkırtısını bastırdığı zaman konuşuyordu – daha doğrusu emrediyordu.

Tren binmek istemeyen başka yolcuları almak üzere terk

edilmiş bir sonraki istasyonda duruncaya dek sessiz kaldı. Sonrasında ağlama devam edecekti.

Annika yanlış hiçbir şey yapmamıştı, etrafındaki kadınlar da öyle. Tek suçları ciğerlerini dolduran havayı solumak-tı sadece. Naziler bir tek bu nefesi almamışlardı ellerinden.

"Hepimizi yenen, bizi yenen ve onu yenen bir başkası var."

Bambi böyle söylemişti. Elinde silahla onu ve arkadaşla-rını avlayan adamdan daha kudretli birisi vardı. Bambi bu-nun kim olduğunu söylemese de Annika biliyordu.

İsa'yla, Tanrı'nın oğluyla annesinin İncil'inde tanışmıştı. Ölümü yenen adam. O, vagonu bekleyen askerden, onu Salz-burg'da sorgulayanlardan ve bu tren son defa durduğunda onu bekleyen her neyse ondan daha kudretliydi.

Annika'nın babasına duyduğu nefret, Dornbach ailesini kuskanması, Bayan Dornbach'ın ayakkabı kutusundaki kol-yeyi alması, Hitler'in gazabını güzel şatolarına taşıması ve Annika'nın kendisi uğruna İsa canını vermişti.

Vagonun üstüne karanlık bir perde gibi çöktü. Ayakların altındaki çelik tekerlekler ıngırdamaya devam ediyordu. Gözlerini kapattığında Luzi'nin ailesinin ve diğerlerinin değerli eşyalarını saklamalarına yardım etmek için toprağı kürekleyen Max'in sesini neredeyse duyacakmış gibi oldu. O sırada bu eşyaların sahiplerinin canlarından daha değerli olabileceklerini bilmiyorlardı.

Luzi neredeydi?

Annika günlerdir, belki haftalardır yoktu. Max'in Luzi'yi o saklanma yerinde bulabilmesi için dua etti. Birlikte bebek

lerini büyüteceklerdi, bir gün çok değer verdiği hayvanlarını da sağlıklarına kavuşturacaktı.

"Yine de kurtarıcıyım yaşadığım, yeniden dünyaya ayak basacağımı biliyorum. Tenim, bedenim çürüse de etim olmadan da Tanrı'ya görebilirim..."

Annika, gözleri kapalıyken bile Max'ın hayvanları toprağa gömüşünü görebiliyordu. Dudaklarından dökülen duaları işitebiliyordu. Ve bu sefer, Annika'nın dudaklarından kahkahalar yükselmemişti.

Tanrı –kurtarıcısı– yaşıyordu. Belki bir gün O'nu görürdü. Belki de yakın bir günde.

Ve bir söz oluştu bu kelimelerden, bir umut Tanrı'nın şeytanı yeneceğine dair. İşte o zaman O'nunla bir araya gelebilirdi. Şimdi yalnızdı belki ama bu sefer ölümü düşünmek onu korkutmuyordu.

Naziler onun ümit ışığını tıpkı çalmak istedikleri mücevherler gibi elinden almak isteyebilirdi ama Annika içinde kimsenin asla bulamayacağı kadar iyi bir şekilde gizlediği ümide tutundu – kalbinin en gizli köşesine sakladığı ümidine.

Trenin frenlerinden acı dolu bir ses, yoğun bir buharın fışlaması duyuldu. Tren yavaşlarken Annika lamba direğinden süzülen çamurlu ışığın ev kıyafetleri giymiş yaşlı bir kadının ile silahlı bir askerin üstünü aydınlatışını seyretti. Asker vagonun kapısını açtı ve kadın trene bindi.

Tren yeniden ilerlemeye başladı. Annika gözlerini kapayıp ilerlemeye çalışırken yanındaki koltuğa birinin oturduğunu hissetti.

"Yalnız değilsin," diye fısıldadı kadın.

Annika gözlerini kocaman açarak dönünce kadının yüzüne yayılan nazik gülümsemenin izlerini gördü. Annika'nın annesinden yaşça daha büyüktü ama bu loş ışığın altında Annika onun bakışlarındaki huzuru görebiliyordu, tıpkı ölmeden önce annesinin gözlerinde gördüğü gibi.

Annika kadının eline uzandı. Kadının parmakları sanki eklem romantizmasından muzdaripmiş gibi avcunun içine kavrılmıştı ama Annika'nın dokunuşundan rahatsız olmamış gibi görünüyordu.

Trenin gittiği yer bilinmezdi ama Annika'nın yüreğini dolduran sevgi hissi içindeki tüm korkuyu son damlasına kadar kuruttu.

O da, yanında oturan bu güzel kadın da yalnız değildi artık.

KIRK ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

"Sevgili okuyucu, bu mutsuz dünyada hiçbir şey sevdiğin kişinin sana adınla seslenmesinden daha tatlı değildir."

Kate DiCamillo'nun iyilik, merhamet, kırık kalpler ve kötülükle mücadeleyi anlatan hikâyesindeki bu sözler ah ne kadar da dogruydu. Despero isimli cesur farenin öyküsüydü bu.

Bir isme çok şey yüklerdik. İsim karakteri, inancı, işi, aileyi, geçmişi ve yuvayı içinde barındıran bir sığınaktı. Yine de sınırları yoktu; vasiyeti güçlü, sevgisi kuvvetliydi.

Charlotte, Luzia'nın adını telaffuz ettiği an her şey değişmişti. Bu kız kardeşlerin arasında bir okyanus olması ya da birer ekrana –Sigmund'un kütüphanedeki dizüstü bilgisayarı ile Brie'nin Ohio'daki cep telefonu– bakıyor olmaları hiçbir şeyi değiştirmiyordu. Mühim olan, birbirlerini bulmuş olmalarıydı.

Tanıştırılmaları oldukça kısa sürdü, gereksizdi hatta.

Hikâyelerinin karanlık sayfaları aydınlandı, gölgeler dağıldı. gerçeğin ipliği onların hayatlarını her seferinde bir nakış ekleyerek yeniden birbirlerine işledi.

Onlar birlikte hatıralarını anarlarken Josh ile ben de ant-reye çıktık.

Sigmund'un torunlarıyla oynamaktan keyif alan Ella keyifle el salladı. Oynadıkları topu yakınlardaki bir misafir kulübesine doğru tekmelemişti. Josh ile birlikte sahile doğru ilerledik, uzun sazlar ile yakalar gölün suyuyla çam ağaçlarının arasını dolduruyordu.

Kız kardeşlerin yolculuğunu, hayatı çok erken yaşta elinden alınan birisiyle bir başkasının yerine yaşanmış bir ömrü bir anda sindirmem mümkün değildi. Luzia bize Viyana'da ona zarar veren adamdan, Max'in onu kurtarmak için gösterdiği kahramanca cesareten ve aklına sonsuza dek kazınan o sabahın bahsetti – 9 Nisan 1939. Gestapo'nun gelip Annika'yı götürdüğü gün.

"Luzia'nın Max'a aşık olduğunu düşünüyor musun?" diye sordum, zihnimdeki bu soru yanımda yürüyen adamaydı.

"Belki de," dedi Josh. "İlk aşklar kolay kolay unutulmaz."

Bize Hermann'dan bahsederken Luzia'nın gözlerinde be-liren yaşları hatırladım. "İkincisi de öyle," dedim. "Hermann ile altmış beş yıl evli kalmışlar."

Josh elime uzandığında parmaklarım onun parmakları arasında adeta erimişti. Scott'la bile sanki benden bir şeyler bekliyormuş, ona ne vermem gerektiğinden emin olamıyormuşum gibi gerildiğim zamanlar olurdu. Oysa Josh'un

yanında kendimi çok sakin hissediyordum. Sanki yüreğimin her bir köşesiyle ona güvenebilecekmışim gibi.

Önceki gece Ella uyurken Josh'a Scott'tan bahsetmiştim. Kendisinininkinden çok farklı olsa da kaybımın derinliğini anlamıştı. İkimiz de sevdiğimiz insanlardan ayrılmanın acısını yaşamak zorunda kalmıştık. İkimiz de korkularımızla mücadele etmek zorunda kalmıştık.

Sahile yakın eski ahşap bir banka oturduk, bir ağacın dalı üstümüzde sallanıyordu. "Acaba Luzia adını değiştirmemiş olsaydı Charlotte ile onu yıllar önce bulabilir miydik, diye merak ediyorum."

"Ernst Schmid onu senden önce bulurdu."

Bacaklarımı kımıldattım. "İnanılmaz bir zaman." Hepsi – Luzia ve Annika, Hermann ve Max– ellerinden geldiğince kötülükle mücadele etmişti.

Gökyüzündeki desenler değişiyor, mavinin üstüne beyaz katmanlar yayılıyordu. Bir meltem önümüzdeki suyu titretti, göl de katman katman kendi sırrını saklıyordu içinde.

"Dalmaya devam edecek misin?" diye sordum.

"Muhtemelen."

"Aradığın hazineyi bulamadığın için üzgünüm."

"Çok daha önemli bir şey bulduk," dedi. "İkinci bir şans."

"Luzia ve Charlotte için mi?"

"Evet." Başını benden tarafa çevirdiğinde gözlerindeki kararlılık arkasında toplanmaya başlayan fırtına bulutlarına benzemeye başlamıştı. "Belki ikimiz için de bir şans vardır."

Bunu düşünmek hoşuma gitmişti – baskı yoktu, sadece ihtimaller vardı.

"Etrafına sıkı sıkı örülmüş Alman duvarına ne oldu?" diye sordum.

"Onu yıkıyorsun, Callie."

Tıpkı onun, benim yüreğimin etrafına ördüğüm duvarları yıkması gibi. "Bazen, başkalarını hayatımıza davet edebilmek için mesafelerden vazgeçmemiz gerekiyor, sanırım."

Josh elimi bıraktı, kolunu bankın sırtlığına yasladı. Ben de onun kollarıyla göğsünün arasındaki korunaklı limana sığındım. Tıpkı karşımızda duran gölün koynundaki korunaklı derinlikler gibi.

Gönül ferahlığı içindeki makamımdan gölün öteki tarafında Annika'nın ömrünü onurlandırmak üzere yaratılmış mezarlığın bulunduğu tepeye baktım. Mezar taşında Luzia yazsa da orası Annika'nın adını alıp Luzi ve Annika'nın sırrını saklayan bir başka unsurdu.

"Ve hepsinden öte, etrafındaki tüm dünyayı parıltıyan gözlerle seyret. Çünkü en büyük sırlar, en alışılmadık yerlere gizlenmiş olanlardır."

Bu cümleler de hayalgücüne asla zincir vurulamayacak gibi görünen yazar Roald Dahl tarafından kaleme alınmış, kitapları çok seven Matilda isimli bir kızın tuhaf hikâyesinden.

O sırada aklıma başka bir tuhaf hikâye geldi – bu seferki her elli yılda bir naaşının göl üstünde taşınarak şatoya getirilmesini vasiyet etmiş tuz madeni yöneticisi hakkındaydı, buraya en son 1939 yılında savaş başlamadan önce getirilebilmişti.

Yılın tarihi tuhafıma gitti. Sanki bir göz muayenesinde ölçü alırken kullanılan cihazlarda bir bozulup bir netleşen resimler gibi aklımda beliriverdi. Luzi'ye göre Gestapo, Annika'yı 1939 yılının baharında götürmüştü.

"Peki ya -?" Giderek hayranlık beslemeye başladığım bu adamın aklımı kaçırdığımı düşünmemesi için doğru kelimeleri aradım. Gerçi bizi buralara getiren onun bu sıradışı düşünceleriydi, tıpkı Annika gibi. "Ya kaybolan hazineyi sahiplerine geri verebilseydin?"

"Bu gölün bana merhamet edeceğini hiç sanmıyorum."

Derin bir nefes alıp çılgınlığımı sakinleştirmeye çalıştım. "Ya o hazineler gölün içinde değilse?"

Arkamızda kalan şatoya baktı. Burası Gestapo askerleri tarafından didik didik aranmış, daha sonra da Nazi yönetimi altında yetiştirilen çocuklar için bir yurt olarak kullanılmıştı. "Neredeler o zaman?"

Ona fikrimi söylediğimde hemen Viyana'daki kişilerle iletişim kurmak için cep telefonunu çıkardı.

Deli olduğumu düşünmediğini o zaman fark ettim.

KIRK DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

HALLSTATT GÖLÜ, AVUSTURYA
HAZİRAN 1955

Savaşın üstünden on yıldan fazla zaman geçmişti. Rus, Amerikan, İngiliz ve Fransız askerleri nihayet Avusturya'dan ayrıldıklarında Max, Hallstatt Gölü'ne geri dönmüştü.

Yeniden bir araya gelmiş yeni Avusturya hükümeti Yahudilere ait her türlü mal ve mülkü talepte bulunan eski sahiplerine iade etmeye çalışıyordu ama Max, Nazilerce kullanılmış mülkü tutmak gibi bir arzuya sahip değildi. Orası Gestapo'nun Luzi'yi ondan kopardığı yerd.

Ayrıca Hermann ve Annika ile beraber saklamak için büyük özen gösterdiği hazineyi isteyecek hiç kimse kalmamış gibi görünüyordu.

Schwansee Şatosu'nun ön kapısı kilitliydi ama savaş başlamadan önce sıklıkla yaptığı gibi Sarstein dağının etekleri ile orman arasında kalan kırık duvardan içeri tırmandı.

1939 yılındaki o geceden sonra bir daha buraya asla gelemeyeceğini düşünmüştü. 1939 yılında hem evi hem de kalbi harabeye dönmüştü. Evin yağmalandığını, Annika ile Luzi'nin gittiğini öğrenince karanlıkta Hermann'ın evine gitti. Hermann ona bir sonraki on beş yılını lanetleyecek haberi verdi. Gestapo Luzi'yi duvarda saklandığı yerde bulmuş ve onu artık koruyamayacakları bir yere götürmüştü. Oradan dönüşü yoktu.

Yaralı bir hayvan gibi hıçkıra hıçkıra ağlamıştı. Luzi'nin onların ellinde acı çektiğini düşünmek hâlâ gözlerini dolduruyordu. Günlere yemek yiyememişti. Ölmek istemiş, Tanrı'dan canını alarak ona merhamet etmesi için dualar etmişti.

Tanrı'nın merhameti ise istediğinden çok daha farklı gelişmişti.

Sırtında bu sefer Amerika'dan satın aldığı sırt çantası asıydı. Çantanın içinde ise şatonun devir işlemlerinin belgelendiği evraklar vardı. Burayı Annika'ya devrediyordu. Adının artık Bayan Stadler olduğunu öğrenmişti.

Annika'nın savaşın bu çalkantısından sonra mümkün olabildiğince mutlu olmasını ümit ediyordu, tıpkı ülkenin geri kalanının kendini düzeltmeye çalışması gibi. Hitler 1938 yılında bir savaş olmadan ülkelere girmişti belki ama onu ülkelerinden söküp almanın bedeli bir savaş olmuştu.

O adam ülkelerinin tüm zenginliğini söküp alsa da Salzburg'dan trene binerken hâlâ coğrafyanın güzelliğini görebiliyordu. Avusturya'nın ruhu hâlâ buradaydı.

Ailesinin eski mülkü uzakta, çam ağaçlarının tepesinde tüm heybetiyle dikiliyordu. Geçen yıllar boyunca çokça seyahat etmiş, bundan çok daha eski ve geniş şatolar görmüştü ama burayı inşa eden kişi bir malikane değil de şato olarak isimlendirdiği için Max'ın ya da bir başkasının elinden ne gelirdi ki? Bettauer ve Dornbach ailelerinden öncekiler oyunu kesinlikle kuralına göre oynamış, buranın kraliyete layık olduğu konusunda rol yapmışlardı.

Keşke o da Luzi'yi kendisine geri getirebilecekmiş gibi davranabilseydi. Bayan Weiss'in ona söylediğinin aksine Luzi'yi hiç bırakmamalıydı.

Pek çok soruşturmanın ardından Luzi'nin Ravensbrück kampına vardıktan birkaç gün sonra öldüğünü öğrendi. Eziyet çekmişti –nasıl çekmeyebilirdi ki?– yine de eziyetinin uzun sürmemiş olduğunu bilmek Max'a biraz olsun teselli oluyordu.

Yıllar süren araştırmasından sonra ise annesinin New York'ta olduğunu öğrendi. Almanlar Fransa'yı işgal etmeden önce yeniden evlenmiş, sırrını yeni edindiği soyisimle birlikte sahte belgelerle saklama fırsatı yakalamıştı. Bir üniversite öğretmeni olan Fransız eşi, Nazi partisine hiçbir zaman düşkün olmamıştı. Köylerinde bir grup direnişçinin liderliğini yapıyor, mümkün olan her fırsatta Nazi yönetimine muhalefet oluyordu; bir yandan da kimsenin Yahudi olduğunu bilmediği Avusturyalı bir kadın ile evliydi.

Max'ın babası Berlin doğuda Ruslar batıda ise müttefik kuvvetler tarafından kısıtıldığı sırada ölmüştü.

Max, Marta'yı da aramıştı elbette. Annesi Fransa'ya geçtikten sonra bebeği bir yetimhaneye bıraktığını, sınır görevlileri neredeyse tüm parasını aldığı için onun bakımını üstlenemediğini, her ikisinin de hayatını tehlikeye atmadan korkuğunu söylemişti.

Max yetimhaneye gitmişti ama yetimhanenin kapatıldığını, tüm kayıtların da imha edildiğini duydu. Acı gerçeği sonradan öğrendi. Çocukların büyük çoğunluğu savaşın sonuna doğru 1944 yılının Nisan ayında Auschwitz'e gönderilmişti. Marta'nın onların arasında olduğuna inanmayı reddediyordu; gerekirse hayatı boyunca öyleymiş gibi davranabilirdi. Gerçeği öğrenmeyerek huzur bulmayı tercih etmişti.

Şatonun ana binasına varmadan önce eski hayvan mezarlığının önünde durdu. İnsanlar ona güvenmişti –ona ve Dr. Weiss'a– ah, oysa ki ne kadar da saflardı. O, kendini bir çeşit kahraman zannederken aslında düşmanın peşinde olduğu şey Yahudi dostlarının mücevherleri değildi. Düşman onların hayatlarının peşindeydi.

Bir zamanlar mücevherleri gömdükleri yerin üstünde şimdi beyaz bir kulübe vardı. Şık görünümlü evin her bir penceresinde sardunyalar yetişiyordu. Bir zamanlar mücevherleri gömdüğü yere uzanan geniş bir bahçe vardı şimdi.

Annika buraya sakladıkları eşyaları ne yapmıştı?

Onları iade edebileceği kimse kalmamıştı gerçi ama ona

bugün bu soruyu sormak istiyordu – ve on beş yıl boyunca aklından çıkaramadığı diğer başka şeyleri de.

Tedirgin bir edayla şatonun ön kapısını çalınca onu Annika'nın karşılayacağını ümit etti. Ancak kapıyı bir hizmetçi açtı, onu yenilenmiş kütüphaneye buyur etti. Max, Stadler ailesini beklerken odanın karşısına geçip gizli bölmenin düğmesine bastı ama bölmenin üstüne duvar örülmüştü.

Kitaplar raflara düzgün bir sırayla yerleştirilmişti, bazılarını gençliğinden hatırlıyordu. Bu oda gençken onun ve Annika'nın sığındığı bir liman olmuştu. Gelecek nesiller için de öyle olmasını diledi.

Annika ile çocukken çok yakın iki arkadaş, gençken ise tuhaf tanıdıklara dönüşmüşlerdi. Yine de onunla en derin sırlarını paylaşırdı. Mücevherler ve Luzi. Mücevherlere ne olduğunu bilmiyordu ama Luzi konusunda sadakatini korumuştı – Gestapo'yu kimse durduramazdı.

Raflar boyunca gezinip aşına olduğu kitap isimlerine baktı. Annesiyle babasının yıllar boyunca topladığı kitaplar arasında yenileri de vardı. İçlerinde *Bambi*'yi buldu, bu kitabı çocukken çok severdi.

Kitabın kapağını açmak üzereydi ki birisi içeri girdi.

"Max?"

Dönünce Hermann'ı gördü. Sıcak bir karşılama bekleseydi –ki dürüst olmak gerekirse bunu ümit etmişti– arkadaşının bakışlarındaki şüphe rüzgârdan soğuk bir duvar gibi aralarında belirecekti.

Acaba Hermann bu eski şatoyu Max'ın gelip almasından

mı korkmıştı? Hermann buranın sahibi olabilirdi. İçindeki eşyaları da alabilirdi.

Gözlerini elindeki kitaba çevirdi. Belki bu hariç, diye düşündü.

"Vaktim çok kısa," dedi Hermann. "Katılmam gereken bir toplantım var."

"Elberte." Bugünün düzeni işletmeler üstüne kuruluydu.

"İyi misin?" diye sordu Hermann.

"Düzenimi kurdum. Bana Hallstatt'ı hatırlatan bir Amerikan gölüne yerleştim."

"Sen gittikten beri burada çok şey değişti."

"Son on beş yılda tüm dünya değişti."

Hermann birisini arıyormuşçasına pencereden baktı. Max de onun baktığı yere doğru başını çevirdi.

"Annika nerede?" diye sordu.

"Uzakta sayılmaz."

"Onu görebilir miyim?"

"Bunun iyi bir fikir olduğunu sanmıyorum," dedi Hermann. "Yaşananlar ona çok ağır geldi."

"Hepimiz için öyleydi."

Ama Hermann geri adım atmadı. Max, Annika'ya mücevherleri sormak istiyordu ama aynı zamanda sonuna kadar Luzi'ye baktığı için ona teşekkür de etmek istiyordu.

Hermann neden böyle tuhaf davranıyordu? Annika'yı ondan çalacağına dair bir endişesi mi vardı? Onu seviyordu ama bir kız kardeşi sever gibiydi bu. Bir başkasını Luzi'yi sevdiği gibi sevebileceğine inanmıyordu çünkü.

“Annemi bulabildin mi?” diye sordu Hermann kapıya doğru ilerlerken. Max de peşinden yürüdü.

“Savaştan sonra onu Amerika’ya kadar takip ettim.” Ona müttefik kuvvetlere nasıl yardım ettiğini, sınırdan güvenli bir şekilde geçmesi gereken haberlere ve insanlara nasıl eşlik ettiğini anlatmamıştı. Eğer yaptıklarını öğrenseydi Avusturya’da pek çok kişi ondan nefret edebilirdi.

Sakladığı değerli eşyalardan da kimseye bahsetmemişti. İnsanlar savaş sırasında Yahudilerin eşyalarını çaldıkları için tutuklanıyorlardı şimdi. Max kimsenin bir şeyini çalmak istememişti. Sadece onları güvende tutmak istemişti. Tıpkı babası gibi bir bankacıydı sadece, bu eşyaları gelecek için saklamıştı. Ancak sakladığı şeylerin savunmasını yapamama- cağından hâkimi masumiyetine ikna etmek zor olurdu.

“Gömdüğüm eşyalara ne oldu?” diye sordu. Hizmetçi ya da bir başkası duyamasın diye sesini alçaltarak konuşmuştu.

“Bilmiyorum.”

“Ama Annika biliyordu–”

“Gestapo aramaya geldiği zaman,” dedi usulca Hermann, yanağını kaşıdı, “her şeyi yanlarında götürdüler,” diye devam etti.

Max adamın yüzünü inceledi, saç çizgisinin başladığı yerde boncuk boncuk terler birikmişti. Hermann yalan söylemekte asla başarılı olmamıştı – Max’ın ona mücevherleri sakladıkları yeri söylemek istememesinin bir sebebi de buydu. Ama Annika bilirdi. Eğer Bay ve Bayan Stadler emanetlerindeki bu eşyaları sattıysa günah onların boynuna olacaktı.

Max *Bambi* kitabını havaya kaldırdı. “Bunu çok sevdim.”

“Annika, Nazilerin hasar vermediği ne varsa aileni onurlandırmak için onları sakladı.”

“Bunu alabilir miyim?” Hikâyeyi bir daha asla okumazdı belki ama kapağındaki resim ona bir zamanlar bu evdeki mutlu anılarını hatırlatırdı.

“Elbette.”

Hermann’ın bir an için ailesinden yadigâr başka bir şey isteyip istemediğini soracağını sandı. Ancak Hermann sessiz kalmakla yetinmişti. Max kitabı sırt çantasına koydu, Hermann da onun ormana kadar yürüyüşünü kapıdan seyretti.

New York limanına varan yolculuğunu çoktan organize etmişti – Max aslında doğrudan tren istasyonuna gitmeli, Caen limanına giden ilk trene binmeliydi. Hermann’ın onu Annika’yı son bir kere görme isteğinden alıkoyması doğru değildi. Max bir tehdit değildi. Eski bir arkadaştı sadece.

Savaşta nasıl gizlenmesi gerektiğini öğrenmişti. Bu yüzden ağaçların arasına saklanıp avluyla bahçeleri izlemeye başladı. Gündüz saatleri öğlene dönerken BMW markalı bir araba belirdi. Sarı renkli bir bluz, kot kumaştan kapri pantolon giymiş, başına geniş kenarlı bir şapka takmış bir kadın indi araçtan. Peşinden üç küçük çocuk görüldü. Bir bebek ve sekiz ile on yaşlarında iki kız çocuğu. Sonra da aracın ön yolcu kapısından çıkan yaklaşık on beş, on altı yaşlarında genç bir erkek gördü Max.

Annika artık bir kedi yavrusu değildi. Geçen on beş yıl

içinde zarif bir şekilde yaş almış, genç bir kadın olmuştu. Küçük çocuk onun elini tuttu. Kızlar ve genç adam da onlara katıldı. Birlikte halkalar çizip çimlere kahkahalar içinde devrilinceye kadar döndüler. Annika'nın şapkası başından düştü. Eğilip şapkaya uzandığında Max onun yüzünü gördü. Bir daha asla görmeyi hayal bile edemeyeceği bir şeydi bu.

Karşısında Luzi duruyordu. Yüzündeki gülümseme dans ettikleri gecede onu büyüleyen gülümsemeyle aynıydı. Gözleri ise kalbini çalan bakışlara sahipti.

Luzia Weiss yaşıyordu.

Ama Nazi askerleri Ravensbrück'teki imha kayıtlarına bir marifetmiş gibi onun adını kaydetmişlerdi.

O zaman 1939 yılında kimi götürmüşlerdi?

Max'ın omuriliğinden aşağıya derin bir ürperti indi. Annika'nın –ve Hermann'ın– ne yaptığını o an anladı, en azından anladığını sandı. Çam ağacının iğneleri ve kuru yapraklarla dolu zemine yığıldı. Hermann'ın Luzi'nin götürüldüğünü söylediği gün kadar perişan hissediyordu kendini. Kitaba sıkı sıkı sarılarak hafızasındaki darmadağın anıların bir araya getirmeye çalıştı.

Annika mücevherleri çalmamıştı. Nisan ayının o gününde onu alıp götürmüşlerdi. Luzi de muhtemelen Max'ın kaçtığını düşünmüştü.

Artık bir şeyleri değiştirmek için çok geçti ama zihni yine de sorularla dolup taşıyordu.

Hermann ona Luzi'nin Gestapo tarafından götürüldüğünü söylemiş, sonra da onunla evlenmişti.

Sırlarını başka kim biliyordu?

Kasabada bilen başkaları mutlaka olmalıydı ama bu bilgiyi de savaşın yıkımıyla beraber gömmüş olmalıydılar.

Ona iyi olduğunu söylemek için can atıyor olsa da Luzi ile konuşmadı. Bir daha asla dans edemeyeceklerdi ama son bir veda edebilirdi.

Fakat bu veda yalnızca ona yarardı. Ne Luzi'ye ne Hermann'a ne de çocuklarına iyi gelirdi. Luzi'nin hayatı zaten bir harabeydi. Kalanların temellerinden sarsılmasına sebep olan Max olmamalıydı.

Gemisine dönmeden önce Max, Salzburg'daki en iyi keman yapan zanaatkarı buldu ve ondan yaptığı enstrümanı bir zamanlar müzikle hayat bulan bir kadına bizzat gidip teslim etmesini rica etti. Sonra da evine döndü.

SON SÖZ

Lekeli pencere camının temiz yerlerine kar taneleri yapışıyordu. Yukarıda asılı duran Meryem tablosu Christopher Eyssl'in mezarını gözlüyordu. Hallstatt Gölü'nün üstündeki şapelde Noel'den bir hafta önce toplanmış tuhaf bir gruptuk. Otuz üç insan, yaklaşık dört yüz yıl önce ölmüş bir adamın mezarını açmaya hazırlanıyorduk.

Gereken izinleri toparlamak aylar sürmüştü ama Sigmund, Josh'a yardımcı olmuştu, Luzia da Avusturya'daki yetkilileri ihtimaller konusunda ikna etmeyi başarmıştı. Stadler ailesinin bir dostu olan Avusturya şansöylesi bile bugün pek çok başka önemli insanla beraber buradaydı. Eminim çok fazla peri masalı okumuş birisi olduğuma inanıyordu bu insanlar.

Benim en çok ilgilendiğim VIP kişiler ise Charlotte, kız kardeşi, Brie, Ella ve kilisenin öteki tarafında kalan Ohio

Devlet Üniversitesi'nin çiçeği burnunda profesörü bir adamdı. Bir gün dalmak istediği diğer yerler hakkında şansöyle ile sohbet ediyordu.

"Bu bir mucize, öyle değil mi?" dedi Charlotte. Onun fikrine katlıyordum. Sadece ben ve Brie'den oluşan bir aileden yola çıkıp düzinelerce yeğenin ona kucak açtığı kocaman bir aileye sahip olmuştu şimdi. Ve ona hayran olduğu açıkça belli olan bir ablası vardı.

"Seninle gurur duyuyorum," diye fısıldadı Brie.

"Ne için?"

"Cesaretin için."

Beni herkesten iyi tanıyan kardeşime gülümsedim. Kimileri Avusturya'ya seyahat etmenin cesaret gerektireceğini düşünmeyebilirdi. Oysa benim altı ay önce o uçağa binmek için her şeyimi vermem gerekmişti. Ancak Charlotte ve Luzia için her şeye değdi. Bir de Josh için...

"Onunla da gurur duyuyorum." Brie geçen ay eşim olan adama doğru başını salladı. "Seni kandırıp kafesinden çıkarabildiği için."

Güldüm. "Ondan sinsi biriymiş gibi bahsediyorsun."

"Sana aşık olup seni kendi dünyasına davet edecek kadar zeki çıktı."

"Brie!"

Brie güldü. "Ben gördüğümü söylüyorum."

"Hediyem için teşekkür ederim," dedim elimi kalabalık alanda sallayıp Josh'u görünce durarak. "Sen olmasaydın bunların hiçbiri olmazdı."

"Değdi mi, Callie?"

Onun ne demek istediğini biliyordum – buradaki değer maddiyatla alakalı değildi. Yüregimi riske atmak, kendime kurduğum yuvanın güvenli duvarları arasından çıkmak, Josh'un bir aile olarak hayatlarımızı birleştirmemiz üzerine ettiği teklifi kabul etmek, elbette ki değmişti.

"Kesinlikle."

Bir arkeoloğun Dünya Yahudi Kongresi'nin açılışını yapmak üzere beklerken bir keman sesi duyuldu. Max Dornbach'ın torununun kızı, Luzia'nın kemanını çalıyordu.

Luzia, artık keman çalamıyor olsa da Anna Dornbach'ın şarkısına oturduğu yerden eşlik etti. Charlotte da öyle. İki kız kardeş yan yana oturmuş, kol kola girmişlerdi. Onları bir daha birbirinden ayırmaya kalkanın vay haline, diye düşündüm. Aslında Charlotte'u kaybetmişim ama kalbim umduğum kadar kırılmamıştı. Aksine daha çok insana kucak açabilmek için genişlemişti.

Charlotte ve Luzia'nın arkasında Bolivia ve Kanada'dan gelen sekiz kişi vardı. Bunlar Avusturyalı Yahudiler toplanma kamplarına gönderilmeden önce Obertraun'dan kaçabilen Leitner ailesinin akrabalarıydı. Luzia haricinde bu şapelde saklanan –herhangi– bir şey varsa görmek isteyeceğini düşündüğümüz ve irtibat sağlayabildiğimiz tek aile buydu.

Arkeolog ve asistanı geldiğinde Josh yanıma gelip elimi tuttu. Arkeoloğun tabutu açmak için havahı aletler kullanacağını sanmıştım ama iki kadın yüzlerini solunum maskesiyle koruduktan sonra bir levye yardımıyla tabutun kapağını açmaya başladılar.

Kapak kaldırıldığında başarıları odayı saran derin koku ile gölgelendi. Rahip iki kapıyı açtı, soğuk havanın kilisenin koridoru boyunca doldurmasına izin verdi. Ben de bu esnada yüzümü koluma gömdüm. Ella bana bakınca başımı sallayıp Anna ile dışarı çıkmasına izin verdim.

Arkeolog eldivenli eliyle tabutun içine uzandı ve bir kese çıkardı. Gerçekten de sıradışı bir kız, pek çok yetişkinin bakmayı asla akıl etmeyeceği bir yere kaydettiği mücevherleri kimsenin hayal bile edemeyeceği bir yere gizlemişti.

Kesenin içinden üstüne S.L. harflerinin işlendiği altın bir Davut Yıldızı kolye çıktı. Leitner ailesinden bir kadın hayrette düşüp "Sarah halanın kolyesi," deyince gülümsedim.

Bambi kitabı ve ben evimize dönmüştük. Belki bu eşyalar için de artık eve dönme vakti gelmişti.

Ella ve Anna mabede geri döndü. Günün ışığı lila renge bürünerek solarken arkeolog ve asistanının keseleri, kahverengi kâğıt ambalajı olan paketleri ve tohum torbalarını dikkatle kayıt altına alışıını seyrettik. Her bir pakette savaştan öncesine ait değerli bir eşya saklıydı. Her şey Annika'nın kitabı referans alınarak keydedilecekti. Eşyalar Leinter ve soykırımdan sağ kurtulabilmiş kişilerin mirasçılarına iade edilecekti.

İadeyi teslim alacak bir muhattap bulunamazsa Hitler rejiminde hayatını kaybeden sahiplerini onurlandırmak üzere müzeye kaldırılacaklardı.

Arkeolog Christoph'un kalıntılarını korumak için kullanılan tuzun altında güzelce korunmuş bir zarf çıkardı. Zarfın içindeki notu küçük dinleyici kitlesine okudu.

Sevgili Max,

Sırtımızı korumak için onları yeniden saklamak zorundayım. Onları korksam da, sen artık olmasan da saklamaya devam edeceğim. Bir gün geri alamazsam, umarım bu mektubumu bulursun. Annemin söylediği gibi: Kalplerimiz hazinemizin olabileceği yere gider. Umarım sen de bu hazineyi evlerine kadar takip edersin.

Kadın okumayı bitirince loş ışığın altında Charlotte ve Luzia'ya baktım. İkisi de ağlıyordu. Hatta doğru tarif etmek gerekirse gözyaşları özgürce boşluğa akıyordu.

Dışarıdan bir şarkının sesi ilişti kulağıma, ardından kuşların sesi yükseldi bir ahenkle. Her biri tıpkı bu şapeldeki insanlar gibi farklı bir melodiyle ötüyordu. Hayatımızdaki başarının nihai sonucunu yalnızca Tanrı bilirdi ama ister solo ister koro olsun hepimizin bu hayatta belli bir amacı vardı.

Oturduğum sıradan kalktım ve burnumu pencereye yasladım. Kar bürümüş bir ağacın üstünde pas renkli bir kuşun oturduğunu gördüm. Kuş, pencereden bakıp içerideki insanları seyrediyordu. Sessizce kapıya doğru yürüdüm ve soğuk kış havasına çıktım.

Gölün üstünde yıldızlardan bir küme asılıydı. Acaba bu yıldızlar da bizi seyrediyor mu, diye merak ettim.

Kapı yeniden açıldı. Josh yanıma gelip elini sıktı. Ona yaslanırken birlikte kaybolan değerli hayatları yad ettik. Ama daha da önemlisi onların bıraktığı mirası gün yüzüne çıkarmamızdı. Muhteşem ses ve enstrümanlardan oluşan yıldızların senfonisini yaratmıştık.

Artık bu müziği kimse durduramazdı. Yolculuğu dünya-
dan göklere kadar devam edecekti. Sonsuz, kutsal bir şarkıya
dönüşecekti.

YAZARIN NOTU

On beş yıl önce eşimle beraber Avrupa'daki şehirlerde sırt çantamızla gezerken her bir şehrin kültürünü ve büyüsnü zevkle seyrettim. *Stefanie* isimli bir feribottan inip Halstatt'ın kaldırım taşlı sokaklarına adım atınca bu eski köyün tarihi ve masalsı güzelliğine adete meftun olmuştuk. Aşınmış, karla kaplı dağları, göz kamaştırıcı gölü ve suyun karşısındaki gizemli şatosu – her şeyiyle bizi büyüledi. İşte o zaman bir gün bu harikulade yerin İkinci Dünya Savaşı zamanındaki kötülükle nasıl kirletildiğini anlatan bir hikâye yazmak istediğime karar verdim.

Kuğuları, Alp dağlarından akan şelaleleri ve etrafındaki diğer göller ile Hallstatt, müttefik kuvvetlerden kaçıp güneye gitmeden önce Nazilerin ellerindeki her şeyi attığı bir çeşit çöp kovasına dönüştürülmüştü. Schwannsee Şatosu aslında Grub Şatosu olarak bilinen bir yapıdan esinlenilerek yaratıldı – tuhaf maden yöneticisi gerçekten de her elli

şılda bir tabutunun evine geri götürölmesını vasıyet etmıştı. Savaş sırasında bu şato Hitler'in genclık kampı olarak kulla-nılmıştı.

Eşim Jon ile birlikte Salzkammergut'u ziyaret ettiğımız günden bu yana "sahipsiz hazineler" diye nitelendirilen eř-yalar hakkında çok şey yazılmıştı. Yine de bu hikāye iımde yanıp tutuşuyordu, nihayet yüregimdekileri kāđıda döktüm – bir şato ve hazinesi hakkındaki hikāyem aslında daha çok kötölüğe kendi sıradışı yöntemleriyle karşı koyan sıradan insanları anlatıyor.

İkinci Dünya Savaşı sırasında Avusturya'nın tarihi ger-çeklerine olabildiğince sadık kalmaya çalıştım. 1938 yılından sonraki ilhakin ardından Nazi yönetimi Avusturyalı Yahudilere ait mülklere savaş hazırlıkları için el koydular. Pek çok Nazi askeri bu mülklerden elde ettikleri ganimeti ceplerine indirdi.

Hitler'in Avusturya'yı Almanya'ya dahil etmesinden önce ülkede yaklaşık iki yüz bin Yahudi yaşıyordu. 1938 yılında basılmış bir gazete makalesine göre Kasım'daki Kristal Ge-ce'nin ardından yaklaşık on bin Yahudi erkek tutuklandı. Bunların bazıları kamplarda ölse de pek büyük çoğunluğu o gece kırılan camlar gibi harap bir şekilde evlerine geri dön-dü. Nazi işkenceciler bu insanların maruz kaldıkları hakkın-da sessiz kalmaları için onlara yemin ettirdi, eğer tutuklan-maları esnasında yaşadıklarını paylaşırlarsa sevdiklerinin hayatlarına zarar verecekleriyle tehdit etti. Avusturya'yı bir an önce terk etmeleri emredildi – ki aslında bu değişen dü-

zenlemeler, kapanan kapılar ve böyle bir seyahati karşılayacak maddi imkânların ellerinden alınması yüzünden neredeyse imkânsızdı.

1950 yılında basılmış başka bir gazete makalesine göre Avusturyalı Yahudilere ait maddi kaybın yaklaşık bir milyar dolardan fazla olduğu tahmin ediliyordu. Ne yazık ki geride bunu talep edebilecek çok az Yahudi kalmıştı. Savaşın sonuna doğru yaklaşık beş bin Yahudi hayatta kalabilmişti.

Nazi hükümeti yaşa hürmet etmiyordu. 1944 yılında Lyon yakınlarındaki bir yetimhaneyi istila etti, Fransız bir bakıcı tarafından evde bakılan bir mülteci kız haricinde tüm Yahudi çocukları kamplara götürdü.

Berlin'in kuzeyinde Soykurım'ı hatırlatan çok önemli bir mimari eser bulunur. Dışarıdan bakıldığında çimentodan bir ormanı andıran kasvetli ve sıkıcı bir bina gibi görünen bu yapının aslında bambaşka bir şey olduğunu keşfedersiniz. Çimento duvarlardan oluşan labirentin içinde ilerledikçe duvarlar siz ta ki karanlığın içine hapsoluncaya dek gidecek daralır. Kimsesiz ve kaybolmuş hissedersiniz kendinizi.

1938 yılının başında Avusturya Almanya'ya karşı savaşa girmeye hazırlanan bağımsız bir ülkedydi. Derken neredeyse bir gecede tek bir silah bile patlamadan ülkenin adı Ostmark - Doğu Hududu - olarak yeniden değiştirilip Nazi yönetiminin kontrolü altına girdi. Tıpkı o beton binada anlatılmak istediği gibi insanlar Hitler'in ağına takıldıkça giderek yok olan Almanya egemenliği, Avusturya'da yaşanmadı. Onların ele geçirilişi hiçbir uyarı, kaçmak için ufaklık bir umut dahi göstermediğinden aniden gelen bir şok etkisi yaratmıştı.

Bu hayattan kaçış olmasa da sonsuz iyilik ve ıyıkla yanı-
mış olan O'nun hatırına umut vardı. O'nun sayesinde son-
suz ömre ulaşmanın umudu. Bu hikâye sayesinde hayatını
kaybeden ancak sonsuza dek aramızdan ayrılmamış olanları
hatırlamak istedim. Tanrı'nın sevgisi ve adaletinin körülü-
ğü er ya da geç alt edeceğini ümit ediyorum.

Tüm kitaplarım gibi *Hidden Among the Stars* da benim
için adeta birer süper kahraman olan sayısız insanın desteği
ve yardımıyla yazıldı. Tarihi gerçekleri olabildiğince yansı-
tmaya çalışsam da zaman zaman başarılı olamadım. Bu hata-
lar yalnızca bana aittir.

Teşekkürlerimi iletmek istediklerim:

Muhteşem yayıncım Natasha Kren ve Tyndale'deki dost-
larımız, bilhassa Stephanie Broene, Shaina Turner, Sarah
Rische, Karen Watson, Sharon Leavitt, Maggie Rowe ve
Maria Eriksen. Her birinizden öyle çok şey öğrendim ki
eğlendirmek ve ilham vermek olan ortak amacımız çerçe-
vesinde yazılmış hikâyeleri birlikte yayımlayabilme fırsatı
yakalamama imkân tanıdığınız için hâlâ minnettarım.

İlk okuyucularıma – Michele Heath, Sandra Byrd, Lyn
Beroth, Gerrie Mills ve Ann Menke – zamanlarını cömertçe
sundukları, bilgi ve cesaretlendirmeleriyle beni kutsadıkları
için. Dawn Shipman, Julie Zander, Nicole Miller ve Tracie
Heskett de dahil yazarlar ekibimizdeki muhteşem kadınları.
Her ay sizlerle yaptığım buluşmaları öyle ipe çektim ki kah-
kahalarımız arasındaki düzeltme ve yorum seanslarımız için
minnettarım.

Yahudilik inancı hakkında birlikte bir şeyler öğrenip kölelikten özgürleşmeyi kutladığımız Hamursuz Bayramı yemeğine beni davet ettiği için Cathy Dennis'e teşekkür ederim. Bu hikâyeyi yazmak için ihtiyacım olan tarihi kaynaklara erişmeme yardımcı olan Elizabeth Gilbert ve yerel kütüphanemdeki ekibe teşekkür ederim. Avusturya hakkındaki bitmek bilmeyen sorularıma sebatle cevap verdikleri için kuzenlerim Josh ve Ines Beal'a teşekkür ederim. Josh ve Ines ben kitabımı bitirdiğimde dünyalar güzeli bir kız çocuğu sahibi oldular. Kitaptaki Josh ve Ella karakterleri tamamen kurgusal olsa da çocuklarının adını Ella koymuş olduklarını öğrenmek ne hoş bir sürpriz – muhtemelen tevaffuk – oldu.

Portland'daki Tarihi Araştırmalar Derneği'nden Natalie Perrin ve ateş gibi ekibine kitabın sayfalarında yazanlar yüzünden hiçbir ölüyü huzursuz etmeden eski tabutu nasıl açacağım konusunda bana yol gösterdikleri için teşekkür ederim. Bu kitabı yazarken zihnimi yüzlerce senaryo doldursa da bir tabutun içini açıp bakmak – inanın bana aklımın ucundan bile geçmemiştir!

Sorularıma cevap vermekle kalmayıp benim için Halls-tatt mezarlığına çıkan tepedeki merdivenleri tek tek tayan turizm ofisi sorumlusu Cecilia Greaves'e; Luzi'nin hediyesi için o dönemlerde yaşamış harikulade zanaatkar Karl Lang hakkında bilgiye ulaşabildiği için Salzburg yakınlarındaki keman yapımcısı Hagen Schiffler'e teşekkür ederim.

Bana bu yolculukta dostluğunu ve inancını bağışlayan

Julie Kohl'a; Randy Alcorn ve Jessica Kelley ve soykırım-
dan sağ kurtulabilmiş Alter Wiener gibi yazarlara çekilen
acılar ve bağışlama hakkındakizor soruları kaleme alabilecek
kadar cesur oldukları için. Kitabın adı için benimle beraber
beyin fırtınası yapan dostlarım, tek bir kelime daha yaza-
mayacakmış ya da düzeltemeyecekmiş gibi hissettiğim za-
manlarda benimle beraber dua eden yoldaşlarım. İsimlerini
yazmama gerek yok, onlar kendilerini biliyorlar. Bilgelik ve
azim için ettiğiniz dualar bu yolculuğa devam etmem için
tam da aradığım şeylerdi.

Bana her daim kucak açan Mount Vernon, Ohio'daki
ailem ve dostlarım. Bu küçük kasaba ve içindeki *Paragraph*
Kitabevi tüm dünyadaki en sevdiğim yer!

Ömrü boyunca Mount Vernon'un sakini ve Kokosing
yolunun düzenli katılımcısı olan canım babam Jim Beroth'a
sadece ailemizi sevip iyiliğimize dua ettiği için değil kitabı
yetiştirmeye çalıştığım sırada uçakla Oregon'a gelip kızları-
ma baktığı için. Seni seviyorum, baba!

Bana ilhamınızı, yaratıcılığınızı ve tatlı neşenizi sundu-
ğunuz için kızlarım Karlyn ve Kiki'ye. Ve yıllar önce be-
nimle Hallstatt'ı gezen, orada öğrendiklerimizle bu hikâyeyi
yazmam için beni teşvik eden eşim Jon'a teşekkür ederim.
Maceralarımız devam edecek...

Son olarak, kullarını sonsuz bir sevgi ile kucaklayan ve
acılarına onlarla birlikte üzülen; her birimize kefaret ve son-
suz hayatı hediye eden Yüce Yaratıcı'ya minnetlerimi sunu-
yorum.

CALLIE'NİN ÇOCUK KİTAPLARI SEÇKİSİ

- Zamanda Kıvrılma* - Madeleine L'Engle
Bambi - Felix Salten
Tombik Ayn Kaybolunca - Karma Wilson
Bloom and Click, Clack, Moo: Cows that Type - Doreen Cronin
Curious George Goes Camping - Margret and H. A. Rey
Disney's Pooh: Happy Birthday, Pooh - Bruce Talkington
Nesli Hevesli - Jane O'Connor
Çoraph Tilki ve Ah Nerelere Gideceksin Bir Bilsen! - Dr. Seuss
Hatschi Bratschis Luftballon - Franz Ginzkey
Henri's Walk to Paris - Leonore Klein
Madeline - Ludwig Bemelmans
Sihirli Ağaç Evi Serisi - Mary Pope Osborne
Matilda - Roald Dahl
Ribbon Rescue and Stephanie's Ponytail - Robert Munsch
The Humming Room - Ellen Potter
The Story Girl - L. M. Montgomery
The Tale of Despereaux - Kate DiCamillo
Narnia Günlükleri: Şafak Yıldızının Yolculuğu - C. S. Lewis
Vahşi Şeyler Ülkesinde - Maurice Sendak

